צילום: ורדי כהנא

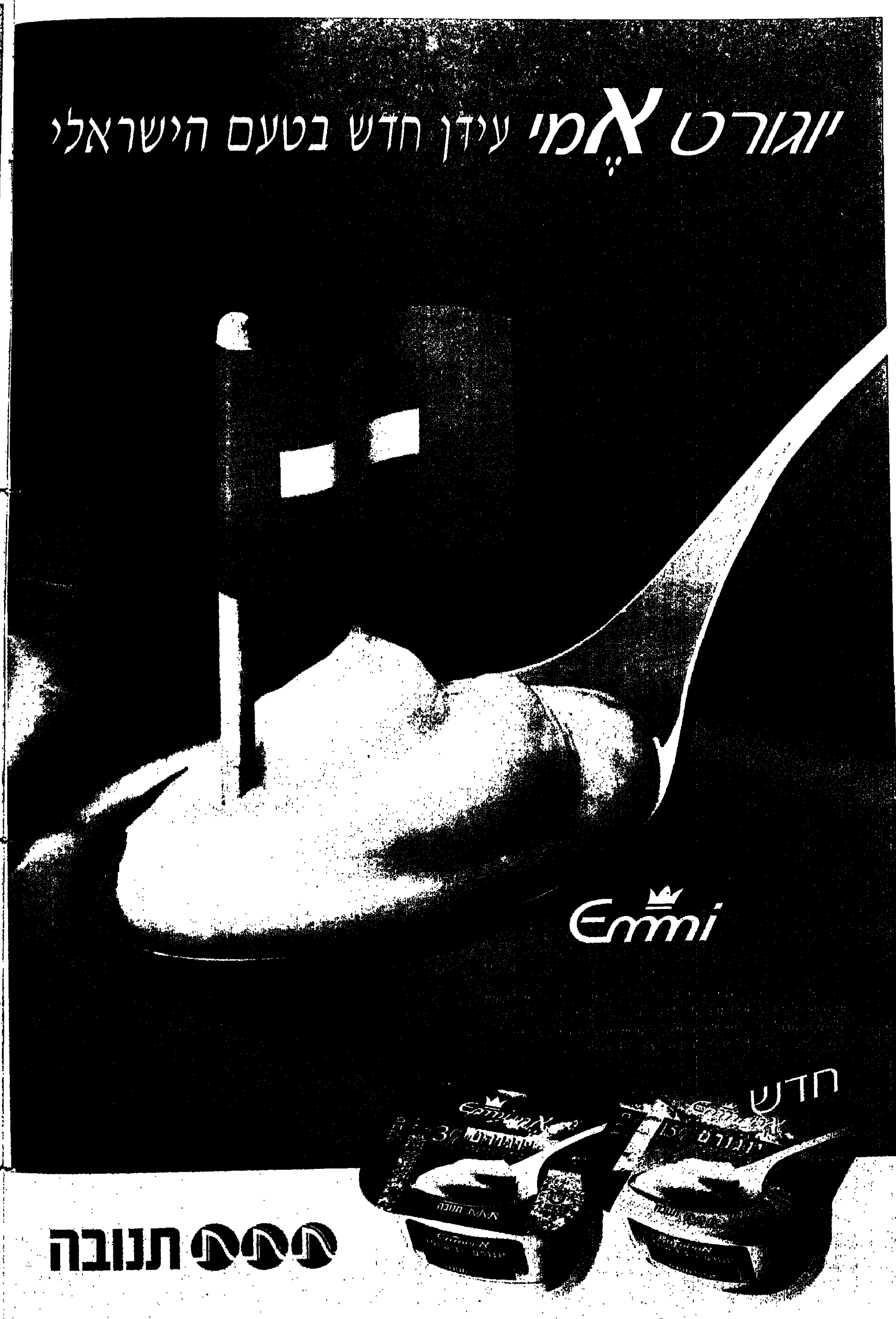

ב 19.5.95 בשעה 9:00 נפתחת אופנת הרחצה במשביר לצרכן

מבצע

מתנה מגבת* חוף מפנקת על כל קנית בגד ים

6 תשלומים על כל קנית בגדי ים בכרטיס אשראי בלבד.

אז רוצי למשביר לצרכן ובחרי לך את הדגם שלך מתוך מאות דגמים ממיטב החברות.

*עד גמר המלאי. תוקף המבצע: 19.5.95–3.6.95. לא כולל בגדי ים במציאון.

365 ימים באופנה המשביר לצרכן

גם את יכולה לרזות

עד 5 ק"ג

ב-20 ים

בקלות

ללא אטה

וללא ינויים

בה האכילה.

אחריות מלאה להרזיה!

תעודת אחריות מצורפת לכל ערכה. רופאים ומומחי תזונה עומדים לשרות המרזים

עובדה מוגמרת:
"הרזים אוכלים ונותרים רזים, והשמנים מתקשים לרזות גם כשמזונם דל... הדרך להרזיה אינה בשינוי הרגלי אכילה אלא בשיפור תיפקודי מערכת העיכול, חילוף החומרים ופירוק השומנים".

מתוצאות המחקר עולה שעל מנת שדיאטה תגרום לשיפור תיפקודים אצל המרזים, עליה להכיל רכיבים המסייעים:

✓ לפרוק שומנים ✓ לחילוף חומרים ✓ לשריפת קלוריות
✓ לעזרה בעיכול ✓ לפירוק חלבונים ✓ לשחרור נוזלים
✓ למניעת עצירות וגזים ✓ ליצירת שובע ✓ למרץ וחיוניות

החוקרים בדקו במעבדה 32 דיאטות מהמצליחות בארה"ב בעשור האחרון, מהן בודדו 16 מרכיבים טבעיים יעילים במיוחד ליצור הדיאטה הטובה בעולם.

דיאטה ללא דיאטה!

New Diet

מכילה את כל המרכיבים הטבעיים היעילים מהדיאטות המצליחות ביותר בעולם.

ב־2 טבליות בלבד!

המחיר 188 ש"ח
ברשיון משרד הבריאות
כשר פרווה

צוות המומחים של New Diet ישיב לך על כל שאלה בטלפון
03-9311635 • מ־9:00-17:00

להשיג בבתי מרקחת, בתי טבע, בסופרפארם ובסנטר פארם

כלוסט הפתרון הטבעי
להורדת הכולסטרול בדם

עודף כולסטרול בדם מאיים על חיינו. הכולסטרול הינו שומן השוקע בדם, מצר את כלי הדם ומהווה גורם סיכון ראשוני במעלה להתקפי לב, אירוע מוחי ולטרשת עורקים. הכולסטרול מקורו בשומן מהחי ועל הכבד מוטל לפרקו, כאשר כמויות הכולסטרול גדולות מדי מתקשה הכבד לעמוד במשימה, הכולסטרול מצטבר בדם והנזק מתחיל. לצערנו, הגוף אינו מתריע מפני עודף כולסטרול והבעיה מתגלית באקראי בבדיקת דם שיגרתית ואז חייבים להוריד את רמת הכולסטרול בצורה דרסטית. השימוש הקונבנציונלי בתרופות כימיות הינו יקר, יעילותו נמוכה וגורמים נזקים למערכות אחרות בגוף. הקרדיולוגים ממליצים בחום על טבליות "כלוסט" – תכשיר טבעי, יעיל ביותר להורדה מהירה של רמת הכולסטרול. ה"כלוסט" מכיל ויטמין B 3 הסוגר הווצרות כולסטרול וכן סיבים טבעיים המאיצים את זרימת הדם, מרחיבים את כלי הדם ומונעים טרשת עורקים. "כלוסט" בשילוב תזונה נכונה מומלץ לאלה שסובלים מעודף כולסטרול ולאלה החפצים לשמור על רמת כולסטרול אופטימלית.

להשיג בבתי מרקחת, סופרפארם ובתי טבע – ללא מרשם רופא

עיכולון

פתרון טבעי לשחרור מעצירות

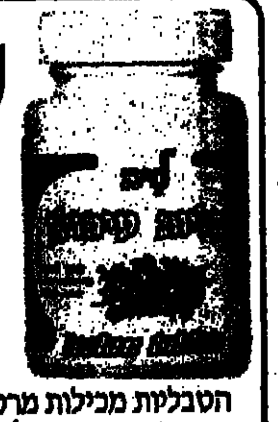

הטבליות מכילות מרכיבים להמרצת פעילות המעיים מסייעות ליציאות קלות וסדירות.
לא ממכר, ללא תופעות לוואי

משרד החינוך התרבות והספורט

מורה טוב מורה לחיים

בכל דור צומחים לנו כוכבים חדשים, מנהיגים חדשים, אלה שנבחר בעתיד לעמוד בראשנו... בכל דור
אנו חייבים תודה מיוחדת למורים שלנו... שעובדים, משקיעים ומעצבים את הדור החדש.

מורה טוב ♥ מורה לחיים

סופר דיאט
הדיאטה המהפכנית
שמעצבת לך חיים אחרים

אישה נמדדת תמיד על פי איך שהיא נראית, ולכן, כדאי גם לך להשתמש בסופר דיאט של *ANOTHER LIFE*

סופר דיאט - דיאטה עם גישה אחרת

עד היום נהוג היה לחשוב שדיאטה הינה עניין של הורדת כמות הקלוריות היומית בלבד. תפיסה זו הובילה נשים וגברים רבים שרצו להוריד משקל, להכניס את עצמם למשטרי דיאטה מחמירים עד כדי צריכת כמה מאות קלוריות ביום. מרבית האנשים שנהגו כך חזרו למשקלם הקודם תוך פרק זמן קצר וחלקם אף נפגעו בריאותית. מחקרים עדכניים שהתפרסמו בנושא ההרזיה מלמדים כי הגורם הממלא תפקיד מרכזי בתהליך ההרזיה הינה מערכת חילוף החומרים ולא הורדה דראסטית של כמות הקלוריות היומית.

המחקרים מוכיחים - סופר דיאט

בנקודה זו באה התערבותה של *SUPER DIET* של *ANOTHER LIFE* המביאה אל הציבור הישראלי את הדיאטה הטבעית, והמעודכנת ביותר, בעקבות תוצאות המחקרים האחרונים שנערכו בארה"ב ובאירופה. *SUPER DIET* של *ANOTHER LIFE* מכילה את הרכיבים החיוניים ביותר לחילוף חומרים תקין ויעיל. לצד רכיבים מרעיים המספקים לגוף תזונה מתקנת באיכות גבוהה. טבליות *SUPER DIET* מגבירות את חילוף החומרים ומשפרות את תיפקוד מערכת העיכול

SUPER SLIM

ייחודי לסופר דיאט !!!
סופר סלים הינה משחה מהפכנית לחיטוב הגוף ההופכת את תאי השומן לאנרגיה על-ידי האצה של תהליך חילוף החומרים בגוף. המשחה מעלימה במהירות את שכבות השומן המיותרות (צלוליטיס) ומעניקה לך מראה מושלם.
סופר סלים פעילה גם בהעלמת סימני לידה מגופך.

SUPER MIX

טבליות היוצרות מצב של חילוף חומרים יעיל ההופך את הקלוריות לאנרגיה ומונע מהן להפוך לשומנים ובכך גורם להרזיה מאוזנת ומהירה.

SUPER FIB

טבליות המספקות לגוף את הסיבים האיכותיים והיעילים ביותר על מנת להעניק תחושת שובע ושפע של תזונה בריאה.

SUPER LASTIV

טבליות המסלקות את הפסולת מהגוף ודואגות לחילוף חומרים תקין תוך אילוץ המעיים לתנועה.

SUPER DIET של *ANOTHER LIFE* ניתנת להתאמה לפי יכולתך להרזיה מהירה או מדורגת.

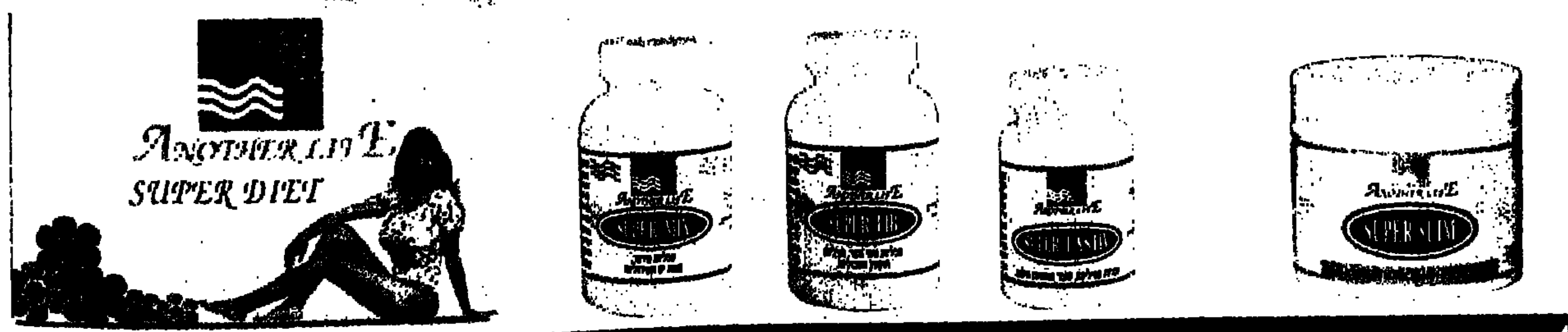

להשיג בבתי הטבע ובבתי המרקחת

תודתנו נתונה לנ"ל על עזרתם בהפקת התשדיר לערוץ 2:

1. שטיחי מוריה - דיזינגוף סנטר ת"א.
2. מורן מודרן דיזיין - רח' קרליבך 10 ת"א.
3. אופיס דיפו - רח' יגאל אלון 76 ת"א
4. עיצובים מתכת ועץ - א.ת. ראשל"צ.

תעשה טובה לאקנה שלך...

טפל בו עם ACNE PLUS

ACNE PLUS, ערכה מושלמת מסידרת *ANOTHER LIFE*, המחסלת את ריכוזי הבקטריות בעור, מעלימה את פצעי האקנה מהפנים שלך אחת ולתמיד. הערכה מורכבת מחמישה תכשירים טבעיים המטפלים בהיבטיה השונים של בעיית האקנה בצורה יעילה.
ACNE PLUS מעניק לעור פנייך מראה חלק ובריא. אקנה פלוס.פצעים מינוס.

להשיג בבתי הטבע ובבתי המרקחת

כואב ?

סופר שמן סיני שם קץ לכאבים.
סופר שמן סיני מרוכז יותר משמנים סיניים אחרים ולפיכך יעיל יותר.
השמן מקל על:
- כאבי גוף
- כאבי ראש
- עקיצות
- עייפות
- צינון
- ראומטיזם

עכשיו במחיר הסתו של 17 ש"ח

בדשיון משרד הבריאות

סופשבוע זוגי

חינם

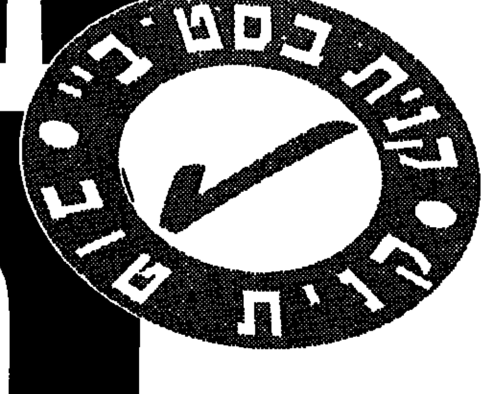

לכל קונה מצלמת וידאו

SANYO

280x12 ש"ח

SANYO "ULTRA COMPACT" PS-12

• אין כפל מבצעים • ריבית אפקטיבית שנתית-21.5% • התשלומים בכרטיסי אשראי • המבצע החל מיום ו', 19.5.95 • קבלת סופשבוע לפי תקנון המבצע.

חדש!! בסט־ביי רמת־גן הפתיחה בקרוב מול קניון אילון במתחם גרינברג

רשת מכשירי החשמל מס' 1 בישראל.

best buy

תל-אביב: דרך פ"ת 50
חיפה: חוצות המפרץ, צומת וולקן (לשעבר פיניציה)
ירושלים: בנין קרסו רח' פייר קניג- פינת רח' התנופה איזור התעשיה תלפיות-
כפר סבא: מרכז אתרוגי, רח' ויצמן 83 (מול מקדונלדס)
נתניה: קניון השרון-באגף החדש, הרצל 60
ראשל"צ: א. תעשיה חדש, רח' אליהו איתן 20, מאחורי בית גידון
עפולה: בתחנה המרכזית

ליבמוזון

מדור פרסומי

קו ישיר להרזיה

עינת פז-מזור

רותי משיח, מהנדסת צעירה ונאה, סבלה במשך שנים מ-15 ק"ג מיותרים שהצטברו אצלה בעיקר בירכיים ובבטן. "הרגשתי נורא ונראיתי נוראי"מתארת רותי: "ניסיתי את כל המיפגשים, האבקות ודיאטות הרעב-וכלום לא עזר...עד שחייגתי מרזי מורית - והצלחתיו חייגתי אל הקו הישיר להרזיה, מלאתי שאלון הרשמה מדעי ותוך 48 שעות הגיעה לביתי שיטת הרזיה מדהימהו ב-30 יום רזיתי 15 ק"ג וכל ריכוזי השומן שלי פשוט נעלמוו עם מרזי מורית גם נהניתי וגם הצלחתי. בריא וקלו"

"בחיוג אחד- התחלתי לרזות ב- 30 יום רזיתי 15 ק"ג!"

שיטת מרזי מורית הפכה לשם דבר בתחום ההרזיה המבוקרת במשך 15 שנות פעילותה. בכירי המומחים בארץ ובעולם קובעים פה אחד: מרזי מורית היא השיטה המושלמת להרזיה בריאה ולחיטוב מדוייק. מחקרים ארציים של פרופ' א. כץ קובעים: 71% מהציבור הישראלי מעדיף לרזות רק עם מרזי מורית. ואכן, מעל ל-300,000 נשים גברים ובני נוער- שניסו את הכל והתאכזבו-חייגו מרזי מורית והצליחו. עכשיו, גם אתם תצליחו. בחיוג אחדו

שיטת ההרזיה ופירוק השומנים מרזי מורית-בפיקוח רפואי כוללת:

1. כמוסות קילוויטין-להאצת קצב ההרזיה
2. כמוסות צלוליטון 1-לזירוז חיטוב הגוף
3. כמוסות צלוליטון 2-לזירוז חיטוב הגוף
4. שוקולד קילוויטין ביוגרם-להאצת ההרזיה
5. התופין הכפול קילוויטין-לשובע מלא
6. המשקה העשיר קילוויטין-לבריאות הגוף
7. 8Xתמציות מרוכזות-לריכוזי השומן
8. קלטת הוידאו סילואט+ לשריפת האנרגיה
9. קלטת פרטית-11 שיחות של רופאי החברה
10. טיפול מרוכז כפול-לפירוק השומנים
11. תכנית הרזיה אישית-בפיקוח רפואי
12. תכנית חיטוב אישית-להצרת החיקפים
13. תכנית אישית-לסילוק ריכוזי השומנים
14. תכנית אישית-לשמירת הגיזרה לתמיד
15. ייעוץ מקצועי טלפוני-בכל יום
16. מערכת מעקב ובקרה-לרופאי החברה

השירות החדשני להרזיה מיידית של מרזי מורית - מאפשר לך לרזות ולהיפטר מריכוזי השומן שלך - בחיוג אחד! • כל שעליך לעשות הוא לחייג מ-8 בבוקר עד 8 בערב - ושיטת ההרזיה ופירוק השומנים שלך - בביתך! • דיווחי הצלחה מדהימים זורמים בכל יום מכל רחבי הארץ: אלפי נשים גברים ובני נוער מצליחים לרזות בקלות עם הקו הישיר להרזיה מיידית של מרזי מורית • בלעדי בארץ ובעולם - הנוסחה השוויצרית קילוויטין צלוליטון+® שעושה בשבילך את כל ההרזיה והגיזרה - בהתאמה אישית ובפיקוח רפואי!

חידוש מהפכני בהרזיה בלעדי בארץ למרזי מורית!

למצטרפים/ות החידוש לשיטת מרזי מורית מוענק חינם - הטיפול המרוכז החדשני (או: כינוי חיטוב הגוף) לפירוק השומנים בירכיים, האגן, האחוריים והכרס. לפרטים נוספים חייג/י עכשיו.

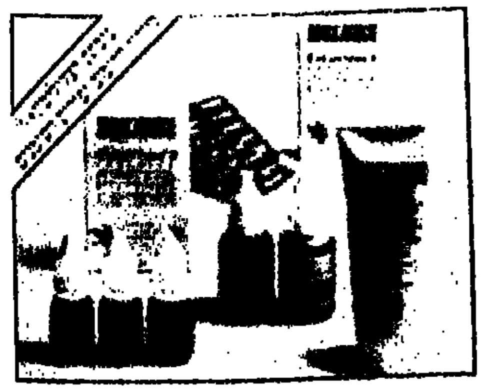

קו ישיר להרזיה מיידית

השירות המיוחד להרזיה מיידית עומד לרשותך טלפונית בכל יום מ-8 בבוקר עד 8 בערב. כל שעליך לעשות היא לחייג כבר ברגע זה לצוות הייעוץ של מרזי מורית ולמלא שאלון הרשמה מדעי. תוך 48 שעות תגיע לביתך השיטה החדשנית קילוויטין צלוליטון+ (עם שירות שליחים מיוחד) ומיד תתחיל/י לרזותו

רב-קווי-02-252676, 02-255512

בלילות ובשבתות פועל למענך השירות האוטומטי לקבלת מידע חינם. מחייגים ומקבלים מיידית חומר הסבר מפורט עם הכוונות מצולמות להצלחה ושאלון הרשמה מדעי לרופאי החברה - וללא כל התחייבות.

רב-קווי-02-252676, 02-255512

הבטיחו מושב קיץ לוהט. אבל השבוע, במושב הפתיחה של הכנסת, התגלתה הדרמה המובטחת כאנטי־דרמה, ויו"ר הכנסת לא נדרש להרים את פטישו אפילו פעם אחת. בהמשך צופים כנס סוער, מתוח, רווי הצבעות אי־אמון. מבוא לפריימריס.

מאחר שמינימום עלות הפריימריס למתמודד היא כ־75 אלף דולר, אפשר לצפות שלפחות חלק מהמתמודדים ינצלו את פרסום החינם של בימת הכנסת ליוזמות חקיקה פופוליסטיות ולהתנהגויות אישיות לצרכים תקשורתיים. עם רייטינג מקסימלי של חמישה אחוזים בערוץ 33, בל יתפלאו הנבחרים, אם הציבור יסרב לקנות סערות בכוס מים ויבחר לדפדף הלאה.

יו"ר הכנסת, שבח וייס, אינו אוהב את הדיווחים הלוהטים על מושב הקיץ. מי שיתפכו את המושב במה לפריימריס, הוא מזהיר, יעשו שגיאה. „הפרלמנט הוא לא מכון לנימוסים ולא המשך משנתה של הנה בבלי, אבל אני מעדיף פרלמנט בשר־ודם על חבורת של מיריס". הוא מצהיר שלא נטל אף יום חופשה בפגרה. כבר שלוש שנים הוא מתגורר בדירת־השרד שלו בירושלים, ועד הצילום הזה, לא הזמנה לבקר בגינת הבית.

■ יעל גבירץ

תוכן

10 חגיגת אסיד באילת • שלמה אברמוביץ' 16 מלס מדברים, והיא עדיין שותקת • יגאל סרנה 22 שורי מעקבות עברו • גדעון מרון 30 תשוקתה של טוני מוריסון • אילת נגב 33 השריף של ניו־יורק, ראיון מיוחד • צדוק יחזקאלי 42 הפרוזאק עוזר לי להמשיך • אספת פלד 44 רות וסטהיימר הישראלית • שרית רוזנבלום 48 ישראלי בדרך לאליפות העולם במירוצי ראלי • חבצלת דמארי ומלי קמפנר 52 סלין דיון [illegible] יותר גדולה ממוונה • מתי קיי 56 מריס קוץ 58 כל מה שלא האמנת על [illegible] • ענת מידן 64 שירה, ארוטיקה וקרחת • עמנואל בר־קדמא 66 ענת עצמון [illegible] על אהבה • [illegible] 68 קילופים • אודטה שוורץ 70 מנדורה • [illegible] 72 [illegible] • גפי אמיר 74 הורוסקופ 76 [illegible] • [illegible] 84 [illegible] 91 שעות נוספות

עורכת: אילנה שובל־שקד

הפינוק הישיר הראשון

כן, אנחנו אוהבים לפנק.
אנחנו אוהבים לחסוך ממך סידורים והתרוצצויות.
אנחנו אוהבים לחסוך לך עלויות ועמלות גבוהות מיותרות.
אנחנו אוהבים לטפל בעצמנו בכל הוראות הקבע שלך.
אנחנו אוהבים להתקשר אליך מיזמתנו ולהציע לך להרוויח יותר.
אנחנו אוהבים לתת לך שקט נפשי והרבה זמן פנוי.
הישיר הראשון. אין עוד פינוק כזה.

חייג עכשיו

177 022 1024
03 538 97 00

הישיר הראשון
אין עוד בנק כזה

הישיר הראשון רשאי לקבל לקוחות על פי הקריטריונים שנקבעו. התנאים המלאים לפתיחה וניהול חשבון יוסדרו ויכללו במסמכי פתיחת החשבון.

בנק לאומי לישראל בע"מ

צילום: ג'ו ש[illegible]

„ממריחואנה לא נרדמים בכיתה"

אילת הפכה למוקד ארצי למסיבות אסיד ■ ילדים בני 13 משתתפים בחגיגות ומעשנים בחצר בית־הספר ■ בקיוסקים מוכרים 'באנגים' — כלים לעישון חשיש ■ המסיבות מתפרסמות בעיתונים תחת קודים מוסכמים ■ תחקיר '7 ימים' חושף לראשונה את היקף התופעה ואת משרבתם של סוחרי אקסטזי מהצפון

◄ שלמה אברמוביץ'

לקראת סיום הפסקת עשר, לאחר שיחה ממושכת על הספסל בחצר בית־הספר, אמר התלמיד מכיתה י"א שנמאס לו לדבר על אסיד והציע „ללכת לגלגל משהו". הבנתי שהוא רוצה ללכת למקום־מחבוא מחוץ לחצר התיכון באילת, אבל החבורה שהשתרכה אחריו ניגשה אל מאחורי המקלט הגדול בירכתי החצר, בחורה שומר שיעמוד על גג המקלט, והחלה 'לארגן' לעצמה את הציגגל'ה היומית.

אף אחד מהם לא חשב שיש בעיה עם העישון בתוך חצר בית־הספר. הם הגיבו לתהיות שלי בזלזול תוך כדי הכנה זריזה ומיומנת של סיגריית חשיש. את החומר הוציאו מתוך קופסת מתכת עגולה, שהכילה עלים רבים של החשיש המסורתי. מיד אחר־כך התפתח ביניהם ויכוח קולני על משקל החשיש שבקופסה, וסביב השאלה האם זאת כמות לשימוש עצמי, או שמא הקופסה הזאת מסכנת אותם כהאשמה על סחר בסמים. לבסוף הוסכם שיש שם רק 11 גרם, וזה עדיין מגבולות ה'אחזקה'.

„החומר הזה מעולה, סודי אסלי, מה שמביאים מסודן זה הדבר הכי טוב שיש היום בשוק", אמר אחד מהם. הוקנה שבחבורה, תלמידת המגמה העיונית, תמהה על כך שאינני מעוניין לקחת אפילו שאכטה אחת.

תוך כדי העברת הציגגל'ה בין התלמידים התנהלה השיחה על נפלאות כדורי 'סמיי ההלולים' (אמורי־ויוזה שמלקקים מעל פיסות קרטון) לטריפים. והלכודים שישבו מולי גילו ידיעות מרהימות ושליטה מעולה בשמות באוויר עפו שמות כמו אקסטזי, בורהה, YOU, פרפלה מייקרו. הל.ס.די, אגב, הוזכר שם בנשימה אחת עם כל שאר הכדורים וה'ליקוקים'.

על כל שם שעלה החל מיד דיון עירני. הם ידעו הכול על מחירי השוק של הכדורים השונים, על משך ההשפעה של כל כדור או בול ועל סוגי ההשפעות של כל אחד מהם. בין לבין ניסו להיזכר גם כמה פעמים ניסה כל אחד מהם את הכדור שהוזכר. הנערה היתה טירונית ממש. שלושה כדורים בלבד. אחר־כך העלו זיכרונות ממסיבות האסיד האחרונות, שלקחו בהן חלק במהלך חול־המועד פסח.

„אתה לא יודע מה אתה מפסיד. אתה לומד לאהוב אנשים. אתה עף בשמיים, אתה שומע צלילים חרשים ומגלה צבעים שלא הכרת קודם", ניסו לשכנע אותי, „זה נפלא, יוצאות ממך אנרגיות שלא תאמין", המשיכו במסע השכנוע והסבירו שמטרתם היא „לספר לכל העולם על נפלאות כדורי האסיד".

כל הנסיונות לדבר איתם על נזקים גופניים ונפשיים על בלק־אאוט או על סכנת התמכרות נתקלו בת גוכה מזלזלת. אבל לקראת הפרידה נזכר אחד מהם באירוע שקרה: „היה לי קטע שרציתי לראות בגוש, ופתאום נשמו לי כל המכוניות [illegible] את הקולות. אני חושב שאם זה היה שנה או שלוש דקות מאוחר יותר הייתי משוגע", [illegible] החבורה [illegible] עיניים מצריחות.

שעות אחדות לאחר המפגש בבית־הספר, לאחר שהתרב [illegible] על אילת, עלתה חבורת המעשנים יחד עם עוד כמה חברים מבית־הספר אל החוף. אבל לעצמם מסיבת אסיד פרטית, [illegible] שבחופש [illegible] לא היתה את מסיבת האסיד האחרונה.

משתמשים בני 12

החבורה הקטנה הזאת מייצגת את מכת הסמים האדירה שנפלה על אילת, אבל לא רק עליה. תחקיר '7 ימים' חושף מירע בלעדי על תעשיית מסיבות האסיד ששטפה את העיר הדרומית וגרמה לתרבות רבבות בני־נוער — 800 ויותר בכל מסיבה. רק 20% מהם תושבי אילת, השאר בני נוער מכל רחבי הארץ, שרוצים לתפוס ראש. במתלך הפל האוער התקיימו בעיר שמונה מסיבות אסיד גדולות מאוד ועוד כמה אירועים קטנים בחורים או במועדונים שבבתי המלון. הגיל הממוצע של המשתתפים הוא 17, אבל היו שם גם לא מעט בני 13 ו־14. וגם הרבה חיילים מכל יחידות צה"ל.

המורים באילת מתחלקים היום בין היסטריים מהמצב לבין היסטריים שאינם מוכנים להודות בכך. כזה הוא למשל, יו"ר ועד המורים זיישובר יוסי אלימלך, חושב שהמצב תחת שליטה. את התיאור שלי על העישון בבית הספר הגדיר בשקר, ולפני שניתק את השיחה הוסיף: „גם אם הייתי רואה בעיניים שהם עישנו בתוך בית הספר, לא הייתי מאמין".

אלימלך הזמין קיבל תוכחת כואבת לפני כחודשיים כאשר נעצרו אילתית עם 1148 טבליות ותגלה התעשייה בעיר, שמכרה מריחואנה לתלמידי חטיבת תלמידות חטיבת הביניים. עיר אילת היא הותה בחקירתה שמכרה כ־30 'קפסאות' — קופסאות גפרורים מלאות בשלושה גרם חשיש כל אחת, ומכרה חד תלמידים בני 12 ו־14.

לדבותו של מפקד משטרת אילת־אמר שלא הסתפק

ספיר כהן (זום 77)

פרופ' אבי דגני, מנהל מכון המחקר "גיאוקרטוגרפיה"

מה חושב הצרכן הישראלי על השירות שהוא מקבל?

לכבוד יום הצרכן הבינלאומי, קיימה הרשות להגנת הצרכן סקר צרכנים רחב-היקף שבדק מה חושב הצרכן הישראלי על ששה ממעניקי השירות הגדולים במדינה. הסקר, שבו השתתפו 1000 אנשים מעל גיל 25 נערך ע"י מכון גיאוקרטוגרפיה. אלו תוצאותיו:

סקר שביעות רצון

החברה	הציון הממוצע
חברת החשמל	7.4
רשות הדואר	7.3
בזק	7.1
אגד	6.8
דן	6.5
רכבת ישראל	6.5

תגמולים על שירות טוב יותר

חברת החשמל

נרדמים בכיתה

(המשך מעמוד קודם)

בהוראה, ובחקירה מאומצת עלה על 20 תלמידים, רובם בנים ובנות ל'משפחות טובות', אחת מהן אף בת של אישיות עירונית מוכרת. הם הורו ברכישת הסם וגם בעישון בתחום בית־הספר. תלמידי החטיבה העידו אז שחבריהם לכיתה החלו להירדם בכיתה או לגלות עצבנות־יתר. מורה אחת הודתה: „היו לי כמה תלמידים שהתנהגו מוזר. השתוללו, צחקו ללא סיבה או פשוט נרדמו בשיעורים".

כתב 'ידיעות אחרונות' ג'ו קוט ראיין למחרת הפרסום נער בן 14, תלמיד בית־הספר, שהסביר לו שהמורים נאיביים, אם הם חושבים שמדובר רק במריחואנה. „ממריחואנה לא נרדמים", הסביר התלמיד.

הילדה 'בת' (ח.ש. 14) מהתיכון התעשייתי, שנעצרה על סחר, איננה יחידה. בשבוע שעבר נעצרה נערה נוספת תושבת אילת, בת 16, שהפסיקה את לימודיה. ברשותה נמצאו 11 מנות אקסטזי שקיבלה מחבר בוגר. היא מכרה את הכדורים בהוראתו, לאחר שאנס אותה.

משיחות עם תלמידי החטיבה העליונה עולה, כי גם בתיכון אורט יש 'סנג'רים', כהגדרתם – תלמידים שמוכרים לחבריהם 'קופסאות' או כדורי אקסטזי בזמן הלימודים ובתוך תחום בית־הספר. „גם אני מכרתי איזה חודש, אבל הפסקתי, כי זה סיכון גדול ליפול על סחר", אמר אחד התלמידים מהחטיבה העליונה, שהשתתף בעישון בתחום בית־הספר. „למה מכרתי? כי על כל חמש מכירות אתה מקבל קופסה חינם, וזה חסך לי הרבה כסף".

חשוב להדגיש שמכת הסמים בקרב בני 12־13 איננה ייחודית לאילת. בחצי השנה האחרונה התגלו מקרים קשים של שימוש במריחואנה וב'טריפים' בבתי־ספר רבים בירושלים, בתל־אביב ובחיפה. חלק גדול מהתלמידים שנתפסו היו בבתי־ספר הנחשבים יוקרתיים. במשטרה מודעים לכך שאופנת מסיבות האסיד הרימה את הראש. עישון מריחואנה הפך להיות רק 'חיזוק' לכדורי אקסטזי ול'ליקוקים' המסתובבים ברחבי הארץ ונמכרים ברבבותיהם לקראת מסיבות.

בחבורת המעשנים באילת, לדוגמה, הוזכרו באוזני שמות של סוחרים, בדרך־כלל תלמידים מבית טוב. לצד השמות ניסו להעריך כמה מוכר כל אחד מהם. לאחר הערכות הוסכם שבפסח כל אחד מהם 'העיף' 1,500 כדורים וכולים בשבוע.

באנג מאולתר בתחומי בית־הספר

נתון נוסף התקבל כמה מאות מטרים מבית־הספר, בחנות לפיצוחים, סיגריות ושתייה. בין מדפי הוורקה לבין הסוללות יש שני מדפים של 'באנגים' – כלים לעישון חשיש. הסחורה מוצעת בגדלים ובמחירים שונים. אלה מחרס עולים 70 ש"ח, אלה מזכוכית עולים 50 ש"ח. במהלך חופשת הפסח נמכרו כמה מאות כאלה.

מתחת לדלפק עומד מיכל פלסטיק גדול, מלא במבחנות זכוכית. „לתלמידים", מסביר המוכר, „אין כסף לבאנגים, אז מוכרים להם רק את המבחנה. בסך־הכול שש שקל לאחת, וזה מחיר שהם יכולים לעמוד בו".

– כמה מבחנות אתה מוכר?

„המון. רק בחול־המועד פסח מכרתי 1,500 מבחנות".

ככה עושים מסיבה

בפסח האחרון נשברו כל השיאים גם באילת מוכת־הסמים. ל'7 ימים' הגיע מידע, המלמד על רמת התחכום המאפיינת את מארגני המסיבות; על מידור המקשה את חשיפת ה'בוסים' ועל יכולת הארגון המרשימה שלהם.

במהלך התחקיר התברר שהרוב המכריע של פעילות האסיד 'מיובא' לאילת מהצפון, בעיקר מגוש דן. הפעילות בשנה האחרונה ביער בדשמן, כחוף ניצנים, בכרמי־יוסף ובדשפון הניבה ניסיון מצטבר, שהפך את ארגון המסיבות למכאניזם משומן היטב.

חלק מהמסיבות מתפרסמות בעיתונים היומיים ובמקומונים תחת קודים מוסכמים. שמות הדי.ג'יי הם חלק מהסימנים, אך יש גם קודים אחרים, כמו הגדרת המוזיקה כ'טכנו'. באילת חולקו הזמנות שציינו, לצד שם המקום בו תתקיים המסיבה, את האותיות AC. על רוב ההזמנות צוירה שמש מחייכת או שילובי צבעי פסטל, בעיקר סגול, ורוד וכתום.

המסיבות באילת עברו זה מכבר מהחופים השוממים למקומות־בילוי מוכרים ומוכרזים, ומתקיימות ברוב המקרים תחת אפם של שוטרים ושומרים שמאבטחים את המקום. תושב אילת, איש־מכירות באחד מאתרי התיירות הפופולריים בעיר, מספר: „הדבר המדהים ביותר בכל העסק הזה הוא רמת התחכום של המארגנים. מבלי שהרגשתי, הפכתי להיות חלק מהמארגנים של שתי מסיבות.

„יום אחד לקראת חג הפסח התקשרה אליי צעירה מתל־אביב והחלה להתעניין בשכירת המקום שאני משווק, עבור מסיבת ענק. לפי מה שהיא הציגה, זאת היתה אמורה להיות מסיבה שתכלול תצוגת אופנה עם 20 דוגמניות־צמרת ורייקורים. היא אמרה לי גם ש'כל עיתוני הנשים יבואו לסקר את האירוע' ונקבה בשם של עיתון, שיעניק לאירוע חסות רשמית".

> בן 17: „[illegible] קטע שרציתי [illegible], ופתאום [illegible] לי כל ה[illegible] מהעיניים. ש[illegible]תי רק את הקולות. אני חושב שאם זה היה קורה לי שלוש דקות מאוחר יותר, הייתי פשוט נרדם"

כשנשאלה מזמינת האירוע, רות א' (והשם המלא שמור במערכת), על קהל המשתתפים, אמרה שיש לה מערך הטסה מאורגן, שיביא מהצפון 'רכבת אווירית' של 800 אורחים. היא הגדירה אותם 'חברי מועדון'.

„לקראת חתימת החוזה", מספר האילתי, „נפגשתי לראשונה עם רות. הגיעה לפגישה צעירה חטובה ולבושה בבגדי־יוקרה. היא התעמקה בכל סעיף וסעיף בחוזה ועמדה על כך שהמסיבה תקבל רשיון מהמשטרה. היא גם ביקשה להגדיל את מספר השומרים בפתח, ואמרה שבמקום חייבים להציב גם כבאית. התרשמתי מאוד מהמקצועיות שלה.

„לקראת המסיבה החלו באמת לנחות באילת מטוסים מלאים בחבר'ה מהצפון. היא מכרה כרטיסים גם בעיר, ואז התחלתי להבין בפעם הראשונה שנפלתי בפח. על ההזמנות היו ציורים של שמש מחייכת בצבעים פסטליים. ה'מומחים' בעיר הסבירו לי שמדובר על בטוח במסיבת אסיד. אחר־כך, כשראיתי את התכנית האמנותית, היה ברור שלא יהיו שם דוגמניות ולא סיקור עיתונאי.

„עכשיו, כשאני כבר מבין גדול בעניין הזה, אני יודע שיכולתי להבין שמדובר במסיבת אסיד רק על־פי שמות הדי.ג'יי שהופיעו בהזמנה. מדובר בשמות שצברו מוניטין רב בהפעלת מסיבות אסיד, והחבר'ה בוחרים במסיבות על־פי שם הדי.ג'יי. ימים אחדים לפני מועד המסיבה ניסינו למנוע אותה. פנינו לעורך־דין אילתי, אבל שום דבר לא עזר. החוזה היה סגור, כך שאי־אפשר היה לבטל את המסיבה.

„בליל המסיבה לא עזבתי את המקום לרגע. המוסיקה היתה מוסיקת טכנו כבדה, או איך שהחבר'ה קוראים לזה: 'מוסיקת פטישים'. לקראת שתיים אחר־חצות המסיבה הפכה לפרועה ממש. הרוקדים השתוללו בצורה מפחידה. אנשים רצו מצד לצד עם בקבוקי מים מינרליים ביד.

„ליד עץ השיטה עמדו שלושה צעירים, בני 16 אולי, שטופי־זיעה, ורקדו תוך כדי תנועות ליטוף של העץ. עקבתי אחריהם הרבה זמן. הם לא הפסיקו את הריקוד סביב העץ. הם נראו כאילו הם עומדים להתמוטט, אבל לא הפסיקו את התנועות של כאילו ללטף את העץ. הקטע הזה נמשך שלוש וחצי שעות. ניגשתי אליהם וביקשתי מהם שילכו לרקוד ברחבה. הם לא שמעו אותי בכלל. הייתי עבורם כמו רוח. הם המשיכו להתנועע בקצב, ומדי פעם שתו מהמים המינרליים שלהם".

מפקד משטרת אילת, סנ"צ שלמה צלניק: „אני מפעיל כוח מיוחד נגד סמים ונגד מסיבות האסיד, אבל כשאני רואה נער 'מרולק', כבר אין לי מה לעשות איתו. אני מחפש את הסוחר שמכר לו. זה הרבה יותר קשה. כשיש לנו מידע על מסיבת אסיד, אנחנו משתדלים להזהיר את האחראי על המקום. אנחנו מביאים לשם גם אנשים שלנו, אבל לא תמיד מצליחים לאתר את המפיצים".

האלטרנטיבה מגיעה

באילת יש [illegible] מוכנים להודות שמדובר במצב־חירום. מאיר י[illegible]הלוי, חבר מועצת העיר, העומד בראש ועד־פעולה [illegible] למלחמה בסמים אומר, כי הוא מודאג [illegible] לילדיו ולכל שאר בני־הנוער בעיר. „כעת, כשאנחנו [illegible] את הפצעים מחופשת הפסח וממה שהיה כאן ב[illegible] העצמאות, אנחנו ממתינים בפחד גדול לחופשת השבועות המתקרבת. אני נתקף אימה ממש, כשאני חושב על החודשים של החופש הגדול".

כתוצאה מהפאניקה שהשתררה בעיר החליט ראש עמותת 'אודשה', רוני רואק, להוריד לאילת את המבצר הנייד שלו למלחמה בנגע מסיבות האסיד – אוטובוס 'אלטרנטיב', שמקיים פעילויות הסברה ייחודיות נגד השימוש באקסטזי וההשתתפות במסיבות אסיד.

נרדמים בכיתה

(המשך מעמוד קודם)

רואק, 37, איש־עסקים אמיד מהרצליה, נחשב עוף מוזר מאוד בעולם הביזנס הישראלי. הוא מימן את רכישת האוטובוס והפיכתו לכיתה אורקולית ניידת ומשוכללת ביותר. הוא מממן מכיסו גם את אחזקת האוטובוס ואת הפעלתו בכל רחבי הארץ ומשלם את משכורתה של רכזת הפרויקט, עדי ניצן, שהוקנית ועורכת־דין, ושל המנחים. עד עתה הוציא למעלה ממיליון שקל לטובת הפעילות הזאת, והוא מחפש כעת דרכים לתגבר אותה כדי להתגבר על הביקוש הנואש

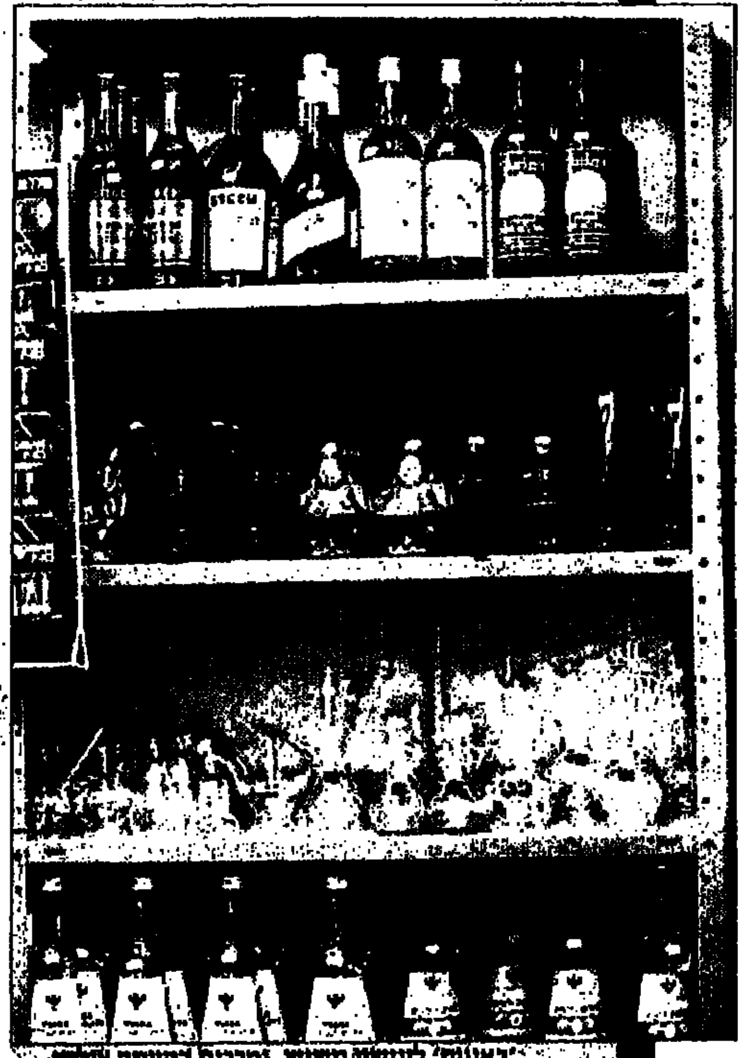
'באנגים' לעישון חשיש. נמכרים בקיוסק אילתי

לפעילות האוטובוס.

לפני שבוע, לאחר ששמע על מכת הסמים באילת, [illegible] לעסקיו בבולגריה, רווה פעילות מתוכננת של האוטובוס [illegible] ויורד אישית עם האוטובוס [illegible] מפגשים עם תלמידים באילת. [illegible]

להם להבין לבד מה עושים להם כדורי האקסטזי".

לקראת העלייה לאוטובוס מתגרה כי אחד התלמידים מכיתה ט': [illegible] זה, תחנה למכירות אני מוכן לקנות".

– לקנות מה?

„כדורים, בולים, מו, שיש. אני מת על זה".

– נראה לי שאתה מתגם משוויץ".

„מה פתאום? 'אכלתי' כבר חמש פעמים".

– מאיפה השגת אותם?

„בהתחלה עישנתי ממה שאח שלי נתן לי. הוא מעשן המון. בפסח ניסיתי בולים".

– מה זה עשה לך?

„אתה נמס עם המוסיקה. אתה חוקר את עצמך".

לאחר כשעה הנער יורד מהאוטובוס שפוף למדיי. המבט שלו מנסה להתחמק ממני. אני לא מרפה ומבקש לשמוע מה דעתו. „עזוב אותי, עזוב אותי", הוא אומר ברוגז ורץ אל מגרש הכדורסל.

תלמידה אחרת מסרבת בתוקף לקחת לידיה את החוברת הקטנה, שמחלקת המדריכה באוטובוס, שרון רום. החוברת מפרטת את נזקי האסיד. שרון מנסה לשכנע אותה לקרוא את החוברת בבית. התלמידה נתקפת בהיסטריה ממש, זורקת את החוברת על הרצפה ומסרבת לשוחח עימי.

חברה אחרת שלה ניגשת אל רוני דואק ושואלת אם תוכל להצטרף לפעילות של האוטובוס. „אני מוכנה לעשות כל מה שתבקשו ממני", היא אומרת, אבל מסרבת להתראיין.

גם בג"ץ מתערב

לוודאות ההורים באילת שותפים הורים בכל רחבי הארץ. היקף התופעה מבהיל. שרון רום, מנחה באוטובוס 'אלטרנטיב', מספרת שבפגישה לפני כשבועיים בבית־ספר אזורי בעמק החולה אמר לה אחד התלמידים: „איפה את חיה? אתם כבר מיעוט, ואנחנו, המשתמשים בסמים, אנחנו כבר הרוב".

יש להדגיש כי בשנה האחרונה חלה תפנית קלה גם בעמדת המשטרה. גם שם, מתברר, מודאגים מאוד מהיקף השימוש בחשיש ובאסיד, ומקצים כוחות מתוגברים למאבק במסיבות האסיד. מה שהחל כפשיטות מיוחצנות על מסיבות־יער בודדות, הפך לאחרונה לפעילות מתוחכמת ומסודרת, הכוללת איסוף מידע מודיעיני ופעילות סוכנים סמויים בקרב פעילי מסיבות האסיד.

ראש מפלג סמים בימ"ר תל־אביב, סנ"צ מני יצחקי: „בניגוד להצפה שקרתה באילת, אנחנו לא יכולים להיות מופתעים. אנחנו כבר מכירים את כל הקודים, את הציורים ואת השמות של הדי־ג'יי. אני מאמין שיש לנו יכולת טובה לסכל מסיבות אסיד".

הדוגמה הטרייה ביותר לפעילות הסיכול של המשטרה היתה לפני כשבועיים, כשבלחץ המשטרה בוטלה מסיבה גדולה שהיתה אמורה להתקיים בדרייב־אין בתל־אביב. המשטרה החליטה ללכת במקרה זה עד הסוף, והפרשה התגלגלה עד בית־המשפט הגבוה לצדק.

מארגני המסיבה טענו שהם נקיי־כפיים, וביטול המסיבה הוא פגיעה בחופש העיסוק. המשטרה לא ניסתה לערער על כך, שהמארגנים לא עבריינים, אך בדיון בבג"ץ טען נציג המדינה, הפרקליט מלכיאל בלאס, כי יש חשש מוצק שהאירוע ינוצל להפצת סמים המונית. בדיון ישבו נשיא בית־המשפט העליון, מאיר שמגר, והשופטים גולדברג וחשין, והם קיבלו את טענות פרקליטות המדינה, ונעתרו לבקשת משטרת מחוז תל־אביב לבטל את המסיבה.

מי שמצויים היטב בתעשיית מסיבות האסיד, צוחקים. לדבריהם, באותו יום בו בוטלה המסיבה בדרייב־אין, התקיימו ארבע מסיבות אחרות בגוש דן, שתיים מהן אורגנו באופן חטוף עבור 'מאוכזבי' מסיבת הדרייב־אין. גם באילת התקיימו באותו יום שתי מסיבות לא־גדולות, שקלטו חלק מ'פליטי' הדרייב־אין.

רוקדים בתוך הרמקול

יום שישי שעבר היה ערב ה'פינאלה' של חגיגת הסמים האילתית. רוב הצעירים יצאו את העיר, לאחר ששהו בה מערב יום העצמאות. באחד המועדונים היתה „מסיבת דלילה" – מתגרות אחר הצעירים שפגשנו. מבין מאות הרוקדים היו רק כמה עשרות שהחזיקו בקבוקי מים מינרליים והיו 'מורלקים', כלשונם. אחד מהם עמד עם הראש בתוך רמקול הענק שהפיק 'מוסיקת־שטיפים' ולא זז גם כשניסו למשוך אותו משם. גם במרחק של כמה מטרים מהרמקול האוזניים התפוצצו מהבאסים, אבל הוא המשיך לרקוד זמן ממושך בתוך לוע הרמקול.

במסיבה אחרת, בתוך מועדון של מלון יוקרתי, היו רק 'מורלקים' בודדים, שהתקשו להתפרע בתוך הצפיפות הנוראה. שלושה מהם טיפסו על הבמה המקיפה את רחבת הריקודים והתנועעו בקצב המוסיקה, כשהם נוטפים פלגי זיעה.

„אין לי שליטה על מה שהם 'אוכלים' לפני המסיבה. מה אני יכול לעשות אם מישהו בא 'מורלק' מהבית?", שואל בעל המועדון. „המשטרה טענה לפני כמה שבועות שיש לי סחר במועדון, אבל הם לא הצליחו להוכיח כלום ודיברו ממני, מפני שאי־אפשר לשלוט במה שאנשים לוקחים בבית. רק אחרי כמה שעות שהם במועדון, החומר מתחיל לעבור, ואז הם כבר בפנים. אני זורק אותם החוצה, רק אם הם מפריעים לאחרים".

באותה שעה התקיימה בפינת־סתר בהרי אילת מסיבת אסיד פרטית של תלמידי המסיבה העליונה של [illegible]. חלק מהם היו משתתפי העיסוק בבוקר בבית־הספר. המסיבה החלה כיום שיש בשעה 10.00 בלילה. משתתפיה חזרו הביתה רק למחרת לקראת השעה אחת בצהריים. כל הניסיונות לדבר עם מישהו מהם נכשלו, ורק לקראת חצות במוצאי־שבת החלו להתעורר ולענות לטלפונים.

שבועיים לפני כן, במהלך חופשת הפסח, הם לא [illegible] למסיבות פרטיות, שכן העיר היתה [illegible] במסיבות פרטיות שנערכו – ללא ידיעת הבעלים – [illegible] [illegible]

רוני דואק

◄ יגאל סרנה, קפריסין

תעלומת האשה השותקת

היא נמצאה באפיסת כוחות במערה בקפריסין, אשה אלמונית, נטולת מסמכים, שותקת ■ כבר חודש ימים מנסים חוקרים ושוטרים, בלשים, פסיכיאטרים ונציגי שגרירויות זרות לפצח את זהותה ■ מכמה ציורים ומשפטים שכתבה, עולה שהיא אולי יהודייה מפולין, שניסתה להגיע לישראל או ברחה ממנה ■ יגאל סרנה נסע בעקבותיה ללימסול ופגש אשה ענקית ובהירת־שיער

סוף חודש מארס גילו שני איכרים מחווה חקלאית בקצה המערבי של קפריסין אשה בהירת־שיער, שחיה במערה ליד הים. הם הזעיקו משטרה, וג'יפ אסף אותה משם. אחרי שטופלה בבית־חולים מקומי כשל אפיסת כוחות מרעב, הועברה לעיר החוף לימסול, ושם שוכנה בשבעה באפריל במחלקה הפסיכיאטרית של ד"ר ואסיליס חרג'יוואסיליס.

מרגע הימצאה ועד עתה היא שותקת. לא נמצאו על גופה כל מסמכים. איש אינו יודע דבר בדוק על זהותה, מהיכן באה ומהי השפה בה היא דוברת, ושתיקתה יוצרת מחול־שדים גם באי השליו. חוקרים ושוטרים, בלשים, פסיכיאטרים ונציגי שגרירויות זרות מגיעים למחלקה לנסות לפצח את התעלומה של האשה הנקראת בקפריסין: האלמונית מהמערה.

בתחילה, לאחר שנמצאה, רשמה ציורים פשוטים בתשובה על שאלות שהומטרו עליה ועשתה תנועות בידיה. לא תנועות של אילמת. לפני שלושה שבועות החלה לכתוב באנגלית באותיות דפוס ברורות את תשובותיה. גרסותיה לגבי זהותה השתנו עם הזמן, או שלא הובנו כהלכה מלכתחילה. אבל דבר אחד שב וחזר בכל מה שציירה ואמרה, שהיא פולנייה, שבאה מוורשה, שהיא יהודייה, ושבשלב מסוים ניסתה להגיע לישראל. היא ציירה שני ריבועים, שאחד מהם ישראל והאחר קפריסין, וביניהם סירה. היא סימנה מישהו יורה, היא סימנה דמעות. מישהו ראה בתנועותיה סימן כאילו ראתה רצח או חיילים שיורים במישהו. חשבו שנסוגה פנימה מפני מראה בלהות, שאין אדם עומד בפניו או אסון גדול.

הכתב הצרפתי ביזו, שביקר אצלה, תהה אחרי פגישה איתה אם עזבה את ישראל אחרי הפיגועים בחורף. נדמה לו כי הבהירה לו שהיא יהודייה שגרה בתל־אביב בדירה, ובה תשעה אנשים, שלהם כיבסה ובישלה. היא נראתה חוששת שמא הם דואגים לה. „אני מוצא שהיא יפה מאוד", כתב הצרפתי, יפה ואיטית כמו אחר־צהריים של חודש יוני".

אחרי שפורסמה תמונתה בעיתונות הקפריסאית, הגיע זוג מקומי שחשב כי זיהה את האשה. הם סיפרו כי שירתו ארבע שנים בבית של שוויצרית עשירה מאוד, שדומה לצילום, שחיה בבית מפואר בלימסול בעת שבעלה עבד בארצות ערב. יום אחד נהרג בנם של השוויצרים בתאונת דרכים, והאם נעלמה.

שני קפריסאים אחרים התייצבו במשטרת האי ודיווחו כי זיהו את האשה כמי שעמדה בצד הכביש באמצע מארס לעצור טרמפים. היא ביקשה תפוזים ואמרה באנגלית, כך זכרו, שהיא ציירת בשם ברברה או שם דומה. הם מצאו לה חדר בו שהתה יומיים, וממנו נדדה, כנראה, הלאה עד שהגיעה למערה. לא נמצאו עליה כל מסמכים, אלא רק משקפי אונגרו, שעון סייקו וכמה בגדים. ייתכן שמסמכיה נגנבו באיטליה, כפי שסיפרה באיזו גרסה, או שהטילה אותם לאנשהו.

בעת שהגעתי לאי לפני שבוע, בדיוק חודש אחרי שהובאה לבית־החולים, טרם נתגלתה זהותה ועברה הוא המעט שסיפרה על עצמה בציור או בכמה משפטים או בתנועות המעוגלות של ידיה. שתיקתה, כמו דבש מתוק, עדיין מושכת אנשים. נציגי שגרירויות באים לדבר איתה, אנשים מתקשרים מכל אירופה. מדי יום מתחלפים האנשים המוהים אותה, באים והולכים. כרגע היא אף אחת, שיכולה להיות כל אחד.

חרוזי המתכת של הרופא

דלת המחלקה הפסיכיאטרית בבית־החולים הכללי של לימסול היתה פתוחה. זהו בניין חדש ובוהק בלובנו בלב הנוף הצרוב כבר של ראשית קיץ על האי. אין שומר, ואני נכנס ומחפש את הרופא חרג'יוואסיליס. בלובי משחקים שחמט חולה גירם עם חברו. שניים־שלושה חולי־נפש אחרים ממתינים לארוחת הצהריים. אני מעיין בחומר שבידי ומחכה לרופא, והנה צצה האשה. גבוהה ורזה היא באה מחדרה, מהלכת בלובי כמרחפת על המרצפת המבריקה. היא אחוזת בידה של חולה נמוכה וגוצה, שערה הדק קלוע בשתי צמות, פניה הבהירות נתונות בקצהו של גוף דק בפיג'מת בית־חולים ורודה. אחות מגישה בשר ותפוחי־אדמה וגוזר לשלושה שולחנות, שסביבם חולי המחלקה המעטים.

כחודדו אומר לי הרופא חרג'יוואסיליס, כי האלמונית התאימה עצמה היטב למקום. הוא איש צעיר עם שפם שחור מאוד וגבות עבותות, המעביר בין אצבעותיו שרשרת חרוזי מתכת. „אנו יודעים כבר כי היא מסוגלת לדבר, שהיא אינה אילמת". מחדר סמוך הוא מביא את התיק שלה, ההולך ותופח. תיק קרטון כהה, שהוא פותח לפניי לרווחה. כל אחד מתקבל בברכה בדרך אל פתרון התעלומה, שמתקיימת כבר חודש במחלקה. שלושה רופאים מדברים איתה וגם העובדים הפשוטים, עובדי המטבח וחדר־האוכל, האחיות – משתתפים בפענוח. אני אמצא אחר־כך, שדווקא הסגל הפשוט הזה מפעיל עליה לפעמים לחץ של אי אספקת בגד נקי או נייר־כתיבה, כדי שתדבר. להם שתיקתה מפריעה יותר מאשר לרופאים.

היעדר הזהות מכניס אנשים לאי־שקט, כחותר תחת עצם זהותם. ביומיים שאשהה באי ואנוע סביב תעלומתה, יקרו גם לי דברים. אקט איבוד העבר שלה, ההתנערות מהזהות, פועל על נפשך את פעולתו. בעולם בו כל אחד נושא עליו את פרטי זהותו, היעדרם של אלה אצל אחד מבני־האדם מטיל ספק בכללי המשחק כולו.

„שמי מגושטה אליעז", אני מוצא בתיק שלה. כשלחצו עליה מאוד לספק זהות, היא רשמה באנגלית גרסה מפוקפקת. „נולדתי ב־20.2.1959. ארצי היא פולין. אני רוצה להגר לקפריסין. אני מדברת רק אנגלית, שהיא שפת החופש. בוורשה לא דיברתי, כתבתי. אני יהודייה. ליהודים לא טוב בפולין. רציתי להגר לישראל ללמוד אמנות".

אחר יש גם פרטים נוספים. היא לימדה אמנות בבית־ספר בוורשה, לנערים ונערות מעל גיל 16. „כבדו אותי, אל תכריחו אותי לדבר", כתבה, „שתיקה היא זהב... כל־כך הרבה אנשים שואלים כל־כך הרבה שטויות כל יום ואני שותקת... למה אתם מכריחים אותי לדבר. למה זה חשוב. יש עוד אנשים שלא מדברים. אתם כועסים עליי שאיני מדברת ולא נותנים לי לחם וחלב".

יש אולי שמץ אמת בזהות שמסרה, אבל פרטיה העיקריים נועדו להטעות. היא לא בת 36 כפי שכתבה. גם שמה משתנה בגרסאות, שהיא שבה ומוסרת בכתיבה או במין נשיפה או תנועת שפתיים. אנשי השגרירות הפולנית באו לבית־החולים וישבו איתה. הם אמרו שלא הגיבה על שפתם ויצאו בלי תשובה לשאלות של הצוות האם היא פולנייה. היא מגיבה רק לאנגלית. גם מול הצוות ששלח השגריר הישראלי שמי צור נותרה אטומה.

בתיק שלה מצטברים הציורים. בהתחלה סירה ובה שלושה אנשים, אחר אשה עם כנפי מלאך וגבר אף הוא מכונף, תותים ותפוזים, גזר, אופניים, בננה, לב וחתול. בהתנהגותה וציוריה היא בונה כתב־חידה, שאינו מוביל לפתרון. המתבונן רואה כל פעם דבר־מה אחר. זהו משחק מסובך שהיא משחקת איתנו, אני חושב לעצמי במחלקה. היא גורמת למי שפוגש בה לחפש תשובות בתוכו. גם ד"ר חרג'יוואסיליס, אני רואה, אינו רוצה להיפטר ממנה. המשטרה מפעילה לחץ מסוים להעביר את האשה לבית־חולים לחולי־נפש. שם יהיה פחות שקט נקי ונחמד מאשר במחלקה, ואולי אז תפצה פה. שוטרים מטבעם חותרים לתשובה מהירה, מתעבים שתיקה.

גלימת הנזירה

ד"ר חרג'יוואסיליס וצוותו אינם ממהרים. הם לוקחים חלק במשחק, שהוא מעניין הרבה יותר מהיומיום של המחלקה. הם לא נותנים לה תרופות. בשבוע הראשון נתנו, והיא היתה עייפה מאוד ונטתה לישון. הם חדלו. „אני חושב שהיא לא סובלת משום בעיה נפשית חמורה", אמר לי הרופא. „לגבי עברה איננו יודעים דבר, וזה מקשה מאוד על דיאגנוזה. היא אומרת שהיתה מורה לאמנות, אבל תראה את הציורים שלה, אין בהם כשרון גדול".

– הזהות שלה זה צורך שלנו יותר מאשר שלה.

„כן, היא לא צריכה זהות. זה אנחנו שצריכים את הזהות שלה, גם כדי להגיע אל עברה. השתיקה שלה מרתקת. אולי היא מנסה ללמד אותנו שאנשים יכולים לתקשר בלי מילים. היא נמצאה במערה בסכנת חיים, לא היו לה מים או אוכל. זה יכול להיראות כמו התאבדות, ושאלתי אותה על זה. היא אמרה כי אלוהים היה עוזר לה. זו לא פראנויה, זו אולי דרך חיים. מעניין אותי להבין את המסרים שלה. האם יש משמעות לכל מה שהיא עושה. היא מציבה שאלות מטרידות. נראה לי שתמיד היתה מבודדת, שתמיד תקשרה בדרך אחרת מאיתנו, יותר דרך ציורים וסמלים. היא מנסה להוכיח שניתן לחיות בדרך זו".

מישהו קרא לה לחדר. ישבתי ליד הרופא ומגושטה נכנסה. כך היא מכונה בתיק. היא ענקית, כתב הצרפתי, ואכן נדמה כל העת, אולי בשל רזונה המדהים, כי היא גבוהה מן הרשום בתיקה. שתי צמותיה הדקות היו נתונות בסרט־קטיפה כחול. היתה בה גנדרנות של ילדה. היא הסבה פניה ממני וקפצה שפתיה. אני לא רוצה לדבר על העבר, כתבה לי על הפנקס שלי. מסרתי לידיה מתנה קטנה שהבאתי לה מן הדיוטי־פרי. מנחה לאשה שותקת. היא נטלה אותה ובדקה, ואחר הציצה

האלמונית, בביה"ח בלימסול. „אני לא רוצה לדבר על העבר", כתבה לי על הפנקס שלי

צילום: ז'אן קלוד סואר

תעלומת האשה השותקת

המערה בה שהתה האלמונית. מערה נמוכה מאוד, קמורה, ועל קרקעיתה מצע אצות יבשות. על הקירות מתחה גד ליצור מעין קן

(המשך מעמוד קודם)

ברשימות שלי. אל תצלם, אמרה, וקרעה את הצילום שהבאתי מהפאריימאץ'. „לא אמרתי את האמת", ראיתי שכתבה בתיק שלה, „לשונותיי הן צבעים ומוסיקה".

היא שתקה לאות מחאה על הימצאותי כחוקר נוסף, והרופא דובב אותה למעני. לאן עזבת את פולין? שאל. „לישראל", סימנה עליי. „אבל עכשיו", היא סימנה, „אני רוצה להישאר פה. עם ג'אניס". זה שמו של חולה צעיר שנפשה נקשרה בו. „את צריכה עבודה או בעל כדי להישאר פה באי כמו שאת רוצה", היא רושמת, כי הרופא השני הבטיח שיסדיר לה רשיון שהייה.

הפיג'מה שלה סגורה עד הכפתור האחרון, כמו בגד של נזירה. כשראו אותה במערה, לבשה מעין גלימת נזירה. לרגע חולף בי ההרהור שאולי עזבה מנזר. שאולי היתה רגילה לשתיקה, שמשם בא לה הרעיון על הסבל של פליטה יהודייה־פולנייה.

יש משהו נזירי במראה שלה. בשקיפות, בשקט שבא מקירות אבן עבים. משהו מאוד לא מיני. כמו של אשה שהתרחקה שנים מן החיים עצמם. מחיי הבשר. כן, היא גם צמחונית.

יש לך משפחה? שואל הרופא. „לא, אין לי אף אחד", היא מסמנת. „הם, הורי", היא מצביעה לעבר גבה, „באדמה, ואין לי ילדים". כדי לתאר כמה טוב לה באי, כמה הוא יפה, היא מציירת בידה כמין פרח העולה מן האדמה. „טוב לי פה. אני כבר לא רוצה בישראל. האנשים פה כל־כך נדיבים". הרופא שואל אותה על כתובת־קעקע קטנה של פרח על בטנה. זה סמל של משהו? „לא", היא מסמנת, „רק יופי". על פרקי־ידיה אני רואה ככתב מוזר, סימנים לבנים. הרופא נוטל בעדינות את ידיה והופכן.

באיזור שבו עובר הגיד והוורידים בולטים, יש צלקות דקות בשתי ידיה. רצית למות? הוא שואל. היא מסמנת, „כן, לפני שש שנים, בוורשה, הייתי עצובה. רציתי למות".

הוא מחזיק את ידיה, ואני מביט בפרקים. הצלקות מתוות סימנים בהירים כמו עצים דקים, מעוטי־ענפים. היד דקה מאוד.

אדם יכול להינתק ככה מהעבר שלו? אני שואל אותה.
„כן, אם אתה רוצה".

כשאנו מדברים, נכנס לחדר ד"ר אליאס ניקולאידיס. הוא היה בישראל בשתי התמחויות בתל־שומר. שערו פרוע ויש לו טבעת זהב עבה על אצבעו. הם נינוחים מאוד הפסיכיאטרים הקפריסאים. כל הזמן צצים ראשים בפתח החדר, טלפונים מצלצלים. אני ומגושטה יושבים. התיק פתוח. אין שום מתח של סמכות או סגירות. „היא חכמה מאוד", אומר ניקולאידיס. „מחושבת מאוד ויודעת מה טוב לה". צלב־זהב מיטלטל בסבך השער שעל חזהו. „זה לא מקום בשבילה פה, אם נאסוף את כל האנשים במצבה, נצטרך לסגור 20 אחוז מהאוכלוסייה".

גם הוא מרותק ממנה. שוב צץ הפרדוקס. אם תתפענח זהותה היא תוצא, אולי תגורש לארץ מוצאה. הם רוצים לפענח, ומצד שני גם לא רוצים שתלך. השתיקה, יודעים כולם, מגינה עליה. זהו נשקה היחיד. „החלטנו בהתחלה לא למהר, כי זהו אתגר אמיתי. היום הגיעה פנייה מאנגליה. מישהו שם חושב שזיהה אותה. ויבואו למחלקה. יש לנו פניות מכל אירופה. גם בישראל פרסמו תמונה שלה. היא אמרה שתדבר חופשי רק כשתדע שהיא נשארת באי".

אני נפרד ממנה. היא יושבת בשקט על הכיסא, רגועה יותר. אני אומר לה שאני נוסע למערה שבה נמצאה. שאני אחזור לראות אותה. היא יוצאת החוצה עם החולה הגוצה. הן עליזות כמו ילדות. הגוצה באה מכפר קטן בהרים, לא רחוק מהמערה של בגושטה. הכפר נמחק ברעידת־אדמה בינואר, גם עברה נמחק. מהחלון רואים את לימסול ואת החוף הרחוק. הבתים שצבועים בצבעים האחרונות פזורים על כל הגבעות. הכול נקי מאוד. האויר חוק. עוד לא חם כמו בקיץ.

> היא ציירה שני ריבועים, שאחד מהם ישראל והאחר קפריסין, וביניהם סירה. היא סימנה מישהו יורד, היא סימנה דמעות

> היעדר הזהות מכניס אנשים לאי־שקט. ביומיים שאשהה באי יקרו גם לי דברים. בעולם בו כל אחד נושא עליו את פרטי זהותו, היעדרם של אלה מטיל ספק בכללי המשחק כולו

> קריש גדול כיסה חלק מפתחה של המערה, וגל אבנים כיסה חלק אחר. נכנסתי פנימה. בקירות האבן הרכה והנקבובית תקעה האשה עשרה מסמרים

הסרילנקאי שגילה אותה

הדרך אל המערה היתה ארוכה. רציתי לראות אותה כאילו טמון שם מפתח. הנהג פאניקוס חצה את ההרים ליד הבסיס הבריטי, שעדיין שומר על השטח, ולו מטוסים ותחנת טלוויזיה קטנה ובתי קצינים בריטים מסודרים כהלכה. פאניקוס חשב שאולי האשה החליטה להופיע כפליטה יהודייה מפולין, „כי יש לכם שם של בריגה, שדואגת לאנשים שלה בכל מקום". אולי מצאה ביהדות זהות עוטפת כמין בגד, שיגן עליה [illegible]. כאילו ידעה על מחנות המעפילים שהיו בקפריסין, על האנשים שבאו מהמחנות, קרועים מעברם ונשלחו להמתין פה לפני 47 שנה.

סיפור מערת המסתור שלה הזכיר לי דיווחים משונים, שעוד שומעים פה ושם על יפנים באי כלשהו באוקיאנוס, שחמישים שנה אחרי המלחמה יוצאים מהסבך.

ב־120 קמ"ש נסע פאניקוס במרצדס השחורה שלו את המרחקים לפאפוס במערב האי, ומשם עלינו צפונה לחצי האי אקאמאס. בדרכי הרים מתפתלות נסע די מהר כמי שמכיר כל סיבוב, אך על איזור האקאמאס אמר כי זהו מקום מסוכן למישהו כמו האשה. הוא שירת ביחידת חי"ר מובחרת של הצבא הקפריסאי והכיר את השטח ומבותר ערוצים. מקום קשה להגיע רגלית ומלא נחשים.

עברנו את צוקי אפרודיטה ומקסותה, ששמם נקשר במיתולוגיה. הגבעות כוסו סבך ירוק וחום, המורדות היו תלולים, עצי זית וכפרים קטנים צצו פה ושם, ומצד הדרך שכן למטה תחת המצוק, הים.

במפרץ הקטן ליד העיר פוליס עצרנו לאכול. מישל קמבס, כתבת ה"סיפרוס מייל", אמרה לי להמשיך מפוליס

השמות הגדולים בשקם:

כל מוצרי
SONY
ב־8 תשלומים
בכרטיסי אשראי

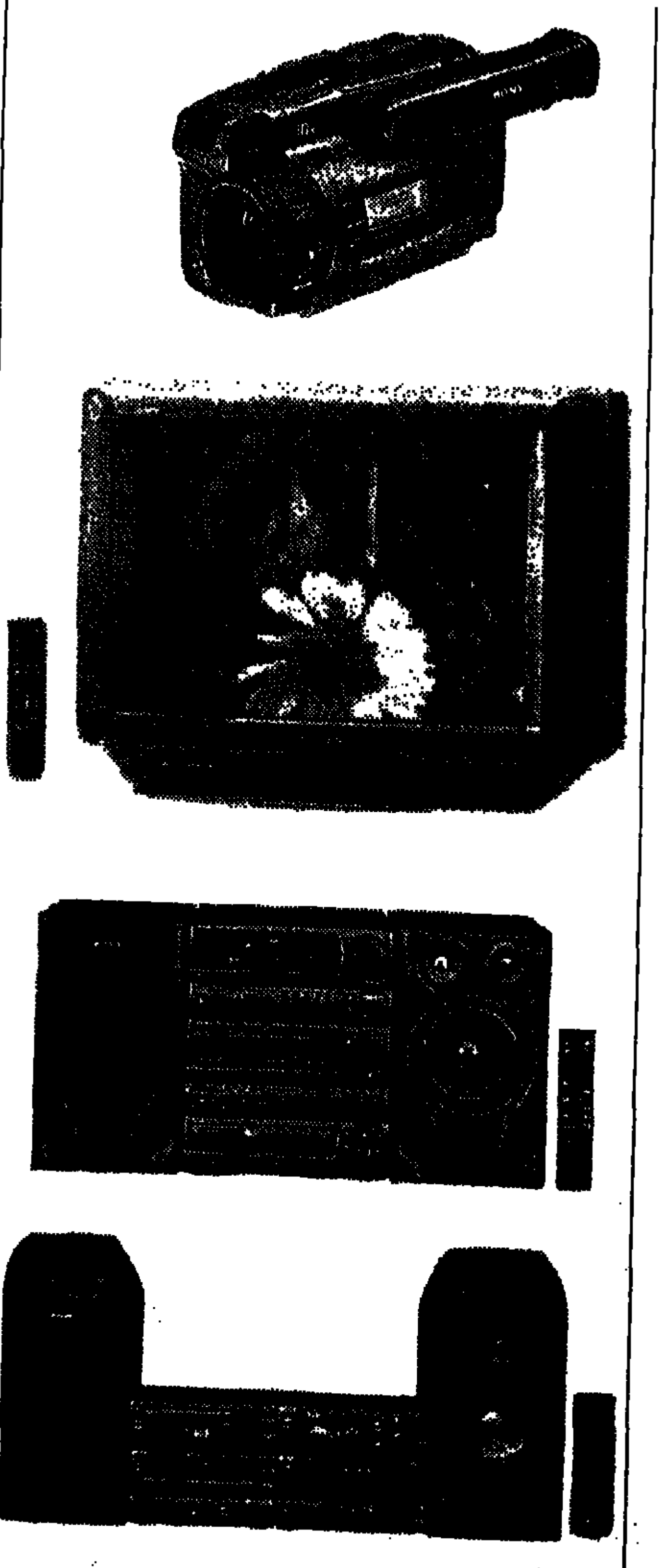

כל תנורי
DēLonghi
במבצע מתנה

שי חינם
מכונת אספרסו מקצועית של DeLonghi BAR-14 על קנית תנור Build in + כיריים.

שי חינם
מאוורר "16 על עמוד, על קנית כל אחד ממוצרי DeLonghi:
תנורים עומדים,
תנורי Build in,
כיריים ותנורי מיקרוגל

מקררי אפולו
תדיראן
עם שי חינם

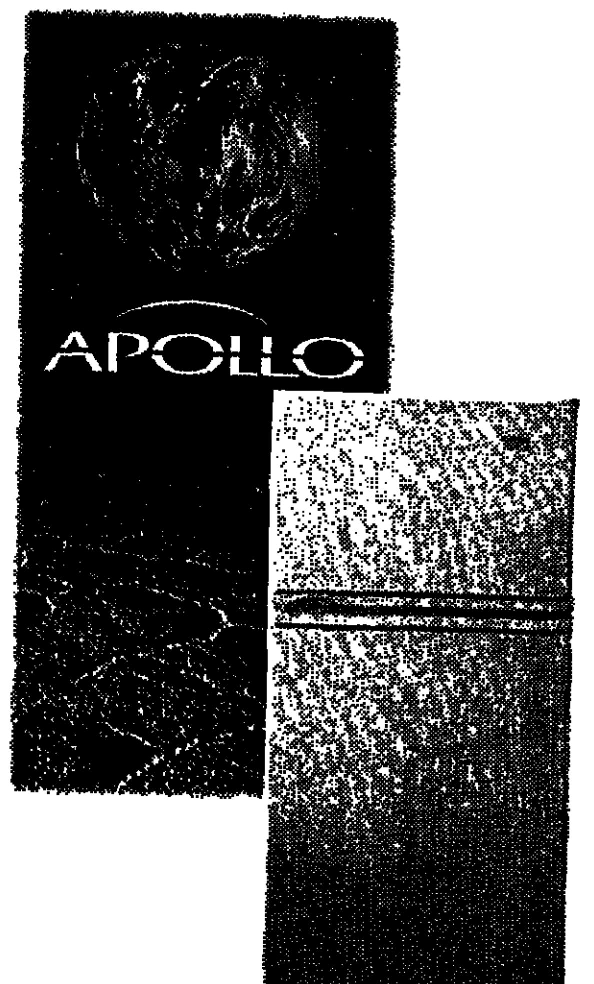

קנה מקרר "אפולו" וקבל שי חינם:
רדיו טייפ שעון דגם TR-326
שי חינם

שקם
המבצע עד אזילת המלאי

תעלומת האשה השותקת

(המשך מעמוד קודם)

לכפר נאו חוריו ומשם לחפש את השביל לחוות פוטיאריס, שם תמצאו את המערה. בעל המסעדה הלך לדייגים לברר היכן בדיוק המערה. היה לי שם של מומחה־מערות, וולטר פולדר, אבל לא מצאתי אותו. אנשים מעטים ישבו במסעדה. הדגים היו קטנים ועסיסיים. לידם הונחו זרועות תמנון בחומץ וגבינת חלומי צלויה. בעל המסעדה בא עם המידע ותיאר לנהג פאניקוס איך להמשיך. הוא דיבר על מחנה קרוואנים קטן של נופשים, ואחר־כך על קרוואן בודד של איכרים מסרילנקה.

הכביש התרומם עד המקום, שנקרא אמבטיית אפרודיטה. מעיין קריר נבע מעל עץ תאנה עתיק ומסועף. הגבעות המכוסות יער נמוך גלשו עד הים. קל מאוד להישבות ביופיו של המקום, יופי פראי אך לא מאיים, מפוים, מרוכך ע"י המים הכחולים במפרצים שקטים.

הפיג'מה שלה סגורה עד הכפתור האחרון, כמו בגד של נזירה. כשראו אותה במערה, לבשה מעין גלימת נזירה. לרגע חולף בי הרהור שאולי עזבה מנזר

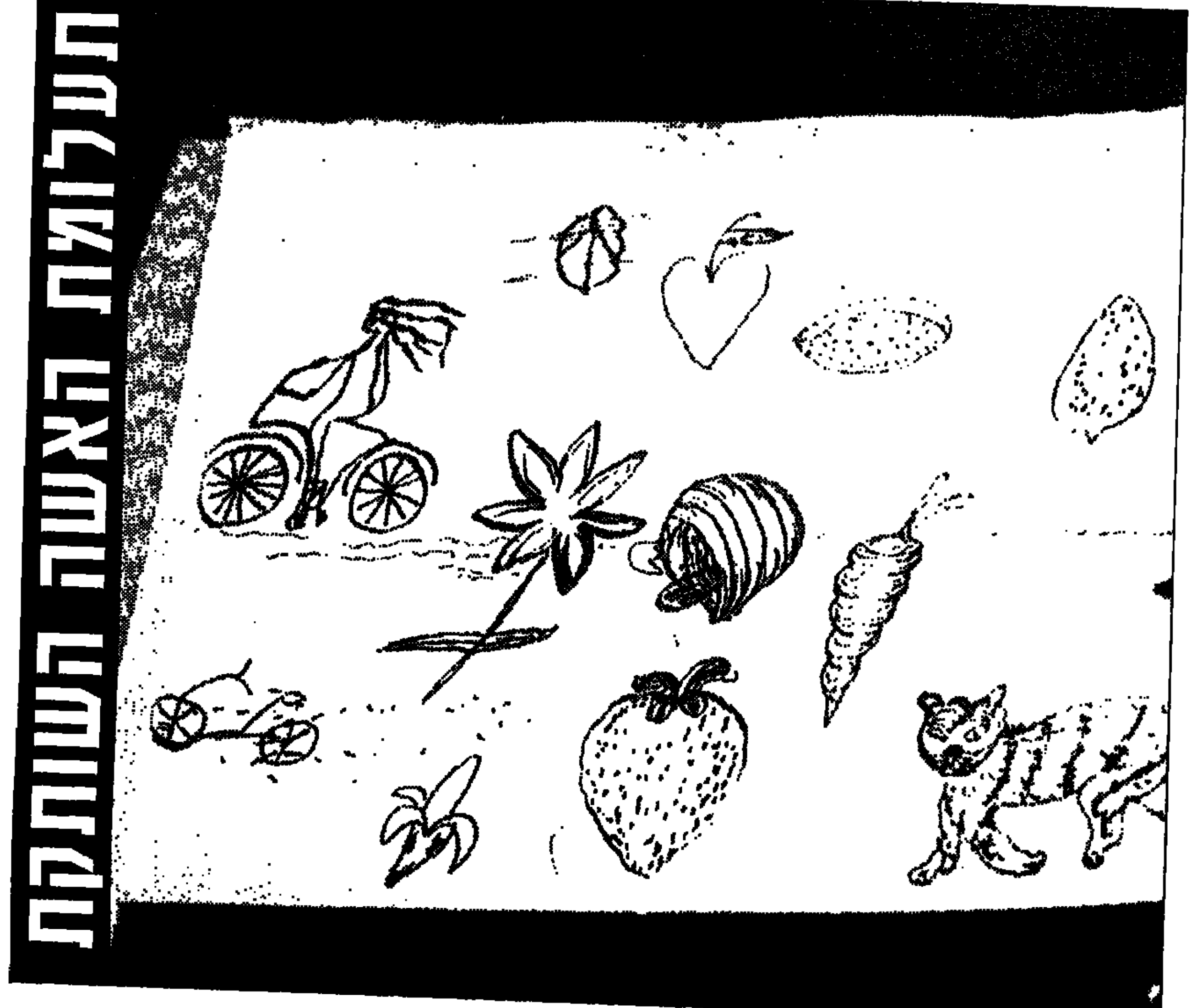

הציורים של האלמונית, מהם מנסים לפענח את עברה

רציתי להניח ראשי על האדמה תחת עץ זית, כמו שעשיתי לפני שנים רבות באי סאמוס. לישון באמצע היום שינה עמוקה מהסוג, שהשתכח ממני בטלטולי החיים ורעשם של ילדים קטנים.

פה, למקום הזה, הגיעה האשה מאי־שם במארס. אם אכן באה מארץ קרה כמו פולין, שבמארס עדיין מכוסה שלג וקודרת, יכלה בקלות להתאהב פה. היא, שניסתה לאבד חייה לפני שש שנים, אולי חשבה: הנה פה אאבד זהותי ואחיה. האי הזה יכול לגרום לאדם להשיל את עברו כמו בגד חם ומיותר, ששוב אין חפץ בו. היא השליכה ניירותיה ואיבדה לשונה. זה הכול. אנשים אספו אותה מצדי הדרך, היה לה מעט כסף שאזל. היא אכלה תפוזים כמו אלה שהציעו לנו, כשהגענו עם המכונית לסוף הדרך. טנדר של כפריים עמד קרוב למעיין ומכר ענפי עצי הדר, תפוזים עבי קליפה לכודים בין העלים.

מה מפתה יותר מאשר לשמוט עצמך במקום הזה, לצנוח לערימת עשב חמימה?

השלט הראה כי זו הדרך לפונטנה אמורוזה. שני תיירים אנגלים בנעלי־הליכה גבוהות צעדו שם. החנינו את המכונית תחת עץ והמשכנו ברגל. השעה היתה ארבע וחצי, ובים ראינו אי קטן שצמחייתו עשב. הכול היה ריחני ונקי כמקום ראשוני שלא נוגע. אחרי ארבעה קילומטר במעלה הדרך הקשה צצה החווה של פוטיארדיס, קרון הפועלים על צלע גבעה, מערכת השקיה, גדר תמוכות, עצים שניטעו באדמה העקשנית.

צעקנו שוב ושוב, עד שיצא איש קטן־קומה ושחום מאוד מהקרון, שלידו חנו שני אופנועים קלים. אני סומאסירי, אמר, אני שמצאתי את האשה. הוא איכר סרילנקאי שבא לקפריסין, כי השכר פה גבוה פי שניים וחצי מאשר בארצו. „רק שנינו חיים פה בכל השטח הזה של אלף ומאה אקרים". וזהי נחלת מיסטר פוטיאריס העשיר, בעל מבשלת הבירה קרלסברג שעל האי. בתנועת יד התווה האיכר את הדרך אל קצה המצוק, שם המערה. „ראיתי שם אשה כמה ימים בעת ששתלתי עצים, וחשבתי שהיא אולי משוגעת".

בשעה שהחל האור להיחלש, הלכתי עם פאניקוס לאורך הים. עברנו מסתורים קטנים של דייגים, שם הם נחים לעת לילה, פחמי מדורות כבויות. לשון ים נכנסה ליבשה בין שברי סלעים. משדות נחלת פוטיאריס נשמעו דנדוניהם של עדרים השבים מן המרעה לכפר מרוחק.

חיפשנו ולא מצאנו את הפתח, והסרילנקאי שהשקיף מקרונו בא בטרטור קולני על אופנועו לעזור לנו. הוא הראה לנו את המערה. קרש גדול כיסה חלק מפתחה, וגל אבנים סתם חלק אחר. נכנסתי פנימה. זו היתה מערה כמידת אדם, נמוכה מאוד, קמורה, ועל קרקעיתה מצע אצות יבשות. בקירות האבן הרכה והנקבובית תקעה מגושטה עשרה מסמרים חדשים שראשיהם כסופים. למחרת בחדרה תגיד לי שמתחה ביניהם בד לעטוף את הקיר, ליצור מעין קן. רחם? היא תצחק. זהו אכן רחם אבן רך כמעט ונעים למנוחה. בישבי בפנים ראיתי את הגבעה ממול ומישור קטן של שדות. היו לה פה נרות ותפוזים, אמר הסרילנקאי.

לפני הכניסה יצרה מעגל אבנים כמין גבול חצר. כשבא עם חבריו לראותה, החזיקה מבפנים את הדלת ולא אבתה לפתוח. רק ג'יפ השוטרים פתח את הדלת. נשבעתי לעצמי כי אשוב למקום הזה.

גם האנגלי הלך הביתה

בלילה, בחזרה בחדרי במלון, ראיתי בתחנה טלוויזיה אמריקנית את חגיגות 50 השנה לסיום המלחמה, וחשבתי שהאשה נולדה בערך אז, שהוריה עברו לפני היוולדה אסון. שבחירת דמות הפליטה היהודייה מפולין אינה מקרית, שיש בה יותר משמץ של אמת. הרצון העצוב למחוק, לשכוח את העבר ואת הזהות צומח אולי משם. עייף מאוד צנחתי למיטה במלון הרמיטאג' גדוש הרוסים העשירים. בבוקר אמר לי הרופא חרג'יוואסיליס בטלפון, שאני יכול לשוב למחלקה, שהאנגלי היה ויצא בדעה, כי היא אינה אנגלייה. גם הניסיון הזה כשל. בבנאי שיחק החולה הגידם באותו שולחן. מגושטה ישבה עם משפחתה של החולה הגוצה. הצטרפתי אליהן וסיפרתי לה כי הייתי במערה. אני דיברתי, והיא הקשיבה.

מדי פעם קפצה לחטוף את העט שלי ולרשום לי תשובה או מחשבה. יש אנשים שחייהם נעשו טובים יותר הודות לך, אמרתי לה, „הם החלו לחשוב על עצמם. הנה אני באתי בגללך לאי הזה וביקרתי באיזור הנפלא של אקאמאס. „אתה הראשון שאומר את זה", היא חייכה. „מה אתה מתכוון כזה שחיי אנשים נעשו טובים יותר הודות ליז" דיברנו, וסיפרתי לה על המערה, שאלתי על המסמרים. היא הסבירה לי בידיה, שהתכוונה לצפות את הקירות. ספר לי מה כתב הצטרפתי עליי, ביקשה. הקראתי לה מעט ממה שכתבתי. דיברתי על הצורך לחפש מקלט, לשתוק, לחפש תחליף למילים. חיוכה התרחב. פניה התרככו.

חולה בשם אריסטוס בא והצטרף אלינו. הוא שמע שאני ישראלי, ובירך אותי על הישגי החלל של ישראל. בידו המצאה חשובה שתשנה את העולם, גילה, מנוע שפועל בלי אנרגיה. היתה לו רגל שבורה, והוא רצה שאעזור לו לרשום ביוון פטנט על ההמצאה. „הוא פראנואיד", רשמה לי מגושטה. חברתה, החולה הגוצה שבאה מהכפר שנחרב, קראה לה פתאום כרכרה. אבל שמה מגושטה, אמרתי. הממציא והגוצה צחקו. „יש לה כל־כך הרבה שמות", אמר, „גם מרגוהרה". ראיתי שהם שמחים מאוד על חברתה, ואין בה דבר זר להם. הם לא נזקקו לעברה או לזהותה. סיפרתי לה בדיחה על מנזר השתקנים, סיפור קצר על זוג המנסה לפצח שתיקה של זקן אילם, ומשפט שקראתי ערב קודם בספר של נטליה גינצבורג: „האושר תמיד נראה סתמי. הוא כמו המים, מבינים אותו רק כשהוא אובד". היא חייכה. את מתגעגעת לקול שלך? שאלתי. ככה, ככה, סימנה לי בידיה, פעם הייתי שרה. ■

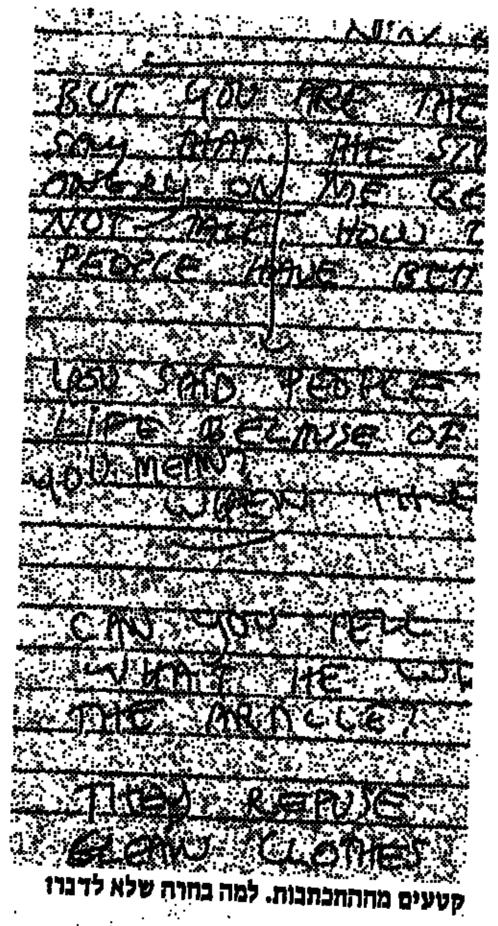

קטעים מההתכתבות. למה בחרה שלא לדבר?

כשמלאני גריפית רוצה להיראות יפה וצעירה כמו בסרטים... היא משתמשת רק במייק-אפ אחד

AGE DEFYING

המייק-אפ המהפכני שמעלים קמטים גם אחרי שמורידים אותו!

המייק-אפ האיכותי והחדש, מעניק לך לראשונה שילוב מיוחד של טכנולוגיות טיפות מתקדמות עם סודות האיפור המושלם. בעזרת פיגמנטים מיוחדים של צבע, מחליק המייק-אפ מעל לקווי תיובש והקמטים מבלי לחדור לתוכם ומבלי להדגישם. מולקולות .M.P.G יחודיות מטשטשות ומרככות קווי יובש וקמטים, ומזינות את העור בלחות.
מסנני קרינה S.P.F.8 מגינים על העור מפגעי השמש.
AGE DEFYING המייק-אפ הטוב ביותר בעולם ב-75 ש"ח בלבד.

את יודעת יפה מה את רוצה
REVLON

AGE DEFYING
חידוש עולמי

רגע לפני מותה השביעה הישישה הסורית את ילדיה: לכו לארץ־ישראל וגלו את יהדותכם

לפני כשישה שבועות, בדרך לא־דרך, הגיע נגר סורי לחיפה ■ לפני 40 שנה הוא נולד כמוסלמי, היום הוא מחפש את משפחת אמו היהודייה ■ גדעון מרון שיחזר איתו את סיפור אהבתם הדרמטי של היהודייה והערבי על הכרמל בשנות הארבעים ■ ליווה אותו במסע חיפוש עיקש אחר המתים, החיים והירושה

הסורי מחפש את קברי בני משפחתו. „אין לי חיים בלי התשובה, בלי הפתרון"

צילומים: אפנת קרסנסקי

בשם האם

◀ גדעון מרון

באור אחרון הצצתי אל פני האיש שבא מסוריה, וכבר ראיתי בעיניו תוגה גדולה. כל אותו היום חיפשנו בין המתים וגם בין החיים את התשובה לחידה, שהורישה לו תמרה, אמו היהודייה, על ערש מותה. ולשווא.

השמש כבר עמדה לנטות על רחוב גאולה בחיפה. צללים התארכו על המדרכה, אברך פסע לעברנו, בידו תיק הטלית והתפילין. „אולי אדוני מכיר את משפחת זמירלי", פנה אליו חליל, דודו החיפני של האורח מסוריה. „לא", הנהן האברך בראשו. לא, מלמל חליל לעבר בן אחיו, וכיבה זיק שחלף בפניו להרף־עין.

בבוקר, כשבאתי אל בית חליל לפגוש שם את האורח מסוריה, מצאתי את שניהם יושבים על שרפרפים קטנים בגזוזטרת האבן שבחזית הבית, מתחממים בקרני השמש. ישבו זה לצד זה, נשענים בגבם על קיר האבן הלבן, שקועים בשיחה ערה, כלל לא הרגישו בזר שנכנס אל ביתם. שריגי גפן צעירה הסתבכו בין זרועותיו של תמוכת־עץ בצבע חום, ובאדניות על שפת הגזוזטרה פרחו פרחים כשלל צבעים. הכול נראה פתאום פסטורלי כל־כך, ודבר לא העיד על הסערה, שבה נתונים שוכני הבית.

הימים ימי עיד אל־אדחא, חג הקורבן, וקרובי משפחה שהשמועה על בוא הקרוב־הרחוק הסורי הגיעה לאוזניהם – היו בדרכם אל בית הדוד בחיפה, גם כדי לחוג את החג וגם כדי לשמוע סיפורים, שניחוח זר להם, על המתרחש מעבר לגבול.

את הסיפור המרהיב הזה על הסורי, שהגיע הנה בדרך לא־דרך במצוות אמו המתה כדי לחפש את שורשיו האבודים, שמעתי לראשונה בתכניתו של השדרן סיאם בתחנת 'קול הדרך' של 'קול ישראל'. אנשי החברה־קדישא בחיפה, שניסו ללא הצלחה לסייע לאורח הסורי למצוא את קברי משפחתו, הם שהעמיסו אותו על טנדר ויחד עם יצחק כהן מהחברה־קדישא יצא לאולפן של סיאם.

נפתחה עונת המגבות בכיתן סנטר.

מגבות CANNON® במבצע 1+1 חינם!*
קני מגבת CANNON® מלטפת וקבלי מגבת זהה מתנה!

מגבות מעודפי יצוא ב־60% הנחה!
מגבות 65/100 רק **34** ש"ח (במקום 68 ש"ח), מגבות 45/60 רק **12.30** ש"ח (במקום 24.60 ש"ח)

25% הנחה על מבחר עצום של מגבות!

בחודש מאי, רק עד גמר המלאי, רק בכיתן סנטר.

* כל הקונה מגבת CANNON מדגם פורטופינו מקבל במתנה מגבת זהה למגבת הנרכשת.

פתוח במוצ"ש*
רשת חנויות כיתן סנטר

ESPRIT | UNITED COLORS OF BENETTON | CANNON | OshKosh | כרמיה | Gideon Oberson | Studio | ROYAL SATEEN | finla

בקנייה בכרטיס אשראי: 2 תשלומים בקנייה מעל 200 ש"ח, 3 תשלומים בקנייה מעל 300 ש"ח, 4 תשלומים בקנייה מעל 400 ש"ח, 5 תשלומים בקנייה מעל 500 ש"ח.

רשת חנויות כיתן סנטר: תל־אביב: חנות המפעל, הדר יוסף, דרך הרצליה פינת שלנסקי* חדש בהדר יוסף: נפתחו חנויות: מליס, GO IN, בתי שום, ונישה • דיזנגוף סנטר* • גן העיר* • צומת גלילות, רב־מכר הפרשקי* • מגדל שלום • ירושלים: קניון ירושלים* • תלפיות, א. התעשיה, רח' פייר קניג 39* • לנץ 7, מרכז העיר ליד המדרחוב • רח' בן הלל 1 (ליד רח' המלך ג'ורג') • קרית שמונה: בנין צחר, רח' תלחי • טבריה: בנין הטרמינל, רח' הפרחים 3 • נצרת: קניון לב נצרת* • חיפה: רח' יפו 42 • קניון לב המפרץ* • מרכז פנורמה* • קרית־ביאליק: קריון* • עפולה: רח' ארלוזורוב 8 • פתח תקוה: מרכז ברוך* • הרצליה: רח' סוקולוב 56 • כפר־סבא: קניון ערים* • בת־ים: קניון בת־ים* • נתניה: רח' הרצל 9* • קניון השרון* • חדרה: קניון לב חדרה* • באר שבע: רח' קרן קיימת 139 • קניון הנגב, שדרות הנשיאים* • דימונה: חנות המפעל א. התעשיה* • אילת: קניון שער העיר* • ראשל"צ: קניוכל, רח' לישינסקי 27* • נס־ציונה: קניותרי* • לוד: קניון לוד סנטר, שדרות הציונות* • אשדוד: קניון לב אשדוד* • אשקלון: קניון חוצות אשקלון*

"הופש ושווה"

בשם האם

(המשך מעמוד קודם)

סיאס, איש־רדיו שמלקט לאולפנו נרכאים ואומללים, הופתע גם הוא מהאורח שהגיע מרחוק. „אני רגיל לכאלה חבר'ה מהשכונה", הוא אומר לי, „ופתאום הגיע אליי סורי אחר". וכבר נכנס הסורי לאולפן השידור של סיאס, ובעזרת מתורגמן אמר למאזינים, כי הוא מחפש את סבו יהושע זמירלי וסבתו רינה, שקבורים איפשהו בארץ־ישראל, ואולי, כך אמר, חיות עדיין בנותיהן חוה ועדינה, דודותיו, אחיות אמו המנוחה תמרה.

אחר־כך הזמינו אותו אליהם אנשי השידורים בערבית, וכקולו, שעות על מנת לשמור על ביטחונו לכשישוב לארצו, סיפר למאזינים על עצמו ועל השליחות שהביאה אותו לכאן. כשנגמר השידור הודה בהתרגשות לאנשי הרדיו, וחזר לטנדר של כהן מחכרה־קרישא, והשניים חזרו לביתו של הדוד חליל בחיפה.

כל הדרך לחיפה ישב הסורי מכונס בעצמו, וכלל לא הביט החוצה אל הדרך, אל נופי הארץ הזרה לו. לא ביקש, כדרך אנשים הבאים מרחוק, שיקחו אותו אל האתרים המקובלים כמו הכותל, או אולי אל המסגדים והעיר המזרחית. רק עצב גדול מילא את לבו, כי הנה נגמרים הימים שהקציב לעצמו כדי לעמוד במשימה, וכבר דוחק בו הזמן, ואיך יחזור בחזרה לארצו בידיים ריקות.

■■■

פעם, לפני המון שנים, גר הדוד חליל ברחוב קיסריה בחיפה. אחר־כך גדלה המשפחה, והם עקרו לבית האבן ברחוב אל־פארג'י, רחוב צר היורד אל תוך ואדי ניסנאס, שבתיו לבנים, וחלקם נצבע בכחול כסגולה נגד עין־הרע. גינות מטופחות בחזיתות הבתים, והבריות מאירי־פנים ומקדימים שלום לעוברים ולשבים, ושאון העיר והמולתה כמעט אינם מגיעים אל תוך בתי האבן המוסתרים במדרון הוואדי, עד שנוצרת תחושה כאילו הזמן עמד מלכת.

שיבה כבר זרקה בשערו של הדוד חליל, וגופו הכבד צבר במשך השנים מחלות רבות כמו סוכרת ולחץ דם גבוה, מה שמקשה על הליכתו והופך אותו לכבד־תנועה ולתלוי בסובבים אותו. „פעם הייתי גדול וחזק וקל", אומר לי חליל ומרגים זאת בתנועת יד רחבה.

כבר דורות רבים יושבים בני משפחתו של חליל בארץ. חיו תחת הטורקים ותחת הבריטים, עבדו את האדמה והיו צבעים וטייחים, ומה לא. בזמן המאורעות גר חליל עם אחיו והוריו ברחוב קיסריה בחיפה, עבר כדואר הבריטי. הוא זוכר מאז הפגנה גדולה של ערבים נגד היהודים, ואיך העמיסו בתוך מכונית־הדואר שלו פצצה, ואמרו לו למחרת לנסוע למקום ריכוז של יהודים ולפוצץ את האוטו ביניהם.

שולחיו כבר בירכו אותו, וסימנו אותו כבר כקדוש. אבל הוא, חליל, לבו היה גס במעשה, והלך אצל היהודים וגילה להם את המזימה שנרקמה כנגדם. ומאז ועד היום נקשר גורלו עם גורלם, ובפיו סיפורים על עבר ביטחוני מפואר בצה"ל, קרבות ומורשת.

הגורל של אחיו, אביו של הסורי, שונה לחלוטין. בשנת '42 הכיר הצעיר הפלשתינאי מחיפה את תמרה. ככל שזיכרונו של האח חליל מפליג אחורה, הכירו השניים בהדר, שם היו נפגשים או כל הצעירים, יהודים וערבים. אבל אין הוא יודע הרבה על דרמת אהבתם של הצעיר הערבי והצעירה היהודייה, אהבה שנרקמה בשיא המתיחות בין ערבים ליהודים בארץ־ישראל.

האם ניהלו שני הצעירים רומן חשאי? האם ידעו משפחותיהם על האהבה הנרקמת? ואם כן, האם השתדלו לדבר על לבם או להפריד בין האוהבים? כל הפרטים החשובים הללו נשמטו מזיכרונו של חליל, אולי מפאת השנים הרבות ואולי בגלל המחלות שבהן לקה. אבל הוא זוכר כי „בתחילה חשבה תמרה היהודייה כי אהובה הוא יהודי, והם נכנסו לאהבה. ובסוף, כשגילה לה את האמת והוברר לה כי מרובר בערבי, כבר היה מאוחר מדיי לצאת מהסיפור הזה".

הוא זוכר טקס חתונה שהתקיים בביתם שברחוב קיסריה בשנת '42. הוא זוכר מאותו טקס שמחה רבה. לא היה רב ולא היה גם קאדי בטקס, היתה חתונה אזרחית, שסיפקה את רצונם של בני המשפחה משני הצדדים. רק מאוחר יותר פנה הזוג לקאדי וקיבל את ברכת הדת המוסלמית.

שש שנים התגוררו בני־הזוג בחיפה. החיים, ככל שהיו שונים ויוצאי־דופן ביחס למציאות שסביבם, התנהלו כשגרה מבורכת מבחינתם. נולדו להם כאן שני ילדים, בן ובת. האב עבר כצבע, גם בבתי יהודים, והאם נשארה בבית לטפל בצאצאים שזה עתה נולדו.

שש שנים לאחר מכן, בעת הבריחה הגדולה של ערביי הארץ, התכנסו לילה אחד בני משפחתו של חליל בבית ההורים ברחוב קיסריה, ושם הודיע להם אבי המשפחה, כי הם עוקרים מהארץ. וחליל, שכבר גמלה בלבו החלטה להישאר כאן, הודיע לאב כי יצטרף לבני המשפחה מאוחר יותר. אחיו, אביו של האורח מסוריה, לקח את רעייתו היהודייה תמרה ואת ילדיו הפעוטים, ויחד עברו בלילה את הגבול ללבנון, ומשם המשיכו אחר־כך לסוריה.

הקשר בין בני המשפחה ניתק, וכמעט נשכח. איש איש לגורלו. חליל, שכבר היה עשוי ללא חת וכמו יצא בארץ כגשש מעולה, התגייס לחטיבת גולני, ואת ימיו ולילותיו עשה על משמר גבולות הארץ. הוא זוכר בעיקר את פתיחת הצירים בדרכי העפר של הקיבוצים מעורי־חיים ושדה־אליהו. היתקלויות על קו האש וגאוות יחידה. הוא היה אז גדול וחזק, והרגיש בעיקר שייכות לארץ, לחטיבה, לגדוד. בסופי־שבוע היה חוזר הביתה לחיפה, והוריו ומשפחתו, שעקרו מעבר לגבול, כמעט נשכחו מלבו.

על גורל אחיו של חליל אני שומע מהבן, האיש מסוריה. זהו סיפור של שתיקה גדולה, אולי הדחקה. הוא אדם כבד־פה, מסותר, הוא זוכר תהום שחורה, עוני. האב מת כמה שנים לאחר שהמשפחה הגיעה לסוריה דרך לבנון, והאם והילדים נדדו בין ערים שונות, עד שהתיישבו בעיר קטנה בפריפריה. חיו מהיד לפה, נשענים על תרומות ועל טוב־לבם של האנשים. משפחה קשת־יום. בעיות זהות, לאום ושורשים לא טרדו את מנוחתם כלל.

עד גיל חמש הוא היה אילם. ילד שלא רצה לדבר. זה לא שלא ידע, הוא אומר היום בבית דודו בחיפה. זה היה ביטוי חריף למבוכה הגדולה, שחש בכל פעם שאמר תמרה פתחה את פיה. הערבית שלה היתה שבורה, שגויה, ומה שיותר חמור – היה לה מבטא זר, מביך, מזרח־אירופי. היום הוא יודע לומר. בשנות־הפליטים שבו התיישבו התהלכה השמועה

> הדוד חליל: „בתחילה חשבה תמרה כי אהובה הוא יהודי, והם נכנסו לאהבה. ובסוף, כשגילה לה את האמת והוברר לה כי מדובר בערבי, כבר היה מאוחר מדיי לצאת מהסיפור הזה"

האם תמרה לפני מותה, בביתה שבסוריה. זרה, מנותקת, ללא שפה

American Vitamin
PRODUCTS INC.

בלעדי בסופר-פארם: סדרת American Vitamin

במסגרת מחויבותנו למצוינות ולשיפור מתמיד במגוון ובאיכות המוצרים, אנו מזמינים אותך לערוך הכרות עם סדרת מוצרי American Vitamin.

זוהי סדרה של עשרות מוצרים מעולים להשלמת התזונה, מהטובים מסוגם בעולם, המיוצרים בארה"ב ומשווקים בלעדית בישראל בסופר-פארם.

בנוסף לאיכותם, מצטיינים מוצרי American Vitamin באריזות מיוחדות המבטיחות את איכות המוצר לאורך זמן. כעת, במסגרת המבצע בסופר-פארם, תוכלו לערוך הכרות עם מוצרי הסדרה. ושיהיה לכם לבריאות!

עכשיו במבצע הכרות

להלן שתי דרכים לקבל מוצר מתנה של חברת American Vitamin

א. הביאו מרשם כלשהוא לצוות הרוקחים ותקבלו מוצר מוקטן במתנה.

ב. הביאו לבית המרקחת של סופר-פארם את תרופותיכם הישנות - תרופות שפג תוקפן ושיש לזרוק ממילא - ותקבלו בתמורה מוצר מוקטן במתנה.

המבצע בתוקף עד ה-1.6.95

קפיצה קטנה לחו"ל

סופר·פארם

בשם האם

(המשך מעמוד קודם)

שהיא יהודייה, קראו לה היהודייה מג'נונה.

תמרה, שבגיל 25 הפכה לפתע לערבייה, הרגישה בסוריה מנותקת. איש לא הבין אותה. עם אחד מאחיו, שהבין עברית, דיברה בשפתה. לפעמים היה רואה אותה מקשיבה לרדיו, וממנו עלו צלילים אחרים, זרים לו. „זה בעברית", אמרה לו בחיוך, נאנחת. זרה, תמיד היתה זרה שם. לא בת המקום, וגם לא משהו אחר. זרה שמנהלת מלחמת הישרדות בלתי פוסקת, היא וילדיה איתה.

ואז, בגיל חמש, קרה לו נס. הוא נפל לבור עמוק בשדה, והזעזוע הנורא גרם לו להתחיל לדבר. הוא דיבר ערבית, לא למד שום שפה אחרת. לא ניתנה לו ההזדמנות. עם אמא לא דיבר כלל, המשיך להתבייש במבטא הזר שלה, שהיה לבדיחה במחנה.

אחרי שהאב נפטר חייתה המשפחה בעזרת אונרר"א, סוכנות הסעד לפליטים של האו"ם. מהם קיבלו מצרכי יסוד: אורז, שמן, סוכר, וגם חינוך בבית־הספר לילדי הפליטים. הוא למד שם נגרות, גם שאר אחיו קיבלו שם את חינוכם.

השכנים תושבי המחנה לא הציקו להם, גם לאחר שהשמועות על יהדות האם היו כבר נחלת הכלל. רק ביוני 67', ואחר־כך גם באוקטובר 73', בעת המלחמות הגדולות עם ישראל, הוא מספר, הרגישו פתאום שונים, מושא לשנאה לא מובנת מצד שכנים ואחים של יומיום לדלות של חיי פליטים.

לפני מותה מסרטן כינסה תמרה הישישה את ילדיה וסיפרה להם על חלום שחלמה. ובחלומה היא רואה את הילדים עולים לקברי הוריה־מולידיה. היא סיפרה להם, לראשונה בגילוי לב, על מוצאה היהודי והתוודתה על רגשות־האשם, שהיא חשה על כי הפנתה עורף למשפחתה. היא השביעה אותם, שאחד מהם יישלח לארץ לחפש אחר המקורות, אחר השורשים. הם הרגישו שהם לא יוכלו להמשיך לחיות את החיים, כפי שחיו עד כה בלי למלא המשימה.

האחים החליטו להפיל גורל. הוחלט שזה מביניהם שיעלה בגורל יסע, והאחרים יתמכו במשפחתו בתקופת היעדרותו. הפור נפל עליו, והוא נסע לארץ. מאחור, בסוריה, נשארו אשתו המוסלמית, שאינה יודעת כלל על מטרת נסיעתו, יחד עם ילדיהם.

כשהגיע לארץ, הוא אומר, התעורר בו לראשונה הרגש היהודי. בפעם הראשונה הרגיש שווים, אנשים שמעולם לא ראו אותו לפני כן, מוכנים לעזור לו, לעשות הכול למענו. בדרכו הפשוטה הוא מספר לנו על שני זוגות המכנסיים שיש לו, זוג אחד מטורלין חום, לחגים, וליומיום זוג כחול, שמתאים לעבודה בנגרייה. כאן בארץ – הוא מתרגש, ודמעות מציפות את עיניו הכחולות, העמוקות – הוא מרגיש שהוא חייב ללכת כל יום עם הזוג החום. כאן כל רגע בשבילו הוא חג.

■■■

נחיתת הקרוב־הרחוק מסוריה אצל משפחתו של הדוד חליל בבוקר בהיר אחד לפני כמה שבועות, פגעה במרקם העדין והשליו, שהיה קיים בין מרכיבי המשפחה הגדולה הזאת. כבר שנים רבות שלא התקיים קשר בין משפחת חליל לבין משפחת אחיו שמעבר לגבול, שחלק ממנה יושב גם בארצות אירופה ואמריקה. ופתאום בא הזר והביא עימו אלבומי תמונות, ובדפים המצהיבים הראה להם את אביו, אחיו של חליל, שכבר הלך לעולמו, את אמו שגם היא נפטרה לפני זמן־מה, את אחיו ואחיותיו, את רעייתו ואת ילדיו.

„פתאום", אמר לי חליל, „נהיה כעס קטן בינינו. הוא לא מאמין לנו שאנחנו עושים הכול כדי לעזור לו למצוא את מי שהוא מחפש. לכן הוא כועס עלינו. ומצד שני, הוא פוחד שאחיו שם, בסוריה, יחשבו שהוא עבד עליהם, ולא באמת השקיע בחיפושים, אלא רק נסע לעשות קצת חיים".

הבן של חליל נכנס לחדר, עלם צעיר ומודרני, ששערו עשוי בקפידה, ולכן נוטה אחר בילויים בכרך הגדול תל־אביב. כניסת הבן לוותה במתיחות קלה, ואביו הסביר לי אחר־כך כי הבן הולך עם נערה שבאה מרוסיה, למגינת־לבם של הוריו, שייעדו לו נערה מוסלמית הגונה מבית טוב. אך הלה עומד במריו ודבק בזהובת־השיער. אולי, חשבתי בלבי, חושש חליל כי גורל בנו יהיה כגורל אחיו, שדבק ביהודייה ונידון אחר־כך לחיי פליט, מנודה מעמה של אשתו וממולדתו שלו.

מיד כשהגיע הסורי ארצה, התארגנו בני המשפחה לסייע בידו לאתר את קרוביו, החיים והמתים. הם פנו, כאמור, לאנשי חברה־קדישא בחיפה ולאנשי משרד הפנים. „זמירלי או איזמירלי", זה כמעט כל מה שידע המבקר מסוריה לספר על משפחתו. „חיפשנו גם אצל האשכנזים וגם אצל הספרדים", מספר נתן ביטון, איש החברה־קדישא בחיפה, „אך לשווא".

אנשי משרד הפנים איתרו איזמירלי אחד ברמת־גן ואחד בזכרון־יעקב, והסורי נסע גם לרמת־גן וגם לזכרון, אך לאכזבתו התברר כי לא מדובר בשארי־בשרו. עכשיו הוא יושב בבית האבן של דודו בחיפה, ממורמר וחשדן, ואינו מבין מדוע אי־אפשר לאתר את קרוביו.

■■■

בכניסה לבית־הקברות בחיפה אנחנו חולפים על־פני קבריהם של חושי ואלמוגי, של הרוגי ההפצצות, חללי אניות טרופות, חללי בתי־הזיקוק. היסמין פורח מגדר בית־העלמין, ושני צעירים כורים קבר חדש. פועל הבא לעומתנו שואל למחוז חפצנו. אנחנו מחפשים קברים. „הם היו אשכנזים או ספרדים?" הוא מקשה.

איש חבוש כובע קש ועם המון רצון טוב מטלפן למשרדי החברה־קדישא בחיפה. תנסו ספרדים, הוא מבקש מהם, ומוציא מארון מתכת משרדי תיקייה מרופטת. „חוה זמירלי" נעצרת ידו ליד שמה המשוער של דודתו. הוא משגר אותנו אל חלקה ה' שורה 19, מספר 53. „ואם לא תמצאו, תסעו לטירה".

הלכנו לחלקת הקבר, שאליה שלח אותנו, והוברר לנו כי לא מדובר בזמירלי שלנו.

תמרה, שבגיל 25 הפכה לפתע לערבייה, הרגישה בסוריה מנותקת. לפעמים היה בנה רואה אותה מקשיבה לרדיו, וממנו עלו צלילים זרים. „זה בעברית", היתה אומרת לו ונאנחת

מה מניע עכשיו אדם, סורי ממוצא פלשתיני, לעזוב את משפחתו, לחצות גבולות ולהגיע תוך סיכון לארץ אויב, רק כדי לחפש קברים בבתי־קברות? „אמא", הוא אומר לי „אמא. היא השביעה אותי, אמרה לי לא לחזור בלי תשובה, ועכשיו אין לי חיים בלי התשובה, בלי הפתרון".

– היית פעם בבית־כנסת? ראית מגן־דוד? אתה מכיר אותיות עבריות?

הוא מסתכל אליי, בוהה ושותק, „לא", הוא אומר לבסוף.

■■■

את יהושע ורינה זמירלי, הוריה של תמרה, פגש חליל בפעם האחרונה בקיץ 49'. חצי שנה לאחר שבתם ברחה מהארץ עם אחיו הוא בא לבקרם, שהה שם לילה, נשאר ללון, ולמחרת בבוקר נסע. מאז נותק הקשר. הוא לא ביקר אצלם, הם לא אצלו. כלום.

הסורי יודע שסבו וסבתו עלו ארצה מאחת מארצות מזרח־אירופה, אולי מרוסיה. חושב ששמע אותם מדברים רוסית, אבל יכול להיות שמדובר בפולנית. גם בשם, שמצלצל בכלל תורכי, הוא לא בטוח. חליל זוכר שיהושע היה סנדלר, והיתה לו סנדלרייה קטנה בקריית־חיים. עסק קטן שמזמן חוסל. וזהו. מאז הכול מחוק.

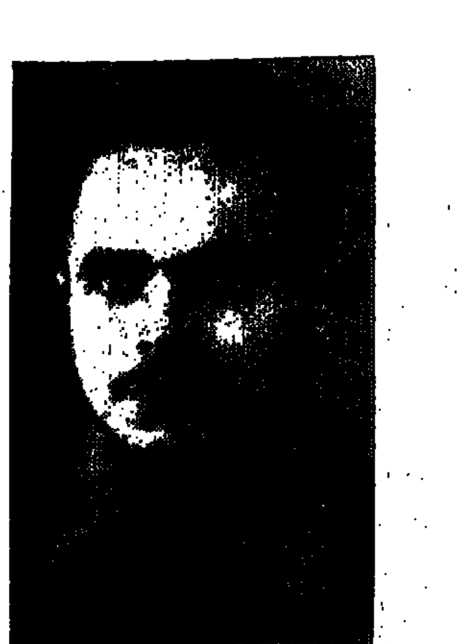

חליל בצעירותו. „השנים מחקו הכול"

הצעתי שניסע יחד לרחוב גאולה, היכן שהתגוררו פעם יהושע ורינה, לך תדע מה נמצא שם. נסענו. ברחוב גאולה אומר לי חליל לפתע „עצור". איפה? אני שואל אותו. „כאן", הוא פוסק. ירדנו מהמכונית. חליל מגרד את פדחתו. „השנים מחקו את הכול", הוא אומר. הכול נראה לי גם מוכר וגם זר. אולי כאן, הוא מצביע על דירה, ואולי כאן, על דירה אחרת.

הסורי תולה בו עיניים שואלות. „לא זוכר, לא זוכר", הוא ממלמל. בסוף נשארו ברחוב. חליל, גדל־גוף, בעמדו הוא נוטה מעט על צדו. הסורי, נמוך וצר. „אתה מכיר אולי את משפחת זמירלי", פונה חליל לעוברים ושבים, כאילו רק תמול־שלשום עוד גרה המשפחה כאן, בביתה שברחוב. מהעיניים של הסורי נשקף תימהון.

ירד הערב וחזרנו. לבית שבוואדי ניסנאס הגיעו כבר קרובים נוספים, ומישהו הוציא את מתקן צליית הבשר לחצר. פניו של הסורי קדרו, עטוף שתיקה התיישב בפינת החדר. חליל פרץ לפתע בצחוק גדול, ומבטה הנזעם של רעייתו השתיקו. מועקה ירדה על הכול.

למחרת סיפר לי יוסי סיאס, כי התקשרו אנשים וסיפרו סיפורים שונים על גורל המשפחה, אך שום סיפור לא תאם את המציאות. אחד ידע כי האחות חוה נישאה, ירדה מהארץ לארגנטינה, ושם נפטרה. שני סיפר על פגיעה ששמע, אך שום דבר רציני. אנשי החברה־קדישא, שלבם נכמר על הזר, אימצו אותו כמעשה צדקה. נתנו לו דמי־כיס, כדי שיוכל לנוד ולנוע בארץ ולנסות למצוא את קרוביו האבודים.

כשדיברתי ימים מספר לאחר מכן עם נתן ביטון, איש החברה־קדישא בחיפה שאימץ את הסורי, הוא גולל בפניי סיפור, העשוי לשפוך אור שונה במקצת על הפרשה. „אתמול", סיפר לי ביטון, „ביקש האיש שנאפשר לו לטלפן לאחותו השוהה בירדן. מתוכן הדברים בין השניים הבנתי כי דובר על ירושה או על כסף שאותו אמור היה הסורי לקבל מקרובי משפחתו מצד האם. הוא התעצבן ואמר לקרובת משפחתו כי עובדים עליו, ובכוונה מסתירים אותם, כך שאין כסף ואין כלום. אחר־כך, כשהוא סגר את הטלפון, אכן סיפר לי כי מדובר בירושה, וכי קרובת משפחה כבר היתה פה לפני כמה שנים, וגם היא לא מצאה כלום. לך תדע, ואנחנו חשבנו כי מדובר על שורשים".

■■■

אני מטלפן לחליל. חליל איננו, יצא לסידורים. תשאלי את הבן־דוד מסוריה, אני מבקש מאשתו של חליל, תשאלי אותו אם הוא בא לחפש כאן ירושה. „מה פתאום", היא מתרגמת לי את דבריו, „הוא אומר 'מה פתאום', אבל אני לא יודעת אם הוא אומר נכון או לא נכון".

הסיפור על האיש מסוריה צופן בתוכו סוד גדול. איפה משפחתה? האם מדובר על חיפוש אחר שורשים ועל כיבוד צוואת אם או שמא בכלל מדובר על בצע כסף?

כמו בכתב־חידה לא פתור, מסתובב לו איש מארץ־אויב בדרכי הארץ הזאת, בכיסו מעות, שאותן נידבו לו אנשי חברה־קדישא רחומים. הוא מחפש את סבתא רינה או סבא יהושע, את דודה חוה או את דודה עדינה. הוא לא יודע מי הם, מה צורה להם, האם הם בין החיים או בין המתים. הוא אינו דובר את שפת הארץ הזאת, נופיה זרים לו.

האיש שבא מסוריה מסתובב בין בתי־עלמין, עומד בקרנות־רחוב. מעת לעת מדווח לקרובי משפחה על התקדמות בחיפושים, או שמא חלילה על נסיגה. שעון־החול בכתב־החידה הזה הולך ואוזל. כמו סוכן שנשלח למשימה עלומה מאחורי קווי־האויב, שם את נפשו בכפו, מחבר פרט אל פרט בתוך פסיפס ענק, שרק השלמת כל הפרטים אחד לאחר תתן לו לבסוף את התמונה המושלמת. את הפתרון לחידה שלמענו חצה את הקווים. ■

המבצע בתוקף עד 1.6.95 או עד גמר מלאי המתנות. המחירים באילת אינם כוללים מע"מ.

כדאי ג. יפית

לראשונה הצליחו מדענים אמריקאים להביא לפריצת דרך מדעית בתחום הדיאטות. טרימקס 2000 היא דיאטה טבעית לחלוטין, המפחיתה את התיאבון ובו־זמנית הופכת את הפחמימות לאנרגיה בגוף, במקום שיהפכו לשומנים. התוצאה: אוכלים פחות, יורדים במשקל בקלות ומרגישים נמרצים להפליא. פריצת הדרך המדעית התאפשרה לאחר שהמדע הצליח לפצח את אחד הסודות השמורים של הטבע: גילוי מרכיב ייחודי, ה־HCA, המצוי בפרי טרופי נדיר, ה"גרסיניה קמבוגיה", הגדל בהודו. קליפתו של הפרי היא אוצר טבעי של חומצה הידרוקסי־סיטרית (HCA) הפותרת בבת אחת את בעיית עודף הקילוגרמים.

■■■

טרימקס 2000, שזכתה לכינוי 'דיאטת ההיי־טק', הצליחה במה שאף דיאטה לפניה לא הצליחה לעשות. בזמן הקצר מאז שהגיעה לישראל, חוזרת התופעה האמריקאית גם אצלנו: גברים ונשים יורדים במשקל בקלות מפתיעה, ומצליחים לשמור על המשקל החדש גם לאחר שהפסיקו לקחת את טרימקס 2000. ההישג הזה נזקף לזכות השפעתו המתמשכת של מרכיב ה־HCA, המונע את תופעת היו־יו המוכרת של עליות וירידות במשקל.

■■■

תקופה המשכתי לעבוד שעות ארוכות ביום והרגשתי נהדר. הכי חשוב – לא נאלצתי להתעסק בתפריטים מורכבים, ואפילו לא לבקש מהמזכירה שתזמין לי אוכל מיוחד."

■■■

דיאטת טרימקס 2000 גורמת לשינוי הרגלי האכילה באופן טבעי. תחושת השובע המתלווה לה, נובעת מעליית מאגרי הגליקוגן בגוף. כתוצאה מכך משדר הגוף למוח הודעה שהוא שבע.

הפירוש המעשי: רעבים פחות ואוכלים פחות. התוצאה על המשקל: הרבה פחות קילוגרמים. כך מאפשרת לנו דיאטת טרימקס 2000 להיפטר ממטען עודף בלי להיכנס לתקופת דיאטה עצבנית ומתישה. המחוג במשקל יורד – וההרגשה משתפרת.

כמו שרואים בטלוויזיה

פרופ' כרמית בורק, בי"ס לרפואה, אוני' טאפטס בוסטון.

"טרימקס 2000 כוללת את ה־HCA, מרכיב ייחודי שהמדע הצליח להפיק מפרי טרופי נדיר. ה־HCA מעכב את הפיכת הפחמימות לשומנים, ובמקביל, גורם לתחושה של שובע".

■■■

טְרִימַקְס 2000

מירשם בדוק להרזיה טבעית

תגלית אמריקאית מהפכנית במאבק להורדת המשקל – דיאטת טרימקס 2000 ■ עכשיו גם בישראל ■ לראשונה הגיעו המדענים האמריקאים לפריצת דרך המגשימה את חלום הגוף החטוב ■ הדיאטה החדשה טבעית לחלוטין ונטולת כל תופעות לוואי ■ היא מעכבת את הפיכת הפחמימות לשומנים, מוסיפה לגוף אנרגיה וחיוניות, ובמקביל, גורמת לתחושה של שובע ■ התוצאה: אוכלים פחות, יורדים במשקל ומרגישים נמרצים להפליא ■ מאות ישראלים, נשים וגברים, כבר "הפסידו" בעזרת טרימקס 2000 הרבה מאוד קילוגרמים ■ איך עושים את זה ואיך זה קורה – בכתבה שלפניכם ■

אורית סלמון (37) ת"א, מזכירה בכירה בחברה לגרפיקה ממוחשבת, מתנשאת לגובה 1.70 מ'. כולם אמרו לה שהיא נראית נהדר, אבל היא ידעה שבלי הנטל המיותר באזור התחתון תראה הרבה יותר טוב... "מה שהכי הפריע לי" היא מספרת "זה בכל פעם שאני מתיישבת, ה'תחת' שלי ממשיך להתיישב עוד שנייה אחרי...". הבוס שלה המליץ לה על טרימקס 2000, לאחר שהוא עצמו הצליח להוריד בעזרתה כמה קילוגרמים טובים. "החלטתי ללכת על זה, כי זו דיאטה טבעית וללא כל השפעות לוואי. חשבתי, אם לא יועיל לא יזיק. תוך זמן קצר התברר שטרימקס 2000 הועילה ועוד איך. ליתר דיוק, הצלחתי להשיל 5.5 ק"ג. המשקל ירד במהירות, ותוך זמן קצר יכולתי להכנס לג'ינס צמודים ולהראות ממש טוב. מאז עברו כבר 5 שבועות, והקילוגרמים שברחו – לא חזרו".

אורית היא רק אחד מסיפורי הצלחה רבים. בבתי־המרקחת מצטברות עדויות של מאות גברים ונשים המצליחים להיפטר מעודפי הקילוגרמים שהפרידו בינם לבין הגוף הרזה. כאלה שנפרדו מ־10 ק"ג או 15 ק"ג לאחר שכבר נואשו מאינספור דיאטות.

מאיר (השם המלא שמור במערכת), 36, איש עסקים מצליח, מודה שהכרס הפריעה לו שנים. הוא התחיל בדיאטת טרימקס 2000 ודווקא בשיא הלחץ במשרד: "כל הלחץ הזה בעבודה – ודווקא אז התמלאתי להפתעתי בתחושת חיוניות ואנרגיה. הכרס הלכה ונעלמה, עד שירדה לגמרי. וכל אותה

ליזה (26), מבית המרקחת רפואות אלון בירושלים, השתמשה בטרימקס 2000 כדי לחטב את הגוף לאחר הלידה: "מאז הלידה ההיקפים שלי היו מוגזמים, למרות שיחסית לא שמנתי הרבה. כשלקוחות שלי סיפרו לי שהצליחו לרדת במשקל עם טרימקס 2000, וכמה קל זה היה, החלטתי לנסות בעצמי. ההשפעה היתה מדהימה. תוך שבועיים וחצי צמצמתי את ההיקפים ב־5 ס"מ! עכשיו המותניים דקים יותר, הירכיים חזרו להיות דקות ומוצקות ואני מרגישה לגמרי אחרת". בשיחה איתה היא מספרת שהתרשמה גם מהחומר המקצועי שקיבלה: "התרשמתי מאוד מהרכב החומרים הטבעיים ומהיעדר תופעות לוואי, במיוחד היעדר עייפות ומתח."

איך הצליחה טרימקס 2000 לעשות מה שכל הדיאטות האחרות נכשלו בו?

בניגוד לרוב הדיאטות המתבססות על מדכאי תיאבון, טרימקס 2000 אינה פועלת על מערכת העצבים המרכזית, ולכן היא חסרת תופעות לוואי. מרכיב ה־HCA מקטין את התיאבון בבטחה וביעילות ע"י השתתפותו בתהליכים הטבעיים של הגוף.

דיאטת טרימקס 2000 עושה כל זאת במינימום מאמץ: בולעים כמוסה אחת או שתיים, חצי שעה לפני כל ארוחה 3 פעמים ביום וזה כל הסיפור. לא צריך לטרוח וכמובן לא לשנות אורח חיים.

אין ספק, עם טרימקס 2000 יש לכם רק מה להפסיד – את הקילוגרמים...

את טרימקס 2000 ניתן להשיג: בבתי־מרקחת, בתי־טבע, וברשתות: סופר־פארם, כלל־פארם, סנטר־פארם ומדינט.

ראיון עם הדיאטנית של טרימקס 2000

הדיאטנית הקלינית של חברת טרימקס 2000 הופתעה מכמות הטלפונים ומכתבי התודה שהגיעו אליה. גברים ונשים מדווחים כמה קילוגרמים איבדו, וכמה קל ופשוט היה התהליך. מרביתם מתפעלים ממהירות ההרזיה: "רואים תוצאות תוך זמן כל־כך קצר" הם אומרים.

"שביעות הרצון איננה רק מעצם ההרזיה" מספרת הדיאטנית "אלא גם מההרגשה המצויינת המתלווה לה. רבים מדווחים בהשתאות על היעדר תופעות הלוואי המוכרות כמו כאבי ראש, עצבנות ומתח, ועל תחושת שובע שלא הכירו מעולם בתקופת דיאטה".

כולם יורדים במשקל? תוך כמה זמן?

"בהחלט" אומרת הדיאטנית. "קצב הירידה במשקל הוא אינדיבידואלי ושונה מאדם לאדם, זה תלוי בהרבה גורמים, בין השאר – גם במטבוליזם האישי (תהליך חילוף החומרים). אנחנו לא נותנים הבטחות סרק בנוסח 9 ק"ג לשבוע או 15 ק"ג בשבועיים, כמו ששומעים בדיאטות אחרות, כי זה לא רציני. מה שבטוח – שעם טרימקס 2000 אתם צפויים להפסיד בגדול. את כל הקילוגרמים...

מה אוכלים בתקופת הדיאטה?

"6 ארוחות ביום הכוללות את כל אבות המזון. ניתן לבחור במגוון התפריטים המצורפים לאריזה. המתכונים פשוטים להכנה ואינם מצריכים בישול מיוחד".

טוני מוריסון, „לכל אדם יש משאלה לאהוב בלי חשבון. לא תמיד זה קרה בחיי"

הגירושין הביאו אותי אל פרס־נובל

אילת נגב, ניו־יורק

לפני שנים אחרות נתקלה הסופרת טוני מוריסון באלבום יוצא־דופן, 'ספר המתים של הארלם': תצלומי ילדים, נשים וגברים, שקיפחו את חייהם במיתות חטופות. גוויות יפות, לבושות ומאופרות, שצולמו רגע לפני קבורתן. בני המשפחות נהגו להציב את התמונות האלה בחדר האורחים. ליד כל נפטר רשם הצלם את סיפור חייו ומותו.

תצלום אחד הצית את סקרנותה. „נערה שחומת־עור כבת 18", היא מספרת, „שבילתה בערב ריקודים בזרועות בחור, כאשר הופיע המאהב שלה, ירה בה כאקדח עם המוסיקה איש לא הבחין ביריה, ורק כשהשכיבו אותה על הספה ראו את קילוח הדם. היא סירבה להסגיר את שמו ואמרה, מחר אגיד לכם. למחרת כבר היתה מתה. זה נראה לי רומנטי, מתוק ומטושטש, שהנערה הצדיקה את אלימות הגבר שלה ורצתה לגונן עליו. זה היה הגרעין לספר 'ג'אז'".

לא קל היה להשיג ראיון עם כלת פרס־נובל לספרות לשנת 1993, מגדולי היוצרים החיים כיום, שעלתה ככוכב שביט וזכתה בפרס היוקרתי 23 שנים בלבד, לאחר שיצא ספר־הביכורים שלה. אחרי מכשולים רבים ניאותה לראשונה לפגוש עיתונאי ישראלי. פגשתי אותה בשבוע שעבר לרגל צאתו של 'ג'אז' בעברית, בתרגומה של ניצה בן־ארי, כ'ספריה החדשה' של הוצאת הקיבוץ המאוחד וספרי סימן קריאה.

מאז נשרף ביתה הגדול בניו־יורק לפני שנתיים, ובו כתבי־יד של ספריה ותצלומי ילדיה וכל עברה המתועד, מוריסון חשה עקורה. היא לא בנתה בית אחר, ומעוצמת הזעזוע בחרה לגור במגורי הסגל באוניברסיטת פרינסטון, שם היא משמשת כפרופסור לספרות. אבל את הבניין היא אוהבת עד טירוף, לכן קבעה את הפגישה איתי בלב מנהטן.

היא אשה יפה וגדולה, בת 64, שערה עשוי צמות קטנות אסופות יחד, לבושה גלימת־משי אפורה עם נצנוצי זהב. את קראומת העבדות, המלווה את ההיסטוריה של השחורים בארה"ב, משווה מוריסון לשואת העם היהודי. לכן הבאתי לה מתאריך את 'עיין ערך: אהבה' של דוד גרוסמן, בתרגום לאנגלית, שעוסק אף הוא בחשבון ובזכירה. „שמעתי על האיש הצעיר הזה, ואשמח לקרוא אותו", היא אומרת, והתרגשותה ניכרת.

'ג'אז' הוא סיפור של משולש־אהבה, המתרחש בניו־יורק ב־1926, בין ג'ו, סוכן מרלת לדלת של תמרוקים, כבן 50, לבין אהובתו הצעירה, ואשתו ויולט, העובדת כספרית. ביום שאמה התאבדה ואביה נעלם, והילדה נמשה רעבה ללחם, החליטה ויולט כבר מנעוריה שלא תביא ילדים לעולם, כדי ששום פה רעב לא יבכה לה „אמא". רק בגיל 40, כשמאוחר מדי, היא מפנטזת על הולדת שהפילה, חומדת תינוקות ובלילה ישנה עם בובות. שניהם המשותפות שחקו את נישואיהם. היצור היחיד שאומר לה „אני אוהב אותך", הוא התוכי שלה. גם ג'ו מתגעגע לסערות שידעו יחד בנעוריו. אחרי שנות נאמנות הוא מתאהב בנערה בת 18.

הגעגועים המיניות תוססים בגופה של הנערה, דורקאס. כשהיתה בת תשע, נרמס אביה למוות בהתגוששות בין שחורים ללבנים, ואמה נשרפה בתוך ביתם שהוצת. הילדה שומעת העור ניצלה, כי אותו לילה ישנה אצל חברתה הטובה. היא קברה את שני הוריה ולא אמרה מילה, ואולם הדימוי מביתה הבוער נחת בתוך צעקתה השדר אל חלציה, כשהוא הופך אותה סוערת ולוהטת, יודעת כמה קצרים הם החיים. אין פלא שלבה וירכיה נמשכים אחר מוסיקת הג'אז המתחננת ומתגרה בה, בואי וסורי מדרך־הישר.

ג'ו נדלק עליה „כמין אהבה תהומית ושדית, שעושה אותו עצוב ושמח". דורקאס נהנית מחיזוריו. הוא מביא לה גרבי־משי, תקליטים, בושם. אבל התמסרותו המוחלטת מחליאה אותה: היא היתה מעדיפה גבר שיהיה קשה ויציב לה דרישות, ובוחרת בבחור יהיר וחובב־נשים, שמזלזל בה. בכספו של ג'ו היא קונה לו מתנות, מחזרת אחריו, כפי שלמדה ממאהבה המבוגר.

היא יוצאת עם הצעיר לנשף ריקודים בראש־השנה. ג'ו יוצא בעקבותיה, אקדח בידו, ללכוד אותה לנצח. בטוח במעשהו, ללא תחושת סכנה או חשש מעונש, הוא משוכנע שדורקאס תשמח שמצא אותה, „מבקשת שאני אעשה את זה. רק אני ולא אחר". כשהוא רואה אותה בזרועות גבר אחר, הוא יורה בה בכתף. לא כדי להרוג או לנקום, אלא לצור ולעשותה שלו. איש לא רואה אותו בשעת מעשה. דורקאס, שלא נפצעה אנושות, אינה מסגירה אותו ומסרבת לקבל עזרה, וכך מדממת את עצמה למוות. בעת טקס האשכבה מתפרצת ויולט עם סכין בידה, ועד שמצליחים לאחוז בה, היא חותכת את פני הנערה המתה.

■■■

„דורקאס היתה טרף קל, כמו נשים רבות", אומרת טוני מוריסון. „בקלות רבה הן מוכנות להבין אלימות שמופעלת נגדן, בעיקר כשזה על רקע רומנטי. יותר מדיי בקלות הן אומרות: 'נו טוב, אבל הוא אוהב אותי'.

„רציתי לספר על מין ורומנטיקה ותחושת הבחירה שהשחורים זכו בה, אחרי שנות העבדות. בעבר לא היתה להם בחירה חופשית באהבה. אדוניהם הורו להם עם מי להזדווג ומתי, והילדים שנולדו היו רכוש האדון. והנה, עם החופש, אפשר לאהוב, לבגוד, לעזוב. לחוות את כל זה, זה לחיות. לא פלא שהשחורים המציאו את הבלוז והג'אז, כאשר תמה העבדות, כי המוסיקה הזו ביטאה את המיניות ואת החופש שומן כה רב ייחלו להם. בחיים, וגם בבלוז, לא חשוב אם זוג הנאהבים יחיה יחד באושר או שזה ייגמר ברצח ובמוות: כל מה שקשור באהבה, גם אם אלה ייסורים ולב שבור, יש לו איכות של חגיגה".

האהבה והצורך בחופש הם נושא מרכזי גם בחייה של הסופרת, שקולה עמוק וחושני, ואנשים מסובבים את ראשם אחריה ברחוב. „לכל אדם יש משאלה לאהוב בלי חשבון ולתת אמון לא מוגבל במישהו. לא תמיד זה מתאפשר, ולא תמיד זה קרה בחיי", היא אומרת בגילוי־לב.

אחרי הטראומה של גילוי הרומן של בעלה, ואחרי שחתכה את פני האהובה, מנסה ויולט להבין מה הוא מצא באחרת ומאמצת את הנערה המתה אל תוכה. היא מבררת איזה אודם נהגה דורקאס למרוח על שפתיה, איך סידרה את שערה. היא מסוגלת לחוור על צעדי הריקוד שהבחורה המתה נהגה לרקוד. היא כמעט מתאהבת בה, כאילו גילוי סוד נשיותה של יריבתה הצעירה יחזיר לה את אהבת בעלה. היא משיגה תצלום של הנערה ומניחה אותו על כרכוב האח, וכך הופכת המתה למרכז הבית.

טוני מוריסון: „אני מעריכה נשים הנאבקות על הגבר שלהן, ממשיכות לאהוב אותו ונלחמות על אהבתו". כתוצאה מהטלטלה חלה התקרבות בין ויולט לג'ו, והם מצליחים להחיות את נישואיהם. „אני מקנאה באהבה הפומבית שלהם", חותמת מוריסון את 'ג'אז'. „אני עצמי ידעתי אהבה רק בסתר, חלקתי אותה בסתר, והשתוקקתי, אוי כמה השתוקקתי להפגין אותה" – ומרמזת, אולי, על קשר אהבה מחתרתי שהיה לה בחייה.

– בסטר שפרסמתי על חייהם של 50 סופרים ומשוררים, גיליתי שרבות מהנשים היוצרות חיות לבדן. גם את התחלת לכתוב רק אחרי גירושייך מבעלך האדריכל הרולד מוריסון. מה הסיבה?

היא פורצת בצחוק גדול. „יקירתי, אילולא התגרשתי לפני 30 שנה, לא הייתי נעשית סופרת, אלא מוסיפה להיות רעיה ומטביעה את תסכוליי בקריאת ספרים. כשאתה כותב, אתה לא קיים עבור בן־זוגך, ואני לא הייתי מרשה זאת לעצמי. כשהתגרשתי, נשארתי עם ילד בן שלוש ותינוק בן שלושה חודשים, וגם הייתי די גאוותנית כדי לסרב לקבל עזרה, או עבדתי כעורכת בהוצאת ספרים, ובערבים כתבתי כדי לענג את עצמי. רציתי לדעת איך זה לחיות בעולם של מבוגרים בלי להיות סמוכה על שולחנו של שום גבר. זה לא היה קל, ואני לא ממליצה על זה כדרך להתקדם בחיים, אבל אני יודעת שהגירושין הביאו אותי אל פרס־נובל לספרות".

– זו אחת הסיבות שבגללן החלטת לא להינשא שוב?

„עכשיו אני יכולה להתחתן, אפילו מחר, ושום גבר לא יפריע לי ליצור. אבל זה לא היה כך קודם".

– טוני מוריסון אינו שמך האמיתי.

„נכון, וממש מרגיז אותי שספריי אינם נושאים את שמי. נולדתי כקלואי אנטוני ווופורד, וכשלמדתי בקולג' קראו לי כשם חיבה 'טוני'. כשספרי הראשון עמד להופיע ב־1970, הודעתי לעורך שישתמש בשם 'קלואי ווופורד', אבל הוא אמר שמאוחר, כי בהגהות מופיע מוריסון, שם נישואיי. וכך זה נשאר. התגרשתי מהאיש הזה עוד לפני שהתחלתי לכתוב, אבל שמו דבק בי. נשארתי עם שמו של האויב". את המשפט האחרון היא אומרת וצוחקת, מנסה לרכך את המילים הקשות.

■■■

שישה ספרים כתבה: 'העין הכחולה ביותר', 'סולה', 'שיר השירים אשר לסולומון', 'תינוק של זפת', 'חמדת' (פרס פוליצר, 1988) ו'ג'אז'. ספריה נמכרו במיליון וחצי עותקים ותורגמו ל־28 שפות. היא רבת־מכר ונמצאת על הדוכנים בכל שדה־תעופה. התמלוגים הפכו אותה לעשירה.

כשאני מספרת לה שמלמדים אותה באוניברסיטאות בישראל, היא מחייכת מעל כוס הדיאט־קולה שלה ואומרת: „המערכת האקדמית מגיבה לאט, ונדיר שסופר נכנס לתכנית הלימודים בחייו. אצלי זה היה אחרת. כמעט 20 שנה מלמדים אותי בארה"ב, וכיום גם באיטליה, בצרפת ובגרמניה. זה הישג אדיר. אפילו את פוקנר ואת המינגוויי התחילו ללמד זמן קצר לפני מותם".

הנשים שלה אלימות, הגברים מיניים, והאהבה רצחנית ■ כלת פרס נובל לספרות טוני מוריסון, בראיון בלעדי ל'7 ימים' ■ גם בגיל 64, כשהיא עוברת ברחוב בניו־יורק, בגלימתה האפריקנית, עם עשרות הצמות בשיער, אנשים מסובבים אחריה את הראש

בספריה, הנשים במרכז. „יחסי־המין הם הטרוסקסואליים, אבל לא פעם יש אצלה קרבה ארוטית בין הנשים, מעין לסביות בלתי־ממומשת", אומרת ד"ר שולי ברולי, מהחוג לספרות אנגלית באוניברסיטה העברית, המלמדת את יצירותיה.

„גיבורותיה השחורות נתונות בקונפליקט: האם האויב הוא הגזע הלבן, כולל הנשים הלבנות, או המין הגברי, כולל הגברים השחורים", אומרת פרופ' שלומית רמון־קינן, אף היא מהאוניברסיטה העברית. „מוריסון נוטה בספריה לתשוקות קיצוניות, להתפרצויות של רגש, אהבה אלימה, רצחנית. היא לא מייפה את השחורים, והנשים אצלה אלימות לא פחות מכל גבר. יצירותיה מבוססות על סיפור, שיכול היה להיות בסיס למלודרמה קיטשית, אבל היא, בכשרונה הנפלא ובמוסיקליות של כתיבתה, הופכת אותו לספרות מופלאה".

„הספר הזה הוא קונצרט של קולות, כמו מוסיקת ג'אז. מישהו אומר משפט, ואחר עונה לו. ושום קול בודד איננו מנצח", אומרת ד"ר ניצה בן־ארי, מתרגמת הספר.

„בתקופות הקשות שלי חשבתי על סבתי", אומרת מוריסון, „שברחה עם שבעת ילדיה מהחווה כדי להתאחד עם בעלה, שעבר כנגן באלבאמה. בכל פעם שהיה לי קשה לגדל את הילדים לבדי, השוויתי את הקשיים שלי לשלה, שהיו כבדים פי כמה. צמצמתי את חיי לשני הדברים, שבלעדיהם לא הייתי מסוגלת לחיות: הילדים שלי והכתיבה".

פורד, 33, בנה הבכור, הוא אדריכל. באוסלו נשענה על זרועו, כשצעדה לקבל את הפרס. הבן הצעיר סלייד, 30, מלחין, כותב מוסיקת ג'אז ורגאיי. היא קרובה אליהם מאוד. „ב'חמדת', כשתיארתי איך הגיבורה שלי, סת, מנסרת את גרון בתה כדי להצילה מחיי עבדות, ושוכבת עם עושה־המצבות לשלם עבור חריטת שם הילדה על המצבה, ראיתי את עצמי במקומה. בתקופת העבדות נשים ילדו ילדים, שמבחינה חוקית ומעשית לא היו שייכים להן ויכלו להילקח מהן בכל רגע. אולי לכן אנחנו, השחורות, כל־כך אובססיביות באהבתנו לילדינו".

סבה וסבתה נולדו כעבדים וזכו להשתחרר. מהם שמעה סיפורים שעברו במשפחה. קלואי, השנייה בארבעת ילדיהם של ג'ורג' ורמה ווופורד, נולדה ב־1931 בלוריין, אוהיו, עיירה קטנה של מפעלי פלדה. בשנות השפל הכלכלי עבד אביה בשטיפת מכוניות, בסלילת כבישים ובריתוך. כשלא יכלו הוריה לשלם את שכר־הדירה, בסך ארבעה דולר בחודש, הועלתה החורבה באש בידי הלבנים. „כשמישהו מוכן לשרוף אותך בגלל חוב כזה, יש לך ברירה – להפנים את הרוע או לצחוק עליו. כשאתה צוחק, אתה מחזיר לעצמך את השליטה בגורלך", היא אומרת.

בפרוטותיה המעטות חתמה אמה על 'מועדון ספר החודש', והספרים היו להם מפלט. „חרף העוני הרגשתי באריסטוקרטית. פעם סיפר לי אבי שבאותו יום הלחים הלחמה מושלמת, וחתם עליה את שמו. אמרתי לו: אבל אבא, איש לא יראה את תפר המתכת. והוא השיב, נכון, אבל אני יודע שזה קיים. וכך, כשעבדתי בניקיון מגיל 13 כעוזרת־בית בבתי עשירים, ניסיתי לעשות עבודה מושלמת. אהבתי את השכלולים, כמו שואב־אבק, שכמובן לא ראיתי בבית. כעוזרת של לבנים זכיתי ליחס של כבוד במכולת, כשהלכתי לקנות עבורם. את החוויות האלה הכנסתי אחר־כך לספריי".

היא היתה סטודנטית מצטיינת, השתתפה כשחקנית בהפקות בקמפוס, ועשתה תואר שני באוניברסיטת קורנל, על ההתאבדות ביצירותיהם של וויליאם פוקנר ווירג'יניה וולף. ההתאבדות נמצאת גם בבסיס 'ג'אז'. בעיותיה הנפשיות של הגיבורה, ויולט, נובעות מכך שאמה התאבדה. „אני מכירה הרבה ילדים של מתאבדים", אומרת טוני מוריסון. „רובם מרגישים חוסר ערך עצמי. ברור להם שאם ההורה התאבד, סימן שלא אהב אותם מספיק: אחרת, האהבה היתה מחזיקה אותו בחיים. אני מכירה את ההרגשה. כשאבי מת ממחלה ב־1968, היה בי כעס מאוד חזק, שלא הייתי די חשובה לו כדי שיישאר בחיים.

– בספרייך, למתים יש נוכחות חזקה יותר משל כל אדם חי. יש נוכחות של מתים בחייך?

„במשפחתי היה מאוד מקובל לדבר עם המתים. המתים בחיינו הם ההיסטוריה הקבורה של האפרו־אמריקנים, שאינה נכללת בהיס־טוריה ובספרות הרשמיות של המדינה הזאת".

אחיה נסעו לאפריקה ואיתרו את שורשי המשפחה. „הם סיפרו לי על תולדות המשפחה והביאו מסמכים, אבל אותי זה לא ממש עניין. המורשת הלאומית הכללית של האפרו־אמריקנים מרתקת אותי יותר מההיסטוריה הפרטית שלי".

לדבריה, גדלה בבית גזעני. אביה נהג להטיף לה, כי אסור להאמין לאף מילה שיוצאת מפי אדם לבן, בעוד אמה האמינה שעם הזמן שחורים ולבנים יתקרבו. „בתקופות האופטימיות שלי נוח לי להאמין שאמי צדקה", אומרת מוריסון, „אבל למעשה, השינוי הוא רק על־פני השטח. בעומקם של דברים הגזענות נשארה כשהיתה, ובגלל ה'פוליטיקלי קורקט' מסווים אותה במילים יותר יפות.

„40% מההון במדינה נמצאים בידי אחוז אחד מהאוכלוסייה, אשר עשו כסף על גב העניים, שחורים ולבנים כאחת. אני חושבת שאילו המעמד הבינוני בארה"ב ידע את האמת, ש־85% מהעניים הם לבנים, היתה פורצת מהומה. אבל לממשלה נוח לדבר על עוני ושחורים בנשימה אחת, כי אז זה נשמע פחות נורא. וכך נעשים השחורים השעיר לעזאזל של החברה".

– אחוז גבוה כל־כך ממשפחות השחורות הן מטריארכליות וחד־הוריות, כמו בתקופת העבדות. גם היום הגברים שם נוטשים.

„יש שלוש דרכים להתבגר: באמצעות לימודים, עבודה, או לידת ילד. ומכיוון שהשכבות העניות אינן מגיעות לאוניברסיטה, ואין די עבודה, המסלול היחיד לבגרות שנותר לנערות האלה הוא להיעשות לאמהות. החברה שלנו רוויית סקס, הנערות על שערי הירחונים הן נשים קטנות בנות 15. פורנוגרפיה של ילדים מוסווית בכל מיני שמות. הדור הזה מגיב על המיניות העצומה שאנו כופים עליו ומקיים יחסי־מין בגיל מוקדם, ואז אנחנו באים אליהם בטענות. הנערות האלה גדלות, כשאינן מתכבות אפילו את ילדיהן, כי החברה מטיפה להן שהילד הזה הוא בושה.

„נכון שלא טוב להיות חד־הורית, אבל גם גבר לא צריך לגדל ילד לבדו. לדעתי, ילד צריך סביבו לא רק מבוגר אחד או שניים, אלא שישה או עשרה. לי היה מזל שתמיד היו סביבי הורים, דודים ומורים, שהנחו אותי. תמיד היה מי שיגיד: תורידי את הליפסטיק, או: תתחתקי כמו בן־אדם, או: את חייבת לעבוד. היום דור ההורים ממחר לגרנר, אבל חשוב לעשות את זה. אני רואה את הסטודנטים שלי, שאין להם אל מי לפנות בבקשת עצה, מלבד זה אל זה".

העוני המרוד שגדלה בתוכו משמש תמיד תמרור־אזהרה, שהשובע הכלכלי שהיא חיה בו עכשיו אינו מובטח. את 835,000 הדולרים של הפרס הכניסה לבנק, שיהיה לה לעת צרה. „הפרס לא שינה את חיי", היא אומרת. „אני ממשיכה ללמד באוניברסיטה במשרה מלאה. כמושגים שלי, אשה חייבת לעבוד. כתיבת ספרים היא הנאה גדולה מכדי שתיחשב לעבודה". ■

השריף

רודולף ג'וליאני. "זה לא כל־כך נורא אם העניים יעזבו את העיר"

צילומים: יונתן טורגובניק

זו לא ניו־יורק שאתם זוכרים: העיר בטוחה יותר, נקייה יותר ■ הקבצנים נעלמו מהתחתית, 'גזלנים' לא מטרידים את בעלי המכוניות, בתי המלון שוב מלאים ■ רודולף ג'וליאני, ראש העיר החדש, אחראי לשינוי ■ אז למה שונאים אותו? ■ צדוק יחזקאלי קיבל ממנו ראיון בלעדי, והסבר מה קרה עם הקונסולית שלנו, קולט אביטל

◄ צדוק יחזקאלי, ניו־יורק

שבעה עשר חודשים חלפו מאז לקח רודולף ג'וליאני את ניו־יורק לידיים, וגם מתנגדיו המושבעים ביותר, ויש לו הרבה כאלה, יעידו שזאת עיר לגמרי אחרת. התובע הקשוח לשעבר, שעשה קריירה מריסוק קריירות של מאפיונרים ושל גאוני וול סטריט, הגיע לעיר כמו שריף קשוח, והשליט בה סדר כמו בעיירת־בוקרים במערב.

מי שחי בעיר זו כמה שנים, כמו כותב שורות אלה, יכול להעריך אפילו את הדברים הקטנים. עד שבא 'השריף', לא יכולת לעבור במכונית, בלי שיתנפלו עליך ברמזור חבורה של שחורים עם מגב מטונף, ו'ינקו' לך את החלון, ומי העז לעמוד מול המבט המאיים בלי לשלם עבור ה'עבודה'?

זה נראה אולי כפרט שולי, אבל בעיני הניו־יורקים הפכה נוכחותם של ה'גזלנים' הללו (תרגום חופשי של כינויים בסלנג המקומי) תזכורת מאיימת למחיר הגבוה, שנגבה מהם כדי לחיות בכרך הזה. פשע גואה, משטרה מושחתת, מסים הגבוהים ביותר במדינה וגירעון של 3 מיליארד דולר פלוס, שאיים להביא את העיר לסף של פשיטת־רגל, גרמו לכך ש־1.4 מיליון איש נטשו את העיר בין '89 ל־'93, ו־400 אלף משרות התנדפו עם מנוסת חברות רבות, שלא היו מוכנות להסכין עם נטל המסים. העיר נראתה כמעט בלתי נשלטת.

ג'וליאני לא חיכה רגע לאחר שנבחר, וההחלטות שלו היו קשות. הוא לא עשה חשבון לאף אחד, ניקה את העיר, אבל הקים לו שונאים. השחורים בעיר – שליש מהבוחרים בעיר –

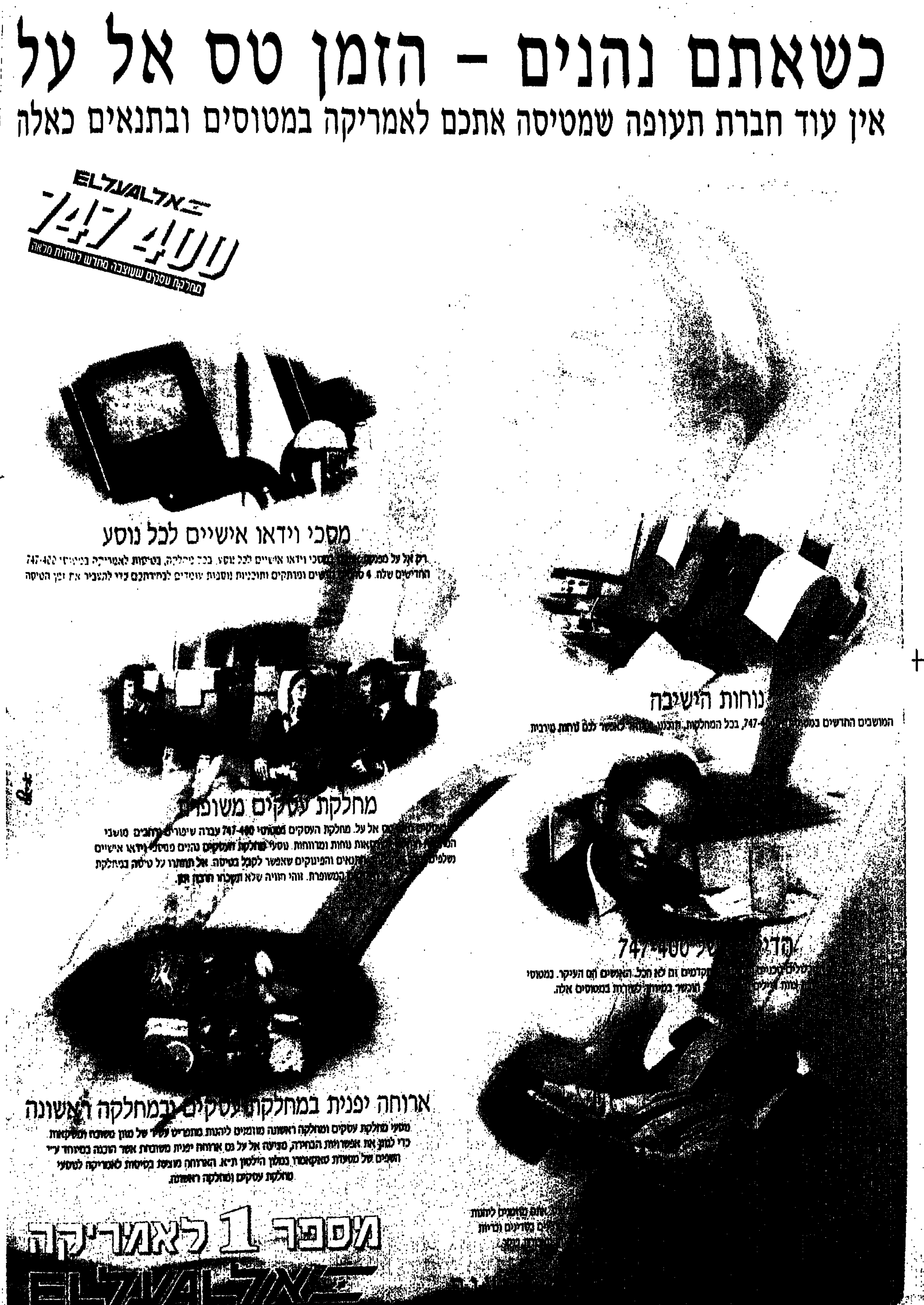

ג'וליאני בלשכתו. אף יועץ שחור. יש לו תריסר יהודים, חצי מהם חרדים

(המשך מעמוד קודם)

מתעבים אותו, לאחר שהוריד דרסטית את תקציבי הסעד. ממקבלי קצבות האבטלה דרש לעבוד בעבודות שונות עבור העיר, כתנאי להמשך התמיכה. לעובדים העירוניים אין סיבה לאהוב את הבוס יותר מהשחורים: בתקציב האחרון (31 מיליארד דולר) 'מחק' כמעט 200 אלף משרות כדי לכסות על הגירעון. כשראה שהניו־יורקים חוששים לנסוע ברכבת התחתית, בין השאר בגלל הטרדותיהם של פושטי־היד – הורה לשוטריו לסלקם מיד – מעלה את חמתם של לוחמי זכויות אדם ליברלים. באותה דרך נעלמו מקרנות־הרחוב ה'גזלנים' עם המגבים. מהמשטרה דרש מדיניות של יד חזקה לגבי עבירות קלות יחסית, שבעבר התעלמו מהן.

ביום שביקרנו אצלו לראיון ראשון, שנתן לעיתון ישראלי מאז נבחר, התקיימה מחוץ לבית העירייה הפגנת שחורים נגד הקיצוץ. ספרנו לפחות שני שוטרים בציוד מלא, כולל קסדות ואלות, על כל מפגין. "דאגתי לזה בעצמי", הוא אומר, מספר כיצד קרא למפקד המשטרה ושיגר אותו עם הוראות ברורות. "אצלי העיקרון מאוד פשוט", אומר השריף, "אתה יכול למחות, להתווכח, לא להסכים איתי, אפילו לקרוא לי באיזה שמות שאתה רוצה. אבל רק תעז להרים יד על מישהו מהשוטרים שלי, להכניס רגל למקום שאסור לך או לחסום כניסה של מישהו – ואתה תיעצר מיד".

■■■

העיר קלטה את המסר, וברובה אוהבת את התוצאה. היהודים, שלא ישכחו לעולם את חוסר־האונים של המשטרה, שאפשרה לאלפי שחורים לבזוז, לשרוף ולהכות בפרעות המפורסמות בשכונת קראון־הייטס לפני שלוש שנים – הם הראשונים שמודים לאל שהביא להם שריף עם שרירים. "איתו כולנו מרגישים בטוחים", אומר הרב ניימן.

השריף אומר שלא צריך להגזים, הפורעים יכולים לנסות להרים ראש גם אצלו, אבל הוא אומר שאם זה יקרה, "נעצור את זה מהר. לא בתוך ימים, אלא ברקות. אנחנו היום מוכנים".

שנה פלוס עם השריף ומדיניות 'לא לוקחים שבויים' שלו שינו ללא כל ספק את האווירה בעיר. איגודי העובדים כמעט מנוטרלים, המאפיה האיטלקית ירדה למחתרת – עובדה שהפכה את ג'וליאני מטרה לחיסול בידי ארגוני־פשע, מהאיטלקים עד הקולומביאנים, וזו הסיבה שהוא מסתובב עם שמירה צמודה.

לפני כמה שבועות, יום אחרי שהכריז על כוונתו להפקיע את שוק־הדגים בעיר התחתית משליטת המאפיה – הוצת השוק כדליקת ענק, ששיתקה את כל התנועה בעיר. ג'וליאני היה הראשון שהתייצב והכריז שלא ייכנע. למחרת נפתח השוק מחדש. "למדנו מהעבר שאסור לתת לארגוני־הפשע להרים ראש. בעבר נתנו

השחורים מתעבים אותו, לאחר שהוריד את תקציבי הסעד. ממקבלי קצבות האבטלה דרש לעבוד עבור העיר. לעובדים העירוניים 'מחק' 200 אלף משרות

לחם להתפתח ולפרוח 20 שנה, לפני שהתחלנו להיאבק בהם", הוא אומר, מתייחס להתעוררות המאפיה הרוסית, "עכשיו אנחנו יורדים עליהם מיד". הוא לא עושה חשבון אפילו לכוח המשטרה שלו עצמו, והכריז מלחמה בשחיתות הפנימית. תחת ידו נעצרו והועמדו למשפט שוטרים מושחתים.

העיר חיה את תוצאת הגישה החדשה. התחושה הכללית היא שהעיר חזרה לידי ה'טובים'. המגזינים המקומיים יצאו בכתבות־שער על השינוי הדרמטי בעיר, ואפילו הנתונים היבשים מאשרים את תרומת השריף: מאז נכנס לתפקיד, ירדה עקומת הפשע ב־19 אחוזים. היום ניו־יורק אפילו לא בין 50 הערים המסוכנות ביותר בארה"ב. "היום העיר הרבה יותר בטוחה", מתגאה ג'וליאני, "אני חושב שאנשים המומים ממה שהשגנו בכל־כך מעט זמן, וזה יימשך. אני רוצה שאנשים ירגישו טוב לחיות ולבוא לכאן".

למרות שהעיר עדיין מצויה בפני משבר פיננסי כתוצאה מהגירעון העצום שקיבל בירושה, כולם מסכימים שהיא בכיוון הנכון. "לפני שבאתי, הפסדנו ועידות, הפסדנו תיירים", אומר ג'וליאני. אחד הדברים הראשונים שעשה, היה להוריד מסים על בתי־המלון בצורה חדה. התוצאה: השנה היו בתי־המלון בעיר בתפוסה כמעט מלאה – לראשונה זה שנים.

כל זה היה טוב ויפה כדי להפוך את ג'וליאני לראש עיר סופר פופולרי, עם למעלה מ־60 אחוזי תמיכה – הישג נדיר כשלוקחים בחשבון שמדובר ברפובליקני בעיר, שרובה ככולה דמוקרטים ליברלים. הוא היה כוכב כה מוצלח – שכבר החלו להזכיר אותו כמועמד אפשרי לסגנות נשיאות, ואפילו לנשיאות.

אבל אז החל השריף לירות לעצמו ברגל.

■■■

דקה לפני שהכניסו אותנו ללשכתו של ראש עיריית ניו־יורק, טרח ברוס טייטלבאום, ראש לשכתו היהודי של רודולף ג'וליאני, להעניק לנו עצה חינם: "תשמע", כחכח בגרונו, "אני יודע שאני לא יכול להגיד לעיתונאי מה לשאול, אבל במקומך לא הייתי שואל אותו על הקונסולית שלכם, קולט אביטל. אם תשאל, זו יכולה להיות השאלה האחרונה בראיון".

זה לא היה איום־סרק. עיתונאי בכיר בעיתון ניו־יורקי גדול סיפר לנו שג'וליאני 'מסוכסך' עם מחצית מהעיתונאים, שמסקרים את העירייה הגדולה בעולם. יותר מזה, עם כתב ה'ניו־יורק מגזין' הוא לא מוכן להחליף מילה, למרות כתבת־פרופיל מחמיאה שכתב עליו, בגלל שחלק שבחים לאחד מאויביו. ג'וליאני לא שוכח אויבים ולא סולח. האויבים שלו יכולים למלא את ה'אמפייר סטייט בילדינג' על 120 קומותיו...

גם קולט אביטל, הקונסולית שלנו בניו־יורק, עברה איתו קטע לא קל. אביטל ניהלה מערכת קשרים הדוקה עם ראש העירייה הקודם, דייויד דינקינס. כל קונסול ישראלי, מאז ומעולם, שמר על מערכת יחסים חמימה עם ראש העיר היהודית מס' 1 בעולם, אבל בעיני רבים עברה אביטל את הגבול, כאשר ליוותה את דינקינס

(המשך בעמוד 38)

לאן שאתה מסתכל אתה רואה פיאג'יו!

טייפון - 50 סמ"ק

"נפלא", "חוויה אמיתית!", "אין עוד קטנוע כזה בארץ!" - עם כל כך הרבה שבחים (מוטו גליון 72), לא פלא שהטייפון הפך לכזו הצלחה היסטורית בכל מקום! קח אותו לאן שאתה רוצה, עיר או שטח והוא יחזיר לך הרבה יותר ממה שאתה מצפה.

7,850 ש"ח

זה מתחיל ב"טייפון", הלהיט שכבש את השוק בסערה, תוך שהוא מקפץ בקלילות על כל מדרכה ובכל שטח. זה ממשיך ב"סקיפר 150" החזק שעובר את כולם, ב"פרי" היפהפה, ב"קווארץ" המהיר, ב"ספרה" החללית, ב"זיפ" הזריז, ב"הקסגון" המפואר, וזה לא נגמר עם ה"סי" וה"וספה" הנצחיים שקורצים אליך מכל פינה. משפחת הקטנועים של פיאג'יו - הם פשוט נמצאים בכל מקום!

סקיפר - 150 סמ"ק

קטנוע ה-150 סמ"ק הכי חזק בשוק!

עם הספק שיא של 14.3 כ"ס, תאוצות חזקות במיוחד, נוחות תפעול ויכולת תמרון מדהימה - הסקיפר משאיר את כל הקטנועים מאחור!

9,500 ש"ח

פרי - 50 סמ"ק

העיצוב האיטלקי במיטבו!

השילוב המושלם בין קטנוע וטוסטוס. תענוג לנסוע. תענוג להסתכל.

6,350 ש"ח

הלהיט הבא!

הקסגון - 150 סמ"ק

השליט הבטוח הבא בשוק קטנועי הפאר!

קטנוע מנהלים קלאסי: חזק, יפהפה, אולטרא מודרני, סופר חכם ומאוד מאוד נוח. אל תוזו לשום מקום לפני שנסעת עליו!

13,950 ש"ח

90% מהסכום ב-48 תשלומים!

שלם רק 10% ממחיר הקטנוע והשאר בהלוואה נוחה בריבית שקלית צמודה + 1.9% (17.4% לשנה) ללא צורך בערבים. לדוגמא טייפון: שלם 785 ש"ח במזומן והיתרה 48x205 ש"ח.

PIAGGIO

● נכון ליום 7.5.95 ריבית פריים + 1.9% (17.4% לשנה) ● ההלוואה תינתן בבנק מרכנתיל דיסקונט ● המחירים כוללים מע"מ ואינם כוללים הוצאות, אגרות רישוי ומס בולים ● המחירים לפי מחירון מס. 043 מיום 6.4.95

קבוצת עופר/אבניר - היבואנים הגדולים בישראל לכלי רכב דו גלגליים. אולם תצוגה ראשי - תל-אביב, רח' הסדנה 6, טל' 03-6815511

תל אביב יפו אבי אופנועים בע"מ - 5603879 אופנועי הקריה - 5621578
איציק קטנועים - 379673 אקשן - 5182465/6 מוטוסקוטר - 6815769
מוסך המהיר - 5626641 מוסך הצפון - 6966085 מוסך זאדה - 375164
מוסך יוסי התקווה - 5372747 מוסך מולדת - 375034 מוסך מרקו - 6837770
מוסך סולומון - 5622407 מוסך סידי - 5619887
מוסך צדוק - 378084 עיר האופנועים 377292
מוסך קטנועים - לוי אברהם - 6827442 מוסך שמואלוב - 6826738
המוסך המרכזי לאופנועים - 6820686 מטאור סחר אופנועים - 6819867
קל נע ת"א - 5602310 קודה - 6827535 שרות יחזקאל - 6826260
פרפר בע"מ - 5182040-41

ירושלים רמזור (אולם תצוגה) - 733863 מרכז נוע - 783690
קל נוע - 380067 איינבינדר נתן - 783348 **חיפה** המגרש - 412800
אלקובי - אלברט - 623981 מבט - 722450 פורת אברהם - 223742
קטנועי אבי חיון - 537484 קרביץ שלמה - 664885 ג'י. טי. אי - 513166
קרית ביאליק קריון - א.ב. רכב הקריה 7-765576
באר שבע בייקס באני - 270333 **טבריה** אימפריאל 790977
נגות ניב בע"מ - 791391 ורדי מנשה - 720207
ראש פינה אופנועי הגליל 930023 **נהריה** נ.א.ת. - 924670
עפולה מוסך שמסי - 596273 **חדרה** ארגמן עופר - 342003 קריומה 224414
נתניה אביב אופנועים - 615457 תמיד סוכנויות בע"מ - 621936-7

הרצליה שדי חיים - 501513 **רמת גן** מנתבי שלמה - 6768019
פתח תקוה אברהמי איציק מוסך אופנועים וקטנועים - 9302003
אדי סוכנות לרכב - 9347738 **כפר סבא** הרוכבים 989022 מוסך בן אבו 429874
הוד השרון/רעננה אופנועי השרון - 402420 שרות קטנועים מאו צבי - 434353
מושב עין ורד פונזי - 962013 **רמת השרון** סגנון - 09-500253
יהוד עוז אופנועים - 5362045 **ראשל"צ** אופנועי ראשון - 9696994
רחובות פריצל - 452074 **אשדוד** אבידן אופנועים - 564181 סופר-בייק 524403
אשקלון מוסך אודי 750553 **מושב לכיש** סוכנות פרג לכיש - 885371
מושב דקל מגנוס זיליק - 982279 **מושב גינתון** דני אחוזה אופנועים - 222252
אילת טלוסי-אופנועים - 333231

ועכשיו, כשיש לי חזיה שנפתחת מלפנים,

בשביל מה בעצם
אני צריכה אותך?

Triumph
INTERNATIONAL

Paris London Rome New York Tokyo

טריומף. ליטוף על הגוף.

"קרסט" משחת שיניים
4.99
"אולדייס" מגן תחתון
7.99
"אולוויס" תחבושות הגייניות
מחיר מבצע 9.99
"קמאיי" שישיות סבונים
מחיר מבצע 8.99
"פמפרס"-חיתולים חד פעמיים
מחיר מבצע 57.99
באריזה כפולה
"אריאל" נוזל כביסה
מחיר מבצע 19.99
"פאנטן" שמפו
מחיר מבצע 12.99
את השמות הגדולים בעולם קונים עכשיו בכלל-פארם
PANTENE ARIEL Crest Pampers CAMAY always
המבצע בתוקף עד 2.6.95 או עד גמר המלאי ● הרשת שומרת לעצמה את הזכות להגביל את כמות הקניה.
כלל-פארם
תל-אביב, גן העיר ■ תל-אביב, תחנה מרכזית החדשה ■ הרצליה, בית מרכזים אזור תעשיה 'הרצליה פיתוח' ■ רעננה, רח' אחוזה 114 ■ רעננה, תרשיש בניין קו-אופ אזור התעשיה ■ כפר סבא, קניון ערים ■ נתניה,
שד' בנימין 60 ■ רחובות, רח' יעקב 3 ■ ירושלים, קניון ירושלים ■ בת-ים, קניון בת-ים ■ אשדוד, קניון לב אשדוד ■ אשקלון, קניון חוצות אשקלון ■ באר שבע, קניון שאול המלך ■ נצרת, קניון לב העיר אור ■ אור עקיבא, קניון אורות

(המשך מעמוד 34)

לביקור בישראל ערב מערכת הבחירות האחרונה לעירייה. ג'וליאני, ולא רק הוא, פירשו את הביקור כהתערבות ישראלית בוטה במערכת הבחירות.

אבל זה לא היה הכול. מה שקרה בביקור הזה בארץ הקפיץ את ג'וליאני, וכולם, כולל אביטל עצמה, מסכימים שבצדק רב. ביום השני לביקור שודרו ברשתות הטלוויזיה הצהרות תמיכה של מי שהיו אז ראשי עיריות תל-אביב (שלמה להט) וירושלים (טדי קולק). ואם זה לא הספיק, שמע אח"כ ג'וליאני שהקונסולית הופיעה בניו-יורק ונאמה בערב-תמיכה בדינקינס, כמה ימים לפני הבחירות. מבחינתו, נסיעתה עם דינקינס לארץ היתה שערורייה – התערבות בוטה של דיפלומטית ישראלית בפוליטיקה הפנימית של ארה"ב, שעשויה להיות לה השפעה על שני מיליון היהודים בניו-יורק, כוח-בחירה עצום.

ג'וליאני לא שכח, וכאשר נבחר לתפקיד, לא היסס לפרוע את החשבון – בעידודם של בעלי-בריתו החרשים, בני הקהילה החרדית בברוקלין, שגייסו לטובתו מאות אלפי בוחרים מהקהילה. „היא עשתה מעשה שלא ייעשה", אמר הרב אלימלך ניימן, מנהיג חרדי ומידידיו הקרובים ביותר של ג'וליאני, „הוא לא רצה יותר לשמוע עליה".

בקשתה של הקונסולית להיפגש אישית עם ראש העיר החדש לא נענתה. הובהר למי שרצה הבהרה, שהדיפלומטית הישראלית היא אורחת לא רצויה בלשכת ראש העיר או ב'גרייסי מנשן', האחוזה העתיקה שמשמשת כמעונו הרשמי. ג'וליאני, לעומת זאת, קיבל ישראלים אחרים בהתלהבות רבה, במיוחד את ראש עיריית ירושלים החדש, אהוד אולמרט, שאותו הוא מכנה „ידיד טוב שלי, אדם שאני אוהב, לא מעט מפני שנבחרנו באותו יום וכמעט באותן נסיבות". הוא טרח והסתובב עם אולמרט – כולל לארוחת ערב של ישיבת 'עטרת כהנים', אבל החרים את מצעד ההצדעה לישראל – ראש העיר הניו-יורקי הראשון שעושה זאת. כשהזמינה אותו אביטל לארוחת ערב בביתה לכבוד ראש הממשלה יצחק רבין – הוא התחמק ולא הופיע. והיו עוד מקרים. כל ההשתדלויות, כולל לובי של מנהיגים יהודים, מודאגים לא עזרו.

קולט, השבוע: „הרגשתי פגועה מאוד, כי היו סביבו אנשים שהפעילו עליי מערכת שקרית. הפגיעה לא היתה רק בי, אלא במדינת ישראל. המרגיז ביותר בעניין היה שהכול הכפשה. האמת היא שהזהרתי את צ'יץ במפורש לא להתערב, וכעסתי שהוא וטדי עשו זאת. אבל מה יכולתי לעשות?"

רק באחרונה חלה התרככות. למרות שעד היום, למעלה משנה אחרי שנבחר, טרם מצא זמן לפגוש את הקונסולית ב"4 עיניים – הם סוף-סוף נפגשו, „לשיחה ידידותית" כרבריה, יחד עם שר התיירות עוזי ברעם. לפני שבועיים אף הופיע לחנוך את שבוע ישראל בארה"ב ותיאות לשגר למצלמות חיוך מאולץ, כאשר ניצב ליד הקונסולית. „מה שקרה איתה זה היסטוריה, היה ונגמר", ענה כששאלנו אותו (ליתר ביטחון, השארנו את השאלה לסוף...)

„אתה יודע מה הבעיה שלו", אומר דב הייקינד, פוליטיקאי יהודי משופשף וחבר בית הנבחרים של מדינת ניו-יורק, מתומכיו הגדולים של ג'וליאני – „הוא היתה תובע כללי ונשאר תובע כללי בנשמתו". אחרים פחות עדינים. „הוא פשוט עריץ", אמר לנו מקור עיתונאי בכיר שמכיר את ג'וליאני שנים רבות, „לאיש יש ביצים ענקיות – אני נותן לו את האשראי על זה. אבל הוא לרגע לא הפסיק להיות תובע גם לאחר שנבחר. מבחינתו כל מי שמסכים אתו הוא ידיד, ומי שלא – הוא אויב. הוא ירמוס כל מי שעומד בדרכו ולא יכיר בשגיאות. אין גם מי שיגיד לו שהוא שוגה, כי הוא טרח להקיף את עצמו בחבורת יסמנים, שפוחדים ממנו פחד מוות. כן, העיר באמת נהנית מאיכות חיים טובה יותר, אבל מי הנהנים? הלבנים. אם אתה שחור, עני – אתה דפוק אצלו יותר מאי פעם".

אין לו כמעט אף יועץ או מנהל שחור. לעומת זאת יש לו תריסר יהודים, חצי מהם חרדים. אלו שמכירים אותו טוענים שהאיש לוקה בפראנויה. חושש שחורשי רע מחפשים ליטול ממנו את התהילה. הוא הכריח את ידידו הטוב, מפקח המשטרה, לפטר את דובר המשטרה בתוך 24 שעות ולסלק את כל עובדי המחלקה, בגלל שחשד בהם בשיתוף פעולה הדוק מדי עם העיתונות.

הפה הגדול שלו משלים את המלאכה. אחרי שאמרו לו שהעניים יסבלו מהקיצוצים, הוא אמר שבעצם זה לא כל-כך נורא אם העניים יעזבו את העיר, זה יהיה טוב לניו-יורק. כאשר הוועידה הרפובליקנית התלבטה אם לבחור בניו-יורק כמקום לוועידה הרפובליקנים הבאה, כבוד שבלווים אליו גם מאות מיליוני דולרים – הכריז ג'וליאני שלא יעשו לו טובות, ושיחפשו עיר אחרת. ודוגמאות כאלה יש בלי סוף.

השגיאה הגדולה ביותר שלו היתה במירוץ למושל מדינת ניו-יורק. במקום לתמוך במועמד הרפובליקני ג'ורג' פטאקי, הבחירה הטבעית לכל הדעות, הוא הדהים כאשר תמך במושל הדמוקרטי מריו קומו. לא רק תמך. התקפותיו האישיות על פטאקי, ובעיקר על פטרונו, הסנאטור אלפונס דה מאטו, אותו כמעט השווה לגנגסטר, הקימו עליו את המפלגה. כאשר קומו הובס ופטאקי נבחר – נשבע דה מאטו שג'וליאני עוד ישלם את המחיר, ובגדול. הרפובליקנים נשבעו שיעשו הכל כדי לחסל לו את הקריירה. „היה לו עתיד גדול. הוא יכול היה להגיע לנשיאות", נאנח הייקינד, שכובו שעות בניסיון לשכנע את ג'וליאני לרדת מהעץ של קומו, „אבל הוא עקשן וגאוותן וחסר טיפת גמישות. אני פוחד שיתברר שהוא היה ראש העיר הטוב ביותר אי-פעם, שלא נבחר לקדנציה שנייה".

וג'וליאני? אל תצפו ממנו להודות בשגיאות. „עוד נראה", חייך בלגלוג מלא ביטחון, כאשר שאלנו אותו אם נראה לו שהימר על הקריירה שלו והפסיד בגדול. „אני עדיין חושב שפעלתי נכון, ואני מאמין שרוב האנשים מכבדים את העובדה, שקיבלתי החלטה עצמאית ללא קשר לשייכותי המפלגתית, אלא רק מה שחשבתי שהיה המעשה הנכון לטובת העיר".

– קשה רושם שלא אכפת לך שאתה אוסף אויבים.

„לא אכפת לי לאסוף אנשים שמתנגדים לי. רצונם של הפוליטיקאים שכולם יאהבו אותם הוא הרבה פעמים הכישלון הגדול שלהם. אם אתה רוצה לעשות שינויים דרמטיים, טבעי שתעלה את חמתם של אנשים, שרוצים אותה לכיוון ההפוך".

■■■

כבר כתובע הוא נחשב לתליין מקצועי, אמביציוזי חסר מעצורים וחסר רגשות, אבל גם ישר כסרגל. כל התכונות ששונאיו מתעבים בו היום, אבל הופכים אותו לשריף של ניו-יורק. הוא הכניס לכלא ראשי מאפיה ואת איוון בוסקי, הגאון היהודי שעשה מאות מיליונים מרמאויות בוול סטריט. דונלד מיינס, פוליטיקאי ניו-יורקי רב-עוצמה, התאבד ב-86', לאחר שג'וליאני העמיד אותו לדין על שחיתות.

– יש לך תדמית של אדם קשוח, עקשן. מה תדמית ומה מציאות?

הוא מחייך בקורת-רוח חיוך צונן, כמעט מלאכותי. „אישית איני קשוח בכלל. אני אדם רגיל. תשאל את הילדים שלי".

יש לו לשריף (50) שני ילדים – אנדרו, 9, וקרוליין, 4 – מנישואים שניים לדונה האנובר, שדרנית טלוויזיה לשעבר. ואם לשפוט על-פי מנהגו עם השניים, כשהוא בבית הוא רך כחמאה. כל העיר היתה על הרצפה, כאשר אנדרו הפגין מעט מאוד הליכות ונימוסים בטקס השבעתו של אביו, כשהפריע לו במהלך הנאום. למחרת היתה ההתנהגות של אנדרו, ובעיקר סבלנותו של אביו, נושא השיחה המרכזי בעיר. „הילדים והמשפחה הם הדבר החשוב ביותר בחייו", אומר טייטלבאום, שכמעט מתמוטט מקצב העבודה המטורף של הבוס. „אפילו ביום הכי עמוס הוא יבטל כל פגישה ואירוע כדי להיות נוכח במשחק ההוקי של אנדרו".

והוא עובד. אף אחד לא יכול להתחרות עם האנרגיה של האיש הזה, בן-מהגרים איטלקי, שאיבד את אביו בגיל 6 וגודל ע"י אמו. הוא קם ב-6 בבוקר ועובד לעתים עד אחרי חצות. ימיו עמוסי ראיונות טלוויזיה, ישיבות וקבלת החלטות. ארוחות ערב חגיגיות ונשפים שתמיד קושטו בנוכחות ראשי העיר – לא נמצאים על סדר-היום שלו. הוא פשוט מסרב לבזבז עליהן את זמנו. כאשר שאלנו אותו מה מדיר שינה מעיניו כמי שאחראי ל-8 מיליון איש, הוא מתפלא על השאלה: „לא. שום דבר. אבל זה אולי מפני שאני כמעט לא ישן ממילא".

הוא מרגיש צורך להיות בכל מקום שבו קורה אירוע מרכזי. שוטר שנורה במילוי תפקידו או כבאי, שנכווה בעת חילוץ תינוק מבניין. „יש הנחיית-קבע ברורה להעיר אותו בכל שעה כדי לצאת לשטח, גם אם זה 3 בלילה", אומר טייטלבאום, שהאנרגיות האישיות שלו כה הידלדלו משנה פלוס ליד ג'וליאני. כשמשהו כזה קורה, נראה ג'וליאני מונע לוואן שלו הדוהר לשטח. גם זו מעין דוגמה אישית להידוק החגורה. הוא ויתר על הקדילאק לטובת ואן עירוני פשוט, שקיבל בהשאלה ממחלקת התברואה, אם כי כי צייד אותו במכונת פאקס, בטלוויזיה ובפלאפונים, כדי שיוכל לעבוד גם בפקקי-תנועה.

כן, פקקי-תנועה. ביום שבו התקיים הראיון הוא נתקע 40 דקות בפקק בדרך לחגיגת שבוע ישראל בבניין רוקפלר.

„לא הייתי מחליף את התפקיד הזה באף משרה אחרת", אומר השריף. „אתה יכול אולי לטעון שלהיות נשיא ארה"ב זה תפקיד יותר קשה, אבל אני לא חושב שיש עבודה יותר תובענית מלהיות ראש עיריית ניו-יורק. הסיבה היא שבניגוד לנשיא, ממני מצפים לתגובה מיידית ורואים בי אחראי ישיר לכל מה שקורה פה. ובעיר הזו, אם אתה לא מתפקד בצורה מושלמת – יעשו מזה 'ביג דיל'. הכול כאן גדול יותר".

הוא ממהר. בעוד 5 דקות מתחילה מסיבת העיתונאים היומית שלו. העולם מטורף לגמרי. ילד בן 8 [illegible], וכמו כל דבר שקורה בעיר, זו בעיה של השריף. הוא חושש מפאניקה. הורים כבר מסרבים לשלוח את ילדיהם לבית-הספר מחשש שיידבקו. ג'וליאני מקבל תדריך קצר, מעכל את הפרטים הרפואיים. עוד 5 דקות הוא יהיה מוכן להרגיע את העיר. ■

עם קולט אביטל ב'סולחה'. „מה שקרה איתה זה היסטוריה, היה ונגמר"

הליכודניק ג'וליאני

הוא לא יודה בזה בפה מלא, אבל ודאי: ג'וליאני הוא ליכודניק לכל דבר. לא אנחנו אומרים את זה, אלא ידידיו ויועציו היהודים.

„הוא איתנו", אומר הרב אלימלך ניימן – מנהיג חרדי מברוקלין, שיוצא ונכנס בלשכתו של ג'וליאני כמו כל [illegible]

המבצע בתוקף עד 2.6.95 או עד גמר המלאי ● הרשת שומרת לעצמה את הזכות להגביל את כמות תקניה.

כלל-פארם

תל־אביב, גן העיר ■ תל־אביב, תחנה מרכזית החדשה ■ הרצליה, בית מרכזים אזור תעשיה הרצליה פיתוח ■ רעננה, רח' אחוזה 114 ■ רעננה, תרשיש בניין קו-אופ אזור התעשיה ■ כפר סבא, קניון ערים ■ נתניה, שד' בנימין 60 ■ רחובות, רח' יעקב 3 ■ ירושלים, קניון ירושלים ■ בת־ים, קניון בת-ים ■ אשדוד, קניון לב אשדוד ■ אשקלון, קניון חוצות אשקלון ■ באר שבע, קניון שאול המלך ■ נצרת, קניון לב העיר אור ■ אור עקיבא, קניון אורות

"כמוסות הגת-פלוס שינו את חיינו"

מרץ, רעננות, ריכוז מוגבר, שיפור מדהים בתיפקוד המיני ותחושת שיפור כללית - אלה הן התופעות הבולטות עליהן מדווחים עשרות גברים ונשים אשר החלו להשתמש בכמוסות ה"גת־פלוס" ● הכמוסות, המורכבות מתמציות עלי גת מיובשים בתוספת ויטמינים, יצאו לשוק רק לפני מספר חודשים וכבר הפכו ללהיט ● צעירים ומבוגרים מכל שכבות האוכלוסיה, בעיקר המועמד הבינוני והגבוה, החלו להשתמש בהן באופן קבוע ● אנשי עסקים, סופרים, אנשי רוח ובעלי מקצועות חופשיים הפכו למעריצים נלהבים של הכמוסות

ליסה חורב

במחקר שפורסם לאחרונה בכנס השלישי של האגודה הישראלית לטיפול מיני עולה כי גברים לועסי גת הם בעלי חשק מיני גבוה יותר ובעלי זיקפה ממושכת. המחקר נערך ע"י המרפאה לייעוץ וטיפול מיני בבית חולים העמק בעפולה בקרב גברים, צעירים ומבוגרים בני העדה התימנית. התוצאות: 90% מהנשאלים עד גיל 50 דיווחו על תשוקה מינית גוברת עקב לעיסת עלי הגת. 83% מהם דיווחו על משך זיקפה ארוך יותר מאשר זיקפתם הרגילה, בלי עלי הגת.

תוצאות המחקר, על אף הראשוניות שלהן, לא היו בבחינת גילוי מרעיש. מסתבר, כי ציבור גדול מאוד בקרב הישראלים, ולאו דווקא תימנים, מודעים לסגולותיו של צמח הגת ומשתמשים בו כממריץ לשיפור החשק והאון המיני, לאחר ששיטות אחרות לא הוכיחו את עצמן. עוד הסתבר, כי ציבור גדול לא פחות, אמנם מודע לתכונות הצמח, אולם אינו משתמש בו בשל טעמו המר, הצבע אשר הוא מותיר בחלל הפה ובשל הקושי שבלעיסת עלי גת טריים.

עתה נפתרו בעיות אלו - החידוש העולמי שיצא בימים אלה לשוק, כמוסות "גת פלוס" העשויות מעלי הגת הידועים, נותנות אותן תוצאות כמו בעת לעיסה עלי הגת, ללא תופעות הלוואי.

מנהג לעיסת הגת שהיה נפוץ בעיקר בקרב עולי תימן הוותיקים, התפשט לאחרונה גם בקרב הדור הצעיר. היום יכולים גם מי שאינם יוצאי תימן להנות מיתרונות הגת, הודות לכמוסות התרשות המכילות אותו.

בכמוסות - כל היתרונות של עלי הגת בלי החסרונות

כמוסות ה"גת פלוס" מכילות את כל היתרונות של עלי הגת הטריים, ללא החסרונות. בתוך כמוסה אחת הוכנסו כ־40-50 עלים יבשים שיובשו ונטחנו. בנוסף הוכנסו ויטמינים E ו־C. פקטין הדרים, אבץ, בטא קרוטן וחומצה גלוטנית. כל אלה עוזרים להפיח רוח חיים בעלי הגת המיובשים, כדי שאפשר יהיה להפיק מהם את מירב התועלת, כאילו נקטפו זה עתה.

המיסטיקנים בקרב העדה התימנית יודעים לספר כי זו דרכם להתרכז, להתמודד ולהתבונן פנימה אל תוך עצמם. החומר המופק מלעיסת העלים מרגיע מחד, ומעורר מאידך וגורם ליכולת ריכוז רבה. רב תימני מספר כי בתימן היה נהוג להשתמש בגת בלילות שימורים, כאשר היה צורך להישאר עירניים במשך שעות רבות. על כן נטילת כמוסות הגת יכולה לעזור בתקופות של בחינות, לנהגים הנוהגים שעות ארוכות ללא מנוחה ולכל מי שמרגיש צורך בתוספת רעננות ומרץ.

יותר ויותר נשים קונות את כמוסות ה"גת פלוס"

מאז שיצאו כמוסות ה"גת פלוס" למרפים ניכרת תנועת קונות ערה. מאות נשים קונות את הכמוסות לשימוש משותף להן ולבעליהן. אחת הנשים עמן שוחחנו סיפרה כי בזכות ה"גת פלוס" ניצלו חיי נישואיה. התלונות ההדדיות שלה ושל בעלה על עייפות נעלמו, הם יוצאים יותר, מרגישים עירניים יותר, "והלילות", היא מוסיפה בחיוך ממזרי, "סוערים הרבה יותר".

"עם כמוסות הגת אני חוגג במיטה..."

אבנר בראלי הינו מהנדס בחברת תקשורת גדולה. מטבע הדברים, כשתקראו את סיפורו תבינו מדוע הוא לא הסכים לחשוף את שמו האמיתי ואף לא את עיר מגוריו.

"מה לעשות", מספר אבנר ומסמיק, "כמו להרבה גברים נשואים גם לי יש מישהי מהצד. אתם יודעים, מים גנובים ימתקו... הסיפור נמשך כבר מספר שנים, מה שלא מפריע לי לנהל חיים מצויינים עם אשתי והילדים. הבעיה", וכאן הרשך הסומק שעל פניו לארגמניות לוהטת, "לפעמים, כשאני חוזר הביתה מהחברה ופתאום לאשתי יש חשק, נוצרת בעיה. גם לא נעימה וגם מושידה. שנים אני מתבונן כך ומתפלל לשחרר.

"כששמעתי על כמוסות ה'גת פלוס', לא כל כך האמנתי. הייתי משוכנע שמדובר באגדה, אבל אמרתי לעצמי - 'לעזאזל, מה איכפת לי לנסות'. אם לומר את האמת, הייתי אפילו קצת סקפטי, אולם מה שקרה [illegible] מסמר [illegible]. גם החברה וגם אשתי מאושרות ואני [illegible] אבל אני לא מסוגל להפסיק את [illegible]"

את כמוסות "גת־פלוס" יש לקחת פעמיים ביום עם הארוחות. ניתן להשיגן בבתי מרקחות, בתי־טבע וברשתות הסופרפארם והכלל־פארם, או ישירות בטל: 03־6388888. המחיר לבקבוק המספיק לחודש ימים 155 ש"ח.

התערוכה הבינלאומית ה-13

טכנולוגיה 95

מרכז הירידים והקונגרסים של ישראל שמח להזמינך לביקור בתערוכה הבינלאומית ה-13 "טכנולוגיה 95" ולהיחשף לכל החידושים הטכנולוגיים מישראל ולצידם, מציגים מגרמניה, בריטניה, סין, אוסטריה, פולין, רומניה, שוויץ, רוסיה וניו-יורק. התערוכה מהווה מוקד משיכה לכל מי שיש לו ענין בתעשיה בישראל והיא משמשת מפגש בין יצרני ויבואני ציוד עם התעשיינים הישראלים ולפיתוח יחסים כלכליים בתחומי התעשיה והטכנולוגיה.

ראויה לציון מיוחד-תצוגת **מתימו"פ- מרכז התעשיה הישראלית למחקר ולפיתוח**. תצוגה "כחול-לבן" של מפעלי תעשיה ישראליים עתירי טכנולוגיה- בתחומי האוטומציה, הרובוטיקה וניהול היצור.

כנסים מקצועיים:

■ כנס מקצועי לשיתוף פעולה בתחום הרובוטיקה, האוטומציה ותהליכים תעשייתיים. מרצה אורח - פרד אנגל, מזכ"ל תוכנית "פאמוס" האירופית.

■ כנס המפתחים הלאומי, בהשתתפות שר התעשיה והמסחר מיכה חריש.

פרטים נוספים לגבי הכנסים בטלפון 03-5175905.

ענפי התצוגה:

■ מכונות וכלים לעיבוד המתכת והפח ■ מכונות, ציוד וחומרים לענף הפלסטיקה והגומי ■ ציוד וחומרים לתעשיית האלקטרוניקה ■ ציוד חריטה וכרסום ■ ריתוך, הלחמה וגימור ■ יצור מבלטים ■ יציקות מדוייקות - בתי יציקה ■ טכנולוגיות לייזר ■ ציוד בקרה, מדידה, בדיקה ושקילה, בקרת איכות ■ אמצעי סימון והדפסה למוצרי תעשיה ■ ציוד מגנטי ■ רובוטיקה ואוטומציה ■ ציוד הידראולי ופנאומטי ■ ממסרות, גלגלי שיניים, מערכות הנעהו מיסבים ■ מנועים, מדחסים, משאבות ■ ציוד שינוע, מנופים ■ מיזוג אויר ■ חומרים: צבעים כימיקלים, דבקים, שמנים, דלקים ■ אספקה טכנית, כלי עבודה, ציוד עזר לתעשיה ■ מחשבים ותוכנה ■ תעשיות מתוחכמות.

התערוכה מאורגנת ע"י
מרכז הירידים והקונגרסים של ישראל
בחסות משרד התעשיה והמסחר.

שעות פתיחה: יום א' 21 במאי 1995
בין השעות: 14:00-21:00
ימים ב' ג' ד' ה' 22-25 במאי 1995
בין השעות: 11:00-21:00

מרכז הירידים והקונגרסים של ישראל-שד' רוקח ת.ד. 21075, תל-אביב 61210, טל' 03-6482410/440

ICCA MEMBER

ספר

אספה פלד

העידן החדש

'שישים מיליגרם פרוזאק', היוצא השבוע לאור, הוא ספר־הביכורים של עידן רבי ■ 50 סיפורים קצרצרים של בן דור האיקס, רק בן 19 ■ „בן, אני לוקח פרוזאק, זה עוזר לי להתמודד עם ההרדות והדכאון"

„היה לי בית בתל־אביב, בלוק אחד מהבית של אריק איינשטיין". כך מתחיל הסיפור שהוא גם שם הספר, 'שישים מיליגרם פרוזאק', ספר־הביכורים של עידן רבי שיצא השבוע. ספר שעתיד להירשם בתולדות הספרות הישראלית כחלוץ דור האיקס הישראלי.

רבי, רק בן 19, כתב 50 סיפורים קצרצרים, הבלחות המאירות את החיים בישראל בעיני מי שנולד לאחר מלחמת יום־הכיפורים, משוחרר מהמיתוסים והפסטיבלים, ואין לו סבלנות למילים הגבוהות. דור שלא מקבל שום דבר כמובן מאליו.

על עטיפת הספר ראוי שייכתב 'לישראלים בלבד'. זר לא יבין זאת. רבי משתמש בקודים פנימיים של כל מי שנולד, גדל והתחנך בישראל: פרופיל 24, שואה, יוני נתניהו, אביב גפן, ג'וכניק, סיגריות נובלס, נווט שבוי, יום הזיכרון.

„היה לי נורא קשה לישון בימים שלפני יום העצמאות, היו שיפוצים בקומה שמעליי, והפטישים דפקו שם, אבל הרעש שבאמת מטריד הגיע מהמטוסים, שאפילו לא ראיתי אותם, רק דמיינתי כמה שהם יפים ומבריקים ואיך הם טסים יפה. שכבתי במיטה, חצי ער חצי ישן, והתפללתי שאיזה מטוס יתרסק על הבית או שהפועלים של השיפוצים יפילו עליי את התקרה. נורא רציתי למות, אבל אני חושב שמה שהציל אותי מהתאבדות זה שכל הזמן ניסיתי לחשוב על מוות כמה שיותר מכובד. אם הייתי מתאבד, מקסימום הייתי מקבל איזה ידיעה, עמוד 13 בידיעות אחרונות, וגם זה לא בטוח. רק אולי, דווקא מעניין מה היו כותבים שם. אפילו חשבתי לכתוב בעצמי את הקטע ולשלוח לעיתון, יחד עם תמונה עדכנית, שלא יתאמצו יותר מדיי, שיחשבו עליי דברים טובים, הם בטח היו אומרים, זה בחור פרפקציוניסט, אלף־אלף, גם כשהוא מת הוא נורא מסודר. הם בטח היו נורא מעריכים את זה. אולי מה שהציל אותי זו תאוות הפרסום הבלתי נשלטת שלי, כי אני רציתי למות בשער, בכותרת הראשית אם אפשר, שיקברו אותי בהר־הרצל, ושהנשיא יבוא להלוויה וראש הממשלה וראש האופוזיציה וכל העיתונאים והטלוויזיות. רציתי שבסי.אן.אן יהיה קלוז־אפ על אמא שלי, כשהיא בוכה, כשאחותי מחבקת אותה ומוחה את דמעותיה, והכתב ישאל 'מה היתה הרגשתך כשנודע לך לראשונה על מות בנך', ואמא שלי, שאנגלית מבינה רק קצת, אבל לדבר בכלל לא יודעת, תענה איזה תשובה ורשימו תרגום. אחר־כך יעבירו את השידור לבית הלבן, הנשיא ארצות־הברית יספיד אותי במילים נרגשות, ויספר כמה שהוא רצה להיפגש איתי, ואשתו תחבק אותו ותגיד 'זה יום קשה לאומה', והבת הצעירה שלהם תבכה, ואביב גפן ישיר משהו מהאולפן בירושלים ואחמד טיבי ימסור את תנחומיו בשם היושב־ראש, ואז תהיה הפסקת פרסומות. הפרסומת הראשונה תהיה לתרופה חדשה נגד דיכאון". מתוך הסיפור 'שישים מיליגרם פרוזאק'.

■■■

רבי, יליד באר־שבע, בנם הצעיר של עובד סוציאלי וגננת, הספיק לעשות הרבה דברים יחסית לגילו הצעיר. הוא למד ולא סיים את מדרשת שדה־בוקר. באחד הסיפורים הוא מספר על קבר בן־גוריון כאתר תיירות, האלכוהול והשתייה של תלמידי המדרשה. הוא ניגן והצת כתב מוסיקה ללהקה הבאר־שבעית 'פרויקט הבמבה'. כתב עבור מקומון באר־שבעי.

בשלב מסוים עבר לת"א וכתב עבור 'ראש אחד'. תוך זמן קצר קודם לתפקיד רכז הכתבים וכתב שם על מקצועו. אחרי חצי שנה התנתק [illegible] באופן פתאומי לבאר־שבע לבית הוריו. „היה לי משבר נפשי והעדפתי להיות בבית", הוא מספר. „ת"א היתה, כנראה, שלב שלא הייתי מוכן אליו. בת"א יש איזה [illegible], צריך להתלבש ולחשוב מה יגידו עליך. בבאר־שבע אני מרגיש יותר מוגן".

בשנה האחרונה [illegible] לטיפול אצל פסיכיאטרית ומטפל גם בפרוזאק, [illegible] נגד דיכאון. [illegible] כתב [illegible] סיפורים, לפני ארבעה חודשים שלח [illegible] עם הסיפורים [illegible]. יומיים לאחר [illegible] הסיפורים [illegible].

– [illegible].

[illegible] רבי, גבוה מאוד, רזה, מעשן נובלס, [illegible] מתבטא בחיים [illegible], בחריפות [illegible]. המשפטים [illegible] ומחודדים להפליא. כשמדברים בו באופן אישי, הוא מתקפל. ובכל זאת, הוא מסביר ולא מתוך התנצלות למה לא התגייס לצבא. „ככל שהתקרב מועד הגיוס לצבא, נכנסתי לחרדות קשות. פחדתי מזה, [illegible] למשבר. פחדתי [illegible], בהשפלה, [illegible]. פחדתי שלא יבינו אותי. אני לא איזה מורד ולא אנטי מיליטריסט, ואני כן חושב שצריך צבא, אבל אני לא חושב שכל אחד מתאים למסגרת הזאת".

– על מה אתה כותב?

„אין לי יומרה לשנות את העולם: אם כבר צעקה או זו צעקה אישית, ניסיון להגיד כמה דברים קודרים".

– שום דבר לא קורע?

„בעיניי כמעט כלום. משפחה, אהבה, [illegible] באהבה יש באלה שמאמינים שמשפחה [illegible] לכל, ואני חושב שזה שטויות. [illegible] ניסיון להגיד שהמציאות משעממת [illegible] להשתיר".

– למה דווקא 'שישים מיליגרם פרוזאק'?

„אני לוקח פרוזאק, זה עוזר לי להתמודד עם החרדות. זו תרופה נגד דיכאון, ובספר יש קטעים [illegible], לא, זו לא [illegible], קטעים עצובים. זו כמיהה לפתרון [illegible]. לקחת פרוזאק – [illegible] כמדריך".■

שלושה ימים וילד, ארבעה ימים וילדה

לגברים היא מייעצת לאכול אגוזים ולהשתמש בקונדום ■ לנשים היא ממליצה על קטניות וקובעת מתי ללכת למקווה ■ שרה גרינברג, 58, התשובה הישראלית לד"ר רות, מגדלת שסק ביבנאל ומבטיחה לקבוע את מין העובר שלכם ■ מאות זוגות כבר עלו אליה לרגל

◀ שרית רוזנבלום

החלטתם פעם אם אתם מעדיפים בן או בת? הזהרתם את זוגתכם שאתם עוזבים את הבית, אם הצאצא השישי במספר ילבש שוב שמלות? הכנתם לה נעלי בלט קטנות וקיבלתם שחקן כדורגל, או לחלופין ייעדתם לו קריירה מזהירה באר־בי־איי, וכיתתם כאם גאה לצי של בובות?

אם כן, לשרה גרינברג, חקלאית בת 58 מהמושבה יבנאל, יש פתרון בשבילכם. גרינברג, אחות במקצועה ומשוררת לעת מצוא, פיתחה, לדבריה, שיטה המבטיחה הצלחה של 100 אחוז בקביעת מין היילוד, אם קיימתם מספר כללים פשוטים שהגתה. עד היום, היא טוענת, נולדו בזכותה מאות ילדים, שהוריהם קבעו את מינם עוד בטרם נוצרו. הבכור שבהם מתגייס בימים אלה לצה"ל.

בשבועיים האחרונים, מאז הופיעה כתבה קצרה עליה ב'מבט' בטלוויזיה, גבר זרם הטלפונים בבית גרינברג. מעברו השני של הקו היו עשרות נשים. היא עונה לכל אחת מהן בסבלנות, ומי שתשלח לה מעטפה מבוילת („כי עשר מעטפות כאלה עולות לי 11 שקל"), תקבל בדואר את הדף שכתבה, ובו פירוט מלא של השיטה.

יש משהו לא טבעי בשיחה על ענייני מין ולידות עם מי שיכולה להיות סבתא שלך. גם אחרי תופעת ד"ר רות, הסקסולוגית הקשישה, שהפכה לגורו באמריקה, קשה לשבת מול מי שבאינסטינקט היית מסתירה ממנה שיש לך חבר – שלא לדבר על להזכיר שאת כבר שוכבת איתו – ולספר לה בשלווה על בעיותייך במיטה. אבל גל היועצות הנוכחיות, שנראות כאילו שכחו כבר מזמן את מה שאת טרם למדת, טרם שכך, ועד שייעלם – אם אפשר לצמיתות – אין ברירה אלא לחשוק שיניים ולשתף איתן פעולה.

גרינברג, לשעבר תושבת תל־אביב, הצטרפה ליבנאלה בעקבות בעלה לפני 40 שנה. בשלב מסוים השתעממה מהעיסוק בחקלאות, וחיפשה לה תעסוקה חדשה. עשר שנים קודם עבדה תקופה לא ארוכה כמתנדבת במד"א. כשנוכחה בכישוריה הסמי־רפואיים, החליטה להירשם לקורס לסיעוד שהתקיים בבית־החולים 'פוריה'. כשסיימה אותו, שנתיים מאוחר יותר, החלה לעבוד כאחות מעשית במחלקת היולדות.

את הדרך אל ההמצאה שיכולה, לדבריה, לשנות את פני האנושות כולה עשתה, כמו ניוטון בשעתו, בהשראה של רגע. „זה היה לפני 20 שנה בערך", היא מספרת. „באותה תקופה קראתי באחד העיתונים ידיעה, שסיפרה על גבר שבמעבדה כלשהי באירופה הצליח לגדל אצל גברים זרעים זכריים, היוצרים בנים, וזרעים נקביים, היוצרים בנות, וקבעו לכל אחד מהם תכונות אופייניות. מיד נדלקו לי כל הסימנים, וחשבתי שאפשר לנצל את הידע הזה לקביעת מינו הרצוי של העובר.

„בדיוק בזמן ההוא היו לי כמה חברות, שלכל אחת היו רק בנים או רק בנות, והן רצו שהילד הבא יהיה מהמין השני. סיפרתי להן שיש לי רעיון מסוים, איך לגרום לזה לקרות. לא הבטחתי שום דבר, אבל אמרתי שאני חושבת שזה יצליח.

„לחברה הראשונה, שניסיתי את השיטה עליה, היו שלוש בנות, והיא רצתה בן", היא מתארת את הלידה שעשתה היסטוריה. „גיליתי לה את הסוד, והיא הצליחה. לשנייה היו שתי בנות, והיא רצתה בן, וזה עבד שוב. אחר־כך הצעתי לאשה שהיו לה ארבעה בנים לנסות, ובאמת יצאה בת. כל מי שהיה זקוק לעזרתי קיבל אותה".

כל מי שהיה זקוק לעזרתה וגם מי שלא היה זקוק לה, או לפחות מי שלא היה מודע, עד לפגישתו איתה, למצבו מעורר הדאגה. „יום אחד פגשתי בסביבת שכן, שהיו לו שש בנות. מה זה גבר עם שש בנות? לא התביישתי, ניגשתי אליו ואמרתי לו 'בוא אליי, אני אתן לך דף הוראות, תביא לאשתך, אולי זה יעזור לה'. באמת, אחר־כך נולדו לו שני בנים".

– בפעם הראשונה שהשיטה עבדה, הופתעת?

„ממש לא, כי ידעתי שהעסק חייב לעבוד. אחר־כך באו לי עוד רעיונות. הבנתי, למשל, שכדי להצליח במאה אחוז, צריך לחשב את יום הביוץ לפי אורך המחזור של האשה לא כיום, אלא כפי שהיה בגיל 18. אצל רוב הנשים הווסת מקדימה עם השנים בגלל חולשת הגוף והרחם. במקום 32 יום יש מחזור של 28. בגיל 18 האשה נמצאת במיטבה הביולוגי, ולכן צריך לחשב את אורך המחזור אצלה אז".

■■■

כבסיס השיטה שגרינברג מפיצה בלהט, עומדת תיאוריה, שלפיה תאי הזרע בעלי המטען הגנטי הזכרי נעים מהר יותר מאלה הנקביים, אך משך חייהם קצר. הזרע בעל המטען הגנטי הנקבי נע לאט יותר אל הביצית, אך שורד זמן ארוך בדרכה. אשה שמחשבת בדיוק את מועד הביוץ שלה יכולה לכוון את סוג תאי הזרע, שיצליחו להגיע אל הביצית. אם היא מעוניינת בתינוק זכר, עליה לקיים יחסים בדיוק בביוץ, כדי שהזרע הגברי המהיר יותר יגיע אל הביצית לפני הנקבי. אם היא מעוניינת בתינוקת, עליה לקיים יחסים יומיים־שלושה קודם לכן, כדי שהזרע הזכרי ימות עוד בטרם תהיה הביצית בשלה להפרייה.

יש רופאים שממליצים לנסות, אולם רק האחות מיבנאל מנהלת כבר שנים הסברה רצופה של השיטה. לאור הביקוש הרב ניסחה דף הוראות קצר, ובו עיקרי הפעולה, ואותו חילקה לנזקקים לה. „כל הסיפור התפשט מהר מאוד. יחד איתי בבית־הספר לאחיות למדו הרבה בנות קיבוצים, מאילות ועד תל־קציר. הם קיבלו ממני את הדפים וערכו סימפוזיונים בנושא אצלן בקיבוצים. באותה תקופה לא רציתי ללכת עם הרעיון שלי לגינקולוגים, כי חששתי שהם יעשו מזה כסף".

– ועינך לא רעה.

„המטרה שלי היתה, שהכול ייעשה בחינם. כל אחד צריך לתרום משהו בחיים שלו. זו התרומה הקטנה שלי. אם אנשים מקבלים את מה שהם רוצים, הם נהיים יותר מאושרים. ואנשים מאושרים נעשים תמיד יותר נחמדים".

גליה יששכר, רחובות, אם לארבעה, סקרנית ששמעה מגרינברג על השיטה לפני 15 שנה. „שרה היא ידידה טובה שלי", היא מספרת. „לפני 16 וחצי שנים, כשהייתי בהריון עם הבת השלישית, היא סיפרה לי שיש לה דרך לקבוע מראש מה יהיה מין העובר. אמרתי לה שאני כבר בהריון, אבל סיכמנו שאם תצא עוד בת, ננסה את השיטה שלה בפעם הבאה.

„אחרי לידת התינוקת הרופאים רצו לקשור את החצוצרות שלי, מסיבות בריאותיות. בגלל התקווה ששרה נתנה לי, ביקשתי עוד הזדמנות אחת. בכל המשפחה שלי יש מעט מאוד בנים והרבה בנות. רצינו לפחות בן אחד למען האיזון. שנתיים אחרי הלידה השלישית החלטנו לנסות שוב. הלכתי לשרה, והיא הסבירה לי את השיטה גם בכתב וגם בעל־פה. יומיים לפני הביוץ הלכתי למקווה, וזה עבד".

– האמנת שהשיטה תצליח?

„לא היתה לי ברירה. לאחותי הגדולה זה קרה במקרה. בגלל שהיא היתה חולה, היא הלכה למקווה באיחור, ממש לפני הביוץ, וגם לה נולד בן אחרי שלוש בנות. אמרנו ננסה, ילד־ילד, לא ילד – לא נורא".

תשעה חודשים אחר־כך נולד סלע, אח לשרון, מורן ומעיין. „היתה שמחה גדולה", מספרת יששכר. „כל המשפחה חיבקה אותי. שרה הגיעה בעצמה אחרי הניתוח הקיסרי וסיפרה לי שנולד לי בן".

– סלע יודע היום על הדרך שבה הוא נברא?

„לא מזמן סיפרנו לו. הוא צוחק ואומר שזה סתם שטויות. גם הבנות לא מאמינות".

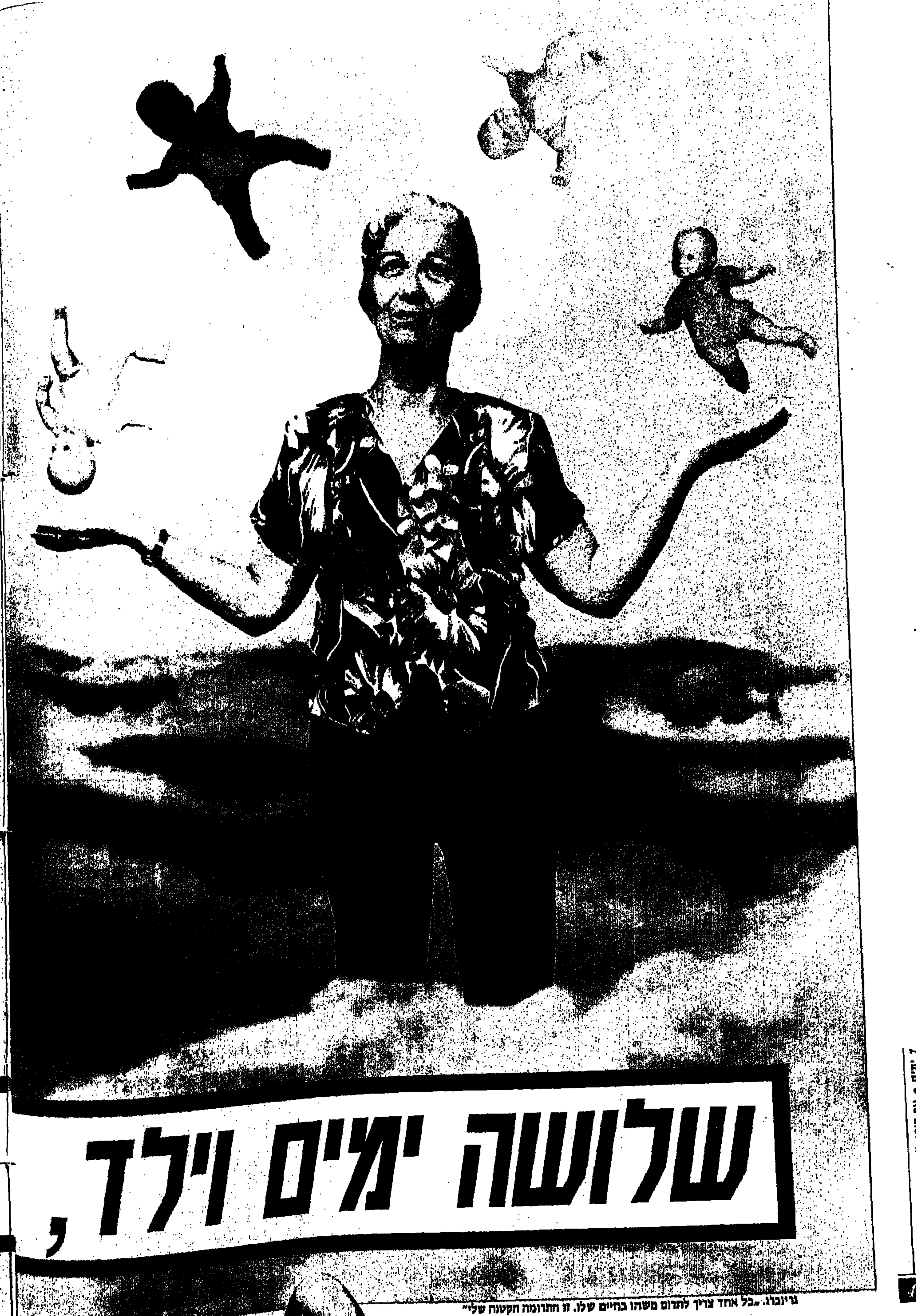

גרינברג. „כל אחד צריך לתרום משהו בחיים שלו. זו התרומה הקטנה שלי"

צילום ועיבוד מחשב: רזי / עומר כלב

עד 50% הנחה על עודפים, תצוגות וסוג ב'.

שלם וקח במחסני חשמל

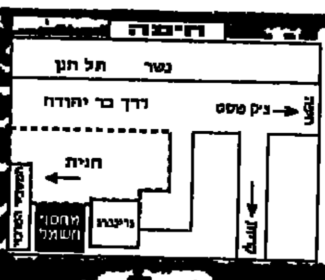

נמשכת מכירת עודפי ועדים, אביב 95.
היום, יום ו' 19.5.95, בין השעות 10.00 - 15.00
מחר, מוצ"ש 20.5.95, עד 23:00
בימים ראשון עד חמישי 21-25.5.95, בין השעות 10:00-22:00
יום ו' 26.5.95, בין השעות 10:00-15:00

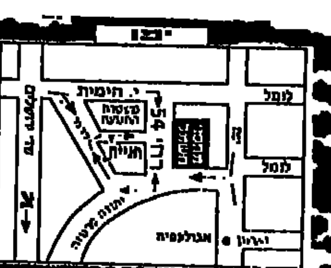

להלן פירוט חלקי של מוצרי החשמל המצויים במחסני חשמל (המוצעים לציבור)

המוצר, הדגם והסוג	מחירון היבואן/יצרן	המחיר במחסני חשמל	הערות
כיריים built in, תוצרת איטליה, 4 מבערים ישרי זוית, הצתה אלקטרונית, קלות לניקוי, גימור מהודר (newline).	1,250	690	סוג א'
תנור בישול ואפיה עומד, תוצרת איטליה, תא אפיה-גריל, כולל כיריים 4 להבות + הצתה אלקטרונית.	2,060	1,480	סוג א'
תנור בנוי מהודר, דלת נשלפת לניקוי, אפייה, גריל + גריל מסתובב כולל שיפוד, טיימר כיבוי + שבת, תקן גרמני.	2,005	1,290	סוג א'
תנור טורבו+מיקרוגל משולב קריסטל, אפיה, גריל, השחמה, הפשרה, חימום, בישול קומבי, גריל מסתובב, בקרת מחשב דיגיטלית.	2,790	1,990	סוג א'
מיקרוגל מסדרת סופרשף, 5 דרגות עוצמה, צלחת מסתובבת, מתג בטיחות כפול, הפשרה, חימום, בישול, גימור שיש.	1,070	560	סוג א'
מקרר ווסטינגהאוז 18, תוצרת ארה"ב, מפרט טרופיקל, מקפיא נו-פרוסט, גימור לבן, חסכוני, 3 שנים אחריות.	4,990	3,990	סוג א'
מקרר אמנה 18, תוצרת ארה"ב, 500 ליטר נטו, מפרט טרופיקל, מקפיא נו-פרוסט, גימור לבן מהודר, חסכוני, 3 שנים אחריות.	5,170	3,690	סוג ב'
מקפיא, מפרט טרופיקל, הקפאה עמוקה, חסכוני - 0.05 קוטיש, 3 נוריות ביקורת, לחצן הקפאה מהירה, תקן גרמני.	2,450	1,660	סוג א'
מייבש כביסה תוצרת אנגליה, אל-קמט, בקרת ייבוש כפולה, פילטר קדמי, קומפקטי, חצי כמות.	1,460	990	סוג א'
מכונת כביסה טכנולוקס, תוצרת איטליה, תוף נירוסטה, 18 תוכניות מגוונות, ביטול סחיטה, ביטול חימום, תקן גרמני מלא.	2,480	1,480	סוג א'
מכונת כביסה באוקנכט - גרמניה, תוף נירוסטה ודוד אל-חלד, כל מגוון התוכניות, פילטר קדמי.	3,360	1,990	סוג ב'
מדיח אמקור פרפקט, מרכך מים אינטגרלי (מלח), כל מגוון התוכניות לרבות ייבוש.	2,141	1,640	סוג ב'
שואב אבק הובר, 1000 וואט, סט אביזרים מלא - ספות, פינות, וילונות, שטיחים+התאמה לגובה השטיח.	880	560	סוג א'

עודפי מכס ואח' של טלויזיות (סוג א') בגדלים "29-"14 ושל וידאו 4-2 ראשים של החב' אקאי, ברדר, JVC, ג'נרל, גרונדיג, טושיבה, סאניו, פיילוט, שארפ ואח'.

המוצר, הדגם והסוג	מחירון היבואן/יצרן	המחיר במחסני חשמל	הערות
טלויזיה "20, היפרבנד מלא לכבלים, תצוגת מסך דיגיטלית, טיימר כיבוי, שלט רחוק.	1,890	1,380	סוג א'
טלויזיה "21 דיגיטלית, מסך שטוח שחור, היפרבנד 90 תחנות, כניסות ויציאות - אודיו-וידאו, טיימר כיבוי והדלקה, שלט רחוק, 3 שנות שירות.	2,240	1,595	סוג א'
טלויזיה "25 סטריאופונית, טלטקסט עברי, היפרבנד מלא, כל סוגי הכניסות והיציאות, שלט מלא, 3 שנים אחריות.	4,550	3,290	סוג א'
טלויזיה "25 מולטיסיסטם, כניסות ויציאות אודיו-וידאו, 2 רמקולים, היפרבנד 90 תחנות, שלט חכם, 3 שנות שירות.	3,660	2,690	סוג א'
טלויזיה "29, מסך שטוח מרובע, שני רמקולים, כניסות אודיו-וידאו סטריאו, היפרבנד, מולטיסיסטם, שלט חכם.	5,100	3,490	סוג א'
מערכת סטריאו סאניו ניידת, קומפקט דיסק + תכנות, רדיו 3 גלים, טייפ + הקלטה ישירה, רמקולים אינטגרלים.	1,150	670	סוג א'
מערכת סטריאו סאניו, CD GRAPHICS, קומפקט דיסק + תכנות, טייפ דאבל + הקלטה ישירה, טיונר, רמקולים + בס רפלקס, שלט רחוק.	2,070	990	סוג א'
מערכת סטריאו פנסוניק מיני, קומפקט BIT 1 + תיכנות מלא, טייפ דאבל + הקלטה ישירה, טיונר דיגיטלי, זוג רמקולים, שלט רחוק.	2,250	1,590	סוג א'
מערכת סטריאו [illegible] דיגיטלית, 400 וואט, טייפים דיגיטלים + ראשים מתהפכים, קומפקט + תכנות, טיונר דיגיטלי, רמקולים WAY 3, בס ריפלקס, שלט מלא.	2,780	1,990	סוג א'
סטריאו KENWOOD מקצו', קומפקט 1BIT נפרד + CCRS, רסיבר + טייפ דיגיטלי + DPSS, טיונר דיגיטלי, רמקולים (עץ) - 3WAY, שלט מלא.	4,570	3,390	סוג א'
וידאו שארפ, תוצרת יפן, מולטיסיסטם, כל סוגי התכנות, טעינה מרכזית, שלט חכם, DIGITAL TRACKING.	2,280	1,890	סוג א'
וידאו טושיבה, תוצרת יפן, ניקוי ראש אוטומטי, DIGITAL TRACKING, הקפאת תמונה, כל סוגי התכנות, שלט מלא.	2,640	1,890	סוג א'

כמו כן מוצעים לציבור, מערכות סטריאו מתחב' קנווד, איווה, פנסוניק, JVC, אקאי ואח'. תנורים, כיריים, קולטים, מיקרוגלים מחתב' קריסטל, סאוטר, ברדר, שולטס, אוושן, ווירפול, אלקטרה מייסטר, ספקטרה ואח'. מכונות כביסה/ייבוש, מדיחי כלים מחתב' ווסטינגהאוז, קריסטל, אלקטרה מייסטר, באוקנכט, ווירפול, ברדר ואח'. מקפיאים, מקררים 300-600 ליטר, מתחברות ג'נרל אלקטריק, אמנה, ווסטינגהאוז, ווירפול, באוקנכט ואח'. וכן מוצרים קטנים כגון: שואבי אבק, רדיו-טייפים, טוסטר אובן, מזכירות אלקטרוניות + טלפונים אלחוטיים וכו' בהנחות 22%-46% מהמחירון הרשמי.

לידיעת ציבור הרוכשים במחסני חשמל יפו בע"מ: 1. המכירה במחסני חשמל יפו-חיפה נערכת בשיטת שלם וקח, במזומנים, ו/או בתשלומים בכרטיסי אשראי, עד 18 תשלומים ויזה/ישראכרט,דיינרס. 2. הובלות לכל מקום בארץ+אחריות וביטוח הובלה. מוצרים שירכשו בתחאות אישיות יסופקו 4 ימים לאחר פרעון. 3. כל מוצרי החשמל המוצעים לציבור במחסני חשמל יפו בע"מ, חדשים לחלוטין (סוג א' באריזה מקורית) ונתנים מתעודות אחריות מקוריות ומשירות מלא של היבואנים/יצרנים.

אזהרה: מחסני חשמל יפו בע"מ (להלן החברה) היא בעלת הזיכיון המשפטי הבלבדי לתפעול מחסני חשמל בע"מ.
לחברה אין (ולא היו) סניפים באור יהודה, באר-שבע, הקריות, חדרה, חולון, ירושלים, עפולה, ראשל"צ ור"ג.
לחברה 2 מוקדי מכירה בלבד על-פי הכתובות המצוינות להלן:

מחסני חשמל יפו בע"מ

יפו, רח' 54 מס' 6
ליד מע"מ, בדרך לנמל
(חנייה מול משטרת התנועה)

חיפה, תל חנן-דרך בר יהודה 147
אתר המשביר המרכזי,
(קילומטר מהציק פוסט)

שלושה ימים וילד, ארבעה ימים וילדה

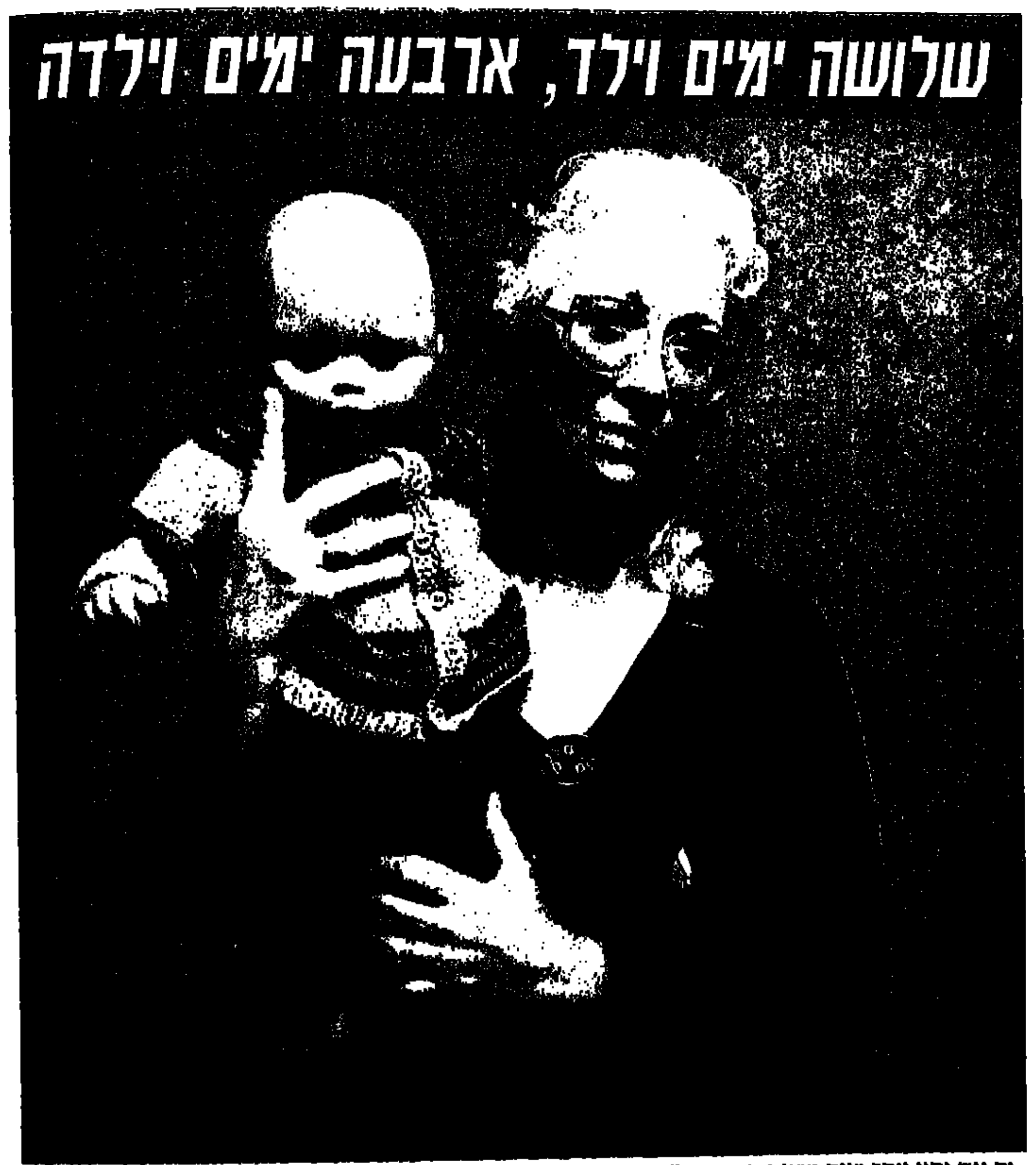

„גם אם יהיו יותר בנים מבנות, זה בסדר"
צילום: רוי

(המשך מעמוד קודם)

במשך הזמן וברוח ההצלחה, שהתרפקה בשער ביתה הפורח שביבנאל, החליטה גרינברג להרחיב את תחום ההתמחות שלה לענייני אישות בכלל וגם לכמה סוגיות שלא ממש קשורות לנושא. היום תמצאו, למשל, בתחתית הדף את ההמלצות הבאות:

„אשה שמעוניינת ללכת למקווה, תעשה זאת עד 24 שעות לפני החישוב המתוכנן.

„לגברים אסור ללבוש תחתוני סטרץ' או ג'ינס, המהדקים את האשכים אל הגוף החם.

„רצוי שהגבר יאכל תופן אגוזי פקאן ליום כשבועיים לפני תחילת הניסיון. יש בהם חומצות אמיניות, המשפרות את איכות הזרע".

– חשבת גם לדיאטנית?

„הכול התפתח בהתאם לסוג הפניות. יום אחד צלצלה אליי אשה שלא הצליחה להרות. בעלה והיא עשו את כל הבדיקות, והתברר ששניהם בריאים, ולמרות זאת כל הניסיונות שלהם נכשלו. ברוב ייאושה, האשה פנתה אליי ושאלה אם אני אוכל לעזור לה. אמרתי שאני יכולה לעזור בדברים שמסביב, לא ממש בענייני רפואה. אחרי שראיתי את בעלה, שמתי לב שהוא שמנמן ולובש ג'ינס מאוד הדוקים, וחשבתי שבטח לוחץ לו על האשכים. בבית־הספר לסיעוד למדתי שהאשכים צריכים להיות בחום של חמש מעלות מתחת לחום הגוף, ולכן הם תלויים בחוץ, לא כמו השחלות. אמרתי לו לנסות ללבוש מכנסיים יותר גדולים ומאווררים ולאכול כל יום חופן אגוזי פקאן. לשמחתי, אחרי חודשיים אותה אשה נכנסה להיריון.

„רק השבוע פנתה אליי אשה, שסיפרה לי שהמחזור שלה מאוד לא סדיר. שאלתי אותה אם היא בריאה ואם נבדקה על־ידי רופא. בין השאר התברר לי שהיא עושה דיאטות ואוכלת מעט מאוד, רק פעם אחת ביום. אמרתי לה שלפי דעתי התזונה שלה לא בסדר, שתאכל מאוזן, עם ירקות וקטניות".

■■■

מי שרוצה להצטייד לפני צאתו מבית גרינברג בשלל עצות מועילות לחיים, צריך רק לשאול. בתמורה ייפול עליו ערב־רב של אינפורמציה בנושאים שונים, והכול ללא תמורה. „אני ממליצה מאוד להשתמש בקונדום. הגברים של היום רגילים שהאשה משתמשת באמצעי מניעה, ולא יכולים להצליח במשגל נסוג בימים שלפני הניסיון להיכנס להריון. לפי דעתי, יותר בריא לשני בני־הזוג להשתמש בקונדום במקום בגלולות, כי ככה האשה יכולה להגיע יותר טוב לסיפוק, וגם הגבר לא צריך לברוח ברגע הכי טוב".

– מה זאת אומרת – האשה יכולה להגיע יותר טוב לסיפוק?

„בימים שלפני הניסיונות, בהם היא לא רוצה להיות מופרית, כל הזמן היא חוששת שמא הגבר לא ישמור על עצמו מספיק טוב, ואז היא לא יכולה להתרכז בהנאה שלה. ככה גם היא נהנית וגם הוא, וגם הקונדום יכול להפוך לחלק חשוב ממשחק האהבה".

– יש עוד משהו?

„כן. אני לא רופאה, אבל הראש שלי עובד בגלגלים. אני לוקחת דבר אחד ועוד דבר, וככה אני עושה חיבורים. למשל, אני יודעת בוודאות שהרבה נשים לוקות בסרטן השד בגלל הגברים".

– למה?

„למה? כי הם מתעסקים להן בשריים, זה למה. רופא כירורג אמר לי פעם, שתינוק שיונק מעבר לשנתיים מסכן את אמו בסרטן השד. לפי אותו היגיון, הגברים עושים אותו דבר. היתה תקופה שבעלי המנוח עשה את זה, ונהייתה לי דלקת נוראה. פתאום עלתה לי המחשבה, שזה בגללו. אמרתי לו 'נחום, אני חושבת שזה אתה אשם, בוא נפסיק עם זה בינתיים', ובאמת מאז זה לא קרה".

– בטח חשבת גם על אלטרנטיבה.

„אין אלטרנטיבה. שיכניסו לפה משהו אחר".

– אנשים שעזרת להם, זוכרים אחר־כך לומר תודה?

„בדרך־כלל לא. אבל אני לא שומרת טינה. אני מבינה שקשה לפעמים לחשוף דבר כזה לסביבה. הנוער היום הוא מאוד אכזרי. אם הם ישמעו שההורים הזמינו ילד ממין מסוים, הם עלולים לפגוע בו נורא".

– את חולדים הפרטיים שלך עשית באותה שיטה?

„לא, כי אז לא המצאתי אותה עדיין, אבל במבט לאחור אפשר להגיד שהם יצאו ככה לבד. את שתי הבנות רציתי, אז קיימתי יחסי־מין מוקדם, ושני הבנים היו פנצ'ר, וזה מה שיצא".

– ותשעת הנכדים?

„בואי נגיד, שהילדים לקחו בחשבון שיש אפשרות כזאת. אני הסברתי לכל אחד מהם על השיטה. יותר מזה אני לא שואלת. מה שיצא יצא".

– את לא מצטערת שחולקת את הממצא שלך בחינם? במקום לגרוף שפע, יכולת היום להיות מפורסמת ועשירה.

„אם הייתי עושה מזה כסף, אולי זה לא היה מגיע, ואני רציתי שהדברים האלה יפורסמו ושכולם ידעו אותם. שזה לא יהיה, בואי נגיד, כמו התניכה אצל המצרים, שנשמרה כסוד גדול, והיום אף אחד לא יודע איך עושים אותה".

– לא פוחד.

„בדיוק ככה. אני רוצה שזה יהפוך לחלק מהידע הרב שצבר המין האנושי. כמו הפירמידות".

– אין לך בעיה מוסרית עם עצם הרעיון של הבחירה? מה אם העולם יוצף פתאום, חס וחלילה, בגברים?

„קודם־כל, נוכחתי לדעת שאנשים רוצים תינוקות משני המינים. אבל גם אם יהיו יותר בנים מבנות, זה בסדר. לפני כמה עשרות שנים על כל 105 בנים בעולם, היו נולדות רק 100 בנות. עם הזמן היחס הזה התהפך. היום יש פחות לידות של בנים. לא יקרה כלום אם לנו, הנשים, יהיו יותר גברים לצדנו, כי אנחנו זקוקות לעזרה. חסרים גברים בעולם. אז אדרבא, שיעשו יותר כוחות". ■

„יום אחד פגשתי במסיבה שכן, שהיו לו שש בנות. מה זה גבר עם שש בנות? לא התביישתי, ניגשתי אליו ואמרתי לו: 'בוא אליי, אני אתן לך דף הוראות'. אחר־כך נולדו לו שני בנים"

מה אומרים המומחים

ד"ר דוד גורדון, מומחה לגינקולוגיה ומיילדות: „על שיטת חישוב מין העובר על־פי תכונות הזרעים נושאי המטען הגנטי הנקבי והזכרי אנחנו שומעים מצויינטיות רבות", „אנחנו יודעים היום, כי לשני סוגי הזרעים אמנם יש מאפיינים שונים, והם שונים זה מזה ביכולת ההישרדות שלהם ובמהירות התנועה. אולם השיטה מעולם לא הוכחה מדעית, וסיכויי ההצלחה של המשתמשים בה להצליח בבחירת המין הרצוי הם, כמו בטבע, 50 אחוז בלבד".

פרופ' יוסף שנקר, מנהל המחלקה לגינקולוגיה ומיילדות בבית־החולים הדסה עין־כרם: „שיטות שונות לבחירת המין הרצוי של העובר קיימות בפולקלור, ומופיעות אפילו בכתבי הרמב"ם, אבל הן חסרות כל הוכחות מדעיות. יש כיום אפשרות לזהות את הזרעים ולגלות מי מהם נושא את המטען הזכרי ומי את המטען הנקבי. אולם שיטות [illegible]

„טכניקה נוספת לבחירת מין העובר – שהיא מסובכת, אך נותנת לביצוע – היא מבריה חוץ־גופית. כך ניתן לברור את מין העובר לפני השתלת הביצית המופרית החזרת [illegible] של שאר הטכניקות המופיעים מעולם לא הוכחו מדעית, ומי שיסתמך עליהם עלול להתאכזב".

„שמתי לב שהבעל שמנמן ולובש ג'ינס מאוד הדוקים. אמרתי לו [illegible]"

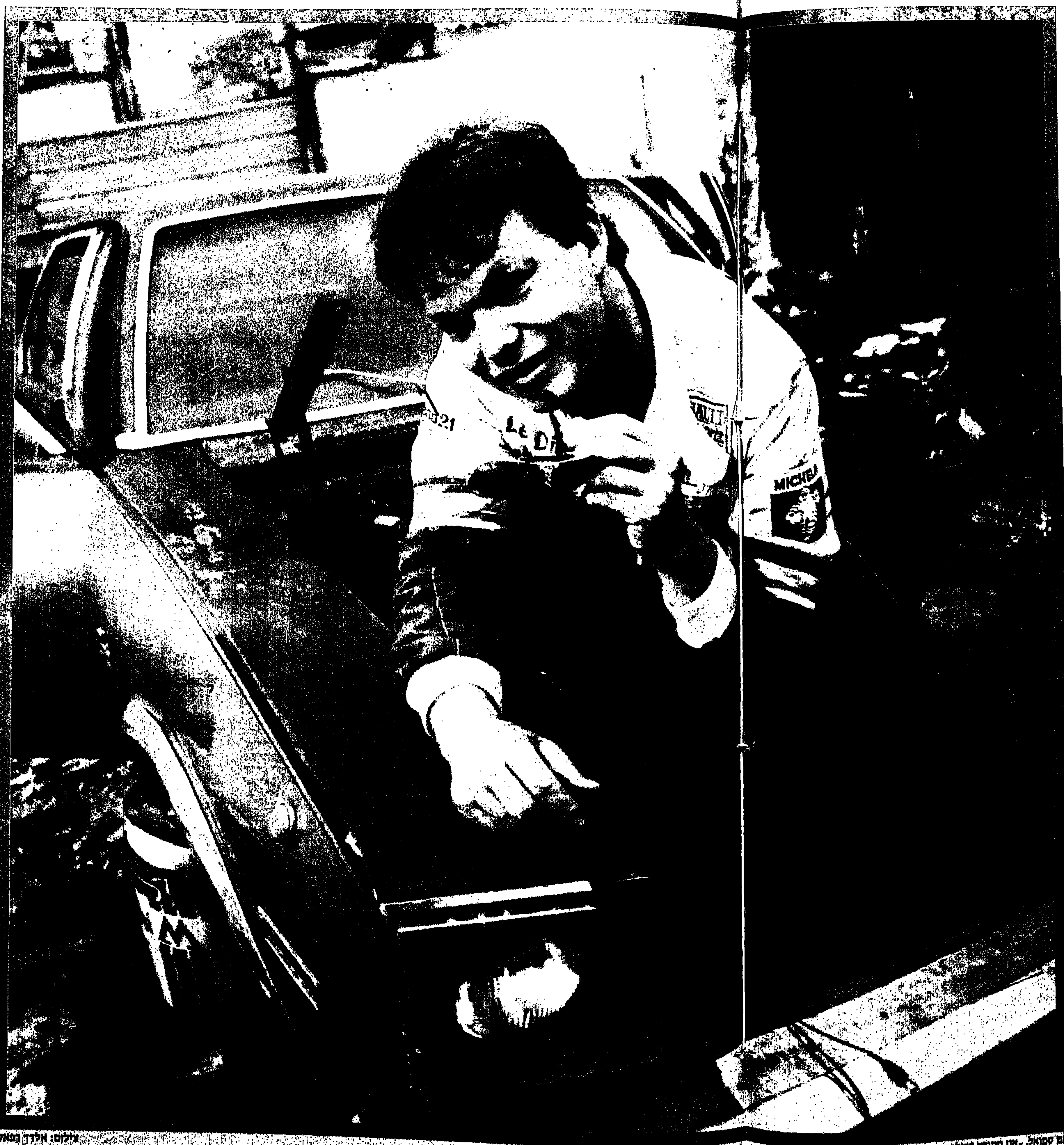

ראם סמואל. „אני מתגרה בכול, חוץ מאשר במוות"

צילום: אלדד רפאלי

ספייד

ראם סמואל, אלוף צרפת במירוצי ראלי, יתחרה השבוע בירדן בדרך לאליפות העולם ■ סמואל הוא לא רק ישראלי. הוא גם נהג המירוצים היחיד בעולם שיש לו סוכרת ■ אבל אין לו חברה, והוא פנוי עכשיו להצעות

◄ חבצלת דמארי ומלי קמפנר

הוא יינתן בשבוע הבא בירדן. על קו המירוץ יתייצבו 50 מכוניות ראלי נהוגות בידי הצמרת העולמית של נהגי המירוצים, רובם מאירופה, וייצאו לשלושה ימים של נהיגת־שטח מפרכת. ביניהם יהיה גם לנו ייצוג. ראם סמואל, 30, מתל־אביב, בן לאב ישראלי ולאם צרפתייה, אלוף צרפת למירוצי ראלי ב־94', ינסה להכות את בכירי הנהגים באירופה ובארצות ערב, בדרכו אל תואר אלוף העולם.

כשהיה ילד חלם להיות טייס קרבי ובילה שעות בבניית דגמי מטוסים. בגיל 12 התנפץ החלום. בביקור בצרפת אצל הסבים רזה בבת אחת, השיל במשך עשרה ימים שישה ק"ג ממשקלו, שהיה אז 40 קילו בלבד. כשחזר ארצה אותרה הסיבה – סוכרת.

בגיל 19, בביקור אצל הדודים בדרום צרפת, ראה לראשונה מירוץ מכוניות – ונתפס. „ממש השתכרתי מהמירוץ. היו שם המון עוצמה וריגוש. המון כוח. בטח ככה מרגיש טייס קרב, דמיינתי לעצמי, ובאותו רגע נשבעתי להיות נהג־מירוצים".

אבל כשחזר ארצה נרשם כמו ילד טוב לאוניברסיטה, עשה תואר ראשון בכלכלה והתקדם למשרת מנכ"ל לענייני כספים, כוח אדם וניהול בחברה ליבוא מוצרי אלקטרוניקה. היו לו כסף, אופנוע, מכונית, דירה שכורה וחברה. אבל הוא לא היה מאושר. „דווקא אז", הוא אומר, „כשהיה לי הכול, משהו היה חסר. הכסף לא עניין אותי, הרגשתי לא טוב עם עצמי, והבנתי שאני צריך ללכת על משהו אחר. משהו שיגרום לי להתעורר כל בוקר עם מוטיבציה".

לגמרי במקרה, באותה שנה, התקיים באשקלון מירוץ מכוניות קטן, וסמואל קפץ לראות. על מסלול עפר התרוצצו כמה מכוניות ראלי תוצרת־בית, ושוב ניעור החלום הישן. כמה ימים לאחר מכן התייצב אצל הרופא שלו והודיע לו: דוקטור, אני הולך להיות נהג־מירוצים. הרופא, משוכנע שהפציינט שלו מתבדח, פסל מיד את האפשרות. תשכח מזה, אמר לו, אתה תהרוג את עצמך. סוכרת ומירוצים לא הולכים ביחד. סמואל לא ויתר. לא רק שאהיה נהג מירוצים, ענה לרופא הנדהם, אני גם אשפר בהרבה את מצבי הבריאותי.

חמש שנים נוספות חלפו עד שמימש את החלום. בסוף שנת 90' הודיע בחברה על התפטרותו, מכר את האופנוע ואת המכונית, החזיר את מפתחות הדירה וארז כמה מזוודות. בתחילת 91' נחת בצרפת ושכר דירת חדר קטנה. סמואל לא ידע אז פרט קטן אחד: שהתקנון הבינלאומי של נהגי־מירוצים אוסר על חולי סוכרת להתחרות. כשהגיש בקשה לרשיון, נענה מצטערים.

„בלית ברירה החליט לא להצהיר על המחלה וקיבל רשיון מירוצים לשנה. בשנה השנייה החליט להצהיר עליה בכל זאת, ונענה, כמובן, ...

ספיד

(המשך מעמוד קודם)

בשלילה. רק אחרי ויכוחים קשים ודפיקות על שולחנות הצליח להתקבל לקורס הכנה פיזית לנהגי מירוצים, שבמקרה התפנה בו במקום. הצרפתים קיוו, כנראה, שהצעיר העקשן ייכשל במבחנים ויוותר סופית על הרעיון.

אחרי חמישה ימים סיים סמואל את הקורס בציון 'טוב מאוד', אבל הצרפתים המשיכו להקשות. „שוב ושוב ביקשו ממני אישורים, המעידים שאני בפיקוח מתמיד, וחוות־דעת על מצבי הבריאותי", הוא מספר. „אמרתי לעצמי: ראם, תפוס פיקוד, ויצרתי עובדות בשטח. זרקתי את עצמי למים, קניתי מכונית אימונים של רנו ורכב־סיוע מסחרי לחלקי־חילוף, ויצאתי לשטח".

אחרי תקופת אימונים קצרה נרשם למירוץ הראשון, בלי שיהיה לו רשיון בכיס. היו התנגדויות, פרצו צעקות, וסמואל ראה כבר את חלום־חייו נגוז לו מול העיניים. הדרמה הסתיימה רק שעתיים לפני המירוץ, כשקיבל את הרשיון בפאקס היישר למסלול.

סמואל נולד בבית־החולים אסותא בתל־אביב וגדל בשכונת תל־השומר ברמת־גן, שם מתגוררים הוריו עד

הפסיכולוג הצמוד, אוהד מעוז
צילום: רזי

היום. אביו, סרג', מהנדס אלקטרוניקה ויועץ למשרד הביטחון באבטחת איכות, יהודי, ואמו, כריסטיאן, גם היא מהנדסת אלקטרוניקה במקצועה, נוצרייה. סמואל נימול אך מעולם לא התגייר, והוא מגדיר את עצמו כישראלי.

השנה הראשונה לקריירת המירוצים שלו, 91', היתה גרועה. „במירוץ הראשון הלך לי מנוע, בשני המצמד, בשלישי תיבת־ההילוכים, ברביעי התהפכתי, בחמישי שסתום נשרף, בשישי תושבת תיבת־ההילוכים נשברה, בשביעי נכנסתי בסלע, בשמיני שכחתי את מפתח המכונית במלון, ואת המירוץ התשיעי והעשירי סיימתי בין האחרונים".

גם 92' התחילה לא משהו, אבל בהמשך באו כמה ניצחונות, שחשפו את הצעיר הישראלי לראשונה בפני הציבור המקומי. העיתון 'לה מונד' יצא בכותרת: „ראם סמואל, חולה סוכרת, מצליח במירוצים ומוכיח שהמחלה היא לא מגבלה". נכון להיום, סמואל הוא הסוכרתי היחיד בעולם המחזיק ברשיון מירוצים.

באותה שנה הגיעו ההורים לביקור. סמואל, להוט להפגין את כישוריו, כיבד אותם במירוצים הרריים. באחד המירוצים, כששעט בשבילים הצרים והמפותלים בין ההרים, טעה הנווט. סמואל נכנס לסיבוב במהירות של 150 קמ"ש, התהפך וצנח לתהום בעומק של 20 מטרים. אש פרצה ממכסה המנוע, והשניים מיהרו לצאת מהמכונית. הם הצליחו להתרחק כמה מטרים בלבד, עד שראו את ה'רנו קליאו' עולה בלהבות ונשרפת כליל.

תוך מספר דקות הגיע הליקופטר והבהיל את הנהג ואת הנווט לבית־החולים. הנווט, למרבה המזל, רק נקע את ידו, אך סמואל שבר את המצח ושתי צלעות. אחרי ניתוח קל יחסית, אינפוזיה ביד שמאל ואמא ביד ימין, חשב ראם סמואל שאולי כדאי להפסיק. אמו, כאילו ניחשה את מחשבותיו, אמרה לו: „ראם – אתה תבריא, ואתה תמשיך".

ב־93' התחיל מחדש. קנה לעצמו מכונית רנו חדשה, ובאמצע העונה כבר הוביל את אליפות צרפת. אחרי שתי תאונות, נוספות ושני מירוצים שלא סיים, איבד את ההובלה וסיים שלישי. הוא היה מתוסכל: היו לו מהירות, כישורים, מכונית אמינה וצוות טוב, שכלל נווט, ארבעה מכונאים ומנהל קבוצה – אבל ההצלחה הגדולה לא באה. בשלב הזה החליט סמואל להיעזר בפסיכולוג. איש־מקצוע, אמר לעצמו, יוכל ודאי לומר לי מה חסר.

לפני שנה נפגש סמואל עם אוהד מעוז, 40, פסיכולוג שהתמחה באימון למצוינות והיה, בין השאר, המלווה של יעל ארד לאולימפיאדה, והשניים החלו לעבוד במשותף. במקביל, החליף סמואל את הקליאו בפורד אסקורט טורבו, 4X4. מתכונת העבודה קבועה: סמואל נוהג בקטעים המרודים, ומעוז מחכה לו בקטעי הקישור, מרגיע אותו, מדבר איתו, מחשב את מהירויות הנסיעה שלו, עורך מרדים סטטיסטיים, משכלל לו את הריכוז בנהיגה, שומר לו על האיזון הפיזי והנפשי.

בדרך־כלל אורכים המירוצים שלושה ימים, ומעוז נוכח בכולם. „בשעות מסוימות", אומר סמואל, „יורד לי הריכוז, ואני עושה זמנים פחות טובים. כשאני מגיע לשעות האלה, מעוז מעיר אותי. כבר במירוץ הראשון, כשקלט באיזושהו שלב שאני חצי רדום, הוא לקח בקבוק, ובהפתעה התיז לי בפנים. זה עבד. בשעה מתה אחרת חטפתי ממנו צביטה כואבת בלחי, כדי לפמפם לי את האדרנלין".

כדי לפרוק מתחים לפני מירוצים, לוקח מעוז את סמואל יום־יומיים לפני התחרות לניקוי ראש. הם משחקים יחד בפליפרים, נוהגים במכוניות־מירוץ קטנות של לונה־פארק, מטיילים הרבה ברגל, רצים, שוחים והולכים לקולנוע.

בקטע האחרון במירוץ אליפות העולם במונטה־קרלו, הרגיש לפתע ראם חוסר ביטחון. „לא יודע מה קורה לי", אמר למעוז, „אני פוחד". מעוז חשב רגע והורה לו על עשרים שכיבות־סמיכה בנקודת הזינוק, לפני הכניסה למכונית. הביטחון, ידע, יחזור לסמואל דרך הגוף. הפעילות הפיזית ומאמץ השרירים יחזקו אותו ויסיטו הצידה את החולשה.

„זה היה ממש מצחיק", משחזר סמואל. „אני עומד בטור של מכוניות עם נהגים, שכולם מחכים לתורם. אנחנו יוצאים בהפרשים של דקה אחד מהשני בגלל הכבישים הצרים. פתאום אני יוצא מהמכונית ועושה שכיבות־סמיכה, עם חליפת המירוץ, הקסדה והכול. הקהל היה בטוח שהסתובב לי בורג. אבל השכיבות הורימו לי את הדם, האנרגיה חזרה, בקטע הזה עשיתי את הזמן הטוב ביותר שלי, ובסופו של דבר ניצחתי במירוץ".

■■■

בארבע השנים האחרונות גמא סמואל 20 אלף קילומטר, ב־45 מירוצים, עם הזרקות קבועות של אינסולין וחפיסת שוקולד צמודה. „המירוצים בדם שלי", הוא אומר. „כשאני תופס את ההגה, אני כאילו נפרד מעצמי, לא זוכר שום קטע מהדרך. רק אני והמכונית. האנרגיה זורמת, אני נוהג ונוהג מכוח האינרציה, והנהיגה הופכת לאקט לא־רצוני, שנתקע פונקט בקו־הסיום. רק אחרי שהמכונית חוצה את הקו, והנווט צועק: 'סיימנו', אני מתעורר כמו מהיפנוזה עמוקה ו...טראח עוצר. ואז אני ב'היי' כמו שמרגישים אחרי נחיתה".

על הריכוז המדהים של ראם בנהיגה יעיד זבוב. „המוניק סימן לי 30 שניות לפתוח במירוץ, ובאותה שנייה חדר לרכב זבוב, שהבזזו שלו יכול להוציא אותך מדעתך. בעשירית שנייה, עם שתי ידיים על ההגה, בלי לחשוב פעמיים, הרמתי כאפה, ובום הנחתתי עליו זבנג, והוא מת במקום. בצורה אחרת, שנתיים היה לוקח לי להרוג אותו".

שנת 94' היתה שנה טובה לראם סמואל. אחרי חמישה ניצחונות הוכתר לאלוף צרפת והמשיך לעבוד במרץ לקראת אליפות העולם. השנה זכה במקום רביעי באליפות העולם. לפני שבועיים מכר את הפורד, ועכשיו הוא מתכוון לקנות ב.מ.וו ולהתחיל להתחרות בקבוצה בכירה של מכוניות משופרות.

– בחרת במקצוע מסוכן.

„בכלל לא. סטטיסטית, הסיכוי שלי להיפגע בתאונת־דרכים רגילה על הכביש גבוה בהרבה מאשר להיפגע בתאונת מירוץ. אחוז התאונות במירוצים גבוה יותר, אבל אחוז הנפגעים קטן בהרבה בגלל אמצעי המיגון במכונית – כלוב הפלדה ומטף כיבוי אש אוטומטי. יש לי יצר הרפתקנות, אבל לא יצר מוות".

„במירוץ הראשון הלך לי מנוע, בשני המצמד, בשלישי תיבת־ההילוכים, ברביעי התהפכתי, בחמישי שסתום נשרף, בשישי תושבת תיבת־ההילוכים נשברה, בשביעי נכנסתי בסלע"

בקצב של עשרה מירוצים בשנה, ראם סמואל כמעט אינו נמצא בבית. לכל מירוץ, שנמשך שלושה ימים ונערך במקום אחר בעולם, צריך להתכונן חודש מראש, כך שנטו יוצא לו להיות בדירתו חודשיים בשנה. בין לבין הוא גם מצליח לשלב גיחות לארץ, לשחק טניס־שולחן וכדורסל ולקרוא ספר פה ושם.

הפסיכולוג הצמוד שלו אבחן אצלו מעברים קיצוניים ממצב של אופוריה, שבו הוא בטוח שהוא הכי טוב בעולם ואף אחד אינו מסכן אותו, למצב של אנדר־דוג, של אני לא אצליח ואני לא מסוגל. הנהיגה שלו ראוותנית, הקהל אוהב לצפות בו, וסמואל שיודע את זה, נוטה מפעם לפעם להגזמות מכוונות, מוסיף עוד החלקות, נהנה מהעובדה שמסתכלים בו.

במירוץ האחרון ב־94' היה באופוריה. „הרגשתי שהמירוץ בכיס שלי עוד לפני שהתחלתי אותו". כדי להנציח את הניצחון הצפוי הזמין צלמים והורה להם איפה להתמקם כדי לתפוס את הצילומים הכי טובים שלו. השאננות הזו עלתה לו ביוקר. מרוב ראוותנות ורצון להיראות טוב במצלמה – התהפך עם המכונית בדיוק במקום שהצלמים עמדו.

„לא אגיד שאין בי ראוותנות", הוא מודה. „אני אוהב להיות מישהו. SOMEONE ולא NO-ONE. אני לא שואף להיות מושלם, אבל שואף לשיפור מתמיד. כל עוד אני מסוגל להשתפר – אני אמשיך. כשארגיש שאני מפסיק להשתפר, אפסיק ואפרוש".

„בשבילי", הוא ממשיך, „מירוץ מכוניות זה לא שיגעון. זו דרך חיים. חיים מתוך מוטיבציה. המירוץ מלמד אותי על החיים, והחיים על המירוץ. בחמש השנים האחרונות הפכתי לאדם הרבה יותר שלם. מתוך המחויבות שלי למצוינות במירוצים – הפכתי למצוין בכושר גופני, מצוין בהחלטות, בלא לוותר לעצמי, מצוין בהתמודדות עם הסוכרת, מצוין ביחסים עם ההורים, עם הספונסרים שלי. זה הביא לי שלמות. הרבה מעבר לסתם תחרות, שאחריה הולכים הביתה וזהו".

הוא אוהב אתגרים, חובב התגרויות ויש לו נטייה לקחת סיכונים מיותרים. „אני מתגרה בכול", הוא אומר, „חוץ מאשר במוות. אני מתגרה במגבלות האחיזה של האוטו, מתגרה בעובדה, שאף נהג לפניי לא התחיל רק בגיל 26 קריירה מקצוענית ונעשה אלוף עולם, אני מתגרה בעצמי ואני מתגרה במגבלות המחלה".

הסוכרת – למרות שאינו שש להודות בכך – בהחלט מפחידה אותו. רמת סוכר נמוכה מדיי בדם עלולה לגרום להתעלפות, עניין מסוכן מאוד תוך כדי מירוץ. רמת סוכר גבוהה מדיי מסוכנת לטווח הארוך ועלולה לגרום לאי־ספיקת כליות ולסתימת כלי־דם. „אני מאוד מפחד מסיבוכי המחלה. עיוורון אפשרי, קטיעת איברים וכל מיני דברים לא נעימים אחרים. אמרו לי בעבר שדווקא זה מה שעושה אותי למי שאני. שאני יכול לראות את המחלה כמתנה מאלוהים, שגורמת לי להגיע לאופק. אני מתקרב לאופק, והאופק מתרחק. אני מתגרה במגבלה, והיא מתרחקת".

הוא מזריק לעצמו ארבע זריקות אינסולין ביום ושומר לידו תמיד ממתק צמוד, למקרה של ירידה חריפה ברמת הסוכר. ביום רגיל הוא עושה לעצמו חמש בדיקות דם בממוצע, ובזמן מירוצים יגיע גם ל־25 בדיקות ביום.

בין הספונסרים הקבועים שלו החברה הגרמנית 'באייר', המייצרת גם תרופות לחולי סוכרת. ספונסרים קבועים נוספים הם 'פורד דרום צרפת', 'צמיגי פירלי', 'ג'ט' – בית־ספר לנהיגה מתקדמת, שסמואל עובד בו כמדריך, ו'סילטי ספורט'. כל מירוץ באליפות העולם עולה לו כ־80 עד 100 אלף דולר בממוצע. באליפות צרפת מחיר מירוץ אחד נע בין 40 ל־60 אלף דולר. הספונסרים הקבועים נותנים לו חלק מהכסף, ואת השאר הוא צריך לגייס בכוחות עצמו.

– התעשרת מהמירוצים?

„לצערי, לא. ב־94', כשזכיתי באליפות צרפת, אפילו לא הצלחתי לכסות את ההוצאות שלי במשך כל השנה, שהיו 250 אלף דולר".

■■■

עד לפני מספר חודשים התגורר עם חברתו זה ארבע שנים, נטלי, פסיכולוגית וציירת בת 28. הקשר נגמר, ועכשיו הוא פנוי להצעות.

– בחורות מתנפלות עליך?

„קשה לומר שאין לי הצלחה עם בחורות. נשים לא אדישות אליי. חלקן מנסות להתחיל איתי, אבל הרוב גורמות לי להתחיל איתן. יש לי שפה משותפת עם בחורות. יש לי, למשל, הרבה יותר חברות טובות מאשר חברים טובים".

– אתה טיפוס הוללי?

„לא, אבל אני אוהב נשים. נשים הן עם יפה, רגיש יותר מהגברים, אינטליגנטי ושלם יותר מהגברים. אני לא בא אליהן ואומר: 'אהלן מתוק, אני נהג־מירוצים'. אני אומר להן: 'שלום, אני ראם', ומקווה שהן רוצות אותי בזכות עצמי".

השאיפה שלו, הוא אומר, היא להקים בית בישראל, עם בחורה ישראלית. דרישות מיוחדות? לא. „רק שתהיה צעירה בלי גיל, שמחה, אופטימית, רוחנית, שתוכל גם להרים אותי כשצריך, מישהי שתוכל להשתמש באנרגיה שלי לטובתה, ושתאפשר לי להשתמש בשלה". ■

משוגעת על גברים שבוכים הרבה

מאז זכתה במקום הראשון באירוויזיון נוגעת סלין דיון בשמים ■ יש לה להיט עולמי (כוח האהבה), פרסי אוסקר וגראמי (היפה והחיה), בעל שגילו כפול מגילה – וכוונה מוצהרת להשאיר את מדונה מאחור ■ חוץ מזה יש לה סיפור הורוסקופ נחמד עם ירדנה ארזי

סלין דיון. „הפסקתי ללמוד בגיל 15. לא היה שום טעם לבזבז את הזמן על שטויות"

מתי קיי, לונדון

האפיפיור היה אוהב את הסיפור של סלין דיון. הנה הוכחה נאה למה שהוא אומר כל הזמן (אם כי בגירסה מעט שונה, ובלטינית): כשזה מגיע לילדים, כמה שיותר – יותר טוב. כי בבית צנוע בכפר קטן במחוז קוויבק, קנדה, התרוצצו פעם 13 ילדים וילדות. „די, מספיק", אמר אבא. „כמה אפשר?" אמא נטתה להסכים איתו ולסגור סוף־סוף את קו־הייצור. „ואז קרתה להם תאונה", פורצת דיון בצחוק מתגלגל, „אני. ה־14 והאחרונה".

התאונה הזו היא עכשיו בת 26, והקול שלה הוא אחת המתנות היפות, שקיבל הפופ העולמי בשנים האחרונות. „הוא צלול כמו הקול של וויטני יוסטון, אבל יותר איכותי", התלהב מבקר בריטי אחד. „היא אדית פיאף החדשה", הפליג מבקר אחר. „היא עשויה להיות גדולה כמו מדונה", לא שלט בעצמו די־ג'יי טלוויזיוני פופולרי.

ובשבוע שבו נפגשנו, במלון 'ריג'נט' הלונדוני המפואר, אי־אפשר היה לפתוח כאן רדיו או טלוויזיה בלי להיתקל בקול הזה או באשה שמפיקה אותו. חודש רצוף היא תפסה את המקום הראשון במצעד הבריטי עם הסינגל 'חשוב פעמיים'. אחר־כך ירדה למקום הרביעי רק כדי לחזור למקום השני שבוע לאחר מכן.

'צבע אהבתי' הוא האלבום, שבו נכללים הלהיט הנ"ל וגם גרסת־הכיסוי שלה לשיר הוותיק 'כוח האהבה', גרסה שהפכה ללהיט ענק לא־פחות. האלבום יצא, למעשה, לחנויות כבר לפני שנתיים, אבל להמונים לקח זמן להתאהב בצבע המיוחד של סלין דיון. בצעד מאוד לא־שגרתי החליטה חברת 'סוני' העולמית לצאת עכשיו במסע קידום־מכירות מחודש לאלבום, רעשני הרבה יותר מקודמו. וזה מצליח להם בכלל לא רע. ובצדק.

בקנדה היא כוכבת היסטרית, הזמרת הפרנקופונית

משוגעת על גברים

(המשך מעמוד קודם)

מספר אחת, כבר קרוב לעשר שנים. תשעה תקליטים בצרפתית הקליטה דיון עד היום ועוד שלושה באנגלית. כאשר הלהיטים האנגליים הראשונים שלה כבשו את המצעדים, לא היה לה מושג ירוק מה היא שרה.

– אבל האנגלית שלך נשמעת לי מושלמת.

„אוי, תודה, אתה לא יודע כמה קשה עבדתי כדי לקבל את המחמאה הזו, למרות שהיא די מוגזמת. באמת, לפני שש שנים עדיין לא דיברתי אנגלית בכלל. כשהייתי בת 14, שרתי 'ווט א פילינג' ולא הבנתי מילה. ואז, בגיל 20, החלטנו שאי־אפשר להמשיך ככה, כי רצינו לצאת לאמריקה לסיבוב הופעות. תאר לעצמך שהייתי הולכת לראיון עם מתורגמן. איזו בושה.

„נרשמתי לבית־ספר לשפות ולקחתי קורס אינטנסיבי מטורף. כל יום, מתשע בבוקר עד חמש אחה"צ, חמישה ימים בשבוע. עבודת־פרך. כשהתחלתי ללמוד, לא יכולתי להגיד אפילו 'נייס טו מיט יו, ת'נק יו, האו אר יו' – כלום. ואחרי חודשיים פתאום יכולתי לדבר. ומאז כל הזמן אני ממשיכה ללמוד. מילים חדשות, ביטויים, מבטא. כיף לדעת עוד שפה".

– רגע, אנגלית היא לא מקצוע־חובה בבתי־הספר הצרפתיים של קנדה?

„כן, אבל לא הלכתי הרבה לבית־הספר. הפסקתי ללמוד בגיל די צעיר, 15 בערך. הייתי אז כבר זמרת מקצועית. לא היה שום טעם לבזבז את הזמן על שטויות".

– כלומר, ידעת בערך מגיל אפס שאת הולכת על קריירה של זמרת.

„או, כן, תמיד ידעתי. בכלל, אני אף פעם לא שואלת את עצמי שום שאלות. אני פשוט נסחפת לי עם גלי האוקיאנוס... נועדתי להיות זמרת. וחוץ מזה, אני מאמינה גדולה בגורל".

■■■

תחרות האירוויזיון של 1988 נערכה, בדיוק כמו השנה, בדבלין, אירלנד. דיון ייצגה באירוויזיון את שווייץ („זו תחרות של שירים לאומיים, לא חשוב מאיפה הזמרים. מכר שווייצרי ביקש, אהבתי את השיר, הסכמתי"). את ישראל ייצגה באותה שנה ירדנה ארזי עם השיר 'בן־אדם', שנבחר ב'קדם' הפרטי שלה. בהגרלה המוקדמת נקבע ש'בן־אדם' יהיה שיר מספר תשע, 'אל תעזוב בלעדיי' של דיון הוצב מיד לאחר מכן כשיר מספר עשר.

גם ארזי היא מאמינה לא־קטנה בגורל, ובעיקר באסטרולוגית מרים בנימיני. לפני שעלתה למטוס – סיפר לי עמיתי איציק יושע, שסיקר את התחרות ההיא – הלכה ארזי אצל בנימיני לקבל את חוות־דעתם של הכוכבים על הצפוי בדבלין. הכוכבים, קבעה בנימיני בביטחון, טוענים ששיר מספר תשע יזכה בתחרות.

שמחה וטובת־לב, משוכנעת לחלוטין שהניצחון מונח עמוק בכיסה, טסה לה ארזי לדבלין. אולם, שוד ושבר: ברגע האחרון הודיעה קפריסין, שיר מספר שלוש, על פרישתה מהתחרות. וכך קרה, ואתם וודאי מתחילים להבין לאן הסיפור הזה מוביל, ש'בן־אדם' הפך לשיר מספר שמונה. ואכן: בדיוק כפי שהכוכבים של בנימיני ניבאו – שיר מספר תשע, בביצועה של סלין דיון, תפס את המקום הראשון, וההפרש ניכר.

„כך שזה היה כתוב בשמיים", אני מסיים את הסיפור לדיון, „שאת תזכי בתחרות ובתהילת־עולם".

והיא מתעוררת: „אל תגיד לי את זה". שתיקה. „אתה צוחק עליי?" שתיקה ארוכה. „מון דייה". שתיקה נצחית. ואחר־כך היא הצליחה לחבר כמה הברות: „כל־כך מפחיד. אני לא יכולה להאמין. אוי, לא. והיא הלכה שוב לראות את האשה הזו, מרים?"

– אני בטוח שכן. טוב, היא צדקה.

„כן, היא גרה בישראל? אני חייבת ללכת לראות אותה. כן, כן, מרים. אני אזכור. והיא תגיד לי מה היא רואה בשבילי בכוכבים".

עוד כמה שנים עברו מאז האירוויזיון ההוא, עד שהגיעה הפריצה הגדולה של סלין דיון. היא חייבת אותה לשיר־הנושא מפסקול הסרט 'היפה והחיה' – הדואט הקסום עם פיבו ברייסון, שהביא לה מכירות במיליוני עותקים, פרסי אוסקר וגראמי, מקומות ראשונים במצעדי אירופה וארה"ב וחוזה שמן ב'סוני'.

– גם אותך, בסופו של דבר, האירוויזיון לא הפך לשם עולמי. מה נשאר לך ממנו?

„בעיקר הרגשה טובה, וניסיון שלא יכולתי לקבל בשום דרך אחרת. היה נהדר להילחם, אהבתי את הלחץ, את תחושת התחרות. היו שם המון אנשים מוכשרים, שרצו בכל מאודם לנצח, למען עצמם ולמען המדינה. הלחץ הזה גרם לי לרצות משהו מאוד חזק, לשיר טוב יותר, לומר לעצמי, 'אני יכולה לעשות את זה'.

„נכון שלקח לי הרבה מאוד זמן לבנות את הקריירה, אבל האירוויזיון לא גרם לי שום נזק. נהניתי, הכרתי אנשים, הייתי מאושרת מהניצחון. לא ציפיתי ליותר מדיי. בקנדה אף אחד לא שמע על האירוויזיון. לא חשבתי שמשם אני הולכת לכבוש את העולם".

אבל לאיש אחד בשם רנה אנג'ליל לא היה מעולם שמץ של ספק שבדיוק לשם היא הולכת. הוא בן 52, משמש מנהלה האישי של דיון מאז הכיר אותה, כשהיתה ילדונת בת 12, וטקס הנישואין הנוצץ שלהם, בחודש דצמבר האחרון, זכה בקנדה לתואר 'חתונת העשור'. הטקס התקיים בכנסיית נוטר־דאם באזיליקה במונטריאול, אחריו באה סעודת־שמפניה מלכותית בת חמש מנות, ועוגת החתונה – פירמידת קצפת אימתנית בגובה חמישה מטרים.

– ברכותיי. איך הרגשת להיות אשה נשואה?

„תודה. ההרגשה מאוד קלה. כשאתה אוהב מישהו מאוד־מאוד, אתה לא מרגיש שאתה נעול בכלא. אני גאה בו. נפלא לי איתו".

– נישואין מאוד מיוחדים יש לך. בכל זאת, המנהל האישי, וגם פער הגילים הוא לא בדיוק מקובל.

„הדברים האלה לא חשובים. מה שחשוב זה להתחתן עם האיש, שגורם לך להרגיש חזקה, יפה, אהובה, שחולק איתך את הדבר הנפלא הזה, אהבה".

כשהם הכירו, אנג'ליל היה נשוי לאשתו השנייה ואב לשלושה. אמה של דיון שכנעה אותה לשיר באופן מקצועי, כתבה לה שיר ושלחה את ההקלטה לאנג'ליל, שהיה אז מנהלו של הזמר הקנדי הפופולרי רנה סימארד.

„בעלי – אוי, אני כל־כך אוהבת לומר את המילה הזו – ביקש ממני לשיר בפניו, וכשעשיתי את זה הוא התחיל לבכות. רנה מאוד רגיש, בוכה כשהוא נתקל בדברים יפים. אני משוגעת על גברים שבוכים הרבה. לפני כמה שנים הבנתי שאני מאוהבת בו, אבל לא ידעתי כיצד הילדים שלו יגיבו. גדלנו ביחד, לא רציתי לקלקל את היחסים איתם. וכשרנה התגרש, היה לי ברור שנועדנו להיות יחד".

סלין דיון היא בחורה מקסימה, נטולת כל גינוני כוכבות ואופטימית להפליא. מדוע אפוא היא נראית כל־כך דיכאונית בקליפ ל'חשוב פעמיים'?

„כן, לצערי זה נכון. תמיד היה לי אמון מלא באנשים שסביבי, במשך כל השנים האלה, שבהן הצטלמתי להמון וידאו־קליפים, לתמונות לעיתונים, לעטיפות האלבומים. אבל במהלך החודשים האחרונים – לא יודעת למה, אולי הנישואין עשו לי את זה – אני פתאום מרגישה, בפעם הראשונה בחיי, צורך לשלוט במה שקורה איתי. לקחת חלק בעיצוב הקריירה שלי, בעיצוב התדמית שלי.

„יותר מדיי פעמים אני נפגשת עם צלם, שעליו אומרים לי: 'הוא אחד הטובים בשוק, הוא יעשה עבודה מעולה'. ואז אני אומרת, 'נעים להכיר אותך', עומדת מולו, הוא מצלם אותי, קליק־קליק־קליק, מראים לי את התמונה – ואני שונאת אותה. או שאני עושה וידאו־קליפים, ואני ממש לא מרוצה מהם.

„מעולם לא כתבתי שום שיר, ועכשיו יש לי רעיונות. גם את הקליפים שלי אני רוצה כיום לעשות בעצמי. אני רוצה מקום לסלין בכל העסק הזה, רוצה להיות מסוגלת לומר, 'את התמונה הזו אני לא אוהבת, היא לא הולכת לעיתונים'".

– אני יכול לחשוב על דוגמה של זמרת, שיש לה שליטה מלאה על חייה. מדונה.

„אולי דווקא בגלל זה, מדונה היא רק תדמית, הצגה אחת גדולה. אני בהחלט צריכה את האנשים סביבי, את העזרה שלהם, אבל אני רוצה להיות חלק מזה. אני חייבת לאהוב את עצמי, את התמונות שלי ואת הקליפים שלי. בכל הקליפים שעשיתי אני תמיד נראית עצובה – מאבדת את בעלי, את החברים שלי, תמיד מתחננת לעזרה. ואני בעצם טיפוס מאוד שמח! אני האדם הכי שמח בעולם. אנשים לא מכירים אותי. התדמית היא בכלל לא אני. ואני חושבת שאני הולכת לתקן את זה עכשיו".

„אני האדם הכי שמח בעולם"

– איך את בהופעות?

„אני חיה בשביל ההופעות. הבמה היא המקום שבו אני מרגישה הכי חזקה. אני יודעת שאף אחד לא יכול לעלות עליה ולהגיד לי מה לעשות. אני יכולה לדבר עם האנשים, אני נותנת להם את כולי, והם נותנים לי משהו בחזרה. כן, זה מה שאני אוהבת בזה. לתת ולקבל. על הבמה אני מרגישה כמו בבית. הייתי מוכנה לישון עליה".

– תעזרי לי להגדיר את סגנון המוסיקה שלך. כלומר, זה פופ, אבל עם איזשהו טעם־לוואי.

„בלדות פופ, קוראים לזה. אבל אני אוהבת את השפה של המוסיקה, בלי הגבלה של סגנונות. גם אם אני שרה לא־מעט בלדות, אני אוהבת לא־פחות רוקנ'רול, בלוז, גוספל, דיסקו ומוסיקה קלאסית. בדיוק כמו שאני אוהבת ג'ינס, שמלות וחליפות של שאנל. יש הרבה צבעים בקשת. אל תגיד לי לבחור רק באחד מהם".

– על אילו זמרים גדלת?

„גדלתי עם 13 האחים והאחיות שלי. הם שרו כל מה ששמעו ברדיו, כמו 'האחים דובי', 'החיפושיות', סטיבי וונדר, ג'ניס ג'ופלין, ארתה פרנקלין. הרבה מוסיקה צרפתית, כמובן. היתה להם להקה משלהם, הבית היה תמיד מלא כלים, תופים, גיטרות, כולם ניגנו וכולם שרו, גם ההורים שלי. אמא מנגנת בכינור, אבא באקורדיון. כדי להשלים הכנסה הם ניגנו בסופי־שבוע בחתונות.

„בבית שלנו, לשיר היה עניין נורמלי לגמרי. אני לא שונה מהאחים שלי. פשוט, לי היה יותר מזל. הגעתי בזמן הנכון, פגשתי את האנשים הנכונים, היו לי השירים הנכונים. כמו שאמרת, זה היה כתוב בשמיים. אני עושה מה שהייתי אמורה לעשות".

– את מאוד תיאטרלית. התנועות המעגלות האלה עם הידיים, למשל.

„יפה מצדך ששמת לב. כן, אני שחקנית, אבל כל זמרת היא גם קצת שחקנית. אתה יודע, לפני שבע שנים שיחקתי במיני־סדרה של הטלוויזיה הצרפתית בקנדה. זה היה סיפור אמיתי על בחורה, שההורים שלה מנצלים אותה, מתעללים בה, מכים אותה כמעט עד מוות. סיפור איום שקרה בקוויבק. במשך כמה חודשים הייתי הילדה הזאת. זה היה נורא ונפלא וקשה, והדבר שאני הכי גאה בו עד היום. כל חיי הם כמו סיפור מהאגדות. היו לי חיים פנטסטיים, מושלמים. ופתאום הפכתי למישהי שונה כל־כך, חשתי את הסבל שהיא עברה, הזדהיתי איתה לגמרי. יצאתי מעצמי, וזו היתה חוויה מהממת".

– לאן את רוצה להגיע?

„אני יודעת שזה נשמע מאוד יומרני, אבל החלומות שלי עצומים. אני רוצה להיות מפורסמת ממש, שיכירו אותי בכל מקום. ואני רוצה להמשיך לחיות גם לאחר מותי. יש לי חלום אחד מיוחד, שבו תמונה שלי בשחור־לבן תלויה על הקיר, כמו התמונות של אווה גארדנר ושל ג'ודי גארלנד. הן חיות לנצח בזכותן".

– ורגע לפני הנצח, איפה אמצא אותך בעוד, נאמר, חמש שנים?

„אין לי שום גבולות. כל החלומות אפשריים. כל הכוכבים ניתנים להשגה". ■

אורט המכללה האקדמית
ע"ש סינגאלובסקי-פולק תל-אביב

תואר אקדמי *

במנהל עסקים(B.BUS)

התמחות בניהול יצוא ושיווק בינלאומי

הודעה על פתיחת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו לקראת
תואר ראשון *: בוגר בעסקים, התמחות בניהול היצוא ושיווק בינ"ל

המסלול האקדמי מציע מסגרת לימודים ייחודית המבוססת על תפיסה יישומית והתמקצעות בתחום מבוקש, בעל עדיפות לאומית, של ניהול ייצוא ושיווק בינ"ל.
על צוות המרצים נמנים מומחים מן השורה הראשונה המעניקים ללימודים אוריינטציה מעשית.
תוכנית הלימודים כוללת: לימודי כלכלה, שיווק, מימון, אמנות המכירה, ניהול מו"מ עסקי, ניהול פיננסי בסחר חוץ, תובלה בינ"ל, סחר בינ"ל והמערכת הבנקאית, פיתוח שווקים חדשים, תקשורת בין תרבותית, האיחוד האירופי, הקמה וניהול של מודיעין עסקי, יזמות עסקית וניהול עסק עצמאי, שפה אירופאית נוספת ברמה גבוהה (בנוסף לאנגלית).
דיקאן: ד"ר ראובן לבני, מומחה בעל שם בינלאומי בתחום סחר החוץ.

משך הלימודים
שבעה סמסטרים אקדמיים, 126 נ"ז במסלול ערב ובמסלול בוקר.

מקום הלימודים
קמפוס המכללה האקדמית אורט ע"ש סינגאלובסקי-פולק ת"א, דרך הטייסים 28 תל-אביב.

כנס הסברה
כנס הסברה על מתכונות הלימודים יתקיים במכללת סינגאלובסקי פולק בתאריך 1.6.95 בשעה 18:00.
במסגרת הכנס ניתן יהיה לרכוש ידיעונים ושאלוני הרשמה.

טפסים ושאלוני הרשמה
המכללה האקדמית אורט ע"ש סינגאלובסקי–פולק, ת"א דרך הטייסים 28 תל–אביב. טל' 177-022-6020
ההרשמה תסתיים ביום 30.6.1995

* הוגשה בקשה להענקת תואר אקדמי למועצה להשכלה גבוהה.

אורט
לפרטים ולהרשמה:
177-022-6020

באג וגמרנו!

פקרד בל - המחשב בשבילך, עם כל התוספות:

הקניה התמה

Packard Bell

לוח אם בטכנולוגית PCI
כונן 1.44, דיסק 545MB
כרטיס מאיץ לחלונות PCI (CYRRUS)
מסך "14 ללא ריצוד (NI)
מערכת מולטימדיה הכוללת CD-ROM
מהירות כפולה. 11 תקליטורים,
רמקולים צמודי מסך,
כרטיס קול 16BIT. משקפיים תלת מימדיים
מערכות הפעלה DOS 6.2 WINDOWS3.11
תוכנת נווט, אנטי וירוס, עכבר אלחוטי

חומרה

מדפסת סיכות אוטומטי	550 ש״ח
מדפסת הזרקת דיו קוליבטי החל מ-	900 ש״ח
מודם/פקס 14400 5 שנות אחריות	380 ש״ח
מודם/פקס 28800 5 שנות אחריות	930 ש״ח
כרטיסי קול 16BIT כל הפירמות החל	359 ש״ח
CD-ROM מהירות כפולה	480 ש״ח
CD-ROM מהירות מרובעת	899 ש״ח
סורק ידני	420 ש״ח
סורק ידני צבעוני	890 ש״ח
עכבר אופטי ארגונומי	220 ש״ח
ערכת מולטימדיה מהירות מרובעת הכוללת כרטיס קול עם WAVETABLE ו-8 תקליטורים מובחרים	1650 ש״ח

במחירי מבצע

מחשב בעל מעבד 4MB 486 DX2-66	6250 ש״ח
מחשב בעל מעבד 8MB PENTIUM 75	8370 ש״ח
מחשב בעל מעבד 8MB PENTIUM 100	9570 ש״ח

והכל ב- 8 תשלומים שווים ללא ריבית והצמדה.

חדש ! שנתיים אחריות.

לבעלי מחשבים ניידים:

מיני TRACKBALL	250 ש״ח
כרטיס קול PC MCIA	1350 ש״ח
מודם/פקס PC MCIA 14400	900 ש״ח
CD-ROM מהירות מרובעת פרללי	1860 ש״ח

ספרות

ספרות מקצועית בעברית	10% הנחה
ספרות מקצועית באנגלית	20% הנחה

תוכנה

הספריה התורנית הממוחשבת CD	595 ש״ח
קואטרו פרו DOS/WIN	199 ש״ח
נורטון קומנדר 5	220 ש״ח

מבחר תוכנות ומשחקים למחשבי מקינטוש

30% הנחה

על כל משחקי המחשב בדיסקטים של באג ומיראז׳.

חדש ! +ENGLISH התוכנה הטובה בעולם ללימוד אנגלית לכל הרמות.
(על גבי 6 תקליטורים).

טלבאג. טלפן והזמן (עד 4 שעות למשלוח באיזור י-ם ובאיזור ת״א) ✱ כל המחירים כוללים מע״מ ✱ תשלומים בכרטיס אשראי בלבד

BUG MULTISYSTEM
באג מולטיסיסטם בע״מ
רחוב כורת 13 בני ברק 51201
טל׳ 03-5794711. פקס׳ 03-5708174

באג - סטור ירושלים: רח׳ הלל 6 טל. 02-250254
באג - ת״א: דיזינגוף סנטר שער 5 למטה טל. 03-5288281

דרוקר אפל־ליכטר (פרסום ושיווק)

מרים קוץ

רומן על אמת

הקטעים הכי קרובים לאי שפיות זמנית מתגלים אצל אנשים, שמבקשים מהם דבר די פשוט לכאורה: להגדיר את מהות היחסים הרומנטיים שהם נתונים בהם כרגע ■ לטובת האהבה, נגד הכאוס ובאופן חד פעמי, מוגש בזה מגדיר הרומנטיקה ל־1995

הקטעים הכי קרובים לאי שפיות זמנית מתגלים אצל אנשים, שמבקשים מהם דבר די פשוט לכאורה: להגדיר את מהות היחסים הרומנטיים שהם נתונים בהם. וזה רווקא הגיוני, אם חושבים על זה רגע, כי התגדרה הזאת, עד כמה שהיא נשמעת קלה להשגה, נוגעת בבעייה קיומית הרבה יותר מסובכת, ושמה בפילוסופיה למתחילים תפיסת מציאות.

בכה זה. בן אדם לבד זה לא רק ערימה של חסרים, זה גם יתרון פילוסופי עצום: יש לך מציאות אחת, אתה בעל הבית היחיד שלה, המפתחות אצלך, תן גז. נכון שאין לך כל־כך לאן לנסוע, אבל זה כבר סיפור אחר.

שני אנשים זה כבר אנרכיה. בין שני אנשים מסתובבות לא פחות מחמש תפיסות עולם, ששיבעה אמונות חיים ואין ספור תפיסות מציאות. אין גבול לפערים בגירסאות שמוסרים שני אנשים על רומן אחד מאתמול בלילה. גדול אמני התשבץ לא יפתור את החידה, כי התאהבות, או מה שחמור יותר, אשליית התאהבות, ביחוד עם שלל הורמונים, מעוררים מתרדמתו גם את שדה המוקשים הגדול והאפל של הנפש.

וכך אתה בדרך כלל תגיד על זו שיצאת איתה אתמול לא את מה שאתה חושב עליה, אלא את מה שאתה חושב שאתה יכול להרשות לעצמך להגיד שאתה חושב עליה בלי שזה יעלה לך ביוקר, אם היא לא חושבת עליך כמו שאתה חושב עליה. נשמע מסובך? זה עוד כלום לעומת מה שהיית אומר עליה, אם גם היית נשאר לישון.

מה שעוד מגריע את המצב היא דלות השפה העומדת לרשות המשתמש. בהעדר מגדיר עדכני לחיים הרומנטיים השוטפים, אנשים עדיין מגישים מילים כמו הרפתקאה או פלירט, שרק מוסיפות עשן דקרוקי לפיח הרגשות הערפילי. במילון שלי, הרפתקאה זה לטוס להודו במטוס של אירדפלוט או לחפש כתובת בכנס ציונה. מה לזה ולאהבה? מה לזה ולבחורים?

גם פלירט איכשהו לא נראה לי מתאים. זה עוד עלול ליצור את הרושם, שאהבה זה סוג של בילוי, וכל מאורי מתקוממם נגד זה. אהבה, איך שלא מסתכלים עליה, זה עבודה קשה. לא, לא. בים הכאוס שמסתער עלינו בכל פעם שאנחנו עוצמים עיניים ומחכים לנשיקה, רק המתכונן לא יופתע.

קשר. המלה האהובה ביותר על הפסיכולוגיה המודרנית, ופירושה המיידי, לצורך עניננו הוא, שאת או אתה תמצאו לכם סוף סוף בן זוג שיהיה לא פחות מדי פסיכי ולא יותר מדי מטורף. במילים אחרות, מישהו כמוכם. מכיוון שרוב האנשים סיגלו לעצמם לאחרונה הלך דיבור פסיכולוגי־משהו, אנשים מודיעים לאנשים כבר בפגישה ראשונה שהם מחפשים קשר, כמעין מנטרה סותרת־סטוץ. כלומר, אם אני יגיד שאני רוצה קשר, הוא מייד יבין, שאני לא בקטע של זיונים. וזה עובד? כן, בהחלט, בעיקר על מי שאמר את זה.

סטוץ. אויבו בנפש של ה'קשר'. קל, צעיר ומתרונן. הו, כן. לידיעת כמה מחברותי הטובות: סטוץ זה משהו שאפשר לספור על אצבע אחת. טוב, רגע, אני אגיד את זה יותר ברור ויותר מנומס: סטוץ זה לילה אחד. היה והאיר השחר, זרחה ארוחת הבוקר, הוא עוד שם וגם אומר שהוא יחזור – זה הכל חוץ מסטוץ.

סתם זיון. כמו סטוץ, אבל יכול להימשך יותר זמן. למשל, חורף שלם, אם ממש משעמם.

סתם זיון שכל. פוטנציאל גאה לסטוץ, שהולך ומתמסמס לכם מול העיניים.

הוא מחזר אחרי. הנה משפט שהכל נכון בו, ובכל זאת, רצוי להגיד אותו כמה שפחות, ואם כבר אומרים אותו, או מהר בבקשה: חיזור זה משהו שנגמר עוד יותר מהר מסקס.

יצאנו כמה פעמים. לא היה כלום, הכל על המילים.

היה לי קטע איתו. שימו לב, לופ. בואו נפענח אותו לאט. אז ככה, היה משהו. אולי זה היה בסלון, אולי במכונית, אבל זה לא קרה במיטה. היה סקס, אבל לא כולם נשארו ממש בלי התחתונים. האירוע התחיל כפורענות לא מתוזמנת אבל הסתיים בחצי חיוך, עם סימן שאלה גדול ועם אופציה. נו, איך אומרים את זה בדיוק? היה לי קטע איתו.

רומן. קטע מפותח, ארוך, כולל המילים אני אוהב אותך, כולל בכי, איומים, פיוסים, מתנות יום־הולדת, חשבונות טלפון היסטריים, וים של זכרונות ענוגים.

סיפור. כמו רומן, אבל קצר.

מערכת יחסים. האמא של כל הכשלונות, התסבוכות, פערי המציאות. עוד לא ברור למה לא הלכו וביטלו מלה כל כך טעונה ומסובכת. הקורבנות הכי גדולים של האהבה נמצאים בתחום המילולי האפור, השט כלוויין לצד כל 'מערכת יחסים'. סטוץ שמתייצב בלילה הבא – בטלה סטוציותו, אבל הוא עדיין לא מערכת יחסים. זיון רב פעמי איננו סטוץ, אבל גם הוא לא מערכת יחסים. מצד שני, למה להיות בורגני־פרימיטיבי? האם רק תשלום משותף של משכנתא ואובדן כל חירות ושמחת חיים הם מערכת יחסים? צריך מאוד להיזהר עם המלה הזאת, כי עכשיו, ככל שאני חושבת על זה, במבט שלו וקר וחסר פניות לאחור, אז מה בעצם עם הזיון שכל? מערכות שלמות של יחסים שניהלתי עונות בראש ובראשונה להגדרה הזאת. ■

★ *ואמא שלי היתה אומרת, ומה אני אמרתי כל הזמן!*

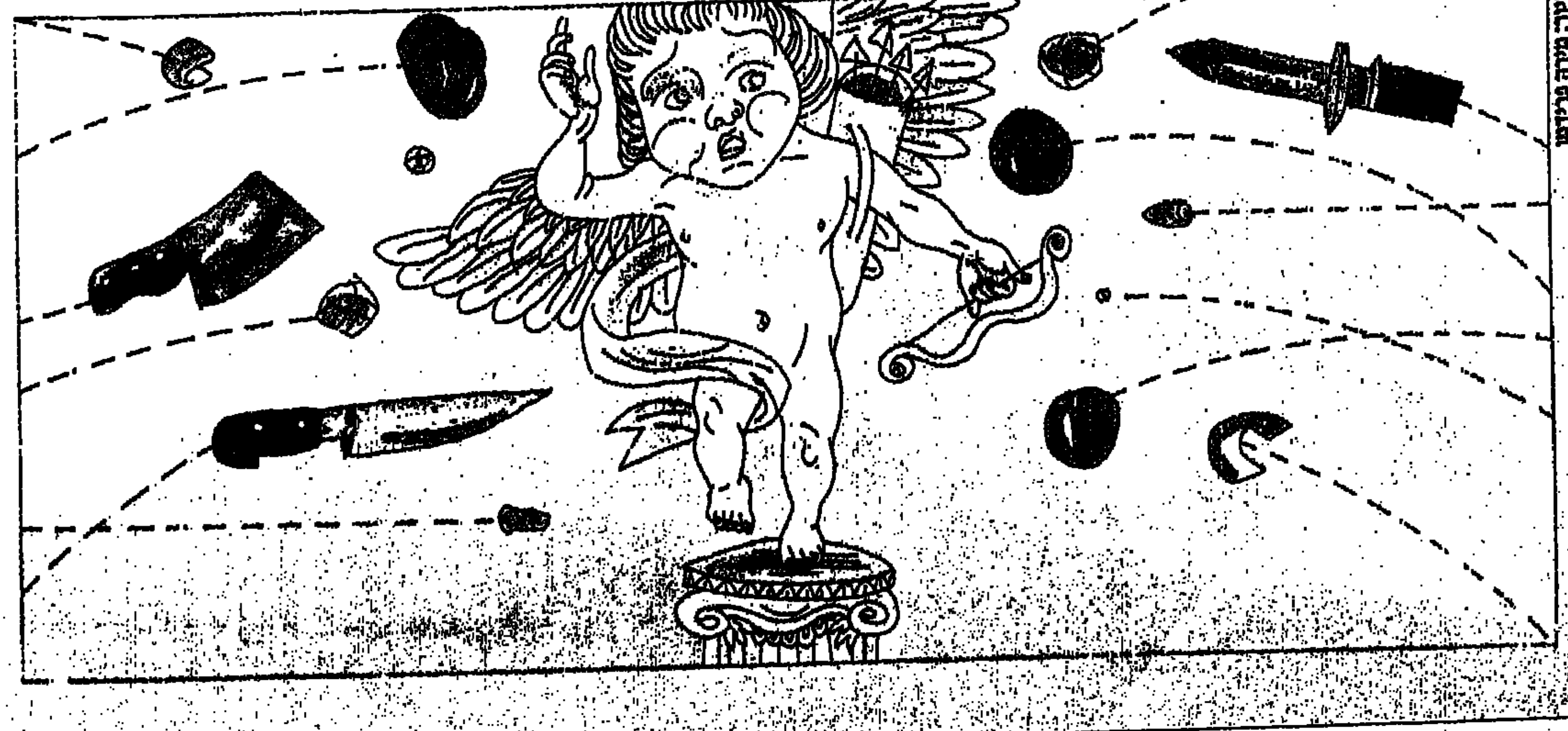

איור: מירה פרידמן

„היומרנות הזו להגיד שאני מכירה את בן־הזוג שלי, היא טמטום, סוג של רכושנות, שיכול להיות קטלני לחיי הנישואים. כל בן־אדם הוא עולם בפני עצמו"

איור: מירית פרידמן

והיא/הוא בכלל לא ידע/ה שהוא/היא כזה/כזו

ה את יודעת על בעלך? ■ מה אתה יודע על בת־הזוג שלך? ■ איריס ליבוביץ'
הד יערי, למשל, גילו יום אחד שהאדם שאיתם הוא פושע מבוקש ■ מלבד
ד רצח, מסתירים בני־זוג גם ילדים שנולדו להם מחוץ לנישואים, התמכרויות,
שים כלכליים ופרסום מודעות־היכרות בעיתון ■ ואולי זה קורה גם אצלכם?

עות מידן

לפני כחודש נעלם רוני איסר, 36, מהנדס בכיר ב'אלביט'. שבוע ימים חיפשה המשטרה את עקבותיו, עד שנתגלתה גופתו. הרבה שאלות, יש סניקות מאז לאשתו, והבית, כשהיא לפענח את הסוד הגדול, כליקה עיניו למה העדיף להתאבד, למה לא סיפר לה שלו, למה לא ביקש עזרה?
מה הכירה והבית איסר את בן־זוגה? עד כמה יכלה ושים שקדמים למעשה הנורא שביצע? במהלך חודשים אמרה בהחלטיות: „בלתי סביר שרוני שם הוא ידוע כאדם שיודע להתמודד עם מצבים הוא אדם אחראי ומאורגן, מסור למשפחתו, חס רוני לא אדם שייצא לטיול־לילה. הוא ידע שאם מתעוררת ורואה שהוא לא לצדי, בכה הייתי דואגת. אני יודעת שגם אם היה נכשל במשהו, הוא לא היה צער ודיסקי והיה מעדיף להתמודד עם זה". אבל רוני העדיף לא להתמודד ולא להתחלק במצוקותיו, והבית שהיא יודעת הכל על האיש שאיתה.
פסיכולוגים ומטפלים זוגיים לא לוקחים יותר מדיי על השאלה, האם אנחנו מכירים את בן־הזוג שלנו. נראה שלהכיר עד הסוף, בכל מאת האחוזים, זו בלתי־אפשרית, ואולי גם לא לגמרי מומלצת. פעמים בחיים אנחנו מגלים בבן־הזוג צדדים שבכלל הכרנו", אומרת ד"ר איריס רייצס־קלרמן, פסיכולוגית „למשל, בוס שבכעס העבודה שלו חזק וכותני',

וכשהוא מגיע הביתה, הוא נהיה סמרטוט ונותן לאשתו לנהל את העניינים. אשתו תהיה אפילו מופתעת, אם תראה אותו בפעולה במשרד. היא לא תיארה לעצמה שהוא יכול להיות כזה קשוח.
„מתי אנחנו שומרים סוד מבן־הזוג? כשאחד מבני־הזוג מחליט שהוא לא רוצה לוותר על דבר מסוים ומרגיש שבן־הזוג לא יקבל את הסוד שלו, את הרצונות הכמוסים שלו, או שהוא חושב שאין לבן־הזוג הזכות להתערב. הרבה פעמים, כשמתגלה העניין, נשמע טיעון: 'בכלל לא ידעתי שזה יעניין אותך, ולכן לא סיפרתי לך על הבעיות שלי' – בעבודה, למשל.
„לכן קורה מקרה כמו זה שנתקלתי בו, של אלמנה, שרק אחרי מות הבעל, גילתה שבמשך 11 שנים הוא ניהל מערכת יחסים מאוד קרובה עם אשה נוספת. או גבר, שמגלה רק אחרי שאשתו נפטרה בגיל 40 מהתקף־לב, שהיא נהגה לעשן שתי קופסאות סיגריות ביום, והוא לא ידע. כל החברים ידעו שהיא מעשנת כבדה, ורק הוא לא העלה זאת ברעתו, כי מעולם לא עישנה עליידו. הגילוי הזה גורם לתחושה קשה של כעס, לצד ההפתעה ותחושת ההונאה".

גם איריס ליבוביץ', אשתו של האופנובנק רוני ליבוביץ', היתה בשוק ממעשהו של בעלה. לא רק העובדה, שהוא שדד 22 סניפי בנק זעזעה אותה, אלא הגילוי האישי הקשה, שהיא נשואה לשודד, שהעיתונים שרטטו בהרחבה את הפרופיל הפסיכולוגי שלו וניסו לתהות על קנקנו. והיא בכלל לא ידעה שהוא כזה.
„לא הרגשתי כלום. כלום", אמרה בראיון עיתונאי, לפני כארבע שנים, „הייתי חוזרת הביתה מהעבודה בסביבות חמש אחר־הצהריים. לא חשתי בכלום. ניסיתי לשחזר את השנה וחצי האחרונות – וכלום. לפני ניסיון השוד האחרון, בו נעצר, יצאנו עם חברים לסרט, אחר־כך ישבנו בבית־קפה. שיחה רגילה. מאז כל הזמן אני שואלת את עצמי למה הוא עשה את זה, ואני לא יכולה לענות על זה. חשבתי לעצמי שאם הייתי שומעת ברדיו את השם רוני ליבוביץ' כשהוא נתפס, הייתי מחייכת לעצמי ואומרת, אוי, איזו מקריות, יש עוד רוני ליבוביץ'. לא היה עולה על דעתי שזה בעלי.
„רוני היה צוק. נשענתי עליו. ככה זה התאים לי. לא הייתי מעורבת בעסקים של רוני. העסקים במשפחה ענפים מאוד. הנשים במשפחה החליטו שלא מערבים ביזנס עם פלז'ר. הנשים לא התערבו. היו בחוץ. אז איך אפשר להיות בטוחים שמכירים בני־אדם? לא לחינם אמרו חז"ל שאדם ניכר בכוסו, בכיסו ובכעסו. שלושת התחומים הנמוכים ביותר. והיות שהם לא מתקיימים בעת ובעונה אחת, אולי אף פעם לא מכירים את הזולת, וזה מבהיל".
לאחר שנעצרה חוה יערי בחשד שרצחה יחד עם אביבה גרנות את מלה מלבסקי, אמר בעלה, פרשן הטלוויזיה

(המשך בעמוד 62)

והיא/הוא

(המשך מעמוד 59)

לעינייני ערבים, אהוד יערי: „לא ידעתי כלום. אני לא מאמין שזה יכול היה לקרות. זה מוזר לי ביותר". עד כמה הכיר יערי את אשתו, לה היה נשוי למעלה מעשרים שנה? האם היה יכול לדעת שהוא חי עם רוצחת פוטנציאלית?

לא כולם חיים עם אופנובנק, רוצחת או מתאבד פוטנציאלי, ואולי כך אנחנו רוצים להאמין, אבל מאיפה הביטחון? מה אני, בעצם, יודעת על בן-הזוג שלי, מה הוא יודע עליי, עד כמה אני יכולה להיות בטוחה שאני מכירה אותו, האם אותי הוא לא יכול להפתיע במעשים קיצוניים?

ולמה ללכת דווקא על הדברים הקיצוניים, התאבדות, רצח, שוד? הרי החיים מזמנים גם הפתעות קטנות, כגובה היומיום. האם אשה, שמגלה שבעלה הוא מהמר כרוני רק אחרי שאיבד את כל כספם, יכולה להגיד שאחרי 30 שנות נישואים היא יודעת מיהו? האם גבר, שמגלה שלאשתו יש רומן מחוץ לנישואים הנמשך כבר שנים, הכיר אותה באמת?

האשה שמגלה את בגידות בעלה? האם היא יכלה לדעת שבעלה האוהב והמסור, היוצא מהבית כל יום ומנשק אותה בחום, הוא בעצם ד"ר ג'ייקל ומיסטר הייד, והוא מבלה עם אהובתו הסודית באותה מסירות ואהבה? האם ידעה האשה שבעלה נמצא במצוקה, ולכן הוא מפרסם מודעות היכרות בעיתון? האם האשה – שגנבה מחשבונות הבנק של לקוחותיה והפתיעה את בעלה, שלא תיאר לעצמו שאשתו התמימה תעשה דבר כזה – שלחה רמזים שלא נקלטו?

האשה יודעת אחרונה

טובהל'ה, בוטיקאית שהפכה למוסד תל-אביבי, לא העלתה על דעתה שבעלה, עמית חסין, מנהל רומנים מתחת לאפה, ומאחת מהנשים שהסתובב במיטותיהן יש לו אפילו ילד. בדמיונה הפרוע לא ראתה שעמיתוש יעשה לה דבר כזה. בוקר אחד, לפני ארבע שנים, צלצל הטלפון בבוטיק הדיזנגופאי שלה, לאוזנה נאמר המשפט הבא: 'רציתי רק להגיד לך, שלבעלך יש ילד ממני' – והטלפון נטרק.

„התמוטטתי במקום. איבדתי את ההכרה. ומאז אני יודעת, פעמיים בחיי מתי: פעם אחת כשנעזבתי על-ידי גבר שאהבתי אהבה גדולה, ופעם שנייה כשנודע לי שלבעלי יש ילד מאשה אחרת", כך סיפרה בראיון חושפני בעיתון 'לאשה'.

„הטלפון הזה הגיע אליי דווקא בתקופה, שחשבתי שנישואיי נמצאים בשיא האושר שלהם, ופתאום מתברר לי שלבעלי מזה 24 שנים יש ילד מאשה אחרת. איך? מתי? למה? כל-כך הרבה שאלות רצו לי בראש. הורקנתי מהסיפור הזה בן-יום, וכל העולם הרגשי שלי מבולבל. אני מרגישה כמו בן-אדם שהושפל, כבר לא אחזור להיות מה שהייתי פעם. זה לא שגבר בוגד בך, והזמן מקהה את הכאב. כאן יש משהו ממשי. ילד. הכאב הזה מלווה אותי, כשאני קמה בבוקר, ואני גם הולכת לישון איתו".

גבר גילה רק אחרי שאשתו נפטרה בגיל 40 מהתקף-לב, שהיא נהגה לעשן שתי קופסות סיגריות ביום. כל החברים ידעו שהיא מעשנת בכבדה, ורק הוא לא העלה בדעתו

ד"ר איריס רייצס-קלרמן: „הרבה אנשים מנהלים מערכות יחסים כפולות, ומצליחים לשמור עליהן בהצלחה, כביכול. האשה בעיניהם מסמלת משהו קדוש, שלא מזלזלים בו, היא האמא של הילדים, היא הפרטנרית המוצהרת, שאיתה מתקשטים בחוץ. אבל בצד יש מישהי אחרת, שממלאת פונקציות שלא נדרשות מהאשה החוקית, כמו למשל מימוש פנטזיות מיניות ומימוש הרומנטיקה החסרה ביומיום".

– ניקח את ההפתעה השכיחה. אשה מגלה שבעלה בוגד בה. בדרך-כלל כולם מסביבה יודעים, והיא האחרונה שיודעת, ואז היא שואלת את עצמה: איך לא ראיתי? איך, באמת?

„התשובה היא: לא ראיתי, כי פחדתי לראות. כי זה היה משהו שלא רציתי להתמודד איתו. וכשאותה אשה שואלת את עצמה ממה פחדה, היא מתחילה להתמודד עם ההפתעה שצנחה לחייה. היא תגלה, אולי, שלא היתה קשובה לבן-זוגה, שלא התעניינה בעולמו, שכל אחד מהם פיתח עולם רגשי נפרד והרגיש, בעצם, מאוד בודד. יש, כמובן, גם מקרים של גבר, שנישואיו יציבים וטובים, אבל למען האגו שלו והצורך להוכיח לעצמו שהוא צעיר ושווה, הוא מחפש זיונים מהצד ולאו-דווקא קשר משמעותי. יום אחד אשתו תגלה שהיא רק אחת מתוך רשימה ארוכה של נשים בחייו. היא יכולה לשאול את עצמה שוב ושוב איפה טעיתי, אבל לא תגיע רחוק עם הנבירה הזו. היא לא תוכל לשנות אותו, כי אלה הצרכים האישיותיים שלו, ואת התשובות לצרכים האלה לא חיפש אצלה".

– זאת שמתחתנת עם חוון-זואן של החבר'ה, בטוחה שהיא תצליח לשנות אותו.

„היא צריכה לדעת שהיא לוקחת סיכון. או שתצליח לשנות אותו ותהפוך לאשה היחידה בחייו, או שלא. היא צריכה לשאול את עצמה איך תתמודד עם העובדה, שלא תצליח, ואז לא תהיה מופתעת כשתגלה את בעלה צמוד למישהי בבית-קפה. זה יכאב לה, היא תהיה מאוכזבת, אבל תחסוך מעצמה את ההפתעה הגדולה בנוסח: לא תיארתי לעצמי שהוא יעשה לי את זה".

רייצס-קלרמן נותנת כדוגמה זוג שטיפלה בו, הנשוי יותר משלושים שנה, ובו הגבר מסוגר, קר, קשוח וסמכותי. המשבר בין בני-הזוג החל, כשאחד מהבנים הביא את חברתו הביתה, בחורה פתוחה, דברנית וחכמנית. בנון-שלנטיות החלה החברה לשאול את הגבר שאלות, שאיש מעולם לא שאל אותו: „למה אתה תוקפני כלפי אשתך?", „מה תעשה עם עצמך, כשתצא לפנסיה וכבר לא תהיה כזה בוס גדול?" והאיש הקשוח הזה ענה לה ופיתח איתה שיחה.

אשתו החלה לקנא: איך הפרחה הקטנה, שרק נכנסה אלינו הביתה, מצליחה לדבר איתו על דברים אישיים, ואיתי הוא מעולם לא דיבר על כך? הגבר הסביר לאשתו שהיא מעולם לא שאלה אותו על כך, לא התעניינה בו באמת. „נכון שהאשה הופתעה מהפתיחות של בעלה", אומרת רייצס-קלרמן, „גם הוא אולי הפתיע את עצמו, אבל ההפתעה הזו היתה נמנעת, אם הם היו לומדים לדבר אחד עם השני בצורה פתוחה יותר על רגשות, ודרך זה להתפתח יחד".

יש לי סוד מבעלי

המשפט שהכי מעצבן, בהקשר הזה, את אנשי-המקצוע העוסקים בזוגיות הוא „אני מכיר את בן/בת-זוגי כמו את כף ידי", או בעלי נטייה ספרותית המצהירים מי בן-זוגי הוא כספר הפתוח לפניי". זה משפט המונע, לדעת הפסיכולוגים, כל אפשרות להתפתחות. רייצס-קלרמן: „חלק מהיופי והאושר של זוגיות הוא לומר 'אני מכיר אותה היום, אבל אני לא יודע מה יקרה איתה מחר', וזה צריך להיות אתגר לכל בן-זוג".

הפסיכולוג חן נרדי מתמחה במצבי לחץ ומשבר של הגבר. „עד כמה שזה יישמע מוזר", הוא אומר, „אני חושב שאנחנו לא יכולים להכיר את בן-הזוג במאה אחוזים. כמו שתאי העור, השיער והרקמות שלנו משתנים, כך גם בני-הזוג שלנו אינם נשארים מה שהיו כשהכרנו אותם. הביטחון שאנחנו מכירים את בן-זוגנו הוא אשליה והפסד נורא. ייתכן שכל-כך הרבה נישואים נשברים בגלל התחושה הזו, שאנחנו מכירים את בן-הזוג ובטוחים שאנחנו יודעים מה יהיה המשפט הבא שהוא יוציא מפיו, וזה משעמם.

איריס ורוני ליבוביץ', האופנובנק. „לא הרגשתי כלום", אמרה

חוה ואהוד יערי. „לא ידעתי כלום", אמר

מגיעה לך מכונית חדשה
...וסופשבוע זוגי עם רכישת רכב בליסינגישיר*

* כפוף לתקנון המבצע 1/95

מהיום המכונית החדשה שרצית היא כבר לא בשמיים.
פריסת התשלומים הנוחה של ליסינגישיר תאפשר לך להגשים את החלום.

איך זה עובד?
יותר פשוט ממה שאתה חושב. בשנים הראשונות הרכב שלך בחכירה. בתשלום האחרון אתה הופך לבעל הרכב תמורת 1% בלבד מערכו.
חברת ליסינגישיר שמרכזה בירושלים תעניק לך שרות עד הבית מהרגע שתחייג להזמין את היועץ שלנו, ועד שהמכונית תהיה שלך.

הליסינג הישיר מגיע לשכירים:
עד 100% מימון, ב 36-80 תשלומים קבועים מראש.
הליסינג הישיר אינו פוגע במסגרת האשראי בבנק.

• מימון ליבוא סחורות • הלוואות לרכב וציוד
• שכירות תפעולית • ליסינג לרכב מסחרי ופרטי

ליסינגישיר
ליסינג ומימון לרכב וציוד בע"מ

סניף ראשי ירושלים: רח' יד חרוצים 19, בית היצרנים, משרד 222, ירושלים. טלפקס רב קווי: 02-736356, 177-022-3121
סניפים: אשדוד: טל' 08-531514, בני-ברק: טל' 03-6196883, רעננה: טל' 09-989473/524, באר-שבע: טל' 07-276316, מעיליה: טל' 04-9977098

נמן ארס

נס"ד

מרכז הקונגרסים הבינלאומי ירושלים, בנייני האומה

JERUSALEM

לקראת יום ירושלים

יריד דירות

24-27/5/95

ירושלים ◆ מודיעין ◆ בית-שמש ◆ מ. אדומים ◆ ג. זאב

ביריד יציגו חברות בניה וקבלנים מבחר גדול של פרוייקטים, בנקים למשכנתאות יספקו מידע בנושאי מימון לכל דורש

שעות הפתיחה:

יום ד' 24/5 16:00-23:00 יום ו' 26/5 10:00-14:00

יום ה' 25/5 16:00-23:00 מוצ"ש 27/5 21:00-24:00

החברות והבנקים המשתתפים ביריד: (רשימה לא סופית)

שיכון עובדים- מלחה,ג.קנדה,ר.דניה
מ.אביב- ג.זאב,בית-שמש,מודיעין
קוטלר עדיקא- ג.זאב,מודיעין,מ.אדומים,ביתר.ע
אסף גולן- י.אלה- ויסמן- גילה
נוף שיווק נדל"ן- הר-נוף,רמות
נוף שיווק נדל"ן- מודיעין,בית-שמש,אשקלון
אחים ישראל- מעלה אדומים
שיכון עובדים - מודיעין
בוני גלרום- בית-שמש
אילנות הקריה- מודיעין
משעולי הגבעה- ג.זאב
פז רוטמן- מודיעין
גרופית- גילה
טרילידור

חפציבה- גילה, ג. זאב, ראשל"צ
בנק ירושלים למשכנתאות
קלאב הוטל- אילת,טבריה-קלאב אין
מגוון תמורות- בית-שמש
בנק טפחות
בנק לאומי למשכנתאות
בנק משכן
נידר- מודיעין,בית-שמש
שיינפלד- בית-שמש
אביסרור- בית-שמש
הבנק הבינלאומי למשכנתאות
עובד לוי- מודיעין
הירש- בית-שמש
אנגל- מודיעין

א. דורי- מודיעין
בנק אדנים
משהב- ירושלים,מודיעין
תורמוס- בית-שמש
אזורים- ירושלים,מודיעין
שרבט- מודיעין
מרכנתיל דיסקונט למשכנתאות
בנק דיסקונט למשכנתאות
אשלד- מודיעין
דנקנר- מודיעין
אחים חסיד- מודיעין
מרלז- מודיעין
בנק עצמאות
א.לוי- בית-שמש

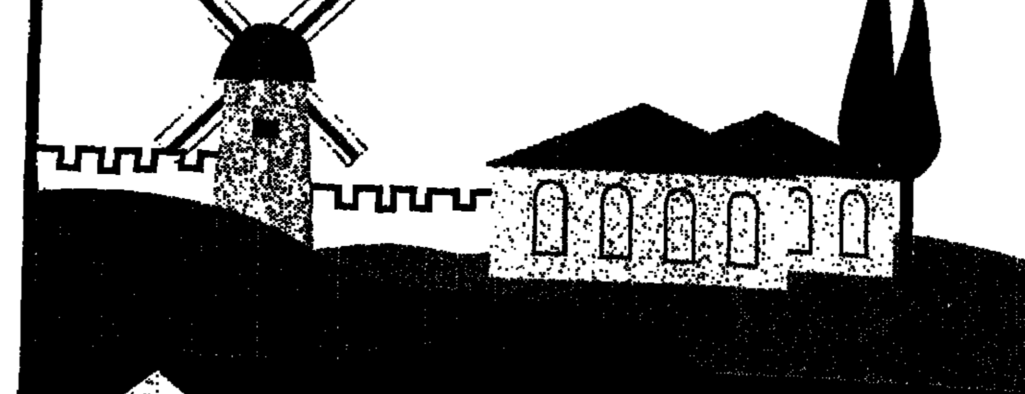

עסקת חיים
חברות רבות יצאו במבצעים
חסרי תקדים בימי היריד
נצלו את ההזדמנות!

בשיתוף: יעדים בחסות:

נבון ארס

והיא/הוא

(המשך מעמוד קודם)

„בגישה כזו יש נבואה שמגשימה את עצמה. אם את בטוחה שאת יודעת מה הוא יאמר, או את כלאו הכי לא תקשיבי, וזה יעורר כעס בצד השני. כעס שיעורר אותו או לבריחה מבת־זוגו או להתקפה כלפיה. ככל שאתה מכיר יותר את בת־זוגך, אתה יודע עד כמה אתה לא מכיר אותה, היא מתחדשת כל הזמן, היא מעוררת את סקרנותך בלי הפסק. כנ"ל לגבי בן־הזוג".

ד"ר קלייר רבין, מטפלת בזוגיות ומרצה בחוג לעבודה סוציאלית באוניברסיטת תל־אביב: „היומרנות הזו להגיד שאני מכירה את בן־הזוג שלי, היא טמטום. אני חושבת שזה יכול להיות קטלני לחיי הנישואים. כל בן־אדם הוא עולם בפני עצמו. להגיד שאני מכירה את בן־הזוג זה סוג של רכושנות – 'אני מכירה אותו, כי הוא שלי, כמו שאני מכירה את הכורסה שלי בסלון'. אין דבר כזה, אף אחד לא אוהב להיות רכוש של השני".

רבקה נרדי, מנהלת מכון 'דיאלוג' לשיפור ההידברות בין גברים לנשים: „הנחת־היסוד שלי היא שאף פעם לא נוכל להכיר באמת את בן־הזוג גם כשנורא נרצה, כי לרוב האנשים יש פינה פרטית, אותה הם לא מחלקים עם אף אחר – פנטזיות, סוג מסוים של מחשבות – וזה בסדר וזה בריא, כשבן־הזוג לא יודע עליהן".

נרדי מסבירה את דינמיקת ההתרחקות של האשה מבן־זוגה באופן התנהגותו והתייחסותו של הגבר לאשתו: „האשה, שהיא בדרך־כלל יותר דברנית ומתחלקת, נתקלת בגבר, שיעצור אותה תוך כדי דיבור, כדי לתקן אותה, להראות לה איפה היא טעתה. היא תספר לו מה הרגישה כשהילד בכה, והוא יסביר לה מה היתה צריכה לעשות. הסגנון המתנשא שלו חוסם אותה, והיא מתחילה לעשות צנזורה על מה תספר לו ומה לא. הרבה נשים אומרות שיש נושאים, שהן לא יכולות לדבר עליהם עם בעליהן ומעדיפות לספר לחברתן הטובה.

„אז הדיאלוג בבית הוא רק לאן יוצאים הערב, מה צריך לקנות, ואיפה נבלה את החופשה. פחדים, בעיות בעבודה, חרדות מהזיקנה וכיו"ב, הם טאבו. הגבר בטוח שהוא מכיר את אשתו נהדר, הוא יודע כל מה עובר עליה במשך כל היום מבחינת העובדות – הייתי, עשיתי וכו', וזה מספק אותו. וכשהיא תגיד לו שהיא מתכננת להתקדם לתפקיד יותר בכיר, הוא ייעץ לה לא לקבל את התפקיד, כי הוא מכיר אותה ובטוח שיהיה לה קשה מדיי.

„הוא יגיד לה שהוא מכיר אותה יותר טוב ממה שהיא מכירה את עצמה, ואז יום אחד הוא יגלה שיש לה מאהב, או שבמסיבה, לעיני חבריו, היא תזרוק לו דברים בפרצוף, שיכניסו אותו להלם. הוא לא האמין שאשתו מסוגלת להתנהגות כזו, הוא לא מבין מאיפה זה נחת עליו, הוא הרי הכיר אותה כל־כך טוב".

דולפין האינטימיות

נרדי שמה את האצבע על שנות ה־60 כנקודת־מפנה. עד אז היו תפקידי הגברים והנשים מאוד מוגדרים. הגבר מפרנס, והאשה מגדלת את הילדים. הפמיניזם, שפרץ בשנות ה־60, הביא למהפכה בתפיסת הרומנטיקה. גבר ואשה הם לא רק עסק כלכלי משותף, אלא האשה פיתחה גם ציפיות לחברות הדדית, לשוויוניות, לאהבה ולרומנטיקה. נשים הפכו יותר תוקפניות מבחינת תביעותיהן מבני־זוגן, והגברים, שלא עברו אותו תהליך מואץ, משכנעים את עצמם ששום דבר לא קרה, בעצם.

ד"ר רייצס־קלרמן

חן נרדי

רבקה נרדי

ד"ר קלייר רבין

„אלא שהנשים היום מאוד מודעות לעצמן ולתחושותיהן", מסבירה נרדי, „הן יודעות מה הן רוצות, מכירות את הפנטזיות שלהן ומכבדות את מחשבותיהן, וכשהגבר לא מקשיב להן, הוא חוטף זאפטה. וזו באה ברמות הפתעה מהעובדה, שהוא מגלה שאשתו התרחקה ממנו רגשית, עסוקה בעניינים אחרים, ולפעמים גם יש לה מאהב וחיים מלאים מלבד בן־הזוג החוקי".

– ואחרי הזאפטה, מה עושים כדי לא לחטוף עוד במח?

„נשים מזמינות את הגברים שלהן לעשות היכרות עימן, מבקשות שיקשיבו. האשה אומרת: תבין, אני לא הולכת לגזול שום דבר מהגבריות שלך, אלא לשתף אותך. תשמע מה באמת כואב לי בבית ועם הילדים, איך אני רואה את העולם, מה דעתי על נושאים פוליטיים, מהן הפנטזיות שלי, מה עושה לי טוב. תכיר אותי באמת ונוכל להיות חברים, ואז לא תופתע ולא תגיד: לא האמנתי שהיא תבגוד בי".

– או־קיי. הוא מוכן להכיר אותה, ומה איתה?

„קראתי בזעזוע את הידיעות על המדען מאלביט שהתאבד. חשבתי, איך זה שאדם מתהלך בעולם, והוא כל־כך בודד. גברים ממעטים לדבר על רגשות, אבל הנשים צריכות לזקוף אוזניים, לקלוט את מצבו הנפשי של בן־זוגן. גם אם הוא לא מדבר מפורשות, אפשר לקלוט סימנים. גבר יכול להתבטא בתוקפנות, כשבעצם משהו כואב לו: 'למה את אף פעם לא בבית, מה את רצה לקורסים שלך?' מאחורי המשפט הזה יש אדם שועק: 'אני בודד, אני עצוב'".

בן־זוגה, חן נרדי, קורא לזוגיות אידיאלית 'זוגיות דולפינית', שבה הבסיס ליחסים הוא דיאלוג, ולא עימות. „לגברים נדמה שאם ידברו על הרגשות שלהם עם נשותיהם, זה יוביל לקטסטרופה. או שהאשה תתמוטט מכך שאני נורא מפחד שיפטרו אותי, או שהיא תבוז לי על הרכרוכיות שלי, ואז אני אחשוש שאאבד את האטרקטיביות המינית שלי בעיניה, כי הרי איך אפשר להיכנס עם לפלף למיטה? ואז הגבר משחק משחק של הכול כרגיל, כשבתוכו יש הרבה פחד וכאב, רגשות של ייאוש וחוסר־אונים.

„ופתאום יקרה משהו חריג, אשתו תגלה, למשל, שהוא כשל בעסקיו והסתבך בחובות והיא לא תאמין שזה בעלה. התדהמה היתה נחסכת, אם בן־זוגה היה חושף את הדולפין החכם שבו (במקום את הכריש התוקפן והסורדין הברחן, מונחים של נרדי), שיבטא את צרכיו ורגשותיו".

ד"ר קלייר רבין מסכימה איתו, אלא שלדולפין שלה קוראים אינטימיות. „אתה יכול לפגוש מישהו בתחנת הרכבת ולספר לו את תולדות חייך לפרטי־פרטים. זה עדיין לא אומר שהאיש האקראי הזה מכיר אותך. להכיר זה לא לדעת את העובדות. אשה שיודעת איך בעלה אוהב את הקפה שלו ואיפה הוא אוהב לבלות את חופשותיו, לא מכירה אותו. היא מכירה אותו באמת רק כשהיא יודעת הרבה על הצד הרגשי שלו. כשהיא מסוגלת ליצור איתו רמת אינטימיות כזו, שגם היא תוכל להיחשף בפני בן־זוגה על כל הצדדים שבאישיותה, בלי חשש, בלי צורך בפוזות, בלי להסתיר.

„וזה בסדר אם יש מי שרוצה לשמור על שטחים פרטיים לעצמו. למשל, בעלי יידע שאני הרפתקנית באופיי, אבל אני לא מספרת לו על כל הרפתקה או פנטזיה על הרפתקה. הוא לא יופתע, הוא לא יוכל להגיד שהוא לא מכיר אותי. הוא יודע על הצד הזה שבאישיותי, ואני לא מסתירה אותו ממנו. ישנם זוגות, שכל חייהם מעבירים במשחק, ובעצם לא מכירים אחד את השני. זה יכול להתנהל ככה לנצח, או שיום אחד קורה משהו: התמוטטות כלכלית, גניבה, חולי – ואז הכול מתפרק, צונח כמו מגדל־קלפים, כי הכול היה בנוי על פסאדה, על משהו חיצוני ולא על מהות פנימית, ואז זה יכול להוביל אפילו להתאבדות.

„אבל אם, למשל, אשתו היתה רגישה אליו ומפתחת איתו אינטימיות וחברות, היא היתה יכולה לזהות את מצוקתו, אפילו אם הוא לא דיבר עליה מפורשות. היא היתה רואה את המתח שלו גם מבלי שידבר עליו, היתה שמה לב שאינו ישן, שהוא משמין, שהוא עצבני הרבה יותר מהרגיל, והיתה עושה עם זה משהו ולא חיה כל חייה עם רגשי־אשמה, למה הוא התאבד. אינטימיות זה לא דבר שלומדים בסדנה אינטנסיבית של סוף־שבוע, לפתח אינטימיות אמיתית זו עבודת־חיים".

הבגידה והאושר

בספרה 'צריך סוף לסיפור אהבה' סביון ליברכט מספרת על בת ואמה, שגילו לאחר מות האב/הבעל ספר בספרייתו, הנושא הקדשה אוהבת מאת הסופרת, שאיתה ניהל רומן ארוך. האשה הנבגדת גילתה את סודו של בעלה רק לאחר מותו, וכך זה נשמע מפי בתה: „על דברים, שהיתה סולחת לו בחייו, לא סלחה לו לאחר מותו, וככל שעברו השנים התחדד העלבון. 'אבא שלך היה חולירע של בן־אדם עם כל החולצות המגוהצות שלו. זבל של חיים היו לי אצלו. הוא חי את החיים הנקיים שלו ונתן לאחרים לנקות את הלכלוכים שלו'.

הבת יוצאת לגלות מי האשה שמאחורי ההקדשה, מי האשה, שעליה אמר אביה ש'אי־אפשר לאהוב שני אנשים ממש באותה מידה. רק למען אחד מהם מוכנים למות'. היא מגלה אותה, וכך היא מתנסחת: „ובלילה ידעתי: אותך חיפש אבא בבית־הקפה של המשוררים. והתדהמה שמלווה את התגלית: כל הנשים בחייו של אבי היו אשה אחת. האם אהבת את אבי? האם היית עונשו? האם היה הוא עונשך? האם אי־פעם חשבת על הילדה, שרצה מן המרווות לעצור את אביה הנסחף אלייך כמכושף? דברים רבים רציתי לומר לך, אבל לא נמצא לי הרגע. גם לאבי רציתי לומר דברים, גם לאמי. הדברים שלא נאמרו יכלו למלא ספרים, גברת הסופרת".

הברונית נארין דה־רוטשילד דווקא חושבת אחרת. בספרה 'האושר לכבוש והאמנות להצליח' היא כותבת: „כאשר לאשה יש מאהב, היא פותחת במסע סודי ואישי, אך אסור לה לשבש את חיי המשפחה. זו רק תראפיה. כאשר לאשה עייפה יש מאהב, היא הופכת למושכת, מרחפת בגן־עדן ומזינה עצמה בדמיונות, היא חוזרת לבסוף אל בעלה מלאה בחוויות.

„בגידה, למה לקרוא לזה בגידה? מי יותר בוגדת, האשה הנשואה, שחולמת ימים ולילות על גבר אחר ואינה מממשת את הפנטזיות או מי שחומקת לשעתיים אל המאהב שלה וחוזרת הביתה רגועה וחייכנית. אם אשה רוצה לשמור על בעלה, היא לא תעשה עניין מהמאהבת שלו. מאהבת לגבר זה הדבר הכי נורמלי. מאהבת היא חלק מהפגנת הגבריות שלו". לא כל המטפלים הזוגיים יחתמו על ניתוח הזוגיות של הצרפתייה האצילה. ■

טובהל'ה ועמית חסין. „התמוטטתי במקום", אמרה

הזדמנות שניה לקרוא את המפה
ולהנות מהשקעת הנדל"ן הטובה במדינה

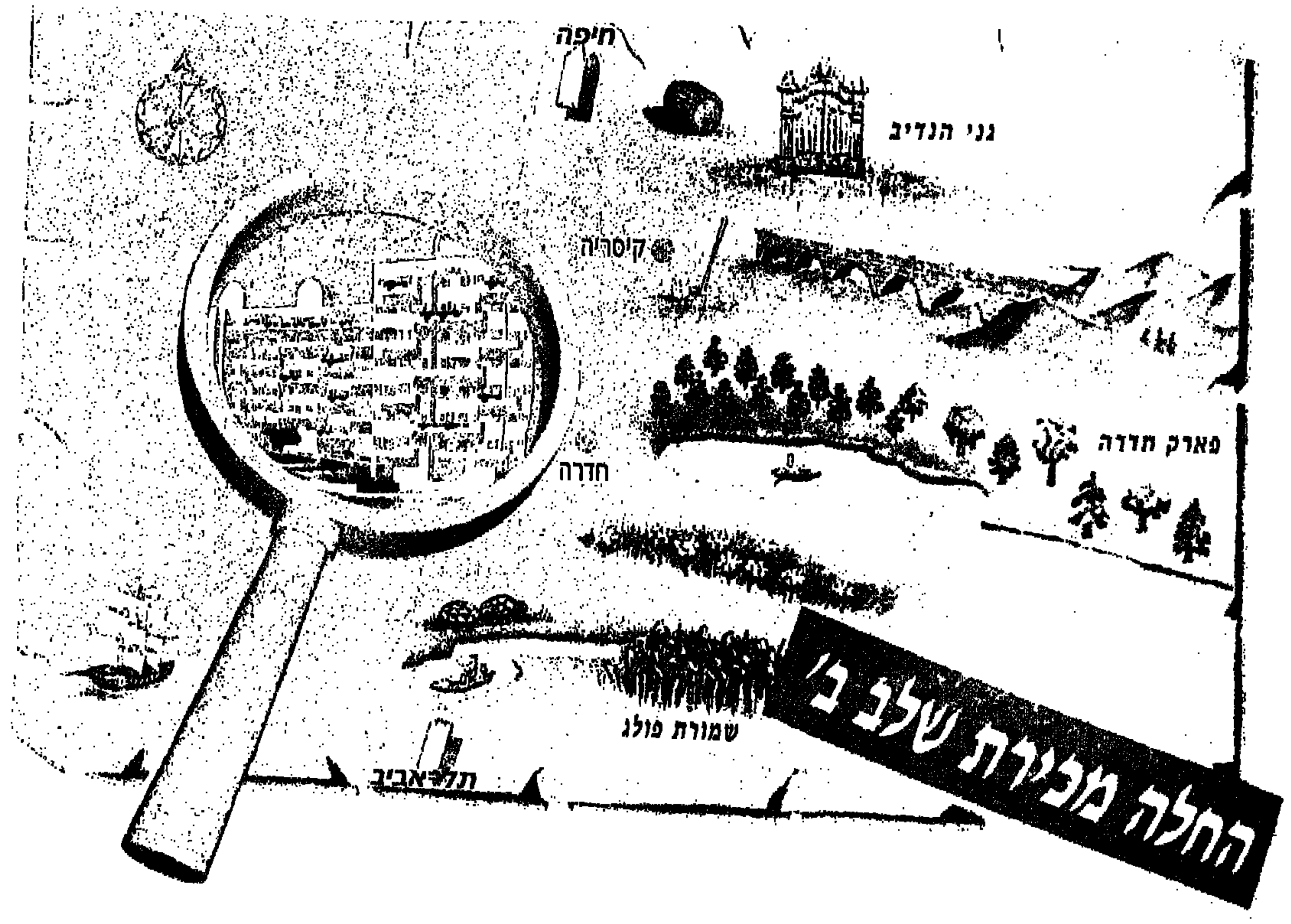

10 סיבות טובות לרכוש דירה בגלי חוף

מיקום מעולה - לחוף הים.

נוף ים שוהב בכל דירה, כבר מהקומה הראשונה

מרפסת ארוחה הפונה אל הים

מחיר אטרקטיבי למטר מרובע.

אחד הפרויקטים המצליחים במדינה
[illegible]

דירות מרווחות בנות 2, 3 או 4 חדרים, מתאימות למגורים ונופש כאחד.

חוף רחצה מסודר - מהיפים והמטופחים ביותר בארץ.

מרכז מסחרי משולב בקומפלקס.

גן מקסים - בחזית הבניין.

חברות הבניה מבני גזית (2000) וחבי זברקו - מן הבולטות בענף הבניה בישראל.

- דירות 2 חדרים (החל מ-77 מי"ר!)
- דירות 3 חדרים (החל מ-105 מי"ר!)
- דירות 4 חדרים (כ-120 מי"ר!)
- דירות פנטהאוז יוקרתיות.

גלי חוף - פרויקט מגורים ונופש לחוף חדרה

מבני גזית (2000) בע"מ
זברקו - חברה לבנין והשקעות בע"מ

משרד ראשי: רח' רמב"ם 13 חדרה, טל: 06-333066

משרד מכירות באתר: טל' 06-346358 ימים א, ג, ד, ה: 10:30-16:30, יום ו': 10:30-14:30, שבת: 10:30-16:30, יום ב': סגור

צור ■

עמנואל בר־קדמא

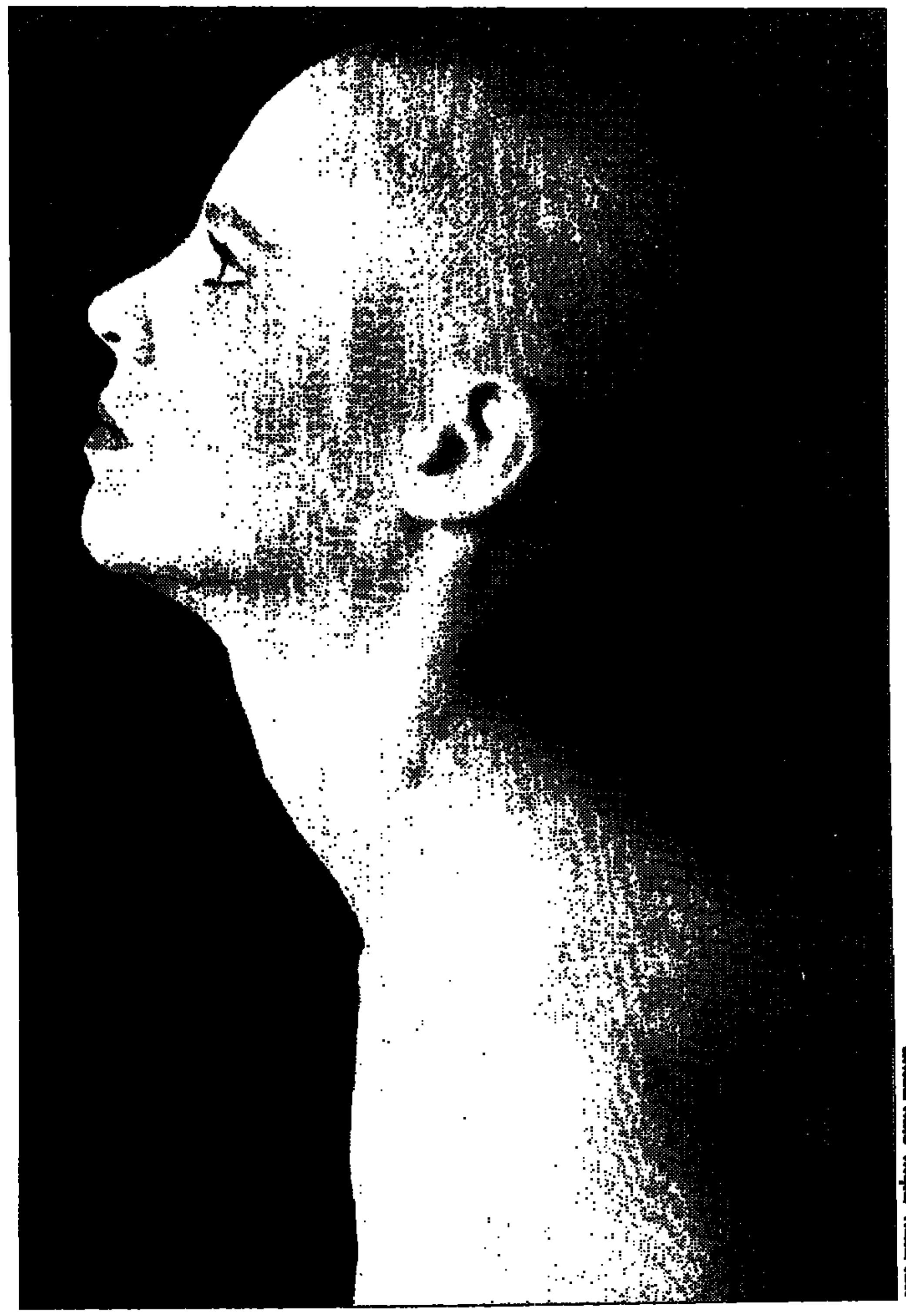
מאירה אשר צילום: אסנת יבין

טוטאלית

הקול והתוף הם כלי הביטוי המוסיקליים העיקריים של מאירה אשר ■ בתקליט שהיא מוציאה השבוע מוסיקה יהודית עם טקסטים מרוסקים וטעונים ■ שירה ארוטית, פוליטית, אישית

לא זוכר אם העיניים היו עצומות או פקוחות. אבל כל היתר טרי, כאילו זה היה רק לפני שנייה, ולא לפני כמה שנים. ואולי תרם גם גורם ההפתעה, שהרי יש גבול למה שאפשר לצפות ממוסיקה, האמורה לאייר פתיחת תערוכה. ואז נחתה המהלומה. להקה קטנה, הופעה פריקית. יושבים על הרצפה. עד שהאשה שבתוך פתחה את פיה לשיר תוך הקשה בתוף. הופעה של התמסרות, מוסיקה מרתקת, והמילים. אני זוכר שהשתדלתי לתפוס אותן, אבל הייתי מרותק לאשה ששרה ותופפה בשפת־גוף ממגנטת ובקול צלול, אבל לא מיופייף. ראש קירח, מעל פנים חוקות, חדות־לחי־ולסת.

איזו מוסיקה, והרבה יותר. אולי מיצג, אולי משהו שטרם מצא את הגדרתו. אבל מעבר לכול, משהו מאוד פרטי, אישי למאירה אשר. זה שמה. מאז חיפשתי לחזור אליה. עד שלפני כמה שבועות, מצאתי אותה. על הבימה, בהצגת תיאטרון. מאירה יושבת בשולי הבימה, נותנת מקצב, בהקשה או בהבלחת קול.

ואז הביא הדואר קלטת וחוברת צנומה של תמלילים. עדיין אותה מוסיקה ייחודית, מילים מרוסקות, אבל טעונות. שירה ארוטית, פוליטית, אישית, מתפייטת.

כשנפגשנו אמרתי לה שכדי להשלים את ההנאה מהקלטת – ומהסי־די שינתת השבוע ברוכנים – צריך גם את מימד החזות. „אמנות רב־תחומית", היא אומרת, „אוקיי, אבל רק דרך המוסיקה. העיסוק שלי הוא מוסיקה. כל היתר צריך לבוא דרך הפריזמה הזאת".

היום היא משמיעה בעיקר מוסיקה אקוסטית. „אבל אני מתקרבת יותר ויותר למחשב. גם כדי להקטין את התלות שלי בנגנים אחרים".

השפה שלה מכונה 'מוסיקת העולם'. מוסיקה אתנית־אותנטית עם חיבורים עכשוויים. „למשל", היא אומרת, „חיבור בין מוסיקה הודית ומחשב. מוסיקה אפריקנית היא בסיס למוסיקת עולם.

נווה־צדק מתחת לשמש רכה של מאי. כאן היא גרה. לבדה. היא הולכת לבנות לעצמה כאן את אולפן חלומותיה. השיחה שלנו חופשית וקופצנית. עכשיו, בכתיבה, אני מנסה לייצר סדר.

הקול והתוף. שני עורקי־הזרימה המוסיקליים הראשיים של מאירה. „אני שרה המון. השירה זה הקול של הנשמה. פחות חשובים הצליל, הגוון. מה חשוב? הקצב, התיאטרליות, השילוב בין הדיבור והמוסיקה".

– נדמה לפעמים שאת משתמשת בדיבור חסר־משמעות. ג'יבריש.

„לעולם לא ג'יבריש. אני מפרקת מילים ומשמעויות לחלקיהן הקטנים ביותר, להברות. אני מתרשמת שההבנה קיימת מעבר להגשה המסודרת, המגוהצת, של הטקסט".

– והתוף?

„לתופים, לבד מהתוף המוכר בהרכבים המערביים, יש שפה. ילדים בארצות מסוימות לומדים לתקשר, באין סימני־תקשורת אחרים, בשפת התוף. בגאנה אנשים מדברים ומבינים זה את זה דרך תיפוף. כמובן, במפגש עם תרבות המערב, עם תרבויות אחרות, מאבד התוף את הפונקציונליות. נשאר הקצב, המצב־רוח".

תמיד, אומרת מאירה, חיפשה שפה משלה. מעולם לא הקימה להקת־רוק (אבל ניסתה להקים כמה להקות מסוג אחר, או היתה חלק מהן). גם עכשיו יש לה להקה. ארבעה מתופפים וקרנית.

דיברנו על הגוף. בת 14, טום־בוי רמת־גני, הלכה ללמוד בבת־דור. התרגול האינסופי שעמם די מהר את הילדה, שכבר אז ברחה מדי פעם מהבית. היתה קושרת סדינים מהמרפסת ומשתלשלת למטה.

– למה?

„לא יודעת. צירוף של הרפתקנות ומצוקה. גדלתי בבית חם וסימפטי. ממש לא עשו לי שום דבר רע. ההפך. אב בולגרי ואם רוסייה. יכול להיות שלא יכולתי יותר להסתדר עם אימוני הפסנתר האינסופיים, שאמא, מורה לפסנתר, הטילה עליי".

למדה צילום, גרפיקה. רק לא תיכון. בסוף עשתה אקסטרני. „בגיל 18 חזרתי למוסיקה. זה היה המרדים שלי. לא עשיתי צבא. איך? אמרתי להם, לא רוצה צבא. האמינו ושחררו. בטח", היא צוחקת, „הקרחת עשתה את העבודה.

„ועכשיו בטח גם תשאל למה הקרחת. זה כבר 16 שנה, מגיל 14. למה? יכול להיות שככה אני מקבלת את עצמי הכי טוב. מלבד זה, יש גרסה האומרת שהשיער צורך הרבה אנרגיה. את האנרגיה הזאת אני רוצה לשמור לעצמי".

■■■

בנתה את עצמה בשיטתיות. קודם, נסיעה לאירופה. שמעה הרבה מוסיקה ועשתה את ההחלטה הראשונה, לתופף. גילתה את התוף המזרחי, הטאבלה. והנסיעה להודו. שנתיים. „אתה די מהר מבטל את האני שלך. משתלב בתרבות הזאת. למדתי אצל שני מוסיקאים מכובדים, מייסטרים. אתה בא למורה כל יום, נוגע לו ברגל לאות כבוד, ובתמורה – הוא מתייחס אליך כאב לבנו. למדתי את הטרופאר, השירה ההינדואיסטית, שירת־מקדשים טרום־איסלמית".

כשהגיעה אחרי זה לאקדמיית רובין בירושלים, נראה לה הכול יבש. מה שהכניס רוח לישיבתה בירושלים היתה העבודה המשותפת עם רן שנער, רקדן בסגנון הודי, שהתפרנס כרסטוראטור במוזיאון ישראל.

לימודי תואר שני בלוס־אנג'לס, במכון לאמנויות של קליפורניה. „חממה", היא מסכמת, „אינטראקציה עם צלמים, ציירים, מוסיקאים, רקדנים". והלאה, למקסיקו. למדה מוסיקה אינדיאנית. והיה גם פרק אפריקני. מחול ותופים. ולהתחיל לעשות לבד. דיאלוג עם הקונטרה־באסיסט ז'אק־קלוד ג'ונס. בחיפוש אחרי טקסטים הגיעה ליונה וולך ולפדוואה טוקאן. „חיפשתי", היא אומרת, „שירה פלשתינית, בעיקר".

ומשם, אל הטקסטים של עצמה. כוחים, מתריסים, חושפניים. הכנפיים נפרשות עכשיו להגיע לכל האמנויות. „שום אמצעי אינו פסול בעיניי – ציור, תנועה, אמנויות חזות, צלליות, הקרנה על הקיר – הכול מרכיבים של טוטאליות. אבל זה בא אצלי דרך המוסיקה".

– בהצגה ראיתי שאת מתופפת על גופך.

„כן. אני נוגעת בגופי. זו ההתקרבות הכי גדולה לעצמי שאפשר". ■

דופקת הופעה

בגיל 36, אחרי קריירה די מדשדשת, ענת עצמון פורצת לטלוויזיה ■ בשבוע הבא בסדרה 'המונה דופק', בקרוב בסדרה 'סיטון' ■ נקודות לדמותה של שוברת־לבבות ידועה

◀ יואב בירנברג

1. טלוויזיה

לא יעזור כלום. 18 שנים אחרי 'אסקימו לימון' ענת עצמון עדיין מושא־חלומות. מאז היא שיחקה בלא־מעט סרטים, פצחה בקריירה של זמרת, התלהקה לתיאטרון, בעיקר יידי, מה שעורר מן הסתם תחושה שהקריירה שלה קצת מבולגנת. אבל עכשיו, בגיל 36, היא אולי בנקודת זינוק מחודשת. החל מהשבוע הבא תוכלו לראות אותה מקאמבקת בערוץ 3 בסדרה 'המונה דופק'; עלילותיהם של נהג מונית (עמוס לביא), פרודתו, עורכת־הדין העצמונית, בתם, שלי יושע, ועוד רבים. יקי יושע, לשעבר בן־זוגה של עצמון, מתסרט (יחד עם צרויה להב) ומביים.

ובשבוע שעבר התברבשה עצמון בצילומי 'סיטון', סדרה טלוויזיונית חדשה של אודי ברבש, בה תגלם מורה כבת 30, המנהלת סיפור אהבה לוהטצ'יק עם צעירצ'יק בן 16 (ישי גולן). רפי תבור, סיפור אהבה נושן שלה, מלוהק אף הוא.

2. יפה מדיי

יש לה שיער זהוב, עיניים כחולות, רגליים ארוכות נורא ופוילה מפורסמת, שרק מוסיפה לה חן. כשהיא מחליקה את שערה או פורעת אותו, היא חושפת כמה שערות לבנות שהתחבאו. „מביך אותי שאתה שם לב. זה התחיל כבר לפני עשר שנים. עניין של פיגמנטציה. לאבא שלי יש שערות לבנות מגיל 23".

ההתייחסות ליופיה בלבד לא מענגת אותה: „נמאס לי שאומרים: 'אוי, כמה היא יפה'. לא ניסיתי לעשות מזה קריירה. אני קוראת המון כתבות עם שתקניות מהוליוד, שהן באמת יפהפיות, ואף אחד לא שואל אותן על זה. יש ימים שאני נראית יפה, ויש ימים שאני נראית פחות טוב, אבל האמת היא שלקח לי זמן להשתכנע שאני נראית טוב".

3. ברווזון מכוער

„בתור ילדה לא הסתדרתי בכיתה. היתה לנו, מצד אחד, חברה סלונית שלא קיבלה אותי, כי לא נראיתי מספיק טוב, וחברה שנייה, של התלמידים הטובים, שגם אליה לא הייתי שייכת, כי לא הייתי מספיק תלמידה טובה. בתיכון זה השתנה. הבנים כבר לא יכלו להתעלם ממני, אבל ההרגשה הבסיסית שלי נשארה".

„בגיל מאוד צעיר היו לי משקפיים עם 'תרים', אחר־כך נותחתי. היום אני כמעט שלא פוזלת. יום אחד דיברתי עם עירית לינור, ואמרתי לה: 'כשהייתי ילדה, הייתי ברווזון מכוער'. היא אמרה לי: 'אני מבקשת ממך לא להתרברב בדברים, שאחרות עמלו עליו קשה מאוד. איך את בכלל מעיזה'".

4. ילדה של אבא

אחרי שהקריירה הקולנועית שלה סבלה ממיתון, מצאה עצמה עצמון בתיאטרון היידי, מה שגרר כמה הערות מרושעות.

לתיאטרון היידי הביא אותה אביה, שמוליק עצמון. היא שיחקה, בין השאר, ב'שיינע מיידאלע', הופיעה עם אבא ודודו פישר בערב משותף. הקהל, בני 60 ומעלה מעלה, אוהב אותה בלונדינית ומתוקה.

ענת קשורה מאוד לשני ההורים. „אני מאוד דואגת לו והוא לי", היא אומרת על אביה. „אמרו לי שאנחנו נורא דומים". האם, הגיה, מורה בפנסיה, וענת „מצלצלת אליה אלף פעמים ביום, מספרת לה הכול". אחיה, איציק, הוא אחד החברים הטובים שלה.

ענת מגדירה את החוויה היידישאית כ„אחד הדברים הטובים שקרו לי. ולא שהיה לי קל. כשאבא שלי הציע לי לפני כמה שנים, התנגדתי. אמרתי: ליידיש יש קונוטציות שליליות. לקח לי זמן להתרגל".

– תיאטרון ביידיש, עם כל ההערכה, לא בא במקום תיאטרון ורפרטואר בעברית.

„אני באמת חושבת שאפשר להתענג על זה. אני מדברת על התחושות האישיות, לא מבחינה אמנותית".

5. זמרת

התקליט הראשון שלה 'בחלום' התקבל באהדה רבה. השני 'לילה כר ודמות אשה', לא היה שוס גדול, אם נתבטא בלשון עדינה – מכר אלפים בודדים בלבד. „אני חושבת שהוא לא קיבל את תשומת־הלב הראויה לו. דווקא מהאנשים שאני מעריכה הרגשתי שקיבלתי פידבק די טוב".

עצמון עובדת בשעות הפנאי עם אחיה איציק ועם אשתו יונת על שירים לילדים, שכתבו האח ואשתו. זה עשוי להיות התקליט הבא שלה.

– נסי לדרג את עצמך כזמרת.

„הרבה עיתונאים ניסו להגיד: 'יש לה קול קטן'. זה נשמע כמו ירידה. אני בפירוש לא זמרת אופרה, אבל אני חושבת שהקול שלי סביר בהחלט".

6. אירוויזיון

לא נעים להודות, אבל שיא הקריירה של עצמון כזמרת היתה בקדם־אירוויזיון לפני שלוש שנים. השיר של עצמון הגיע למקום השני וגרר התכתשות משפטית עם דפנה דקל, מקום ראשון. העילה: 17 שניות של חריגה מצד דקל. עצמון לא חשבה לוותר. „30 אלף פעם אמרתי שאני לא תובעת את הגברת דפנה דקל באופן אישי", היא מדגישה היום, „זה היה עניין עקרוני. אבל כתבו ההפך".

את המקום הראשון לא השיגה, אבל הפסירה כמה נקודות אפילו אצל מעריצים מושבעים שלה. עצמון חושדת שמאז ממעטים להשמיע אותה ברדיו. דקל ממשיכה לטעון: „הכול רק ספורט".

7. אמהות

לידת בנה, ליאם, לפני תשעה חודשים („לא קראתי לו ליעם, כדי שלא יהיה לו שם מיליטריסטי מדיי"), היא הסיבה בה תולה עצמון את הרגיעה בקריירה שלה. „לא עבדתי, כי הייתי בהריון. אני לא בולדוזר של קריירה. יש אנשים שידפקו את הראש בקיר כדי להשיג דברים, אני יותר איזי. זה נורא בנאלי וטיפשי", אומרת עצמון על ליאם, „אבל כשאני קמה בבוקר ורואה את החיוך שלו, את המתיקות הזאת, זה שווה את הכול, ואני מבינה מה התפקיד האמיתי שלי בחיים. הוא הדבר הכי חזק שקרה לי בחיים. אני מרגישה שזו היצירה הכי נפלאה של החיים שלי. מאז שהוא נולד, כל החיים השתנו במאה שמונים מעלות. זה מכניס לפרופורציות נכונות. אני מסוגלת לשבת שלוש שעות ולדבר על הילד".

8. אהבה

עצמון חיה כבר שמונה שנים עם השחקן השרמנטי דן תורג'מן. היא ממש לא ששה לנדב פרטים, אבל בטרם נישאה נקשרו בשמה לא מעט אהבות, חלקן עם מגה־ידוענים: יהונתן גפן, יקי יושע, גבי גזית, רפי תבור. חלקם התפארו בה בראיונות לעיתונים בתקופה, שבה נכרך שמה בשמם.

„הייתי מעדיפה שהם ישמרו את הזיכרונות האלה לעצמם, במיוחד כשאני כבר אשה נשואה ואמא לילד. אם הייתי מספרת את כל הסודות, היו עושים עליי כתבה פעם בשבועיים. אולי כשאני אהיה בת 70־80 אכתוב על הכול, ואז יהיו כמה אנשים שיצטרכו להסתתר. תמיד הייתי מאוהבת פה ומאוהבת שם. האובססיה הזאת לאהוב, למצוא אהבה, לא להיות בודד, קצת מצחיקה אותי היום".

– גילי, ב'אסקימו לימון', מנפנפת את בנצי. גם את נפנפת את המחזרים שלך?

„אני לא חושבת שהייתי כל־כך נהנית לעשות את זה; לא שלא עשיתי. היו לי מחזרים שלא רציתי ונפגעתי, והיו מחזרים שעזבו אותי. היו לי הרבה מחזרים כשהייתי צעירה, מה לעשות? אני בנאדם שאוהב לטעום, וטעמתי מכל מיני מערכות יחסים".

9. זיכרונות

השחקן רפי תבור, כיום בן־זוגה של שרי צוריאל, היה בין אהבותיה הראשונות. הפרידה שלהם, כולל הדמעות של עצמון („זה היה כשהייתי קטנה וחמודה, ועשו מזה טרסק גדול בעיתונים") תועדו במדורי הרכילות, שאז עוד לא עמדו על טיבן של מילים כמו סלבריטאי, מפורסם או ידוען, והגדירו אותה בתואר פרסונה.

יקי יושע, שמביים אותה כיום ל'מונה דופק', חלק איתה, כך אמר באחד מראיונותיו האחרונים, ארבע שנים שיתופיות מאוד. „היא אישיות שלא קשה להתאהב בה", אמר. „זה היה, ומיצה את עצמו. חזרתי למשפחה וזהו". באותן שנים ליהק אותה יושע לשלושה מסרטיו. „אתה יודע כמה התאהבו ביי?" אומרת עצמון, „אנחנו חברים מאוד טובים מאז". גם בועז דווידזון התוודה באחד הראיונות שהיה מאוהב בה.

יהונתן גפן, אהבה גדולה, תיאר אותה ברוך: „ענת היא אחת הנשים הנפלאות ביותר בארצנו ומחוצה לה. היא אחד הדברים הנפלאים ביותר שקרו לי מעולם. היא רגישה וחכמה ויפהפייה ונהדרת".

– איך זה לחזור לעבוד עם יקי יושע?

„נשארנו חברים טובים כל הזמן. פעם הוא נראה לי יותר מנוסה ויותר מבוגר, ואם היה לי משהו לבקש או להעיר, עשיתי את זה ביראת־כבוד יותר גדולה. היום אני מכסחת. דברים שלא מוצאים חן בעיניי, אני באה ועומדת על שלי, כי הביטחון העצמי של התחזק".

– איך זה לחיות לצד גבר שנחשב חתיך הורס?

„תאמין לי, כשקמים בבוקר, לא על זה חושבים".

10. יומני היקר

עצמון ניהלה הרבה מאוד שנים יומן אישי. „אחר־כך זה הפך לרשימות". היא גם כותבת שירים. לפני 15 שנים כתבה:

„פגישה ראשונה פותחת לי אשנבים וערים לחלומות גדולים, בצד מציאות קטנה, מנת חלקי המתערבבת...

„אמרתי שאצלי הם צריכים להיות נמוכים ועשירים. ענה לי שיש לו פוטנציאל ושהוא ביצועיסט.

„בלי ידיים, חביבי, בלי ידיים. מותר להסתכל, רצוי... אין ברירה. טעמה של נשיקה ראשונה רק מפחיד אותי. אני מתנשקת רק אתו, אתה לא מכיר. אני שלו כמעט כמו מברשת שיניים. אני באמת אוהבת, אני אוהבת באמת. אחרי שני משפטים כאלה אני מוצאת במפתיע קשר בין דקדוק, לשון ודגדוג...

„טריקת דלת חרישית אל דממת הלילה, ושנינו נשארנו עם מונולוג ידוע, לאחר שהשתדלנו ליצור דיאלוג ממולח ולא חושפני מדיי".

עצמון: „אל תשכח שכתבתי את זה לפני כמעט 15 שנה. פעם כתבתי שהייתי מתה להיות זמרת, אבל אני מפחדת. חבל שאני לא יודעת גם להלחין. אחרת היה לי יותר קל להוציא תקליט ולא למשוך את זה שנים".

11. פרסומת

סרטוני־פרסומת מכניסים לעצמון כסף לא רע. בין השאר, ראינו אותה בפרסומת לטמפונים. עכשיו, בטלוויזיה, היא נכנסת למיטה עם מאור כהן, איש זקני צפת, בפרסומת לסדינים.

כהן, אליל־נשים בפוטנציה, היה בכיתה ד', כשעצמון כיכבה ב'אסקימו'. זירת הפשע היא המיטה, וכשבעלה של עצמון מגיע, היא משליכה אותו, עטוף בסדין, למרפסת, שם הוא מגלה עשרות כמותו.

„היינו עטופים בסדינים, כדי שלא יראו תחתונים ודברים כאלה", היא אומרת. „על עירום הייתי לוקחת יותר כסף. זאת היתה קומבינציה די אבסורדית. מאור נחמד מאוד. צחקנו המון. בסך־הכול השתעשענו במיטה. אמנם כיסו אותנו בסדינים, אבל היתה לנו היכרות מאוד [illegible] של הכן רציתי [illegible] לו [illegible] תביאי [illegible] אל תגזימי".

12. רכילות

[illegible] הרכילות נהגו לטפל בעצמון. ההתעסקות [illegible] מענגת אותה. „לפני שהתחתנתי חיתני איתי [illegible] שנים, ועכשיו כבר גירשו איתי ארבע פעמים. [illegible] שאני סהדיין בכלל הייתי. ואת הינקה לא [illegible] כותבים דברים, מלבישים הבנים. אם הייתי, חס [illegible], מגורשת בבעלי והיו כותבים, יביתם: אבל [illegible] ודים לא [illegible] כתבו שאחרי שלרץ היתה [illegible] עם [illegible] בסיב 'בקם האהבה', אני [illegible] בפרסומת עם מאור כהן. זה הוציא איתך [illegible]. אני עשיתי עבודה, כי רציתי להשתכר, ורציתי [illegible] פרסומת, וזו עשה טוב, כי היא רצה לשחק. זה [illegible] הקשר שיש בין שני הדברים האלה".

13. צ'ילבורת

[illegible] פעם שתי חברות טובות. ענת עצמון ואורלי [illegible]. [illegible] אפילו לשחק יחד בסרט. היום [illegible] לא. שתיהן מסרבות לדבר על כך, וכתוקף [illegible] עקשנית טוענת ש'אנה', השיר שכתבה [illegible] למשיגה, מתבסס על דמותה של עצמון. („אנה גומרת ברגע שפה/ יחסים שצריכים להספיק לשנה/ אנה שוב כורדה/ אנה מוכשרת המון פוטנציאל/ פעם היא תצליח אם ירצה הגורל/ אנה לא גומרת, אנה מאחרת/ למקום שאי־אפשר אחרת...")

„בשום אופן אני לא רוצה לדבר על זה. למה שאני אדבר על אורלי וילברשץ? היא מדברת עליי בכתבות שלה? מה שהיה, נאמר. אף אחד בארץ, מלבד אולי שלושים איש, לא מתעניין בזה".

– ומה בקשר למענה שיאנה נכתב עלייך?

„איזו שטות. זאת סתם רכילות". ■

צילום: ורדי כהנא

ענת עצמון. „האובססיה הזאת לאהוב, למצוא אהבה, לא להיות בודד, קצת מצחיקה אותי היום"

ענת עצמון ועמוס לביא ב'המונה דופק'

ملف: امن الاطفال

ידיעות אחרונות

הופיע!!

ישראל אהרוני ● נלי שפר

סין
דרך האוכל

מסעות קולינריים מסעירים ברחבי סין, חולידו את הספר הזה. ישראל אהרוני והצלם נלי שפר צוות וותיק ומיומן נסעו לסין וטיילו בה לאורכה ולרוחבה, ביקרו במחוזות הקולינריים החשובים, טעמו בישלו ואכלו במסעדות המפוארות ביותר, במסעדות העממיות ביותר, בשווקים, בדוכני האוכל שברחוב ואפילו בבתים פרטיים.

הופיע!!

אלן דה בוטון

חיבורים של אהבה

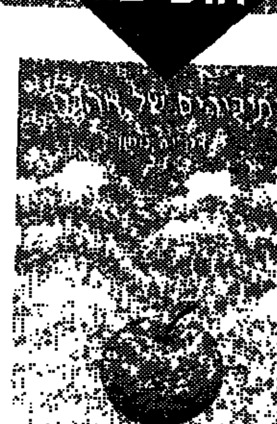

כך מתאר גיבור "חיבורים של אהבה" את פגישתו הראשונה עם קלואי, פגישה שהובילה אותו אל מסע פילוסופי־היסטורי־רגשי, חכם ומרתק, שבמהלכו הוא בוחן את סיפור אהבתם מכל זוויות היופי, הזעם, חשכלתנות הכאב, בניסיון לפענח את חידותיהם האוניברסליות של הלב ושל האהבה.

הופיע!!

כתב: צחי שן ● צייר: דובי זכאי

לאבא יש קרחת

יצא לאור הספר שיוציא את הקרחת מהחושך

הופיע!!

שלמה פרל

אירופה אירופה

סיפורו המדהים של נער יהודי בבית"ס הגבוה של ה"ס.ס. נער יהודי בן שש־עשרה במלחמת העולם השנייה, מוצא מחבוא בבית־הספר הגבוה לנערי ה־ס.ס. בגרמניה

הופיע!!

מאת: בנימין נתניהו

מקום תחת השמש

התקדמות לקראת פיוס ערבי־יהודי היא פרי הכרתם של הערבים בעוצמתה של ישראל, המונעת את אפשרות השמדתה.
הקרבת עוצמה זו למען רעיון השלום עלולה להביא לחיסולה הגמור של מדינת היהודים.

רעיון מרכזי זה, סיבותיו ותוצאותיו, מובעים בספר בהרחבה על־ידי יושב־ראש תנועת הליכוד בהווה ומי שהיה שגריר ישראל באו"ם, סגן שר החוץ וציר ישראל בוושינגטון.

הופיע!!

פרופ' עמי סידי

יש אונות

גבר אחד מתוך שמונה סובל מאימפוטנציה – ממצב של זיקפה קצרה מדי ועד להיעדר זיקפה מוחלט.
למה זה קורה? מה לעשות כשזה קורה?
מושעים אחוז מהגברים הסובלים מאין־אונות מטופלים בהצלחה מלאה!

הופיע!!

יחיאל חיון

והעיקר החיוך שבלב

ספר שכולו הנאה.
המדריך החינוכי לחיים אופטימיים

להזמנות בכרטיסי אשראי: טל. 03-5606064/5
להשיג בחנויות הספרים ובדוכני "ידיעות" ובחנות ההוצאה, רחוב מקוה ישראל 12 תל־אביב ● הזמנות בדואר: "ידיעות אחרונות", ת"ד 37744 ת"א 61376

קילופים

אודטה שוורץ

איך מרמים אותנו "מה זאת אהבה"

אפילו שזה קרה מזמן מזמן, אני לא חושבת, שאי פעם אשכח את השיעור הזה.

יום אחד צלצלתי לחברה שלי בבכיות מפה עד הודעה חדשה:

„הוא והוא, והוא, והוא", ייבבתי לה, „הוא עשה ככה, ואמר ככה, ואחר־כך ככה, ואחר־כך ככה – – "

כל העולם כולו, יעני, זה רק מאחוריו ומלפניו ומכל צדדיו של ה'חתן'.

„היי, היי, היי", צווחה עליי החברה שלי באמצע הספירלה שלי אל הבאקקט, „הוייסה!

„הכול הוא? ואת?! מה איתך את? מה, אין לך חיים את? איפה את בכל הסיפור הזה? בחיים שלי לא שמעתי אותך מוותרת על עצמך ככה! זהו? מחקת הכול? רק 'הוא' זה מה יש? אין יותר את?!"

והיא לא אמרה לי את זה במובן של 'מה חלקי בנוק', ואיפה האחריות שלי ל'למה זה קרה כזה'. היא פשוט הצביעה לי על שורש הרע – הפוקוס, המיקוד שלי, שנדד בהפרזה אל הזולת.

אבל אני הרי אהבתי 'אותו', ומה, 'אהבה' זה לא ככה? לעזוב את עצמך בצד ולהיות בעניין של הזולת?

כן, כן, זה ככה, בתנאי שזה בא ממקום של כוח ובחירה, ולא ממקום של עבדות ושל רפלקס מותנה.

שכחו לספר לנו שעד שמגיעים למצב הנהדר הזה של היכולת לוותר מבחירה, יש כמה מדרגות, שאסור בתכלית האיסור לדלג עליהן, כי אז פשוט לא מגיעים למצב הנהדר הזה של עוצמה!

והרי החרשות ועיקרן תחילה, לכל החמורים (נו, טוב, החמורות), שלא יצאו עדיין לחופשי:

כל בנאדם נולד עם פנס אישי, שהוא צריך לשים אותו רק על הראש של עצמו.

זה לא קשה – זה רק אסור, מבחינה תרבותית, בייחוד על הנשים.

הפנס הזה מאיר את החיים שלו (של הבנאדם עצמו), את האנשים והחברים שבתוך החיים שלו, את הקריירה שלו, את העיסוקים שלו, את הרצונות וההערפות שלו, את הרגשות שלו, את ההנאות שלו. ובקיצור – החיים שלו מלאים בחומרים משל עצמו.

ומדרגה ראשונה, שאסור, אסור, אסור אף פעם לדלג עליה בשם ה'אהבה' – זה שהפוקוס שלנו, שהפנס שלנו, במקום שיהיה מכוון על ראשינו, על עצמנו – יהיה מכוון בלעדית אל ראש 'אהובינו'.

ולמה אסור לעשות את זה?

כי אז אין יותר אנחנו. כי מה שלא רואים (כי הוא שרוי בחושך) 'לא קיים'. יש רק 'הם' (ילדינו, בני/בנות זוגנו, ולפעמים, באופן מופרז, גם חברינו).

ואז, אנחנו מנג'סים ונתלים עליהם כמו עלוקות, בשם 'זכויות האהבה', כמובן:

„תביא לי קצת אור מהפנס שלך, (קרי: תביא לי קצת תשומת־לב, בידור והפגת השעמום שלי, שלא לקחתי אחריות להרכיר אותו, עם חומרים משל עצמי...)

„אתה לא רואה שאני שרויה בחושך, כי הפנס שלי עליך?!

„אה? נבלו אתה לא אוהב אותי, כמו שאני אותך?" (הוא דווקא כן אוהב, זה רק שהוא לא מטומטם כמוך לוותר על עצמו בגלל זה)

וסבל, וייסורים, ומפח־נפש, ואכזבה, וטעם חרא בפה, ולמה צריך ורע לו.

נו, אז אני שואלת אתכם, זה לא אידיוטי?

שים את הפנס שלך (חוקי־חוקי, בלי שמות תואר של אגואיסט וכאלה) רק על הראש של עצמך, ואל תסע יותר בחושך לעולם!

וזה – שלעולמי־עד תפסיק לחיות בפוזה של מקבץ־נדבות, התלוי בחסדי 'פנסים' שלהבריות – הוא רק בונוס נלווה.

כן, כן, אילפו אותנו, הנשים, לשים את הפנס שלנו באופן קולקטיבי, רק על הגברים והילדים בחיינו. שזה, בעצם, לוותר על עצמנו טוטל לוס. שידרו לנו שרק נשים 'לא מוצלחות', שלא תפסו גבר ש'יאיר' אותן, נאלצות להשתמש בפנס שלהן על עצמן. יענו, רק נשים 'בךְךָה' צריכות לקחת אחריות על חייהן 'כמו גבר' ולמלא אותם בתוכן, 'לבד'.

חינכו אותנו לעשות את הדבר האידיוטי הזה 'כדי לא להפסיד' – וככה בדיוק אנחנו מפסידות. וי וי, כמה ערמומי!

מה לומר – מכל כיוון שלא בודקים את זה – רימו אותנו, בנות, ובגדול.

כי אהובינו – (ילדינו, בני זוגנו) – מתוקף זה שהם נורמליים, מחזיקים יופי יופי את הפנס של עצמם, מעל הראש של עצמם. תוספת הפנס שלנו רק עושה אותם יותר חשובים ונחשבים וראויים, מאיתנו.

ומה לעשות, מי שמוותר על עצמו (מחולשה, לא מבחירה!), מקרין כזאת יבחושיות לא נחשבת, שנותנת לבריות (כן, גם אלה הנקראות 'משפחתו') עוד פחות מוטיבציה להחזיר לו אור.

ולעומת זאת –

נשים שמחזיקות את הפנס שלהן מעל הראש של עצמן (שימו לב, שימו לב: לא חטא, לא פשע, ולא גניבה מאף אחד!) – נשים כאלה, לכולם, דחוף פתאום לשים את האור שלהם עליהן, ולהתייחס.

וזה קורה, בנות, מפני שככה זה בחיים: מי יש לו תרנגולת, תמיד נותנים לו ביצה...

בעיה 'קשה'

גבר שסובל מפריאפיזם (תקלה במנגנון הפיזי הגברי, שגורמת לזקפה מתמדת) רץ לבית־המרקחת כדי לקנות שם משהו שיקל על ייסוריו, אבל בבית־המרקחת – אבוי, היתה רק הרוקחת, בלי זכר לרוקח המוכר שלו.

„תסלחי לי", שאל את הרוקחת בבושה איומה, תוך כדי מבטים עצבניים לצדדים, „מתי יבוא הרוקח?"

„עוד מעט", ענתה לו, „הוא צריך לחזור עוד כמה דקות".

ה„עוד כמה דקות" האלו נמשכו ונמשכו, ולרוקח אין זכר.

מקץ שלוש שעות פנתה אליו הרוקחת בעדינות: „תשמע", אמרה לו, „אל תתבייש ממני, תתייחס אליי כאילו הייתי רוקח גבר. מה אתה רוצה? קונדומים? אל תתבייש, באמת, לא צריך להתבייש".

והאיש – במצוקה איומה. מצד אחר, הוא מת מבושה, אבל מצד שני, הכאבים הורגים אותו, ומצד שלישי, הרוקחת מפצירה בו שיתייחס אליה כאילו היתה רוקח גבר.

„נו, טוב", אמר לעצמו, „אין מה לעשות".

לקח את הרוקחת לצד, נשם נשימה עמוקה, שלשל את המכנסיים והראה לה את הממצא.

„מה את יכולה לתת לי בשביל זה?", שאל אותה בתחינה עצומה.

הרוקחת הסתכלה בעיון על העסק, ואז ביקשה סליחה לרגע, כי היא צריכה להתייעץ עם הלבורנטית.

אחרי חמש דקות התייעצות יצאה ואמרה: „בשביל זה אני יכולה לתת לך ארבעת אלפים שקל לחודש, אוכל ולינה".

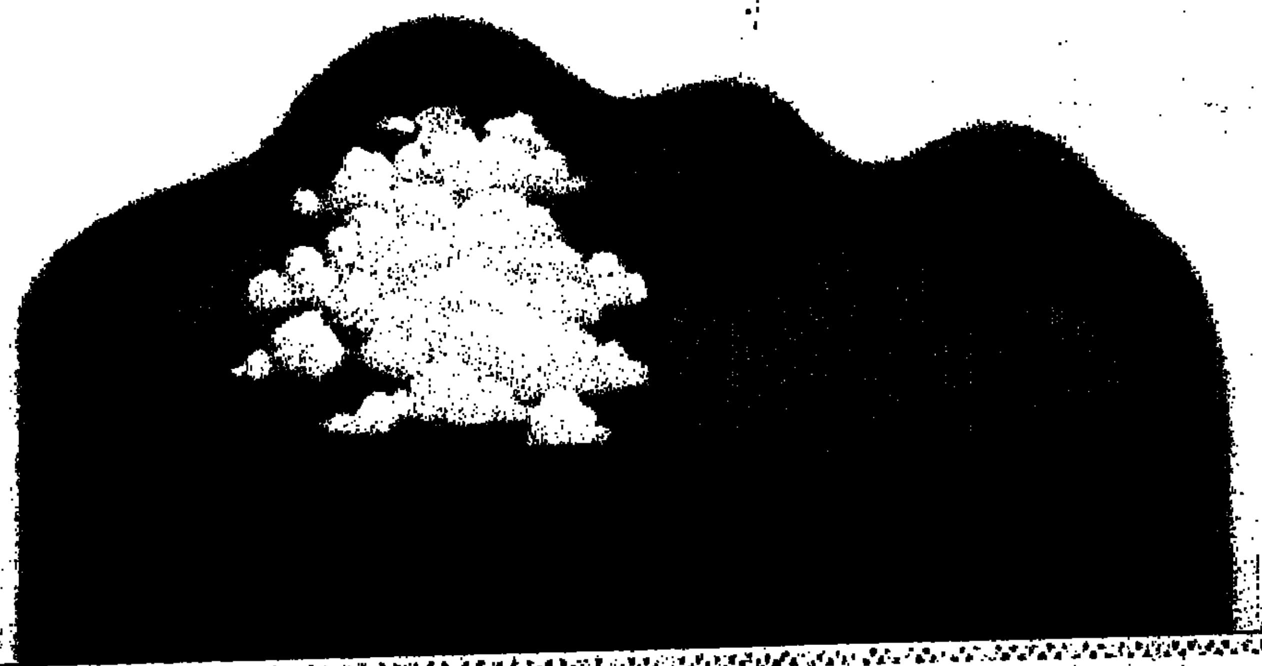

איור אילוסטרציה: דיוויד ווילקוקס

בר־מזל

ריצ'ארד גיר שלי מחפש סוף־סוף דירת רווקים בהוליווד. הוא מוכן לשלם בין שניים לשלושה מיליון דולר. אולי זה יסתום את הפה לכל מי שממציאים לו רומנים שלא היו ולא נבראו. דירת רווקים, זה אומר שהבחור מתכונן להיות לבד הרבה זמן, ובצדק. הוא, דרך אגב, גם מחפש רהיטים, כי סינדי לקחה את כל הרהיטים שקנו ביחד. שתיקה. אפילו ג'וליה רוברטס כבר יודעת כמוני שלא כדאי לה לבנות על קשר קבוע עם ריצ'ארד. לכן היא משוחחת בטלפון שעות עם ג'ון פ. קנדי ג'וניור. מה שבטוח בטוח.

זמר העבר פט בון, שלא רק שר, אלא גם הטיף לאהבת ישו ולחיי משפחה מאושרים, החליט שדחוף לו עכשיו לגלות לכל העולם כולו שהוא בעצם בגד באשתו עם עשר נשים לפחות. עם זאת הוא ממשיך בשלו ואומר שבמקום להתגרש, אמונתו בישו רק חיזקה את הקשר בינו לבין שירלי, אשתו. מה אני לומדת מזה? קודם־כל, שמותר בהחלט לבגוד בבן־הזוג ובאותו הזמן ממש לאהוב את ישו, כי ישו סולח לכולם, גם לבוגדים. אז יאללה, לבגידות, ידידיי.

אם תהיתם מי החבר הכי טוב של מי בין המפורסמים או הידוענים, אז הנה לפניכם הרשימה: ברברה סטרייסנד היא החברה הכי טובה של מעצבת־האופנה דונה קארן, וכמובן בדרך־כלל לובשת את יצירותיה. ג'ק ניקולסון, כשהיה יותר צעיר ונמרץ, היה החבר הכי טוב של וורן בייטי, שגם הוא היה צעיר ונמרץ ביותר. ביחד הם יצאו לכבוש בנות, ולהצלחה של שניהם לא היו גבולות. היום, כששניהם בגיל העמידה – וורן נשוי לאנט בנינג וג'ק חי עם רבקה ברוסארד – הם נפגשים ומדברים בעיקר על חיתולים. מריסה טומיי ורוזי פרז שיחקו יחד בסרט, ומאז הן החברות הכי טובות. עוד צמד חברות לא־שמרני הן מדונה ורוזי אודונל. הן אוהבות לשוחח על אהבה, סקס, אימהות, וכמה קשה למצוא דייט הגון. חברות ותיקות הן ג'וליה רוברטס וסוזן סרנדון. הן אוהבות לצאת לבלות בצוותא, וסוזן אומרת שסצנות האהבה הלוהטות בסרט 'משהו ללבוש', בין ג'וליה לבין אהובה של סוזן טים רובינס, רק שעשעו אותה. אתם יודעים מה, אני ממש לא מאמינה לה. עוד חברות טובות הן לייזה מינלי ומלאני גריפית. בכל משבר של אחת, תומכת בה האחרת באהבה רבה. רוב ריינר הבימאי הוא חבר טוב של בילי קריסטל, ולכן נתן לו את התפקיד הראשי ב'כשהארי פגש את סאלי'. זוג מוזר הם מייקל דאגלס ודני דה־ויטו. הם כבר שיחקו ביחד בשלושה סרטים, ועוד ידם נטויה – והכול בגלל החברות. אפילו שתי דוגמניות־על, שאמורות לשנוא זו את זו – נעמי קמפבל וכריסטי טרלינגטון (בתמונה) – הן בעצם חברות טובות, מה לעשות.

פאביו הדוגמן ישב לו ואכל לבדו במסעדה בקליפורניה, כשלפתע הגיחו מולו שתי צעירות, הורידו את חולצותיהן והתעקשו שיחתום להן אוטוגרף על שדיהן. בהתחלה הוא סירב בתוקף, אבל כשראה שרק כך יצליח להיפטר מהן – חתם, הן הסתלקו והוא המשיך בארוחה. וכולכם בטוח מקנאים במזלו הטוב.

מישל פייפר רותחת מזעם על כך שחובב מחשבים הצליח להדביק את הראש שלה על גוף עירום של חתיכה ושולח את הצילומים האלה לכל חובב עירום דרך רשת האינטרנט. היא כבר פנתה לעורך־דין.

אנג'י אברהרט, שעזבה את קווין קוסטנר לטובת סילבסטר סטאלון מסבירה לי שנמאס לה מקווין, שכל הזמן דיבר רק על עצמו. ועל מה מדבר סילבסטר, אני תוהה.

השחקנית ג'יימי לי קרטיס מצהירה שלמרות שהיא כוכבת קולנוע, היא אוהבת לעשות את עבודות הבית בעצמה ולא נעזרת בסוכני־בית ובעוזרים למוניהם. יופי, ג'יימי.

גם ג'ולית רוברטס וגם מאחבת לשעבר ליאם ניסון ירוויחו כ"א שמונה מיליון דולר עבור סרט חדש, שבו משחקים שניהם. זה היה אחרי שג'וליה קיבלה את הבוכטה, וליאם דרש אותו סכום בדיוק.

אליסון מ'מלרוז פלייס', שאותה משחקת קורטני תורן־סמית, אומרת ששדיה גדולים מדיי, והיא מקטינה אותם בתרגילי יוגה. לך תבין.

רק כדי להראות לכם, קוראיי היקרים, שאני לא מושלמת – טעיתי וצר לי על כך, כשכתבתי שדייויד בואי עומד להיות אב בפעם הראשונה משום שאשתו אימאן בהריון. אמנם היא בהריון, אך לבואי יש כבר בן בשם זואי מאשתו הקודמת, אנג'י. ובכן, הסליחה עם זואי ועם דייויד ובעיקר עימכם, הקוראים הנאמנים שטרחתם והגהתם אותי בטלפונים ובמכתבים נרגשים. עוד למדתי מכם שחוסר הסימטריה בעיני דייויד – האחת חומה והשנייה כחולה – אינו מלידה. מסתבר שהאיש נולד עם עיניים כחולות, אך אחת מהן נפגעה במחלה, והרופאים החליטו על השתלה, רק שלא היה להם כחול באותו הרגע, אז שמו חום. המשיכו ותקנו אותי, כי רק מי שעושה – גם שוגה.

בוקר אחד קמה לה אשה אחת בשם דברה רן בטקסס והודיעה קבל עם ועדה שיש לה ילדה בת 12, שנקראת כריסטינה ואביה הוא לא אחר מאשר ארנולד שוורצנגר. מה שהיא רוצה זה, כמובן, דמי־מזונות והרבה. ארנולד מצדו היה, כמובן, מזועזע. בתביעתה כתבה שבעברה היתה רקדנית סטריפטיז, וכאשר הופיעה באינדיאנפוליס, היה ביניהם סטוץ, וממנו נולדה לה בתה. הוא טוען שלא היה בכלל באינדיאנפוליס בתקופה שהיא מציינת. בקיצור, מחכה לו כאב־ראש לא קטן, שיעלה לו גם כסף, קרוב לוודאי.

אולי שמחתם לב לכך, ואולי לא, אבל ג'סיקה לאנג, זוכת האוסקר השנה, יוצאת קבוע עם השחקן טים רוט. היא היתה איתו בחלוקת פרסי האוסקר, והיא יוצאת איתו לאירועים החשובים. בעלה סם שפרד אינו נראה בשטח.

דרו בארימור החליטה להשלים עם אמה ג'ייד אחרי סכסוך שארך שנים.

כמה דגולים חגגו השבוע ימי־הולדת במקביל: ברברה סטרייסנד חגגה 53, ג'ק ניקולסון 58, שירלי מקליין 61, אל פאצ'ינו 55, ג'רי סיינפלד 41, דניאל דיי לואיס 38, מישל פייפר 38, אנדרה אגסי 25.

הידעתם שכשדייויד לטומן אוכל במשרד, האסיסטנט שלו חותך את מזונו לחתיכות קטנות, כדי שהכוכב לא יצטרך להתאמץ, חלילה?

דמי מור הכינה לבעלה ברוס וויליס מסיבת יום־הולדת 40 ענקית, שעליה הוציאה מיליון דולר. היא הזמינה 140 סלבריטיז, ביניהם דון ג'ונסון, קלינט איסטווד, וודי הרלסון, ארנולד שוורצנגר וג'ינה דייויס, ואת כולם הטיסה לסוף־שבוע מפואר בסאן־ואלי, איידהו. והכול בהפתעה לברוס.

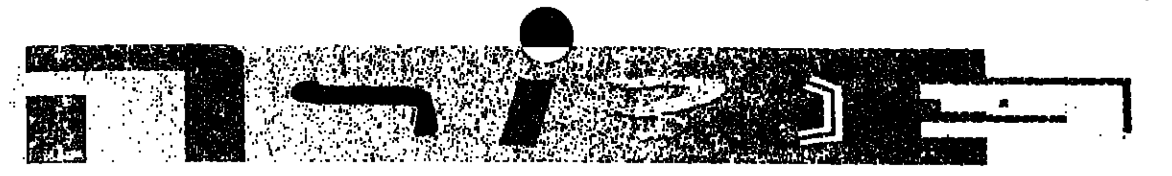

Chantelle
SOUS LA MODE, LA MODE

20% הנחה
על כל הדגמים

חזיות שנטל פריז

יבוא ושיווק: ג'יק קובת בע"מ, "טקסטיל סנטר"–חולון, טל: 03-5599971
להשיג: בחנויות ללבני נשים, המשביר לצרכן, המשביר מחסני אופנה וברשת חנויות ג'יני:
ת"א-בית התעשייה ג'יני ר"ג-בית סילבר ג'יני ירושלים-קניון י-ם ג'יני אשדוד-קניון לב אשדוד ג'יני שקם-קניון בת ים ג'יני שקם-ראשון לציון
ג'יני נתן-הדר יוסף ג'יני רעננה-מרכז אליאב ג'יני שקם-קניון איילון ג'יני שקם מלחה-קניון י-ם

שליחות קטלנית

גפי אמיר מפטרלת • מתרוצצת • טורקת • נוברת • חוקרת

זכרוני בין ניצה גינוסר ועו"ד דליה רפפורט — צילום: יובל שמש

הרמטכ"ל, דנה מרגלית, אשתו של דן, ניצה גינוסר, אשתו של יוסי, ערנה הירשמן, אשתו של ראש השב"כ לשעבר. „קיבלתי הרבה מתנות ספרותיות", סיכמה מירי בחדווה את האירוע.

היה או לא היה. עליזה גורן, יועצתו החדשה של ראש הממשלה, התארחה לפני שבועיים עם בעלה יגאל, אקס־כתב הטלוויזיה, במנגל (ברביקיו, ברביקיה) אצל חברה הטוב אדיר שפירא, ונשמעה, באוזני יותר מאורח אחד, משוויצה: „אז ראש הממשלה קרא לי ואמר: בעוד שבועיים את נכנסת לתפקיד, אף אחד לא יודע מזה. גם לא איתן הבר". אחר־כך, סיפרה עליזה לחבריה על חדשא, אמר לה רבין: „לא יכול לחיות שהמעשים שלי יהיו כל־כך גדולים, והדימוי שלי כל־כך נמוך".

גורן, בתגובית: „זו המצאה מרושעת. אכן הייתי בארוחה אצל אדיר שפירא, הוא חבר שלי שנים, אבל על שיחותיי עם ראש־הממשלה אני לא מדברת בפומבי".

- אורחים שהיו שם שמעו ודיווחו.

„הם סתם ממציאים".

איפה הגברים, איפה?

מסיבת־בנות היא לא פטנט רשום של אף אחת. או שכן?

יש מי שהטביע חותמו על ההיסטוריה, כי המציא את תורת היחסיות, ויש מי שהטביעה את חותמה כי המציאה את ז'אנר מסיבות הבלונדק'ות. מירי זכרוני, יחצנית, אשת עו"ד ובלונדק'ה ידועה בזכות עצמה, כינסה 40 מחברותיה לחוג עימה את יומולדתה, כפי שהיא עושה כבר 15 שנה ברציפות. „אני חוגגת יום־הולדת לנשים בלבד. היום הרבה מאוד נשים עושות את זה, אבל אני בהחלט רואה בעצמי אחת ממייסדות המנהג" ב'ונה, סתיין איינשטיין.

עולם הבלונדק'ות התגלם הפעם בדמות המוטל אנטקי, אשתו של אלכס, טלי שחק־ליטקין, אשת

דוגמנית מכתתת פלטפורמות — צילום: יובל שמש

ההצגה חייבת

מיני־שערורית על המסלול, עם סיומית מפתיעה בהחלט

תונית: שתי שניות אחרי שהחלה תצוגת בגדי־הקיץ של דורין פרנקפורט, בבית־קפה הצמוד למרכז אגודת 'ארץ־ישראל יפה' בפארק הירקון בתל־אביב, חטפו אנשי ארץ־ישראל היפה את הסעיף לנוכח המוסיקה שהושמעה בתצוגה והפריעה להם בהרצאה (שנושאה, לא תאמינו, היה כיצד לשמור על ארץ־ישראל היפה).

בתגובית פלשו אנשי העמותה ההומניטרית לתצוגה ואיימו על הדי־ג'יי, שאם אינו מכבה תיכף ומיד ת'דציבלים, הם מנתקים לו החשמל. שתי דקות אחרי כן, בעוד איבונה קרוגליאק טופפת על המסלול בחן, אכן נותק החשמליק, אך איבונ'קה לא איבדה עשתונותיה המחוטבים, ולאחר רגע מביך (שבמהלכו צעק לעברה המארגן מוטי רייף: „לא לעצור! קדימה", כאילו היה המ"מ מגבעת התחמוראי־שתו), המשיכה לצעוד, בעודה מומומת לעצמה בחינניות.

אורחיה של פרנקפורט (חלי גולדנברג, יובל בנסין, אביבה פיבקו ושרי רז מהטלוויזיה) אלתרו מיד פרץ־

ה סוטני, ובעודם שואגים בגרונם הצרוד: היא לא ... הוא גרולה", ולחילופין „אנחנו לא נפסיק לשיר־אי"... כיתתו הדוגמניות פלטפורמיותיהן כאילו דבר לא ... ה.

שליחות ציבורית

השבוע התגלה כי יקוראי המדור הם סטייליסטים מעוטים, שכן בתשובה לשאלית מהי המסעדה הטובה בארץ, העניקתם תיקו לתואר הבי של אודיני, עם 10% מהקולות, ועור לשיפוד־התקווה'. אחריה, במקום השני, 'דליריג' בתל־אביב עם 14% מהקולות. אחריה, במקום השלישי, 'קימל' בתל־אביב ו'מגא' בזיכה עם 9% מהקולות. אחריהם: רשת 'יטבתה', 'רוקפור' ו'מתקלים ושטקינג' ברמת־השרון.

שאלת השבוע: בהמשך לסקר התח"ב ... מי הוא כתב הטלוויזיה הכי נחשקי ... הוא אלון בן־דוד, כתבה הצבאי של ... או רוני דניאל, כתבתו מחדשות ... הוא יוכה בתואר מנשה רז העצבני ... עדין, מתורגם המתוק והעולה ומה ... שקי, הבתב־פרשן הכי שווה ... יוסי עין־דור, כתב המשטרה של ... שני בעל הבבם הרצינוליוגי? תייגו למספר 03-5652299 וספרו לנו מי הוא הכי תתיך בטלוויזיה.

מאור. „שמתי לב שיש דיפרנט גדול בין צילום לחיים" — צילום: יובל שמש

אוסקר וג'נטלמן

ראיון מיוחד: בועז מזור, יד־ימינו־של, מסביר דבר או שניים על הפער בין־ישראל לעולם החיצון

אחרי שהסתיימו הריוחים המקיפים על ביקורו בארצנו של מעצב־העל אוסקר דה־לה־רנטה ועל התצוגה למען בית־החולים תל־השומר, שנערכה בחסות לאה רבין, הסתברה השבוע הפאריוחק'ה הגדולה. בועז מזור, ישראלי לשעבר (אחיה של יהודית מזור מלכת־המים לשעבר והיום ג'ודי טאובמן, אשתו של הבעלים של 'סותבי'ס) ועתרו האישי של הרנטה, חושף: „אוסקר התרשם מהספיריט והקיירנס הישראליים, אבל מבחינת התצוגה, היו כמה דברים בעייתיים. קודם־כל הבעיה של הדוגמניות הישראליות, שלא הצליחו ללכת על העקבים. אוסקר רווקא היה מאוד ג'נטל כלפיהן".

– זו הבעיה בסוף?

„הבעיה, שלא מומן בתצוגה גדולה שלנו בניו־יורק והדוגמניות נעלו אותן נעליים בדיוק והלבו יפה מאוד. בארץ היתה דוגמנית אחת שהלכה כאילו היא ... וכולנו התחלנו לצחוק. לא ... דוגמנית מקצועית ... לא היה ...".

– אז אתה לא ממש מתרשם מהדוגמניות הישראליות.

„..." [illegible]

בתצוגה ישבתי ליד לאה פלטשר, ועל כמה מהבנות משום אמרתי לה: הן יכולות להצטלם, לא ללכת על מסלול".

– עכשיו אתה חוזר ללוס־אנג'לס?

„אני חוזר לניו־יורק, ואחר־כך יש לנו שני שואו גדולים בלוס־אנג'לס, וביוני אנחנו מתכוונים לנסוע לאירופה".

– מה שלום הבלונדקיות בלוס־אנג'לס?

„אני לא יוצא עם דוגמניות, אני בחברה של סוסייטי ליידי'ס. אני יכול לספר שג'זאן קולינס היה עכשיו עם רובין הולשטיין, בחור אנגלי נהדר, יש להם דירה מקסימה בלונדון. היא בעצמה לא אוהבת הוט־קוטור, אבל היא סטאר, והיא צריכה להתלבש יפה. את אחותה ג'קי אני רואה די הרבה. שלומה מצוין".

– כותבת ספר חדש?

„ג'קי כותבת ספר חדש פעם בחודש. נפגשנו לא מזמן בארוחת ערב אצל איוונה מימיר ולואי דודון. גם ננסי רייגן היתה שם, אנחנו מתראים הרבה".

– בעלה של ננסי הודיע לא מזמן שיש לו אלצהיימר.

„זה מאוד עצוב. היינו בארוחה שמונה איש, והתהירו אותנו קודם לא לשאול שום שאלות על המחלה. הוא עצמו לא אמר הרבה, אבל הוא שוכח דברים. קירק דאגלס, חבר מאוד קרוב שלו, סיפר לי שהם הולכים להתעמל יחד כבר שנים, ופתאום מיסטר פרזידנט לא מזהה את קירק. לננסי זה קשה מאוד. לפחות נפגשנו בעוד אירוע, ולשם היא באה לבושה כל־יום ואטרגיש אחרית".

אפירה אורון, פעוטה בת 14, המתפקדת בחיי היומיום כבתו של גפי אורון, הבעלים של 'גלי', הפכה לדוגמנית, וכבר זכתה בתפקיד מרכזי בסרט־פרסומת, שצולם בשבוע שעבר לחברת גלי. כשיש פרוטקציה, מי צריך קשרים?

שור 21.5־22.4

שישי עד שני – יהיו מאוד קובעים ומשמעותיים לעתיד. יחסים עלולים להסתיים סופית ולגרום לכם אפילו לשנות את מקום המגורים. ולא מדובר על שינוי מרצון, אלא מכורח הנסיבות. ילידי סוף מזל שור יושפעו במיוחד מימים אלה.
קריירה – גם בתחום זה עלול להיות שינוי המנוגד לטובתכם או לרצונכם. נסו לשמור על המצב הנוכחי ולדחות כל שינוי במספר חודשים לפחות.
אהבה – קשר חדש עשוי להתחיל במפתיע. שימו לב אליכם, ואתם עצמכם פתוחים ומוכנים ליחסים מסוג אחר.
כספים – מרקורי בנסיגה בבית הכסף שלכם, מה שעלול לגרום טעויות והפסדים כספיים. שמרו על הקיים.

תאומים 21.6־22.5

ביום שני נכנסת השמש למזל תאומים, ואתם תתחילו להרגיש טוב יותר, בעיקר אלה שנולדו בשבוע הראשון של המזל. אבל החיים לא יתנהלו לפי המתוכנן – בעבודה או בתפקיד שהוצע לכם מתגלות בעיות זמניות.
חו"ל – משהו משתבש בקשר עם ארצות אחרות וגורם אכזבה. נסיעה לשם עלולה להירחות, כמו גם ביקור של מישהו.
ראשון עד שלישי – עימותים עם הממונים. עדיף לא לומר דבר, גם אם אתם צודקים. אין מי שיתמוך בכם, זה יכניס אתכם לטתח ולאמירת דברים, שעדיף שלא יצאו בינתיים.
רביעי־חמישי – אתם מתעודדים, מקבלים תמיכה מידידים, מתקנים יחסים ומקבלים הצעת עבודה מעניינת ושונה.

סרטן 22.7־22.6

שישי עד צהרי ראשון – לא יהיו קלים. אתם מודאגים ממספר דברים, חוששים לעתידכם הכלכלי ונדמה לכם שיש איזו הידרדרות במצב. דאגה נוספת קשורה למצבו של מישהו הקרוב לכם. שבוע זה מביא את הדברים עד משבר, אולם כבר מהשבוע הבא תבינו שהמצב השתנה לטובתכם.
מרקורי בנסיגה – מרגיש את הצורך לשמור על סודיות מוחלטת בתכניות, בעיקר אלו הנוגעות לכספים, לקריירה או לקשרים עם חו"ל. יש מי שמקנא בהצלחותיכם ומנסה לקלקל לכם בכל מקום.
צהרי ראשון עד שלישי – הצלחה בבחינות עשויה להיות, בתנאי שלא תשתפו פעולה עם אף אחד בזמן הבחינה.
ידידות – מתפתחות כשעתידה אינו ברור. אתם מתחילים לפתח רגשות, אולם התנאים הנוכחיים יפריעו ביצירת קשר רגשי.

אריה 23.8־23.7

אתם עומדים בפני פרשת־דרכים, רוצים לתכנן את העתיד ולדעת מה עומד לקרות. לא טוב להאיץ בדברים, תנו להם להתפתח בקצב שלהם. שבוע זה סוגר תקופה של שבעה חודשים, ומהשבוע הבא תהיו שוב יותר שקולים.
שישי עד ראשון – ממהרים לכעוס ולריב, בעיקר עם בני־הזוג. יחסים עלולים להסתיים פתאום.
שני־שלישי – מצב־רוח ירוד, הרגשה כללית לא טובה, וצורך לטפל בענייניכם הכספיים ביותר זהירות. נסיגתו של כוכב מרקורי מתחילה השבוע, ועלולה לגרום לכם לרעות בכל הנוגע לענייני כסף ורכוש.
רביעי־חמישי – ידיעות משמחות עשויות להגיע מחו"ל, נסיעה צפויה. הצלחה בבחינות, בתנאי שלא תסתמכו על חברים.
אהבה – חדשה עשויה להתחיל דרך מקום העבודה, אלא שזו מתנגשת עם קשר חשוב וטוב יותר, שבו אתם מעורבים.

בתולה 23.9־24.8

שישי־שבת – העצבים שלכם נמתחים מדיי, ואינכם יכולים להמשיך כך. התרחקות מכל מי ומה שמפריע, זהו הפתרון. את זאת תוכלו לעשות בקרוב. ייתכן שלא תהיו היוזמים, אבל תוכלו ליהנות מהתוצאות.
בעבודה – אי־הבנות גורמות לאיחורים ולדחיית דברים חשובים. צריך לברוק שהכול מובן ולדאוג שלא יהיו עיכובים. הצעת עבודה שתתקבל תצטרך להיבחן בעוד כחודש.
צהרי ראשון עד שלישי – מעודדים יותר. קשר עם מישהו שחוזר מנסיעה עשוי להתחדש או להתחיל. הצלחה בבחינות לסטודנטים.
רביעי־חמישי – לא הימים המתאימים לביצוע עסקות וכו"ב. את ענייניכם הכספיים דחו לפחות במספר ימים, ועוד יותר טוב לחתום על עסקות, על חוזים ועל מסמכים לאחר ה־17 ביוני.

מאזניים 23.10־24.9

שישי עד ראשון – אתם לחוצים, אנשים מצפים מכם ליותר מדיי, ברור להם שתקחו אחריות על כל מה שקורה במשפחה, ואותו דבר גם בעבודה. הרגלתם את האנשים לכך, וגם אתם עצמכם לא מאמינים שמישהו אחר ידאג לכל הדברים באותה מסירות וחוכמה כמותכם.
בעבודה – זהו שבוע מתאים לבסס דברים לעתיד, תוצאות מיידיות אפילו הן טובות, עלולות לאכזב בהמשך, אבל כל עשייה למען העתיד היותר רחוק תוסיף ביטחון ויציבות.
כספים – כדאי לבצע פעולות למען העתיד; מה שייעשה מתוך דחף או התלהבות רגעית עלול לגרום להפסדים.
בחינות – קשיים בעיקר בין ראשון לשלישי.
אהבה – שהחלה בשבועות האחרונים, עלולה להסתיים פתאום.

מרים בנימיני

ירח שחור

מעבר הירח ממזל למזל כאשר הירח אינו יוצר היבטים לכוכבים אחרים, נקרא זמן 'ירח שחור'. אז רצוי לא להתחיל בפרוייקטים חדשים, לא לקבוע פגישות חשובות ובכלל, כדאי לדחות כל פעילות חשובה לזמן אחר. הירח יהיה במולד בדלי, דגים וטלה.

שעות הירח השחור:
שישי השעה 09.27 עד 10.40
ראשון 14.37 עד 04.41
שלישי 20.36 עד 22.14
חמישי 24.13 עד 08.47
23.08 עד 19.07 ב־26.5
10.00 עד 21.09 ב־30.6 (31 בחודש)
22.18 עד 20.03 ב־2.6
08.42 עד 06.31 ב־5.6
16.14 עד 15.39 ב־7.6

איור: זהבה בנימין

קוראים מוזמנים לשלוח איורים עפ"י הכתובת: 'ז ימים' 'ידיעות אחרונות', רח' מוזס 2, ת"א עבור ההורוסקופ

מרקורי בנסיגה

כוכב מרקורי, המסמל את התקשורת, משפיע על חיי היומיום. תקשורת, ביחוד בתקופה זו, היא מרכיב חשוב כל כך, שכל שיבוש קל מיד גורם לשיבושים בסדרי היום ולבעיות בעבודה, בכספים, ביחסים ובכל תחום חשוב בחיים. מרקורי ימצא השבוע במזל תאומים, שהוא המזל בו הוא שולט, ולא הידיעות שמסמל את התקשורת. נסיגת מרקורי תורגש היטב בנושאים [illegible]

עקרב 22.11־24.10

מתח פנימי והתרגשות יאפיינו את שלושת הימים הראשונים של השבוע. אתם מרגישים שחייכם עומדים להשתנות. עוד לא ברור לכם מה טיבו של השינוי, אך אתם מצפים לו בכיליון־עיניים אך גם בחשש.
חו"ל – אנשים שם, עבודה או לימודים שבהם תעסקו שם, כל זה מסקרן ומושך אתכם בימים אלה. עם זאת עד ה־17 ביוני לא רצוי לתת תשובות מחייבות בשום נושא.
כספים – זהו הנושא היותר רגיש, כי אתם יכולים לבצע טעויות בגלל מידע שגוי שיגיע אליכם.
רומנטיקה – השבועות הבאים עשויים להביא למפנה דרסטי בהתייחסותכם לאהבה. מישהו שתכירו ישפיע מאוד על חיי האהבה שלכם, ואפילו התייחסותכם לבני־זוגכם תשתנה.

קשת 21.12־23.11

אתם משתחררים מעומס העבודה ומההתחייבויות הרבות, שהכבידו עליכם לאחרונה. הבריאות משתפרת ועימה ההרגשה.
יחסים – עם בני־זוג קבועים או עם מישהו חדש לא יהיו פשוטים. בני־הזוג נוטים להיעלב מכם, למרות שאינכם מתכוונים לפגוע בהם. תצטרכו להסביר שזהו מנהגכם, תמיד לומר את האמת.
בעבודה – אווירה נוחה משהיתה, תנאים טובים ועכשיו אתם נהנים לבוא לעבודה. עוכרת חדשה מרתקת ומוסיפה עניין.
כספים – נראית אפשרות לבניית הכול על בסיס מוצק וחזק יותר. כדאי לפעול ללא שותפים, ולא בכספי אחרים.
יחסים – חדשים עשויים להתחיל. הפעם לא אתם היוזמים, נראה שתופתעו להיווכח מי הם המעוניינים בקרבתכם.
בנסיעה ארוכה או בטיסה עלולות להיות בעיות השבוע.

גדי 20.1־22.12

שישי עד שני – עלולים להיות קשים, ובעיקר משמעותיים לעתידכם. תוצאות הדברים, שבהם עסקתם בפברואר, יתגלו עכשיו, ואם מדובר בעניינים כספיים, חשוב שתתייעצו עם כל מי שלענייניו העסקיים אתם אחראים.
בעבודה – תעבדו קשה והרבה, אך לא מעט בעיות צפויות שם. יש נטייה לסבול מטעויות של אחרים או מרכילות הנוגעת אליכם.
עסקות – עלולות לאכזב, דחו חתימת עסקה עד לאחר ה־17 ביוני.
אהבה – יחסים חדשים או מחודשים יגוונו לכם את השבוע, בתחום הרומנטי צפויה הצלחה.
בנסיעות – ייתכנו תקלות. כדאי לברוק את הרכב לפני נסיעה.
שבוע זה הוא מעין גשר בין תקופה מעיקה וקשה בת 7 חודשים לבין תקופה, שבה הכול יורום ויהיה קל יותר, וזאת החל ב־26 בחודש.

דלי 18.2־21.1

מתח רב במחציתו הראשונה של השבוע, עימותים עם אנשים קרובים עלולים להביא אתכם לצער קיצוני ולניתוק יחסים, שעד עכשיו היו חשובים לכם ביותר. גם בקריירה תגיעו להחלטה חד־משמעית וברורה. אינכם יכולים להמשיך בהתלבטויות. ההצעות שתקבלו השבוע, בייחוד בשישי־שבת, יאלצו אתכם להשיב מיד.
כספים – ראשון עד שלישי נותנים לכם הזדמנות לדאוג לעתיד היותר רחוק. מצבכם הכלכלי אינו קל, והסיכוי לשפרו השנה קטן. אבל הצעדים שאותם תבצעו כעת ישפרו את מצבכם בעתיד.
רביעי־חמישי – היו זהירים בנסיעותיכם. יש נטייה להיכנס לסכסוך כמעט בלי להרגיש שזה קורה.
בבית – אווירה נעימה, מישהו מהעבר יפתיע בביקור.

דגים 20.3־19.2

הבית הוא המקום המרגיע ביותר. מיום ראשון הסיבה תהיה ברורה יותר. עם זאת מכשירים יפסיקו לפעול, ובשבועות הבאים תיאלצו לחפש שוב ושוב בעלי־מלאכה שיתקנו את הקלקולים.
שישי־שבת – נוטים להרגיש לא טוב, מצב־רוח ירוד, בעיקר בגלל מישהו או מישהי שגרמו לכם לאכזבה.
ראשון עד שלישי – תרגישו טוב יותר ותופתעו לטובה מידיעה או מהצעה שיגיעו מארץ רחוקה.
כספים – זהו שבוע שבו נוטים לטעות בגדול, ועקב כך לסבול משינוי לא רצוי במצבכם הכספי.
היכרויות – חדשות יהיו, קשר רומנטי נעים ונוסף ביטחון עשוי להתחיל בימים אלה. בני עקרב, שור וגדי יתאימו.

טלה 21.4־21.3

ענייניכם הכספיים מחייבים טיפול זהיר. בשישי עד ראשון כדאי לעשות כל דבר שהוא, פרט לעיסוק במכירות, בקניות ובהתחייבות. עם זאת סכום כסף עשוי להגיע במפתיע, אבל כדאי לשמור אותו ולהשתמש בו בעוד זמן־מה.
שישי שבת – הזמנה לאירוע משמח או למפגש חברתי יפגיש אתכם עם חברים חדשים ועם אפשרויות חדשות בתחום הרומנטי.
ראשון עד שלישי – הימים היותר קשים, הבריאות עלולה להציק וכדאי שתארגנו לעצמכם ימים שקטים יותר, שבהם תוכלו לנוח.
רביעי־חמישי – חוזרים להרגשה הטובה, אך חייבים להיות זהירים ולחשוב לפני כל פעולה. הצעת עבודה מעניינת עשויה להגיע.

היום קונים הכל בקניון אחד גדול!

קניון הזהב

דיילת הזהב!

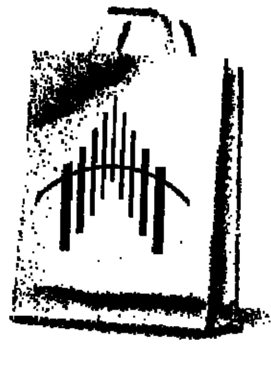

יום שלישי, 23.5.95
אירוע הילדים והנוער של השנה עם דידי הררי ועודד מנשה!
18.00–20.00: אירוע הילדים והנוער של השנה בחסות "סנוקרסט" בהנחיית דידי הררי ועודד מנשה – מתנות, פרסים ומוסיקה בכיף.
19.30: תצוגת אופנה עם מיטב הדוגמניות. קולקציית קיץ 95.

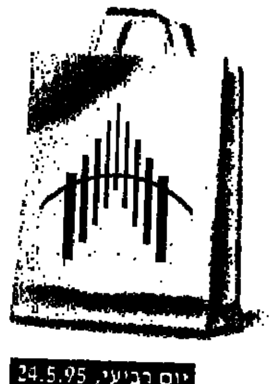

יום רביעי, 24.5.95
בילוי מהאגדות לכל המשפחה!
18.30: תאטרון אגדו - בהצגה משגעת לילדים - "סמרטוטית".

יום חמישי, 25.5.95
מרגלית צנעני בהופעה ענקית - חינם!
20:00 - מרגלית צנעני בהופעה מהממת.
23:00-ועד השעות הקטנות - "ליל היפים והיפות": תצוגת אופנה סקסית של בגדי ים ולבני נשים.
מיסטיקה, אסטרולוגיה, נומרולוגיה וקריאה בכף היד לאורך כל הערב.

ארועי השבוע
הכניסה לכל הארועים והמופעים - חינם!

בילוי אדיר לכל המשפחה!
11.00 ו-14.00: הצגה מוזיקלית לילדים [illegible]

22:00: ריקודי עם ועמים עם דידי דוש.

"שני פומבי עם יהודה ברקן"
13.00 - 16.00 - תערוכת [illegible]
21.30: "שני פומבי" – מכירה פומבית מרתקת עם יהודה ברקן, בשילוב הגרלת פרסים יקרי ערך.

בוקר של זהב-חינם! כל בוקר ב-11.00 הרצאות בוקר מרתקות ב"תנובה של זהב" על כוס קפה חינם!

משה ויגאל גינדי

קניון הזהב - רח' סחרוב 21, ראשל"צ מערב, טלי להשכרות: 03-9617013, טלי מודיעין: 03-9622678, טלי בתי הקולנוע: 03-9616451

לוח
ידיעות אחרונות
הלוח הגדול במדינה
הטלפון לא מפסיק לצלצל
03-6929292

יהודה אטלס

יֶלֶד גָּדוֹל

על ילדים ספרים ואנשים

אראלה

אראלה. "במיטב יכולתי, בכל הצניעות"

קוראי ספרי־ילדים־ונוער בארץ מכירים אותה רק בשמה הפרטי, אראלה. היא איירה כחמישים ספרים, עשרה מהם פרי־עטו של פוצ'ו, שגם שמו האמיתי – ישראל ויסלר – ידוע רק למעטים. בעקבות העבודה על ספריו זכתה אראלה לחסד, שכל מאייר מאחל לעצמו: שאיוריה יהפכו למזוהים כליל עם היצירות ועם גיבוריהן. כשם שאי־אפשר לתאר את פו, את אייה ואת הוזיר של מילן במנותק מאיורי שפרד, כך אין להעלות על הדעת את דיוקנם של איה הג'ינג'ית, של נלי ושל המורה היקר שמילקיהו בלעדי איוריה של אראלה. בתודעת הקורא, כאילו נמסות הדמות המאויירת והדמות המתוארת זו לתוך זו והופכות למקשה אחת.

"הספרים שציירתי", כתבה אראלה, "מלאים בדודים ובדודות שלי, בשכנים ובחברים. לפעמים אני פוגשת את הגיבור פתאום ברחוב, וכשאני רואה אותו נדמה לי: הנה, זהו בדיוק, כאילו יצא חי מתוך הספר. את המורה שמילקיהו, לדוגמה, פגשתי במסעדה בתל־אביב. ישבתי וחיכיתי למרק והוא נכנס והתיישב בשולחן מולי. עד היום אינני יודעת מיהו ומהו, אבל הרגשתי בבירור: זה המורה שמילקיהו. קשקשתי אותו על מפית, ובבית השלמתי את הציור".

הבית הוא קיבוץ נתיב הל"ה, שאראלה היתה בין מייסדיו ומחברותיו הנאמנות. בית שאהבה בכל ליבה וזכתה בו לאהבה ולהוקרה. "עם כל הטוב והקשה שבו", כתבה, "הקיבוץ עדיין נראה לי כברירת חיים מרתקים ובעלי משמעות, כמעבדת־אנוש גדולה, שכל מי שמתעניין במין האנושי – לעולם לא ישתעמם בה. הוויתו היא מרחב־חיים עשיר, עמוק ומלא עניין, שתובע מחבריו להפיק מעצמם את מה שיש בהם". משך שנים רבות היתה הטבחית של הקיבוץ, ובמקביל – התרבותניקית, עורכת (ומאיירת) העלון המקומי "נטפים" ויוצרת הציורים ומגזרות־הנייר שפיארו את חדר־האוכל בימי חג ומועד. "ה'תרבות' שלנו בשעותיה הטובות", כתבה, "היא־היא שבכוחה נתפסת פתאום משמעות חיינו, על צדדיה העמוקים והטובים".

■■■

אראלה הורביץ נולדה ב־1929 בחיפה, להורים מאנשי העלייה השלישית. האב היה פועל בבית־החרושת "שמן". בית מלא ספרים, אוהב ספרים. זיכרון: "אני כבת שלוש. אבא חוזר מהעבודה, מתקלח, לובש מכנסיים קצרים נקיים וגופייה לבנה, מרכיב אותי על ברכיו ומחבק אותי אל חזהו המתולתל, שריח סבון 'מנורה' עוד נודף ממנו, קורא באוזני את 'קן לציפור' של ביאליק, והציור הנהדר של גוטמן כל הזמן לנגד עיני. עד היום לא תשווה בעיני שום ציפור לזאת של גוטמן". בעתיד יהפוך גוטמן לאחד המשפיעים העיקריים על סגנון איוריה.

מגזרת־נייר של אראלה לספר "שיר לאלף עריסות"

אחרי התיכון – הכשרה מגוייסת של הנוער־העובד, הגדוד הראשון של הפלמ"ח, משלטים בנגב, ואחר – הקיבוץ. מאוחר יותר, במשך כחצי שנה, למדה ב"בצלאל", ולסירוגין, במשך שנתיים, הפליגה באוניית־הסחר של הקיבוץ לנמלי הים התיכון ואירופה. "לאייר ספרים התחלתי כשחברי התחילו לכתוב ספרים".

החבר שהתחיל היה פוצ'ו. הוא זוכר אותה, מתקופת ההכשרה והקיבוץ, כצחקנית וביישנית, ארוכת צמה, ציירת מלאה כישרון, תרבותניקית נצחית, גם כותבת טובה, איכפתניקית ופטריוטית־לקיבוץ. תחילה ציירה את העטיפה ל"חבורה שכזאת" ('56). הספר הראשון שאיירה היה "איה הג'ינג'ית" ('60). כבר בספר מוקדם זה, ששלושת חלקיו יצאו לאחרונה מחדש בספר אחד (הוצ' אורנית), יוכל הקורא המתבונן לזהות בנקל את "כתב־היד" הטיפוסי של אראלה: רישום בשחור־לבן. קו גראפי זורם־מתפתל, מתאר, שוטף, מהיר, חופשי, חסר היסוס.

איור של אראלה ל"איה הג'ינג'ית" מאת פוצ'ו

דמויות קריקטוריסטיות, מרובללות־משהו, פלמחניקיות־קיבוצניקיות, ארץ־ישראליות כאלה. הרבה בלוריות, תלתלים, סנדלים, מכנסיים קצרים. היתה לה, כדברי חוקרת־האיור ד"ר רות גונן, "יכולת ביטוי הומוריסטית נפלאה לתיאור מצבים באופן אמין ביותר. הסצינות קמות לתחייה. יש ביכולתה לתפוס את הדבר המצחיק בכל סיטואציה, עד שהקורא ממש חש אותה". פוצ'ו זוכר אותה מתלבטת ארוכות בתקופת ה"הריון" על ספר, מרבה לתקן, אך משהחליטה וביצעה – עקשנית ותקיפה בדעתה ולא מוכנה לשום פשרות ושינויים.

בעקבות פוצ'ו בא חבר אחר, עמוס בר, ואחריהם עוד רבים אחרים. אראלה־המאיירת הפכה לענף חלקי במשק. סיגנונה התגבש והגיע לפאזה חדשה: מגזרות־נייר. האמנות שנעשית בעזרת נייר שחור גדול וסכין־גילוח. הן התחילו כאילוץ, כשצריך היה לכסות שטחים נרחבים בחדר־האוכל בציורים לקראת חגים ומועדים, והתפתחו לאמנות אנינה, מתוחכמת, רבת־יופי, שניתן לצפות בה, במיטבה, ב"אלף בית של הקיבוץ", מאת עוזיה אלון, ובקובץ הנפלא "שיר לאלף עריסות", בעריכת אסתר לנואל וגיל אלדמע (שניהם בהוצאת הקבה"מ). מגזרות הנייר יהפכו לסימן־ההיכר של אראלה כמאיירת ולמאפיין האמנותי המרכזי שלה. בסוף '93 הוצגו 40 מיצירותיה אלה, מתוך 6 ספרים, בתערוכה בבית־אריאלה בתל־אביב. תערוכה שנערכה כבר בצל הידיעה, שאראלה חולה במחלה ממארת וימיה ספורים.

■■■

"אני מכבדת את הטקסט", כתבה פעם. "אם אין לו טעם בעיני – לא אגע בו". זו הסיבה, נזכר פוצ'ו, שהיה מלא חרדה כל פעם שהגיש לה ספר חדש לאיור. מה יהיה גור־

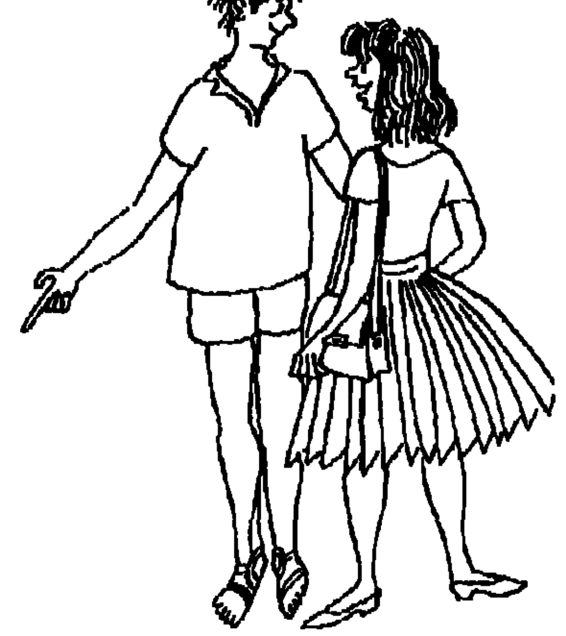
איור של אראלה ל"איה הג'ינג'ית"

הדיוז הרבתה לצייר סצינות מחיי הקיבוץ, "בעט וציפורן פשוטה, בקו שחור, חופשי, היתולי לפעמים, נקי מעשיית רושם", כדבריה. "כל דבר", כתבה פעם אחרת, "כלבלב, טרקטור, ראש חסה – אני הולכת לבדוק איך הם נראים באמת. הקורא אוהב כל פרט ומרגיש אם הציור נעשה באהבה, בחוסר־סבלנות, בעצבנות או ברוגז, אפילו סתם בחוסר־יחס".

על מגזרות־הנייר לספר "שיר לאלף עריסות" ועל עיצובו, מספרת אסתר לנואל, עבדה אראלה במשך ארבע שנים. במקור – איורי־ענק, הכל בסכין גילוח, תוך פדאנטיות ותתירה חסרת־פשרות לשלמות ולאיכויות הטובות ביותר, גם בהדפסה. מכל שירי־הערש שנקבצו בו הכי אהבה את "בואי אמא", של לאה נאור. "אם פתאום מלאך יופיע/ אל חדרי יבוא בלאט –/ בואי, אמא, בואי, אמא,/ ותראי אותו גם את". במלאך ראתה את בן־דמותה: אראל, בעברית – מלאך. את האיור שעשתה לשיר, שהפך גם לשער הספר, תלתה מעל מיטתה.

אראלה, אוהבת גדולה של ילדים, לא נישאה מעולם ולא היו לה ילדים משלה. היא נפטרה ב־2 בפברואר '94 ממחלה ממארת. איירה כחמישים ספרים. כתבה שני סיפורים לילדים. תרגמה ספר־ילדים אחר, שייצא בקרוב.

כדי לשמור את זכרה הכריז קיבוצה, נתיב הל"ה, בשיתוף עם העמותה למען ספרות ילדים IBBY (מטעם אונסקו), על מלגת־אמן שנתית על שמה בספרות ילדים ונוער. המלגה תינתן, החל מקיץ '95, לאמן – סופר, צייר, משורר, עורך – שיגיש מועמדותו לוועדה מקצועית בת 5 משתתפים: צייר, סופר, משורר, איש הנהלת IBBY ונציג הקיבוץ. הזוכה יקבל אירוח מלא בקיבוץ, למשך חודש ימים, באחד מחודשי הקיץ יולי – אוגוסט, שבמשכו יוכל להתפנות ליצירה. כשתראה היצירה אור יצויין בספר, כי יוצרה זכה בפרס הנ"ל. המבקשים להגיש מועמדותם יפנו בכתב אל מרכז לוין קיפניס, מכללת לוינסקי, רחוב שושנה פרסיץ 15, תל־אביב, עד ה־15 ביוני. אישיותה ומורשתה האמנותית של אראלה ייזכרו גם דרך ימי־עיון שייערכו לזכרה, במשק ומחוצה לו.

"איורים", כתבה אראלה פעם, "אילוסטרציות בלע"ז, נגזרים מהפועל הלאטיני אילוסטרירה – להאיר. כמו שקראו לו עכשיו בעברית: לאייר. בזה, בעצם, אני רואה את חובתי הבלעדית: להאיר את הטקסט. לשרת אותו, את הכתוב, את האווירה, בלי נסיונות להבריק באופן עצמאי, כמיטב יכולתי, אך בכל הצניעות".

מסנדק עד המפרדינק

טוב יעשו חובבי ספרות־ילדים אם יפנו לעצמם את בוקר יום ד', ה־24.5, כדי לצפות בערוץ המדע והטבע. אותו יום, יום המוסיקה והמחול במערכת החינוך, יוקדש בערוץ זה להקרנת יצירות מוסיקה ומחול הסובבות סביב ספרי־ילדים. יוקרנו, בזה אחר זה, האופרה הקצרה "ארץ יצורי הפרא", למוסיקה של אוליבר קנוסן, על־פי רב־המכר של מוריס סנדק, שגם עיצב את התפאורות ואת התלבושות; הבלט "הרפתקאות פירפילי וחביקית", על־פי ספרה הידוע של סופרת־הילדים הלאומית האוסטרלית מיי גיבס; סרט־ההנפשה האקולוגי הקנדי, עטור הפרסים, "האיש שנטע עצים", של פרדריק באק; "שיר ומחול", בלט המבוסס על שירי ילדים שהולחנו על־ידי בנג'מין בריטן ומבוצע על־ידי ילדי ביה"ס המלכותי האנגלי למחול; בית־אופרה אוסטרלי מגיש ביצוע חדש ל"הנזל וגרטל" להמפרדינק; ושתי כוכבות צעירות בלהקת הבלט המלכותי האנגלי פורשות את סיפורן האישי והמקצועי ב"שתי בלרינות". 08.00 – 13.30. כדאי גם להקליט.

רוצה להתקדם בחייך?

מכון סלע להתמחות במחשבים, מכשיר מתכנתים מעולים המתמחים במקצועות המחשב. מגמות ההתמחות הם פרי פיתוח משותף לקבוצת סלע וחברות נוספות בתעשיית ההיי-טק המתקדמת.

לימודי בסיס/הסבה

לימודי הב.ט.יס הסבה כוללים לימוד שפות תוכנה מודרניות כדוגמת C ו-++C; לימוד סביבות פיתוח מודרניות כגון Windows ו-UNIX ולימוד היסודות המוצקים בתיאוריה של מדעי המחשב. תוכנית הלימודים עוסקת בנושאים שימושיים ומעשיים.

לימודי התמחות

לימודי ההתמחות כוללים בחירה באחד מהמסלולים:

פיתוח תוכנה Object Oriented למערכות מידע בסביבת Windows	תקשורת וניהול מערכות פתוחות	פיתוח תוכנה Object Oriented למערכות היי-טק בסביבת UNIX או Windows

הלימודים בכל שלב ושלב, (בסיס/התמחות), מקבילים בהיקפם לשנת לימודים אקדמית.
החלה ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו, ניתן להרשם לסימסטר אביב ולהרויח שנת לימוד.
הלימודים נערכים במעבדות ההדרכה המצויידות ביותר בישראל
עם מרצים בעלי מוניטין בינלאומי בתעשיה.
הלימודים גמישים: לימודי ערב/יום,
במתכונת מלאה או חלקית.

קבוצת סלע — מכון סלע מקבוצת סלע

03-6190999
מכון סלע להתמחות במחשבים

בית הספר הימי מבואות-ים מכמורת

בוגרי ח' ט'

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו

★ **בגרות מלאה בכל המגמות**
● קצין סיפון ● קצין מכונה ● קצין חשמל ובקרה
● מגמה מדעית לחקלאות ימית ● משיטי ספינה ומינהל מעגנות
★ **הכנה לקצונה בחיל הים ובצי הסוחר**
★ **בביה"ס מרינה וכלי שייט מגוונים**
★ **הפלגות לימודיות לארצות רחוקות**

יום פתוח
הנכם מוזמנים לסיור ופגישת הכרות עם מנהל ביה"ס ביום פתוח לתלמידים ולהורים שיתקיים בימי שלישי 30.5.95, 23.5.95, 13.6.95, 6.6.95 שעת המפגש – 10:00

בואו לשלב לימודים עיוניים
ברמה גבוהה עם פעילויות
ימיות מעניינות

מבואות-ים - לימודים וים של חוויות
פרטים נוספים אצל שרית או זמירה. טלפון: 09-663242, פקס: 09-664173
כתובת למכתבים: ביה"ס הימי מבואות-ים דאר מכמורת. מיקוד 40297

איפור מקצועי

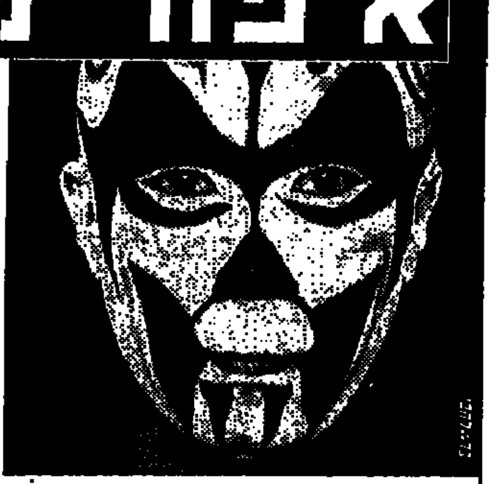

דק בית הספר לאיפור מקצועי של מולה סנטר יכול להבטיח עבודה לבוגרים המצטיינים

עובדה: מאות בוגרי מולה סנטר מובילים כיום את האיפור המקצועי בישראל. הם רכשו את המקצוע בבית הספר המקצועי והמוביל ביותר בארץ. לימדו אותם מיטב המאפרים, בכל תחום ותחום. לפני שתרשם - בוא ותתרשם מהרצינות והמקצועיות. רק כך תצליח גם אתה להשתלב בעולם האיפור היצירתי והמרתק.

מנהלת מקצועית: איריס עשת
שיעור לדוגמה היום: 03-5229192

מולה סנטר — בית הספר לאיפור מקצועי

תל-אביב: רחי דיזנגוף 213 טל. 03-5229192
חיפה: ארלוזורוב 1 א' טל. 04-661616. ירושלים: טל. 02-243027
ראשל"צ: טל. 03-9677850. בשישי שבת: 03-6429004

קוסמטיקה

תכנית הלימודים המקיפה בישראל

בתי ספר רבים מכינים אותך לבחינת משרד העבודה, אבל רק בית הספר המקצועי של מולה סנטר, בעל המוניטין בכל הארץ, מבטיח מראש שתצליחי. המורים והמרצים הטובים בארץ יבטיחו שתקבלי תעודת קוסמטיקאית מוסמכת.
ואחרי התעודה - יש עבודה!

חדש! בחיפה

בהנהלת שרה גולן
שיעור לדוגמה היום: 03-5226043

מולה סנטר — בית הספר לקוסמטיקה מקצועית

תל-אביב: דיזנגוף 201, טל. 03-5226043
חיפה: ארלוזורוב 1 א' טל. 04-661616
ירושלים: הבצלת 8, טל. 02-235538 שישי-שבת: 03-5321907

SCHILLER
INTERNATIONAL UNIVERSITY

Accredited member Acics Washington DC USA

עכשיו גם אתם יכולים ללמוד באוניברסיטה אמריקאית באירופה

פריז לונדון מדריד ברלין אנגלברג שטרסבורג הידלברג לוזאן פלורידה
צרפת אנגליה ספרד גרמניה שוויץ צרפת גרמניה שוויץ ארה"ב

תארי בוגר BA, MA, MBA ודיפלומה

International Business, Business Administration, Commercial Arts, Computer Systems Management, Economics, Engineering, International Hotel/Tourism Management, International Relation & Diplomacy, Marketing Advertising & Promotion, Public Administration, Pre-Medicine, Psychology, Pre-Engineering, Liberal Arts, Arts & Design, Languages

ועוד

לקבלת פרטים נוספים, תנאי קבלה, עלויות והרשמה
ניתן לפנות לנציגות SIU בישראל טל׳ 03-6966913
Schiller International University
Dept. 1/AN1 Royal Waterloo House
51-55 Waterloo Road LONDON SE18TX

כיה"ס הישראלי לעיסוי מקצועי

★ עפולה ★ אשדוד ★ ת"א ★ ירושלים ★ חדרה
מסאג' רפואי, מסאג' לספורטאים, כיו אנרגיה רפלקסולוגיה הוליסטית ועוד...
לימודי תעודה
(הלימודים בקבוצות קטנות)
08-524798, 564653

המלון לא מפסיק לצמוח
03-6929292

ברליץ - החברה המובילה בעולם ללימוד שפות. משתלמים בה יותר מ-40 מיליון איש מתחומים שונים, בשיטות לימוד יחודיות המותאמות באופן אישי לרמתו ותחום עיסוקו של הלומד.

ברליץ מדוברת - כל השפות
בכל הרמות בכל השעות
■ קורסים אינטנסיביים, פרטיים או קבוצתיים, לפי בחירתך - נפתחים כל שבוע
■ מולטימדיה - אודיו, וידאו, מחשב ועוד
■ K.I.T - תכניות לשימור הרמה שהושגה

ברליץ "ג'וניור" - אנגלית לילדים
Jump into English
■ לימוד שכולו הנאה ושעשוע
■ קבוצות קטנות של 5-6 לומדים
■ מתאים לגילאי 6 ומעלה
■ שיחות, משחקים, שירים וסיפורים
■ פיתוח תחושת הדיבור הטבעית
■ שימוש מעשי באנגלית בחיי היום יום

ברליץ "עסקים"
שפה עסקית ותקשורת בין תרבותית
■ טוטל אימרשן - הדרך הכי מהירה ללימוד שפה בשבועיים "שיטפות מוח"
■ אנגלית עסקית למנהלים - ב- 4 רמות
■ אנגלית למשרד - שיחה, תכתובות וטלפון
■ הכנה לנסיעות ושליחויות - גם למשפחה
■ קורסי צירער - תפורים לצרכי האירגון

קיץ בברליץ החל מ- 2 ביולי.
■ Power Group - למד ב- 4 שבועות בברליץ מה שלא למדת ב- 4 שנות תיכון
■ קורסים אינטנסיביים מיוחדים, 2-8 שבועות.

ברליץ "אינטרנשיונל".
השתחררת ועוד לא החלטת?
■ 4 שפות חדשות בשנה!
■ תקשורת בינ"ל רב לשונית
■ הרחבת האופקים והכישורים המקצועיים בענפי התעופה, התיירות, ארועים ועסקים
■ קידום הקריירה בארץ ובחו"ל

ברליץ "מורה פרטי".
לימוד אנגלית לתלמידי תיכון. כולל:
50% מהשיעורים - "תוכנית ברליץ"
■ פיתוח מיומנות שיחה
■ בטחון עצמי בשפה החדשה
■ פיתוח עניין בלימוד שפות
■ ביסוס הידע התיאורטי בשימוש יומיומי
50% מהשיעורים - לימודי תיכון
■ השלמת החומר הנלמד וסגירת פערים
■ עזרה בעבודות בית והכנה למבחנים.

רק תגיד Berlitz
החברה המובילה בעולם ללימוד שפות

ת"א - טל׳ 03-6952131 שד׳ שאול המלך 37
ר"ג - טל׳ 03-6135533 "דימול", רח׳ ז'בוטינסקי 1
ירושלים - טל׳ 02-236288 רח׳ קינג ג'ורג׳ 21

עכשיו גם בחיפה

2 סמסטרים במכללה לישראל (כיום וחצי בשבוע) + סמסטר קיץ בחו"ל (ששה שבועות ליד בוסטון או לונדון) = תואר אקדמי בשנה אחת

● **תואר ראשון (B.A.) במינהל עסקים**
התכנית מיועדת לבעלי דיפלומה בבנקאות ולהנדסאי תעשיה וניהול.

● **תואר ראשון (B.A.) בחינוך**
התכנית מיועדת למורים בכירים.

● **תואר ראשון (B.A.) בשרותי בריאות**
התכנית מיועדת לאחים ואחיות מוסמכים, פיזיותרפיסטים ועובדי רנטגן.

● **תואר שני (M.S.) בתקשורת**
התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון.

● **תואר שני (M.P.A.) התמחות במערכות פיננסיות**
התכנית מיועדת לכלכלנים, רואי חשבון ובוגרי מינהל עסקים. (בוגרים אחרים ישלימו עד שלושה קורסים נוספים).

● **תואר שני (M.P.A.) במינהל מערכות חינוך**
התכנית מיועדת לעובדי חינוך, הוראה והדרכה בעלי תואר: B.A., B.Ed., B.Sc.

● **תואר שני (M.P.A.) במינהל מערכות בריאות**
התכנית מיועדת לרופאים, אחיות, עובדי מינהל ומשק ועובדי המקצועות הפרה-רפואיים.

המכללה לישראל בשיתוף עם NEW ENGLAND COLLEGE
המכללה לישראל בשיתוף עם CLARK UNIVERSITY C.O.P.A.C.E.

תואר אקדמי בשנה אחת!
המכללה לישראל טל. 03-5270072, רח' נהרדעא 5 ת"א. פקס: 03-5270074
שלוחת חיפה: טל. 04-526585, אנגולה 1 קרית שפרינצק חיפה. פקס: 04-526585

אבנר בתן רשתי

שערי משפט - המכללה ללימודי משפט
הוד השרון

נמשכת ההרשמה למחזור השני לשנה"ל תשנ"ו

ראש המכללה: השופטת (בדימוס) ש רה פריש

חברי וועדת ההוראה, שהינם מבכירי המשפטנים בארץ: ד"ר שמשון אטינגר, ד"ר דוד גליקסברג, ד"ר מיגל דויטש, פרופ׳ ציפורה כהן, פרופ׳ שלום לרנר וד"ר ידידיה שטרן.

המכללה קיבלה את כל האישורים הדרושים על פי חוק והוכרה על פי סעיף 25 (ב) לחוק לשכת עורכי הדין. המסיימים יהיו זכאים להירשם כמתמחים ולהיבחן בבחינות לשכת עוה"ד לשם קבלת רשיון עורך דין*.

במכללה מתקיימים שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לבעלי תעודת בגרות + ציון המבחן הפסיכומטרי או לבעלי תואר אקדמאי (בעלי תואר אקדמאי פטורים מהמבחן הפסיכומטרי). משך הלימודים 3 שנים. בכל שנה 2 סמסטרים. הלימודים הם לימודי אחה"צ וערב.
2. מסלול מיוחד בשיתוף עם לשכת רואי החשבון בישראל. המסלול מיועד לרואי חשבון או לבוגרי כלכלה או מינהל עסקים או חשבונאות. משך הלימודים 4 שנים. בכל שנה 3 סמסטרים (כולל קורסי קיץ מרוכזים).

ניתן לרכוש חוברת פרטים מידעיים וטפסי הרשמה למסלול 1 בחנויות דיונון באוניברסיטת בר-אילן ובאוניברסיטת תל-אביב.
לקבלת ערכת ההרשמה באמצעות הדואר לשני המסלולים, יש לשלוח שיק למזכירות המכללה בסך 55 ש"ח (כולל דמי משלוח) לפקודת מכללת שערי משפט, בציון המסלול המבוקש, פרטים מלאים ומספר טלפון.

לפרטים: ת.ד. 261, הוד השרון מיקוד: 45101, טל. 09-405799, 09-405735
* תוגש בקשה להכרה אקדמאית

פרסום אמן

מכללת חדרה-מנשה
ההזדמנות האקדמית שלך ...

נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו 95/1995 לפקולטות: מדעי הרוח, מדעי החברה.
הלימודים באחריות אקדמית של אוניברסיטת ת"א

● שנה ראשונה בקולמפוס מלאה
● B.A כללי
● היסטוריה כללית והיסטוריה של עם ישראל
● ספרות עברית
● תולדות האמנות
● חינוך
● עבודה סוציאלית (החל משנת תשנ"ו)
● שפה וספרות ערבית
● לימודי המזרח
● מבוא לכלכלה

B.A באוניברסיטה ויש לך
שנתיים במכללת שנה
מכללת חדרה, מנשה רח׳ הנשיא 73 חדרה טל. 06-326086

המכינה הקדם אקדמית הראשונה בחדרה

המכינה מיועדת לצעירים המעוניינים לרכוש לשפר ולהשלים את בחינות הבגרות. תכנית הלימודים מהווה רענון והכנה ללימודים אוניברסיטאים ומורכבת מן המקצועות הבאים: אנגלית, מתמטיקה, הבעה עברית (יסודות הכתיבה המדעית), תנ"ך, ספרות ועוד

■ מעונות
■ מילגות
■ קמפוס מרווח
■ קפיטריה

.. צעד ראשון להשכלה גבוהה במכללת חדרה-מנשה

נמשכת ההרשמה למכינה קדם-אקדמית לשנת הלימודים תשנ"ו מחזור אוקטובר 1995

לקבלת טפסים ומידע ראשוני טל׳ 06-326086, 06-322720

מכללת חדרה-מנשה

בתל־חי תצליח להצליח

(ואפילו תצליח להנות מזה)

במכללה האקדמית בתל־חי לומדים לתואר אקדמי בתנאי חממה

במכללה האקדמית בתל־חי אתה יכול ללמוד לתואר בשיטות הלימוד המתקדמות ביותר, עם סגל מרצים מעולים, אשר נבחר בקפידה.
אבל, עיקר גאוותנו הוא על תנאי החממה המייחדים את המכללה – בלב אזור יפהפה ורוגע, זוכים הסטודנטים שלנו ליחס אישי מיוחד ולטיפוח הפוטנציאל שלהם בכיתות אינטימיות עם הרבה תמיכה והכוונה אישית.
התנאים המיוחדים האלה, בצירוף המחירים הנוחים של המעונות הנעימים – כולל קו טלפון פרטי, האפשרות לעבודה באזור והענקת מילגות לזכאים, מאפשרים לסטודנטים שלנו ללמוד לקראת התואר בראש נקי, ללא דאגות ולהתחיל את הקריירה מנקודת הפתיחה הטובה ביותר.

חוגי הלימוד במכללת תל־חי:

ביה"ס למדעי החברה והרוח (B.A.*)
- חינוך

התמחויות:
הגיל הרך, הערכה ומדידה, חינוך מיוחד, חינוך מבוגרים

- עבודה סוציאלית
- ב. א. רב־תחומי
- כלכלה ומינהל

בליווי אישי של ראש החוג פרופ' עזרא סדן

הפקולטה לחקלאות האוניברסיטה העברית
- לימודי שנה א'

ביה"ס למדעים ולטכנולוגיה (B.Sc*)
- ביוטכנולוגיה ומדעי הסביבה
- הנדסת מחשבים

*התוכניות הוגשו למועצה להשכלה גבוהה

לימודי תואר בחסות אוניברסיטת חיפה
- סטטיסטיקה
- ספרות עברית והשוואתית
- לימודי ארץ ישראל
- הסטוריה כללית
- הסטוריה של המזה"ת
- אמנות – מדור יצירה
- לימודים כלליים

חייג/י חינם עכשיו
177-022-6499
טלפון אחד-והידיעון שלנו אצלך ביד!
24 שעות ביממה

תל־חי המכללה האקדמית
חממה להצלחה

גורדון • אסקם

האוניברסיטה האירופאית — **European University**

POSSIBLY THE FIRST UNIVERSITY THAT IS READY FOR THE UNITED STATES OF EUROPE

- ★ BUSINESS ADMINISTRATION
- ★ COMMUNICATION & PUBLIC RELATION
- ★ INFORMATION SYSTEMS
- ★ HOTEL & TOURISM ADMINISTRATION

- ★ 4 YEARS BACHELOR PROGRAM
- ★ MASTER PROGRAM
  1 YEAR FULL-TIME
  2 YEARS PART TIME PROGRAM

European University has become the largest private business school in Europe, with 15 campuses in eight countries. E.U. offers an international business education at Bachelor and Master level. Courses include an extensive use of case studies and thus are truly practical in nature. In addition to the scheduled classes, students may participate free of charge in all language courses offered.

ימי הסברה יערכו
יום א' 21/5/95 – מלון מוריה פלאזה רח' הירקון 155 תל אביב בשעה 19.00
יום ג' 23/5/95 – מלון פלאזה ירושלים רח' קרן היסוד 39 י־ם בשעה 19.00
יום ד' 24/5/95 – מלון דן פנורמה חיפה שדרות הנשיא 107 חיפה בשעה 19.00
לקבלת מידע נוסף ניתן להתקשר לטלפון מס' 03-5468976 או לפנות בכתב לכתובות הבאות:

★ European University, Amerikalei 131, B2000 Antwerp - Belgium
Tel: 32-3-218 54 31 - Fax 32-3-218 58 68

★ European University : Rue de Livourne 116-120, B-1050 Brussels - Belgium
Tel: 32-2-648 67 81 - Fax: 32-2-648 59 68

★ European University Nassauplein 25-27, 2585 EC The Hague - The Netherlands
Tel: 31-70-360 44 79 - Fax: 31-70-363 84 61

ידיעות אחרונות מציג:

עם ברוריה אבידן־בריר

יום ד' 24.5.95 שעה 20:30,
מתנ"ס ע"ש וולדנברג, רחוב גרופר 15, אשקלון

משתתפים:
מר שבתאי שי – משנה למנכ"ל משרד התיירות
מר בני ועקנין – ראש עיריית אשקלון
עדנה איס – כתבת לענייני תיירות
ד"ר יוסי אולמרט – מזרחן ובעל טור ב"ידיעות אחרונות"
חיים ברוידא – כתב לענייני פלילים ושטחים

בתכנית האמנותית:
יואל שר –
במופע הומור ומוסיקה

מחיר כניסה: 5 ש"ח.
כניסה חינם למנויי ידיעות אחרונות.
הזמנות וכרטיסים בטל. 07-738182

בשיתוף החברה למתנ"סים

ידיעות אחרונות
העיתון של המדינה

אורט קריירה מתאימים לכם קריירה!

המכללה לעיצוב*
- עיצוב ואדריכלות פנים – כולל AUTOCAD
- עיצוב גרפי – כולל MACINTOSH או COREL-DRAW
- אספנות והערכת אמנות
- עיצוב חלונות ראווה – בת"א ובי־ם
- עיצוב תערוכות – בת"א
- סדירת פרחים מקצועית
- עיצוב תאורה–לאדריכלים ומעצבי פנים

*10% הנחה למחזיקי ויזה הנרשמים בחודש מאי

ניהול, שיווק, מכירות
- יזמות עסקית
- ניהול היצוא וסחר בינלאומי
- מינהל עסקים
- ניהול השיווק ומכירות
- עובדי מחלקת סחר בינ"ל – יבוא/יצוא
- פרסום
- ניהול מרפאות שיניים
  ממוחשב–תוכנת דוקטור

אורט IDEA
- מנהלות לשכה
- מזכירות בכירות
- מזכירות בכירות רפואיות
- אנגלית עסקית ומסחרית

סייעות שיניים מוסמכות
בת"א – בהסמכת משרד הבריאות
(כולל ניהול מרפאה ממוחשב)

חשבונאות וניהול פיננסי
- הנה"ח סוג 1+2 וממוחשבת
- הנה"ח סוג 3
- חשבונאי מדופלם
- חשבי שכר
- יעוץ מס–מוכר ומאושר ע"י נציבות מס הכנסה.

טכנולוגיה
- חשמלאי מוסמך, ראשי ומעשי
- תיקוני וידאו וטלוויזיה
- אחזקה ותיקון מחשבי P.C.

תחבורה
- מורי נהיגה
- רכב ציבורי
- רכב כבד

נרשמים עכשיו

אנימציה קונבנציונאלית וממוחשבת
יפתח ביום ד' 21.6 בת"א

* מידע בדבר הנחות לחיילים משוחררים, תעודת סטודנט, גמולי השתלמות וכד' ניתן לקבל במרכזי המידע וההרשמה.

אורט הרשת – המערכת המובילה בישראל ללימודי מבוגרים

מרכזי מידע והרשמה: בימים א'–ה' בכל שעות היום והערב, בימי ו' – עד 13:00.
ת"א גוש דן: חולון, כפר סבא, נתניה, ירושלים, אשדוד, רחובות, אשקלון
באר שבע: 177-022-6020
חיפה, ק.מוצקין, קים, עפולה, כרמיאל: 177-022-7606

מכללת בית ברל

תואר ראשון B.Ed.
בהוראת מדעי הטבע
בביה"ס היסודי או בחטיבת הביניים

ניתן לשלב לימודי טבע גם עם התמחויות אחרות:
- לימודי ארץ ישראל ● מדעי הסביבה וחקלאות
- גאוגרפיה ● מחשבים ● מתמטיקה
- מדע וטכנולוגיה (לביה"ס היסודי בלבד) ועוד...

תכניות אישיות:
- לבוגרי מוסדות אקדמים מוכרים
- להנדסאי כימיה ו/או ביוטכנולוגיה
- למורים בכירים - השלמה לתואר ראשון B.Ed.

בוגרי ההתמחות יכולים להמשיך לימודיהם לתואר שני ושלישי באוניברסיטאות

הקלות משמעותיות בשכר לימוד

מלגות ומעונות לזכאים

לפרטים וקבלת חוברת מידע התקשרו לטלמסר 03-5653522
בכל שעות היממה ובמכללה בטלפונים: 09-906328/9

חינוך זה עניין של מקצוע

מכללת בית ברל

המסלול ללימודי ארץ ישראל
מקנה
רשיון מורה דרך
(מטעם משרד התיירות)
תואר ראשון B.Ed

בשילוב עם אחד המסלולים הבאים:
- הכשרת מורים לכיתות ז'-י' (בהיסטוריה, גאוגרפיה או ביולוגיה)
- חינוך בלתי פורמלי
- קידום וטיפול נוער

מלגות ומעונות לזכאים

לפרטים וקבלת חוברת מידע התקשרו לטלמסר:
03-5653522 בכל שעות היממה.
ובמכללה בטלפונים: 09-906328/9

חינוך זה עניין של מקצוע

אחד לאחד
בית הספר למקינטוש

ביום ג', 23 במאי 1995 בשעה 18:00 תתקיים במרכז בת"א הדגמת גרפיקה ממוחשבת.
מספר המקומות מוגבל. הקדם הרשמתך, הכניסה חופשית!

חדש!! עריכת וידאו ממוחשבת!
גרפיקה ממוחשבת
הבאה לדפוס
עיבוד תמונה
ציור ממוחשב
מולטימדיה

מערכת גמישה שבה אתה קובע
את מועד תחילת הלימודים
תדירות השיעורים וקצב
ההתקדמות האישי שלך
שיעור נסיון ללא כל התחייבות!

תל אביב, דיזנגוף סנטר, שער 2, **03-5251253**
ירושלים, בצלאל 1, אקדמיה **לאמנות** ועיצוב, **02-233118/9**

קורס לסייעות מוסמכות ברפואת שיניים - ר"ג
באמצעות המכון לרפואת שיניים

המון סיבות ללמוד אצלנו...
- הקורסים מוכרים...
- את רוכשת מקצוע מבוקש במוסד בעל מוניטין
- תוכנית לימודים עיונית ומעשית
- מיטב המורים לרפואת שיניים
- ייעוץ הכוונה והשמה למציאת תעסוקה בזמן הקורס ולאחריו
- הנחה לתשלום במזומן/תשלומים נוחים
- התלמידות זכאיות לתעודת סטודנט

הנחה לחיילות משוחררות!

נותר מספר מקומות

לפרטים: מיה, טל' 03-5758330 (רב קווי)
(אחרי 17:00 בטל' 03-5758195)

עמל הישגים
רשת המכללות לימודי מבוגרים
מכללת הדפוס לידי דיוויס ת"א

לימודי גרפיקה ממוחשבת
- הכרת המחשב (מקינטוש) — מערכת הפעלה
- תוכנות עימוד — (כגון: פייג' מייקר, רב כתב)
- פרי־הנד
- פוטו־שופ
- עיצוב גרפיקה ממוחשבת (160 שעות)

03-6477237

ללמוד ולעבוד במקינטוש
הסדנה להכשרת עובדים
- גרפיקה ממוחשבת
- הכנה לדפוס
- פוטושופ
- מולטימדיה ושמע

הכשרה מקצועית לחיילים משוחררים
שלב א' חינם, למתקבלים עבודה מובטחת
התחייבות בכתב
הדרכה אישית, מערכת שעות גמישה.
נשיא טכנולוגיות MAC 03-7518005

מה"ט המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

לימודים לתואר "הנדסאי" במגמות

- ■ מכונות - התמחות בניהול מוסך וב-CIM
- ■ תעשיה וניהול - התמחות בניהול תעשייתי
- ■ תעשיה וניהול - התמחות בניהול שיווק
- ■ תעשיה וניהול - התמחות בניהול איכות
- ■ בנין - הרשאה לתכנון מבנים עד 4 קומות
- ■ מכשור ובקרה - מעבדות מתקדמות ייחודיות
- ■ אדריכלות נוף - התמחות בתכנון צמחיה
- ■ קרקע ומים - בשיתוף עם ארגון עובדי המים
- ■ חקלאות - בעלי חיים ■ מחשבים
- ■ מים* - אספקת מים עירוניים ■ תיירות*

תחילת הלימודים: 3 ספטמבר 1995
משך הלימודים: שנתיים, בלימודי יום, 4 ימים בשבוע.
תנאי קבלה: בגרות מלאה או בגרות חלקית במתמטיקה, פיסיקה, אנגלית ועברית, או מכינה קדם הנדסאים.

מוסד להשכלה גבוהה רופין

לימודים ברמה גבוהה ובקמפוס נאה

אפשרות למעונות: פרטים והרשמה - טל' 09-683079 ,09-683082. 09-683078. פקס 09-683084 מדרשת רופין, עמק חפר 40250

*מותנה באישור ועדת הגג ומה"ט.

המכללה האזורית ראשל"צ

מיסודה של מכללת טומשין

לימודים לתואר B.A. של האוניברסיטה הפתוחה

הרשמה לסמסטר סתיו תשנ"ו לימודי בוקר ו/או ערב

מדעי החברה במסלול דו- נושאי:

ניהול וכלכלה ■ ניהול וסוציולוגיה ■ ניהול ומדע המדינה
סוציולוגיה וחינוך ■ ניהול-ומדעי המחשב

מסלול לימודים בתחום מדעי החברה:

פסיכולוגיה ■ חינוך ■ שילוב בין מדעי החברה והרוח

■ הלימודים מתקיימים בכיתות מרווחות וממוזגות בקמפוס המכללה האזורית ■ מתן דגש על אוירה אינטלקטואלית ויחס אישי ■ הלימודים מבוססים על ספרי הלימוד היחודיים של האוניברסיטה הפתוחה ועל מפגשי הנחייה שבועיים המועברים ע"י המנחים שלה. ■ 30% מלגה לחיילים בשרות חובה ועד שנה לאחר השחרור.

— אין צורך בפסיכומטרי —

■ פתיחת הלימודים - אוקטובר 95' ■

לפרטים, פגישת ייעוץ אישית והרשמה:
המכללה האזורית ראשון לציון
הרצל 19 ראשל"צ 9647171, 03-9647191

חייגו חינם 177-022-7475

המרכז הבינתחומי ללימודי עסקים, משפט וטכנולוגיה
נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו

מנהיגים לעתיד

המרכז הבינתחומי שם לו למטרה להכשיר את מנהיגות העתיד של מדינת ישראל. לשם כך אנו יוצרים קהילה אקדמית המחוייבת לפיתוח האתגר האינטלקטואלי, העמל האישי והדיאלוג האקדמי. המרכז הבינתחומי משקיע בטיפוח התלמידים: תוכניות הלימודים הבינתחומיות, צוות המורים הבינלאומי והקפדה על רמה אקדמית גבוהה - כל אלה נותנים לך את היתרון בעולם העסקים הגדול.

מגמות הלימודים

משפט ועסקים	עסקים-כלכלה
1. משפט ועסקים	1. מימון (בנקאות וני"ע)
2. משפט ומקרקעין	2. שיווק בינלאומי
3. לימודי משפט	3. מערכות מידע
	4. מקרקעין ייזום ושמאות

■ המרכז הבינתחומי הגיש למועצה להשכלה גבוהה בקשה רשמית למתן הסמכה להעניק לבוגריו תואר אקדמי בכל התוכניות במשפטים ובעסקים-כלכלה.

ערכת הרשמה אפשר לרכוש ברשת חנויות "דיונון" (קמפוס המרכז הבינתחומי בהרצליה, אוניברסיטת ת"א, בר-אילן, בן-גוריון, ראשל"צ) או באמצעות הדואר ע"י משלוח 60 ש"ח לת.ד. 167 הרצליה, 46150. לפרטים נוספים: 09-503981, 09-506421 או 09-565210.

פסל של ב. דוד ויכובסקי בחצות הספריה של המרכז הבינתחומי.

ידיעות אחרונות מציגות

ההבדל הקטן

אורנה נגר, עורכת "זמנים מודרניים", מגישה מגזין חי בנושא ההבדלים בין המינים

יום ב' 22.5.95 שעה 20:30,
בית יד-לבנים, רחוב אחוזה, רעננה

משתתפים:
ח"כ ענת מאור - מר"צ
ד"ר איילה מלאך-פיינס - פסיכולוגית
ד"ר נח רוטרי - זואולוג
ד"ר עמי שקד - מנהל המרפאה הסקסולוגית ביה"ח תל-השומר
טלי רוזין - עיתונאית במוסף "זמנים מודרניים"

בתכנית האמנותית:
הערב ילווה בקטעי תיאטרון ואימפרוביזציה בשיתוף הקהל, בבימוי סיגלית שחם

מחיר כניסה: 10 ש"ח.
כניסה חינם למנויי ידיעות אחרונות
הזמנות וכרטיסים בטל. 09-7711990

ידיעות אחרונות העיתון של המדינה

בית ספר להנדסאים

המכללה למינהל

מה"ט בית ספר להנדסאים בשיתוף משרד החינוך והתרבות ומשרד העבודה והרווחה המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

- תעשיה וניהול, שיווק
- תעשיה וניהול, ייצור
- בניין - התמחות בכבישים
- אדריכלות
- קדם הנדסאים

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשנ"ו

- לחיילים משוחררים - 90% הנחה משכה"ל של השנה הראשונה.
- קורסים נבחרים מעניקים נקודות זכות לסטודנטים שיתקבלו ללימודים לקראת תואר "בוגר בעסקים" במסלול האקדמי של המכללה למינהל.

ראשון-לציון	ירושלים	חיפה
רח' סחרוב 19	רח' מסריק 10	רח' מאיר 44
03-9626683	02-610130	04-512277/8/9

מיסודה של הסתדרות הפקידים

לכבוד ביה"ס להנדסאים
שלוחת המכללה למינהל בעיר: ______
נא לשלוח מידע על הקורסים: ______
שם: ______ טלפון: ______
כתובת: ______

הקולג' הישראלי לרפואה טבעית

המוסד הגבוה והמוביל בישראל
נבחר כאחד מ-5 מוסדות הלימוד הטובים בעולם

הקולג' הישראלי מבטיח לך עתיד ברפואה טבעית. בוגרי הקולג' מובילים את הענף בישראל. תכניות הלימוד המקצועיות של הקולג' נחשבות לטובות מסוגן, בקנה מידה עולמי. הקולג' הישראלי מחובר למוסדות ואירגוני רפואה טבעית בעולם כולו.

ההרשמה עכשיו

נטורולוגיה — מסלול מקצועי מוביל בסטנדרטים וברמות הבינלאומיות הגבוהות ביותר.

ריפוי בתזונה — המוסד היחיד בישראל החבר ב-C.N.E.A.T. מועצת בתי הספר לתזונה באנגליה.

נטורופתיה — דיפלומה צרפתית, בשיתוף בית הספר הצרפתי לנטורופתיה CENATHO.

רפואה סינית — המגמה הרב-שנתית המקצועית והמקיפה בישראל.

■ רפואת צמחים ■ רפלקסולגיה ■ הילינג אנרגטי ■ ביואנרגיה ■ שיאצו ■ עיסוי הוליסטי ■ ארומתרפיה ■ פרחי באך

רחל אשכנזי רבן (ND) מנהלת מקצועית

לראיון התאמה אישי ללא התחייבות:
177-022-4740

תל-אביב: יצחק שדה 30. חיפה: יפו 33. אשקלון: מכללת אשקלון, דוד בן-גוריון 480, שכונת שמשון. אשדוד: מרכז קהילתי "בית לברון".

המכללה לעיצוב של אורט קריירה בת"א

בואו לעצב לכם קריירה

- עיצוב ואדריכלות פנים — ת. פתיחה 22.5
- עיצוב גרפי — ת. פתיחה 29.5.95
- עיצוב חלונות ראווה — ת. פתיחה 21.5.95

לפרטים והרשמה: 177-022-6020

אורט קריירה

מכללת "הסביבה"

סדנא

לעיצוב ואדריכלות

הרשמה מיידית לסמסטר קיץ
החלה ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו
לתואר **באדריכלות***
בעיצוב כללי ובעיצוב פנים

*מותנה באישור המועצה להשכלה גבוהה
פניות בטלפון: 03-5556183
פניות בכתב: ת.ד. 21192 ת-א 61211
או במשרדי המכללה מנורת המאור 8 ת-א.
בשעות 08.00 עד 15.00

תפנית

המרכז ללימודי גרפיקה ומקינטוש

הטוב ביותר בארץ

מרכז יוקרתי ומפואר ללימוד עיצוב גרפי, הבאה לדפוס וגרפיקה ממוחשבת במחשבי מקינטוש ופי.סי

קורס הגרפיקה הקרוב יפתח בתאריך
29/5/95
הרשמה עכשיו
03-9660174

הסטודיו

מכללה ללימודי אמנות

לימודים חד שנתי ורב שנתי וחלקיים, לימודי בוקר וערב

ציור • צורפות • צילום • פיסול

מתחילים, מתקדמים ומתמחים.

משרדי: רח' אחוזה 179 רעננה
א'-ה' 09:00-13:00 ב'-ד' 17:00-19:30

09-7714460

כפר הנוער הדסה נעורים

הרשמה לכיתות ט' - י'

לשנת הלימודים תשנ"ו

בי"ס תיכון ומכללה טכנולוגית

בגרות מלאה/חלקית
מלגות למצטיינים
הסעות מאורגנות

תנאי פנימיה בגרים רחוק מכפר הנוער

לשעות הפנאי:
- פארק ספורט
- בריכת שחיה
- חוגי העשרה
- להקת ריקודים

למסיימי ט' מגוון אפשרויות:

מסלול מקצועי טכנולוגי
אלקטרוניקה ומחשבים
אלקטרוניקה וחשמל ברכב
ניהול מזכירות ממוחשב
סיעוד ■ עיצוב שיער
מכונאות רכב ■ מכונאות צמ"ה

מסלול עיוני מדעי
פיסיקלית
מדעי החיים (ביולוגית)

קורס קדם - צבאי
מפעילי צמ"ה

לפרטים:
הדסה נעורים
(ע"י בית ינאי)
בשעות: 8.00-13.00

09-661233
09-661296

היות מוכן לחיים האמיתיים

עם תואר BA במנהל-עסקים בינלאומי ועם מיומנויות מיוחדות שעושות את ההבדל

- שנתיים ראשונות בישראל ושנת הגמר בלונדון
- יותר מתואר-שילוב התיאוריה עם המעשה
- תוכנית אקדמית רב-תחומית ומקיפה ברמה גבוהה, ללא פשרות
- פיתוח מיומנויות אישיות וניהוליות מיוחדות
- רכישת טכניקות וכלים להתמודדות בעולם העסקי הבינלאומי
- תשומת לב אישית לכל תלמיד:

עכשיו כאן! בשיתוף עם ביה"ס לעסקים בינלאומי ESS

● לימודים באוירה אינטימית (עד 60 תלמידים במחזור) ● תוכנית אישית וליווי צמוד עד למיצוי הפוטנציאל האישי של כל תלמיד ועד לשילובו במעגל העבודה העסקי ● צוות מיומן ומסור, המביא איתו כישורים אקדמיים מעולים, נסיון מעשי ועסקי ומחויבות לדרך של ביה"ס - דרך של טיפוח למצוינות ולהשתלבות בעולם העסקים הבינלאומי

המרכז הבינלאומי למנהל עסקים

כי עולם העסקים ורבה אותך

הלימודים יתקיימו בקמפוס של מכללת ארון, רח' נהרדעא 5 ת"א (ליד הצריה) ההרשמה אפשרית. לפרטים נוספים נא לפנות לטל: 03-5771881 (24 שעות ביממה)

יחשבו שהיית שנתיים באמריקה

כל שבוע נפתחים קורסים חדשים

בשיטה יחודית תלמד 5,000 מילים חדשות והכל תוך כדי שיחה. זה יתאים לך! 10 רמות לימוד לבחירתך, החל מרמת ABC ועד לאנגלית אקדמית ואנגלית לאנשי עסקים.

התקשר עכשיו גם בשישי-שבת 177-022-9292

זוהי הפעם האחרונה שאתה מדבר איתנו עברית.

רשת בתי ספר לאנגלית של מכון שחר

שחר אמריקאי

בשיטת אורת שינרמן

מכללת תל-חי

המרכז להכשרת מחנכים - שלוחת מכללת "אורנים"

נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו למסלול:

גננות בכירות לגיל הרך (6-0)

- ❖ תנאי הלימוד: אוירה חמה ויחס אישי, מעונות מגולים, מענק מותנה של משרד החינוך.
- ❖ תנאי הקבלה: זכאות לבגרות, ציון 80 בבחינת סף, ראיון קבוצתי.
- ❖ תתקבלנה גם מועמדות מתאימות לשנה ב'.
- * אפשרות השלמה במסלול מורות-גננות באורנים.

פרטים והרשמה אצל שאול או לילית - טל. 06-942779 (ישיר) או 06-943731

תל-חי זה לא רחוק!

נוער מוסיקלי בישראל

מחנות מוסיקה בקיץ

הסמינר הבינלאומי למוסיקה קאמרית

המחנה הבינלאומי של הנוער המוסיקלי

מחנון מוסיקה לצעירים, קיבוץ שפיים

אסכולה

עיצוב אופנה
(לימודי ערב (4 שנים))

קופירייטינג
(לימודי ערב (שנתיים))

עיצוב פנים
(לימודי ערב (4 שנים))

עיצוב גרפי
לימודי יום (3 שנים) / לימודי ערב (4 שנים)

נמשכת ההרשמה לשנה"ל תשנ"ו (1995/96)

(סבב המבחנים הבא יתקיים ב-5/6/95)

עלון מידע וטופס הרשמה: 295544, 03-292407

אסכולה, רח' אחד-העם 84, תל-אביב

ל ע י צ ו ב

אוניברסיטת תל-אביב

בית הספר להנדסאים

ע"ש יוסף ורבקה מאירהוף

החטיבה העל-תיכונית

לימודי ערב לתואר הנדסאי ב-3 שנים

במגמות:

- *מחשבים (תוכנה)*
- *חשמל ואלקטרוניקה*
- *מכונות*
- *תעשיה וניהול*

- *קדם הנדסאים* בשני סמסטרים
- *הכשרת הנדסאים להוראת המקצועות הטכנולוגיים* בשלושה סמסטרים

מה"ט משרד העבודה והרווחה, המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית

ייעוץ והרשמה: מזכירות ביה"ס להנדסאים

רח' חיים לבנון (האוניברסיטה) 30, רמת אביב 69975

טלפון: 03-6408921/2, 03-6428211/2

אצלנו תהנה מהיתרונות של סטודנט באוניברסיטת ת"א

"ידיעות אחרונות" קובע בפעם השישית:

"ווג" - ביה"ס הנבחר למקצועות האופנה לשנת 1995

בואו לעצב לכם מקצוע!

לנרשמים לקורס עיצוב אופנה הקרוב

מתנה:

מכונת תפירה יוקרתית

■ תעודת הסמכה ■ ייעוץ וליווי אישי

48 שנה באופנה "ווג"

גורדון 21 תל-אביב טל: 5238089, 03-5235422

עכשיו בישראל ובעברית

הדרך הקצרה והיעילה לתואר שני ושלישי

מדעי ההתנהגות
M.A/Ph.D/Ed.D
חינוך

הלימודים אפשריים בזמנך הפנוי, בביתך כולל הנחיה אישית

מעשית, אתה מקבל הרבה יותר במכללה למדעי המחשב.

קורס התלבטות

הירשם לקורס תיכנות ותרוויח

הימודי ביותר

אם אתה חייל משוחרר, אקדמאי שמעוניין בהסבה מקצועית או עולה חדש, בוא ללמוד את אחד המקצועות הנדרשים ביותר במשק, ואנחנו נדאג לך לעבודה.

■ מכינה בת חודש להכרת מקצוע התיכנות. ■ לבעלי בגרות 5 יחידות במתמטיקה תינתן עדיפות ללא מכינה. ■ תוכנית הלימודים בקורס מעודכנת ומותאמת לדרישות המעסיקים בענף. ■ מחלקה מיוחדת במכללה למדעי המחשב מקיימת קשר ישיר ושוטף עם בתי תוכנה, חברות תעשייתיות ומעסיקים שונים בענף ותשבץ את התלמידים בעבודה בהתאם לכישוריהם. ■ דגש מיוחד על לימודים מעשיים והכשרה מיוחדת לעבודה בצוות. ■ הלימודים מתנהלים בכיתות לימוד מאובזרות בציוד חדיש ומשוכלל. ■ לבחירתך: קורס אינטנסיבי בן 4 חודשים או קורס ערב שלוש פעמים בשבוע במשך שנה. ■ הלימודים מתקיימים בארבע שלוחות מרכזיות: תל אביב, ירושלים, חיפה וראשל"צ ובקרוב תפתחנה שלוחות נוספות ברחבי הארץ.

המכללה למדעי המחשב

177-022-6696

מכללת הדסה

מכללת הדסה ירושלים

הרשמה
לשנת הלימודים תשנ"ו

הסבר וייעוץ אישי יינתנו בימים ובשעות המפורטים ליד כל חוג

אופטומטריה-לתואר ראשון
בהיתר המועצה להשכלה גבוהה
ימי שלישי: 15:00-10:00 ימי חמישי: 15:00-13:00

לימודי המחשב
ימי שני: 14:00-12:00 ימי רביעי: 14:00-12:00

טכנולוגיה של הדפוס
ימי שני: 13:00-11:00 ימי שלישי 12:00-10:00

צילום מקצועי
ימי ראשון: 12:00-10:00 ימי חמישי 16:00-14:00

מעבדנות במדעי הרפואה
ימי שני 10:00-8:30 ימי רביעי: 11:00-9:00

טכנאות שיניים
ימי שני: 11:00-10:00 ימי רביעי 13:00-12:00

רנטגנאות
ימי חמישי: 14:00-12:00

עיצוב תעשייתי
ימי שלישי: 15:00-12:00 ימי חמישי 13:00-11:00

קולנוע וטלוויזיה
ימי שני: 13:00-10:00 ימי רביעי 14:00-12:00

לימודי מלונאות
מלונאות משולבת ואומנות הבישול
ימי ראשון עד חמישי: 12:00-10:00

מה"ט

מעטפת הרשמה ניתן לרכוש במזכירות המכללה, בימים א'-ה' בשעות 9:00 עד 12:00, או באמצעות הדואר על-ידי משלוח סך של 25.- ש"ח לפי הכתובת:

מכללת הדסה, רח' הנביאים 37 ירושלים 91010

טלפון: 02-291811

הנהלת חשבונות ומדים ב"ג'ינת"

בית ספר הולך וגדול

קורסי בוקר, ערב ויום ו'

הנהלת חשבונות
בפיקוח משרד העבודה

סוג 1+2+ממוחשבת
בוקר - 8.6.95
ערב - 21.5.95
יום ו' בלבד - 26.5.95

סוג 3
ערב - 24.5.95
יום ו' בלבד - 2.6.95

חשבי שכר

130 שעות לימוד.
כולל עבודה מעשית במחשב.
ערב - 29.5.95

חשבונאי בכיר (מדופלם)

לקראת קבלת תואר ע"י ועדה מקצועית בשיתוף לשכת רואי החשבון.

• חינם! 8 שעות לימוד לנסיון • הנחות לחיילים בסדיר ולמשוחררים • ציון מגן לנבחנים בהנה"ח • תעודת סטודנט לתלמידי ביה"ס

המכללה למינהל

מיסודה של הסתדרות הפקידים

ביה"ס לחשבונאות ולמחשבים ג'ינת

רח' החשמל 18, ת"א טל' 03-5662457/8

רימון טיולים

קורס מלווי קבוצות לחו"ל

תל-אביב•ירושלים•חיפה

החלה ההרשמה לקורס 1995/6

- הקורס מוכר ע"י משרד התיירות.
- הקורס מוכר ע"י קרנות ההשתלמות של עובדי ההוראה.
- תחילת הלימודים בספטמבר 95-לימודי ערב, פעמיים בשבוע וכן יפתח קורס בימי ו'.
- הלימודים מיועדים לבעלי תעודת בגרות ומגמתם הקניית כלים וידע להנהלת קבוצת לארגון וביצוע כל הסידורים בסיור, להדריך את אנשי הקבוצה באתר הביקור ולהנחותם בנושאים יומיומיים בזמן שהותם בחו"ל. בוגר הקורס אשר ימלא את כל חובותיו בהתאם לקריטריונים, יקבל רשיון כמלווה קבוצות, מטעם משרד התיירות.
- ידיעה טובה של השפה האנגלית חיונית. שפות נוספות - יתרון.

ב"רימון טיולים" תינתן עדיפות למלווים בוגרי הקורס של חברתנו.

פרטים נוספים והרשמה במחלקת ההדרכה של "רימון טיולים" רח' בן יהודה 14, ת"א. 294777, 03-292925 בין 10:00 - 16:00

אולפן עקיבא ULPAN AKIVA

שבתון בתנאי נופש
תכנית ייחודית

התכנית מאפשרת לכם לממש לימודיכם בפרקי זמן מרוכזים ביחידות של 1-3 שבועות ובמועדים הנוחים לכם, באחד מהמסלולים הבאים:

- ■ **שיפור הלשון העברית**
העשרת הביטוי בכתב ובעל-פה, פרקים בספרות, תנ"ך ומורשת ישראל.
- ■ **ערבית מדוברת** - למתחילים ולמתקדמים, כשפת מפגש עם תושבי הארץ הערבים, הדרוזים ועם אורח החיים באיזור.
- ■ **ערבית מדוברת** - למורי ערבית ספרותית למורים שאינם שולטים בערבית מדוברת.

הקורסים מוכרים ע"י קרנות ההשתלמות ללימודי חובה והשלמה ומזכים ב"גמול השתלמות".

תוכנית לימודים אינטנסיביים תוך מפגש עם לומדים יהודים, ערבים דרוזים, ועם עולים, תלמידים ותיירים מהארץ ומהתפוצות. הלימודים משולבים במגוון פעולות חברה ותרבות.

מורים שלא במסגרת שנת שבתון והציבור הרחב, יכולים להשתלם באולפן עקיבא באופן עצמאי.

פרטים והרשמה: אולפן עקיבא נתניה

מרכז ללימוד השפה העברית, תרבות ישראל וידע הארץ ת"ד 6086, נתניה 42140 טל' 352312/3, 09-359464 - צופי מולר 09-652919 פקס. (בימים א'-ה' בשעות 14.00-09.00)

תואר בראיית חשבון

מכללת רמת-גן היא המכללה היחידה המנוסה בהכנה לכל הבחינות עד לקבלת תואר רואה-חשבון. רק כאן תמצא את כל היתרונות הדרושים להצלחה ■ הצלחה מוכחת בבחינות מועצת רואי חשבון ■ הנהלה ותיקה ומנוסה (17 שנות נסיון) ■ צוות מרצים אקדמי ומנוסה ■ מערכת שעות גמישה ■ לימודי בוקר או ערב ■ מבחר הקורסים הגדול והמגוון ביותר ■ סיפרי לימוד וחוברות תרגול יחודיים למסלול ■ שילוב מסלול לתואר אקדמי ■ התמחות במהלך הלימודים

הכנה לחשבונאות פיננסית סופיות א' וסופיות ב'
ד"ר יוסף צור, רו"ח, יועץ אקדמי ומרצה בכיר.
מסלול מקוצר לבעלי תואר במנהל עסקים או כלכלה.
שחרור ממכינה לבעלי הסמכה כמנהלי חשבונות סוג 2.

הנהלת חשבונות

קורסי ערב ובוקר אינטנסיביים במשך 3-4 חודשים בלבד לבחינות משרד העבודה סוג 1+2 חשבשבת. יתקבלו בוגרי 12 שנות לימוד. המכללה מסבסדת את שכה"ל של קורס הנה"ח סוג 2 לממשיכים ליעוץ מס או ראיית חשבון.

פתיחת הלימודים: ערב 28.5, בוקר 29.5

יעוץ מס

קורס ערב חד-שנתי המוכר על-ידי נציבות מס הכנסה.

פתיחת הקורס ביוני 95'

קרן מילגות והלוואות ■ הנחות לחיילים משוחררים

מכללת רמת-גן

עם היד על האופק

רח' ז'בוטינסקי 31 רמת-גן
טל'. 5752823, 5752826, 03-6131366 (בין השעות 8:00-20:00)

מכללת רמת-גן

אלפי סטודנטים מכל הארץ

למכללת רמת-גן נסיון של שנים, ואלפי סטודנטים מכל הארץ הלומדים לתואר B.A של האוניברסיטה הפתוחה. עובדות אלו מאפשרות לה לקיים מערכת שעות גמישה ביותר עם מספר רב של מפגשים ולקיים את כל הקורסים הנדרשים להשלמת התואר בכל המסלולים. למכללה אין שלוחות בערים אחרות, הלימודים מתקיימים רק בקמפוסים ברמת-גן. אחוזי ההצלחה במכללת רמת-גן הם גבוהים ביותר. הבוגרים השתלבו במקצועות מבוקשים או המשיכו ללימודי תואר שני באוניברסיטאות.

החלה ההרשמה ללימודי האוניברסיטה הפתוחה לסמסטר סתיו

לתואר B.A.

בוגר אוניברסיטה

אפשרות למכינות קיץ במתמטיקה ואנגלית
אין צורך בפסיכומטרי

ניתן למקד לימודים במקצועות הבאים:

● ניהול ● כלכלה ● מדעי המחשב ● חינוך
● פסיכולוגיה ● סוציולוגיה ● מדע המדינה ועוד

יעוץ אישי כל יום בשעות 8:00-19:00. שיחות הסבר בימים ב' ו-ד' בשעה 17:00, ביום ג' בשעה 12:30 וביום ו' בשעה 10:30.

לימודי בוקר או ערב 3-4 שנים

תמייחד את הלימודים במכללת רמת-גן הוא שילוב של לימודים המבוססים על ספרי הלימוד היחודיים של האוניברסיטה הפתוחה עם מפגשי הנחיה ותרגול סדירים וסיוע אישי. גישה חדשנית זו חוסכת בזמן ומסייעת להצלחה בלימודים. האחריות ללימודים היא של האוניברסיטה הפתוחה שהיא אחת מ-7 האוניברסיטאות בישראל, המוסמכות על ידי המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר בוגר אוניברסיטה (B.A.)

● קרן מילגות והלוואות מסובסדות.
● 30% מילגה לחיילים משוחררים ושרות לאומי.
● מוכר לצורך מענק לחיילים משוחררים.

מכללת רמת-גן, אלימלך 15 (פינת הרצל) רמת-גן
מידע טלפוני כל יום בין השעות: 8:00-20:00. טל. 03-6732333 (רב קווי)

UNIVERSITY of NORTHUMBRIA at NEWCASTLE

בדירוג "מצויין" של המועצת הבריטית להשכלה גבוהה • לימוד ומחיה מחומוכים באנגליה • מילגות

1. **משפטים** BA תיירות, פסיכולוגיה, מנהל עסקים ...
2. **לתואר מהנדס** 3 שנות לימוד באנגליה — **מהנדסאי למהנדס** 2 שנות לימוד באנגליה
3. **תואר ראשון BA - להנדסאי תעשיה וניהול ב:**
   BA מנהל עסקים — BSc מערכות ייצור
   BSc מנהל הנדסי — BSc טכנולוגיה תעשיתית (בשנת לימוד אחת)
4. **להנדסאי אלקטרוניקה ומחשבים - BSc במדעי המחשב והאלקטרוניקה**
5. **תואר שני MA ל-BA ולהנדסאים ותיקים ב:**
   MBA מנהל עסקים MSc מחשבים, טכנולוגיה... (ב-12 חודשי לימוד)

מפגש עם נציגי האוניברסיטה מאנגליה יתקיים ב:

תל-אביב	חיפה	משרדנו: אקדמיון בע"מ
יום ג' - 23/5/95	יום ד' - 24/5/95	יום ו' - 26/5/95
מ-14:00 עד 20:00	מ-14:00 עד 20:00	מ-10:00 עד 20:00
מלון דן פנורמה קומה 7, חדר ישיבות 736.	מלון מגדל חיפה הרצל 63, אולם "החלוץ"	רח' ישורון 33, הוד השרון 09-457959, 450827

תיירות עכשיו

זה הזמן לרכוש מקצוע מעניין ומרתק
זה הזמן להצטרף לתעשיה בהמראה
זה הזמן ללמוד בביה"ס לתיירות

ביה"ס המרכזי לתיירות בישראל מודיע על פתיחת ההרשמה לשנת הלימודים 1995-6 במסלולי הלמוד הבאים:

קורס סוכני נסיעות
קורס מורי דרך
קורס מלווי קבוצות לחו"ל
קורס מפעילי תיירות יוצאת
קורס מפעילי תיירות נכנסת
קורס ניהול ושיווק בתיירות
קורס יזמות וניהול בתיירות

לפרטים והרשמה: טלמסר 03-5653336

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	עמק יזרעאל
02-246814	03-6055108	04-240366	07-280384	06-423432/3

בית הספר לתיירות בישראל
הדרכון שלך להצלחה

איפור זה קריירה

איפור מקצועי זה השמח שלנו:
■ איפור יופי וכלות ■ איפור לצילום
■ איפור לקולנוע, טלויזיה ותיאטרון
לירין שחף בית הספר למקצועות האיפור"
יתרונות רבים:
■ הוראת והדרכה אישית של ירין שחף בוגר GIORGIO MAKE-UP SCHOOL ■ מתקנים חדשניים וחדרי הרצאות ■ חומרי איפור ■ סטודיו מקצועי עם צלם צמוד, לצילומי סטילס ווידאו.
■ תעודה בינלאומית מוכרת
■ תיק עבודות מקצועי (חיוני להתקדמות בענף)

ירין שחף

בוא ללמוד במסלול ערב או בוקר, במשך 3 או 4 שנים לקראת תואר B.A. של האוניברסיטה הפתוחה – המוסמכת ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר בוגר אוניברסיטה.

תואר ראשון

גמישות מקסימלית

במכללות, שעות הלימודים גמישות ומאפשרות לך לשלב עבודה ולימודים. אינך צריך לדחות לימודים, או לוותר על התוכניות שלך.

קמפוס לכל דבר

כל מכללה מתפקדת כקמפוס לכל דבר עם חיי חברה – המוסיפים את שלהם לחווית הלימודים.

B.A. בוגר אוניברסיטה של האוניברסיטה הפתוחה

לימודים במקצועות: ■ ניהול ■ כלכלה ■ פסיכולוגיה ■ סוציולוגיה ■ מדעי המחשב ■ חינוך ■ מדע המדינה ■ ועוד

לפרטים נוספים ולהרשמה חייג למכללה בעירך:

לימודי האוניברסיטה הפתוחה לתואר B.A.

לתואר בראיית חשבון

לפרטים נוספים ולהרשמה חייג למכללה בעירך:

רשת מכללות לתואר

03-5561607 02-737365 04-711072

מכללת הנגב

ע"ש פנחס ספיר

בגרות? מה הבעיה?!

ותר בגרות בפחות זמן!

ההרשמה לכל המסלולים — עכשיו!
כל אזרח/ית ישראלי/ת מגיל 19 ומעלה יכול ללמוד במכינות הקדם אקדמיות בחסות האגודה לקידום החינוך אצלנו.

בגרות מלאה. השלמת בגרות. שיפור ציוני בגרות במסלולים המותאמים **אישית** לכל לומד:

תלת-שלבי	אינטנסיבי
דו-שלבי	קדם הנדסאים (רגיל)
חד-שלבי	קדם הנדסאים (מקוצר)

ומסלול דוח וחברה בחסות אוניברסיטת בן-גוריון.

הבטח מקומך לקראת שנה"ל תשנ"ו.
מלגות שכ"ל ומלגות קיום לזכאים!

מעונות למעוניינים

פרטים והרשמה: 07-802785-6
או בפנייה בכתב לכתובתנו: מכללת הנגב, אגף המכינות ד.נ. חוף אשקלון — 79165

מענה קולי 07-893821 (24 שעות ביממה)

מכללת הנגב

ע"ש פנחס ספיר

המרכז לתקשורת

למד רדיו

כתבים, עורכי תוכניות
מגישים, קריינים
עורכים מוסיקליים

משך הלימודים: שנה (שני סמסטרים) למודי יום מלאים
אפשרות למגורים במקום

פרטים והרשמה: טל. 07-802787
כתובתנו: מכללת הנגב, המרכז לתקשורת, ד.נ. חוף אשקלון 79165
מענה קולי: 07-893821 (24 שעות)

עיבוד תמלילים

שרוטל

תל אביב	03-5607921/2
פתח תקוה	03-9346677
כפר סבא	09-965881

יחסי ציבור | תעופה | קונגרסים | בתי מלון | מכירות

למתאימים מובטחת עבודה

חלקית או מלאה לאחר הכשרה בקורס

דיילות של מכללת מיל"ה

לגברים ולנשים

בקורס קיץ יחודי שיעניק לך בטחון עצמי, אומץ לב ויחסי אנוש ברמה מקצועית

הפתיחה במלון "דן" ת"א, הירקון 99 ביום ה' 22.6.95 בשעה 6:00 בערב
פרטים וזימון לראיון אישי טל. 09-440355 עד 9 בערב

סאונד

ביה"ס הישראלי להנדסת קול בהנהלת יואב גרא

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים!

לימודי טכנאות קול-במגמות:
★ אולפני הקלטת מוסיקה
★ הגברת במה
★ וידאו, שידור רדיו וטלויזיה
★ מידי (MIDI) מחשבים במוסיקה

רח' ריב"ל 4 תל-אביב טל. 5377597 - 03 (רב-קווי)

קריינות

רדיו וטלויזיה

03-6748276, 03-5732884-5

שעות נוספות

פתרונות לשלוח לכתובת: 'שעות נוספות', ת.ד. 20227, ת"א מיקוד 61201. ישתתפו בהגרלה רק מעטפות שתגענה בתוך 10 ימים מיום פרסום החידה. נא לציין על המעטפה את שם החידה ומס' הגיליון

אותיות ומספרים

יוסי הרשושנים

מספר 1561

```
      ל ו נ
      ד ו ן
    ---------
    ד נ ל ל
  מ ג ד ל
ד ה ה ה
---------
ד ו ר י נ ה
```

לפניכם חידת "אותיות ומספרים". בפעולת הכפל הוחלפו הספרות באותיות. יש לשחזר את פעולת החשבון, ולמצוא את הספרה שאינה משתתפת בה ★ 5 פרסי ספרים יחולקו בהגרלת בין הפותרים נכונה ★ המען למשלוח הפתרון: "אותיות ומספרים מספר 1561", ת"ד 20227, ת"א, מיקוד 61201.

תשבץ תרתי־משמע

נדיב אבידן ©

מספר 597

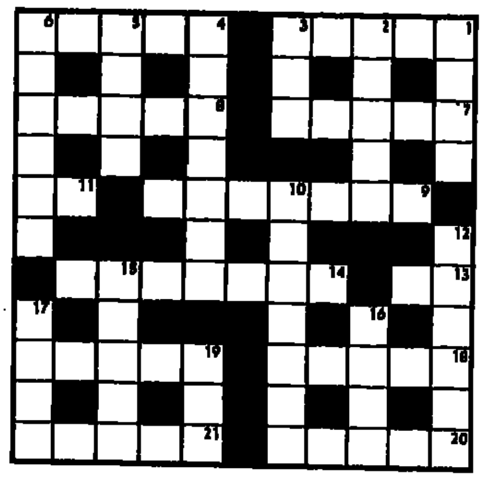

מאוזן:

1. לתתוך בצל עם פה מלא דם (מ)(5)(עפ"י ניר גרנדה)
4. עוף קטן עשיר בחמצן (5)(עפ"י זהר כץ)
7. מסיבה מגניבה (5)(עפ"י אהרון קזס)
8. מצווים עליך ללכת לישון אחרי הילדים, אבל זה לא נדבק (5)
9. אבוי, המאפיונר התמסר למוסיקה (7)
11. עם "13 אופקי" חור טוב לשודד (4)
13. ראו "11 אופקי"
14. הנסיון בשדה מלמד שזה עגל מגרמניה (7)
18. עופות למצטיינים (5)
19. סופה שהוא מחסל אותן (5)
20. ברחתי משיעור לשון (5)
21. בצל מותר לחפש בחושך (5)

מאונך:

1. אפשר להגיד שזה לא לטעמו (4)
2. באיזה סגנון הוא יושיע אותם בדרך חזרה? (5)(עפ"י יובל שלכת)
3. רצועה חזקה (3)(עפ"י יובל שלכת)
4. שולט ברכב בתוספת משקל (7)
5. לא יקרה שמהביאים שם סמים (4)
6. כשהוא ישן זה כף שהם לא מרימים ידים (6)
10. שדה יצחק להחלקה (4,3)
12. המעריצה מחדרום (6)(עפ"י ראובן קלר)
15. במזרח יש נזיר משפחתי (2,3)
16. הוא לא מוכן שיורידו לו כל־כך הרבה (4)
17. הציפור שייכת לך (4)
19. החמה ממלטה (3)

בין הפותרים נכונה יוגרל סך "200. ש"ח.

תשבץ

שילה הרשושנים

מספר 1837

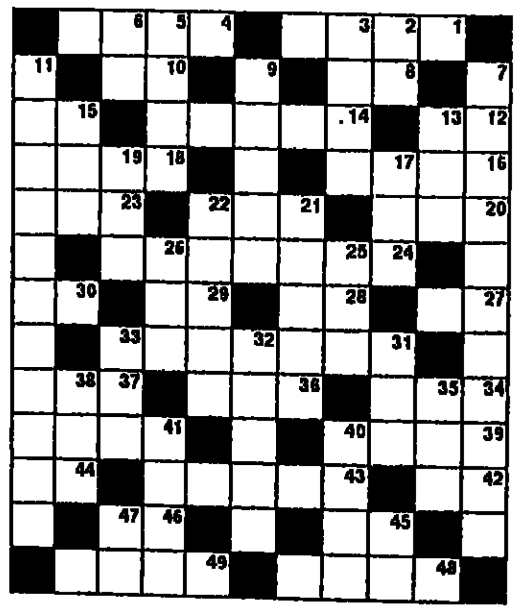

במאוזן - מימין לשמאל: 1) תחבולת אונאה (שמות כ"א) 4) דבר או דעיון המגרה רצון להתמודדות 8) אגודת פרחים תקלועים בעיגול 10) לוחץ, מציק (ישעיה ט"ז) 12) דבר שלמעלה מן הטבע 14) עיירה בצפון, נוסדה ב-1949 15) דפנות הספנון 16) חוזה המדינה (1904-1860) 18) מזלו של חודש אדר 20) חלק מארוחה שלמה 21) מכשיר לניגוב נוזלים 23) עוגת-לחם שטוחה ועגולה 24) מחייה הלשון העברית (1922-1858) 27) בסיס, חלק רחב שעליו ניצב כלי 28) בליטה מחודדת בכלים שונים 29) אלי, לעצמי 30) בעל טעם חריף ובלתי-ערב 31) ישוב יהודי בחבל עזה, הוקם מחדש על מקום ישוב שנגטש במלחמת העצמאות 34) ראש-ממשלת בריטניה לשעבר 36) "פלצור" בלעז 37) כינויו של מנהיג המהפכה הקומוניסטית בסין ושליטה במשך שנים רבות (1976-1893) 39) כינוי לרקיע התחתון בקבלה 41) חזק, כביר 42) קיר-מים 43) משענה, עמוד תומך 44) לעצמי 45) כנף-עוף 46) רפש, טיט 48) מקלעת חבלים לשכיבה עליה 49) מהומה ומבוכה רבה.

במאונך - מלמעלה למטה: 2) סוד 3) גנרל ומדינאי אמריקני (1959-1880), יוזם תוכנית ההבראה האירופית אחר מלחמת-העולם השנייה 5) בכל-עת 6) שביב-אש 7) ספר מפורסם של מרק טווין 9) האות האחרונה באלפבית היווני 11) מוסיקה מפורסמת מאת המלחין פיוטר צ'ייקובסקי 13) ציר, גליל שהאופנים סובבים עליו 15) עץ-סרי ירוק-עד, אחד משבעת-המינים שנשתבחה בהם ארץ-ישראל (דברים ח') 17) אחד מצבעי היסוד 19) החלק העליון של הנעל 21) חומר בלתי-אורגני הנחצב מהאדמה 22) יצירת לתזמורת מאת המלחין הצרפתי מוריס רוול 25) ערב, לילה (ישעיה ה') 26) נוזל לכתיבה או לציור 31) הפרק העליון של הזרוע, קצה השכם 32) עיגול מתכת כבד המשמש להטלה למרחק באתלטיקה 33) שיעור התמשטות בכיוון מסויים 35) מידת אורך הנהוגה בבריטניה 38) אדם, גבר 40) מתכנן ובונה תעלת-סואץ (1894-1805) 41) יחס או דגש של ידידות או חשק למישהו 45) אדם שבא לגור בארץ זרה 47) דמות מטושטשת ובלתי-ברורה.

5 פרסי ספרים יחולקו בהגרלת בין הפותרים נכונה.

פלא־קוד

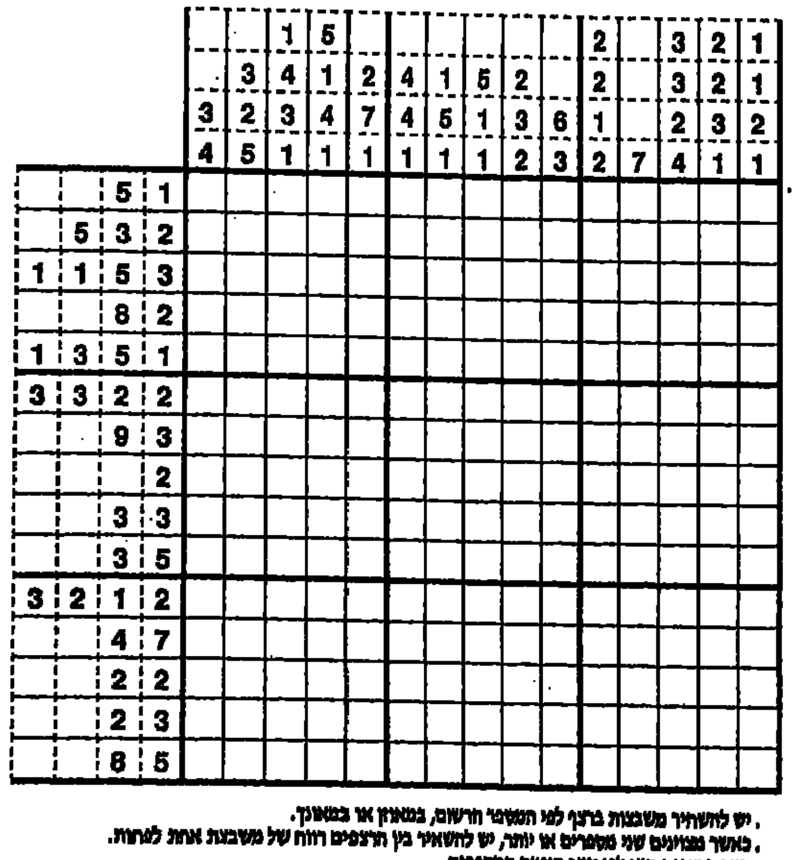

- יש להשחיר משבצות ברצף לפי המספר הרשום, במאוזן או במאונך.
- כאשר מצוינים שני מספרים או יותר, יש להשאיר בין הרצפים רווח של משבצת אחת לפחות.
- סדר הרצפים הוא לפי סדר הופעת המספרים.
- כאשר בטוחים שמשבצת מסוימת נשארת לבנה, יש לסמן בה נקודה. סימון המשבצות הלבנות מסייע בהמשך הפתרון.
- תוך כדי מילוי המשבצות מתגלה התמונה.

בין הפותרים יוגרלו 2 פרסים בסך -.50 ש"ח כ"א.

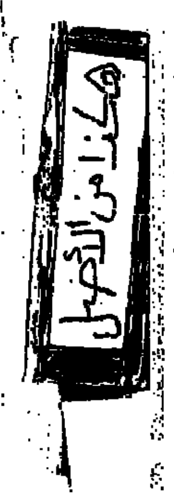

משרד החינוך והתרבות מנהל התרבות, אגף התרבות והאמנות עיריית תל-אביב-יפו מנהל החינוך והתרבות

מכון אבני

הקמפוס לאמנות ועיצוב תל אביב

נמשכת ההרשמה לשנת 95-96

אמנות ARTS STUDIES צורפות גרפי

לימודי אמנות מלאים
מסלול תלת-שנתי לתעודה, 44 שעות שבועיות, תוכנית לימודים מורחבת.
רכז: שמעון אבני.

עיצוב גרפי וגרפיקה ממוחשבת
מסלול דו-שנתי, 20-25 שעות שבועיות, בוקר או ערב.
רכז: משה עמר

ציור ורישום, למתחילים ולמתקדמים
מסלול דו-שנתי, 12 שעות שבועיות, בוקר או ערב.
רכז: דורון בר אדון.

רישום בלבד, למתחילים
מסלול חד-שנתי, 4-6 שעות שבועיות, בוקר או ערב.
רכז: אבינועם קוטובסקי.

פיסול למתחילים ולמתקדמים
מסלול דו-שנתי, 12-18 שעות שבועיות, בוקר או ערב.
רכזת: דרורה דומיני.

צילום למתחילים
מסלול חד-שנתי, 12 שעות שבועיות, ערב בלבד.
רכז: עידן אנשל.

השתלמויות גבוהות למתקדמים בלבד
ציור, מסלול מיוחד עם:
אורי ליפשיץ או מאיר פיצ'חדזה, בוקר.
ציור, מסלול מיוחד עם דורון בר אדון, ערב.
רישום, קורס רישום עירום עם אבינועם קוטובסקי.
פיסול, מסלול מיוחד עם יעקב דורצ'ין, בוקר.

יולי אוגוסט - קורסי קיץ בציור ופיסול

מבחני כניסה (מעשיים ועיוניים) מועד מיוחד יתקיימו בתאריך: 23.6.95
ראיונות בפני ועדת קבלה: 2.7.95

פרטים והרשמה במזכירות האקדמית:
רח' אילת 6, יפו (ליד אולם נוגה המחודש)
טלפונים: 03-6820549 ,6817080/1
א'-ה' פתוח בין השעות: 20:00-8:30.

אבני. הקמפוס לאמנות ועיצוב תל אביב

מודעה קטנה

למי שהצלחה גדולה יקרה לליבו
איך להביא את עקומת המכירות לצמיחה מהירה ומתמשכת

הצטרף כבר עתה לקורס מיוחד המקנה כלים פרקטיים:
איך להפוך את הלקוח לחלק ממע' השיווק
איך ליצור קשר מיידי עם הלקוח בשפתו
איך להפוך אכזבה למנוף להצלחה
איך מנהלים תדמית ככלי שיווקי
איך סוגרים עיסקה
חברות וגופים מהמובילים במשק כבר עשו את הדרך הזו איתנו. מה איתך?
סדנאות CFA תקשורת השנית בע"מ
S.I.S. לעליה מתמדת בגרף המכירות
חי"א עכשיו! 03-522990 ביום להכונות

קורסים לרדיו וטלויזיה
★ קריינות
★ הפקה/תחקירנות
★ תקליטנים - D.J
בהדרכת קריינים, שדרנים ומפיקים מוכרים מהטלויזיה וקול ישראל
לבוגרים/ות תוענק תעודה והמכללה לעבודה!
המכללה לתקשורת בע"מ
גורדון 42 (פינת דיזנגוף) תל־אביב
03-5222950 - 03-5224820

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. וייז
מזמינה את המתעניינים בלימודים לקראת תואר שני M.Sc. ותואר שלישי Ph.D.

ליום פתוח
שיתקיים ביום ג', 23.5.95,
באולם 02, בניין שרמן, קמפוס האוניברסיטה.
בפקולטה ניתן ללמוד לקראת התארים:
"דוקטור לפילוסופיה" Ph.D. "מוסמך אוניברסיטה" M.Sc.

במחלקות ובמסלולים הבאים:
■ בוטניקה ■ חקר התא ואימונולוגיה
■ ביוכימיה ■ מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
■ זואולוגיה ■ נוירוביוכימיה
■ אקולוגיה ואיכות הסביבה - בין מחלקתי

לוח זמנים
08:45 - התכנסות
09:00 - דברי פתיחה - דקאן הפקולטה
09:15-11:15 - סקירת שטחי מחקר
11:15-11:45 - הפסקה - כיבוד קל
11:45-15:30 - סיור במעבדות המחקר

הרישום ללימודי תואר שני יימשך עד ה-30.6.95
אוטובוסים: "דן" 25, 27; "אגד" 74, 86.
פרטים נוספים בטלפון 03-6409802/3

סייעות שיניים מוסמכות
15 שנות נסיון
בהסכמת משרד הבריאות בתל-אביב
ת. פתיחה 25.5.95
כולל מודולה ממוחשבת לניהול מרפאות שיניים
בלעדי לאורט קריירה
לפרטים והרשמה חייגו:
טל' 177-022-6020
אורט קריירה
המערכת המובילה בישראל לימודי מבוגרים

ב"פישינג" גם אתה תלמד לדבר
אנגלית

מפגשי הסבר
סווג רמה והרשמה בשעה 18.30-19.30
ביום א' 21.5, ביום ב' 22.5, וביום ד' 24.5
בבית ציוני אמריקה
רח' אבן־גבירול 26 תל־אביב
טל. 03-9312093

אצלנו תמצא
16 שנות נסיון מוצלח
מורים מוסמכים ודינמיים - 9 רמות.
● למתחילים
לימוד יסודות אנגלית, שימוש שוטף באנגלית בחיי היום יום.
● למתקדמים
שיפור הביטחון והשטף בדיבור.

גרפיקה בעידן המחשב
לימודי עיצוב ומיחשוב
ב-2 תמתוו משולבות או נפרדות ברמה גבוהה ובסגנון אחר
הבסיס המוצמב למה"ל תוכנ"ו
מוכר להשתלמות מורים
עיצוב גרפי (1964)
סטודיו ובתים לגרפיקה
ז'בוטינסקי 50 רמת גן
טל' 6736439 ,6701947

צילום יוצר
יעקב בורנשטיין
16.6.95 קורס צילום ערב
13.6.95 קורס צילום בוקר
זו השנה החמישית ברציפות שבוגרינו זוכים בתחרות הצילום הישראלית ניקון-יפן
חירון 16 ת"א
טל. 03-5178594
טלפקס: 03-5105627

מישלב קורסים
הקורסים של מישלב נחשבים לקורסים הרציניים ביותר בתחום. בצוות המרצים: רואי חשבון, עורכי-דין ומומחים בעלי ניסיון רב בהוראה ובפרקטיקה.
תשבי שכר בכיר
מסלול ערב - 5.6.95, פעמיים בשבוע.
מסלול בוקר - 21.6.95, יום בשבוע, כולל ארוחת צהריים.
הנהלת חשבונות סוג 1+2 + חשבשבת
5½ חודשים
מסלול ערב - 7.6.95, פעמיים בשבוע.
מסלול בוקר - 5.6.95, יום בשבוע.
לפרטים נוספים והרשמה:
177-022-1772 ,6963185 ,6910181
מישלב רח' ריינס 53 תל אביב

בית הספר לאמנויות הבמה (הדרמה)
חוגג 25 שנה
נתכנס באולם צוותא
ביום ו' 26.5.95 בשעה 12:00
בתוכנית: פגישת מחזורים
ברכות
תוכנית אמנותית
בוגרי בית-הספר מתבקשים לראות במודעה הזמנה אישית
מכללה לחינוך סמינר הקיבוצים

LEICESTER UNIVERSITY
לימודים באנגליה
משפטים
FIONA COWNIE מהפקולטה תתן יעוץ והסברים.
למעוניינים ראיונות קבלה
במשרדי ורדה ענתבי - לימודים בחו"ל בע"מ
שד' נורדאו 80 תל אביב טלפון 03-6044114
ניתן לבוא בין השעות 09:00-17:00
בימים א'-ב' 21-22 למאי וביום ג' 23 למאי
בין השעות 14:30-20:00

המרכז ללימוד במלונות הילטון תל-אביב, ומרכז הקונגרסים הבינלאומי-ירושלים.
בחסות: חדמור ביה"ס המרכזי למלונאות בישראל
מודיעים על הרשמה לקורס:
יחסי ציבור, פרסום,
ניהול אירועים, דיילות קונגרסים
הקורס מיועד להכשיר את בוגריו במקצועות התיירות, יחסי ציבור ודיילות (אפשרית גם עבודה חלקית בשעות הפנאי)
★ קידום מכירות ★ יחסי ציבור ★ תקשורת ★
★ הלימודים יתקיימו אחת לשבוע במלונות הילטון ת"א, הולידי אין ירושלים.
★ בוגרי הקורס יקבלו תעודות גמר.
★ הקורס מקנה גמול השתלמות במסלול אישי ומוכר ע"י קרנות ההשתלמות.
פרטים והרשמה: הפתיחה בת"א: ביום רביעי 24/5/95 בשעה 7.00 בערב במלון.
הילטון ת"א: בימים ראשון ורביעי בין השעות 17.30-19.30 אתחי"צ בדוכן ההרשמה במלון.
ירושלים: במרכז הקונגרסים בבנייני האומה קומה ג' בימים שני וחמישי בין השעות 17.00-19.00 אתחי"צ.
פרטים בכל שעות היממה בטל: 03-5651474

מכללת אורט הרצליה
נמשכת ההרשמה למגמות
אדריכלות נוף
עיצוב פנים
במסלול הנדסאים
בין המקצועות הנילמדים:
● תכנון נוף ● עיצוב פרטי גן
● תכנון באמצעות צמחיה ● תכנון בעזרת מחשב
■ עיצוב פנים ■ תכנון חלל ■ קומפוזיציה ■ תורת הצבע ותאורה
המקצועות המשלבים טכנולוגיה עם אסתטיקה ומבט מקצועי
יהוגשה בקשה לאישור המנהמ"ה
משך הלימודים: 4 סמסטרים בלימודי יום
פרטים והרשמה:
מכללת אורט הרצליה "יד גיורא"
שד' שבעת הכוכבים 121 הרצליה
טל': 09-551614/5 ,09-556090
בשעות: 08:00-14:00
מקצוע עם תואר
מכללות אורט
מה"ט

סי־די־רוק

יואב קוטנר

גיטריסט מקניה וזמר מאיטליה נפגשו באנגליה

זאת לא התחלה של בריחה, אלא אולי של סיפור אהבה. עכשיו, כשכל הרוקרים (כמעט) חוזרים למקורות ומקליטים גרסאות אקוסטיות לשירים שלהם (וזהו, אגב, פטנט שהומצא בארץ עוד בשנות השישים...), הנה צמד חדש שמדלג על כמה שלבים ומוציא ישר אלבום 'אנפלאגד' ברוחו.

הם נקראים 'אציו' (כותבים את זה 'EZIO'), על שמו של כותב השירים, הזמר והגיטריסט־מלווה אציו לאנדיי, שהוא ממוצא איטלקי. חברו לצמד הוא הגיטריסט המוביל בוגה (BOOGA), שנולד בקניה לאם קנייתית ולאב אנגלי. את השפעת המקורות המשפחתיים תתקשו לזהות במוסיקה של השניים, ובעיקר בשירה, שאין בה מבטא זר, והיא נשמעת מאוד אמריקנית ומזכירה דברים טובים כמו ג'קסון בראון, סטיבן בישופ וברוס קוברן.

לאציו יש קול חם וקצת סדוק, שהולם יפה את שירי־הכאב שהוא כותב. שירים פשוטים, שנכנסים לך ישר לנשמה. הכול נשמע מוכר כמו פעם, לפני עשרים שנה. הגיטרות של בוגה (שהוא, אגב, השמן בין השניים) צובעות את השירים הנוגים בהמון גוונים שהם לא ממש 'שמחים', אבל בהחלט מעוררים.

כש'אציו' התחילו להופיע לפני שנים אחדות, הם ניסו להקים הרכב 'רגיל' עם באס ותופים, אך ההצלחה שלהם כצמד שכנעה אותם להישאר במבנה הבסיסי. בתקליט־הבכורה של השניים (אחרי שתי קסטות שהופקו באופן עצמאי), הם הוקלטו LIVE באולפן, כפי שהם, ללא תיקונים והכפלות. לאחר מכן הוסיף המפיק המוסיקלי רופרט היין גם כלים נוספים: באס, קלידים, תופים וכלי־הקשה.

או נא לא להיבהל: המינימליזם בהרכב של 'אציו' אינו מרמז על תוצאה משעממת. נהפוך הוא. 'מגפיים שחורים על רגליים לטיניות' הוא תקליט נפלא של משהו שפחות ופחות שומעים בזמן האחרון. לא ריקוד, לא אמביינט, לא ראפ ואפילו לא כסאח גיטרות. רק שירים טובים.

עדיין חיים ובועטים

'בשביל הנשמה' של שם־טוב לוי ו'ערב של יום בהיר' של אפרים שמיר הם שני דיסקים חדשים, שהוקלטו בהופעה וכוללים 'מבחר להיטים' בגרסאות מעורכנות. סיכומי־דרך של מוסיקאים גדולים, שתרמו רבות ליצירת המוסיקה הישראלית החדשה. לאו־דווקא (זאת אומרת כמעט בכלל לא) ברוק שנות התשעים, אבל בהחלט במה שקרה אצלנו בשנות השבעים והשמונים. שניהם ממשיכים אמנם לפעול וליצור גם בימינו, אבל כששומעים את ההקלטות האלה, מגלים את האבסורד הגדול של עולם הפופ: שניהם (והמוסיקאים שאיתם) נשמעים היום הרבה יותר טוב מאשר אי־פעם בעבר ומהמקצוענות שלהם, שלא לדבר על כשרון היצירה, יכולים ללמוד הרבה מתכרי ההרכבים החדשים שמצליחים היום. ובכל זאת, איזה סיכוי יש להם להתחרות ביוצרי הדור החדש על תשומת־הלב של הקהל הצעיר?

ואולי הם בכלל לא צריכים לנסות 'להגיע לקהל הצעיר'. אולי הגיע הזמן להבין שיש גם קהל עצום, שהיה צעיר רק לפני עשר־עשרים שנה ושעדיין אוהב מוסיקה, שעדיין מתעניין, גם אם עיקר השוק נמצא בין גיל 15 ל־25, לא צריך לזלזל בפוטנציאל של שאר המאזינים הקצת יותר ותיקים. לאלה, בעצם, מופנית ההמלצה הזו על שני הדיסקים החדשים. שימו לב אליהם!

אפרים שמיר, אחד הגיטריסטים הגדולים ברוק הישראלי וזמר מיוחד מאוד, מסכם בהופעה חיה ב'לוגוס' את רוב השירים המפורסמים שלו, מימי להקת הנח"ל ו'כוורת' דרך התקליט עם אסתר שמיר ו'חמסין' ועד תקליטי הסולו שלו. 17 שירים מוכרים ואחד חדש, עם משה לוי בקלידים, חיים רומנו בגיטרות, צור בן־זאב בבאס ורוני צדיק בתופים.

שם־טוב לוי מסכם בתקליט 'בשביל הנשמה' (את השם המציא אריק איינשטיין) רק חלק מהמגוון המוסיקלי העצום שמאפיין את יצירתו. קטעים אינסטרומנטליים, שמשלבים ג'אז ומוסיקה אתנית עם מוסיקה קלאסית, שמי מחלל מלחניו, בהקלטה חיה באולפן, ואיתו אלון חלל בתופים, אלון נדל בבאס, עדי רנרט בקלידים, עמוס חדני בגיטרות וגורי פרי בכלי־הקשה. המוסיקה נשמעת מרתקת גם בהקלטות האורגינליות, אך כאן איכות הביצוע וההקלטה הופכות אותה למושלמת.

סי־די־רום

דודי גולדמן

לארי 123456

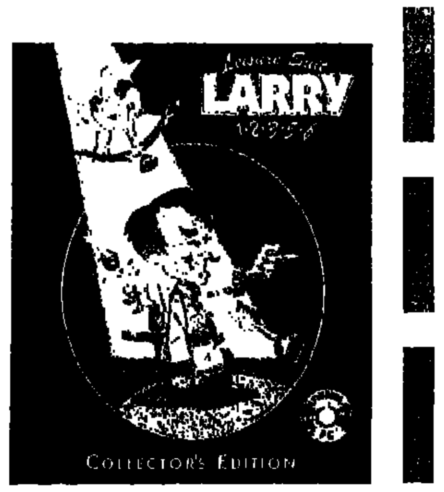

מהדורה לאספנים. המו"ל 'סיירה'. בישראל: 'מחשבת'. 179 שקל.

משחק באנגלית למבוגרים, בעיקר לכאלה הסובלים מסוג של אינפנטיליות. כמו שלארי הראשון וגם השני היה מפגר, כך הוא ממשיך כעת במסורת. כל מיני בוקי־סריקי של איך להפשיט בחורה באופן המהיר ביותר, תוך כדי טריקים ובדיחות־קרש, שלא מצליחות להצחיק אפילו אדם שזכה בטוטו.

המשחק שייך לקטגוריה בעייתית של משחקים למבוגרים. אין בו החן של משחק הרפתקאות, אין בו האקשן של מרמי־טיסה, אין בו הערך של לומדות חכמות ומהנות, ולא הערך הלימודי של אנציקלופדיות משעשעות כמו 'האטלס האוניברסיטאי'. מצד שני, אין בו סקס חינני, ועבור חובבי כחול – אפילו אין בו קטעי וידאו מרגינים של בנות־אדם מאובזרות כהלכה. לו אני אשה – הייתי עולה על בריקדות ומספריים חדים בידיי.

אפס בסולם גולדמן

ספורט מסוכן

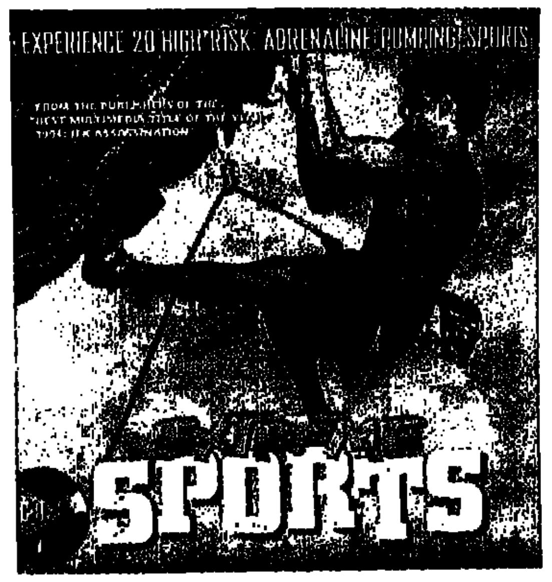

20 משחקי ספורט מעוררי אדרנלין. המו"ל: 'מדיו'. בארץ: 'מחשבת'. המחיר: 235 שקל.

תקליטור מלהיב, ואני אומר את זה כאדם, שהספורט בשבילו הוא הימים, שבהם משודר משחק כדורגל/סל בטלוויזיה, וסוף־סוף אפשר ללכת לראות סרט בקולנוע בשקט. מקבלים כאן מקבץ עשוי טוב של כל סוגי הספורט, שמוציאים מכם את טיפת האדרנלין האחרונה.

התקליטור (באנגלית בלבד) כולל מידע טקסטואלי, תמונות, ראיונות עם גיבורים וסרטי וידאו מכל ענפי הספורט הכי מסוכנים. ניתן לבחור לראות סרט וידאו קצר על רפטינג בנהרות שוצפים, שיט בכל מיני סוגי סירות בים הסוער מול סלעים מפחידים, צניחה חופשית, נסיעה באופניים במסלול אופקי, קפיצות סקי מרהיבות ומרחיפות, טיפוס על הרים תלולים כמו קיר.

בקיצור, עולם מופלא ואמיץ של אנשים חסרי פחד. התמודדות אמיתית של ספורט יחידני, שבו האדם נאבק בפחדיו ובאינסטינקט החיים שלו, ויכול להם ומצליח במשימה. תקליטור מלהיב, מרהיב ועשוי במקצועיות. אמריקני מאוד, ועם זאת מופלא.

כותר נפלא בסולם גולדמן

אמנות המלחמה

המו"ל 'בליזארד'. בארץ: 'מיראז'. 185 שקל.

השם של הכותר הזה מבט־וח. חשבתי שלמרות הריח האלים של המשחק הוא ידון בעיסוק, שבעולם העתיק נחשב כאצילה שבמלאכות: חיילות. חשבתי שתהיה כאן סקירה היסטורית־מיתית על אמנות־הלחימה ועל הכבוד להיות חייל מקצועי, שהוא מין אביר של פעם. אבל אחרי משחק קצר בתקליטור החדש הזה הבנתי שבסך־הכול מדובר כאן במשחק־פעולה עם רקע אלילי־כישופי של מכשפים, דרקונים, שדים ושדונים.

משחק בכה־וככה בסולם גולדמן

תשחץ

גיא הדדי

שגיתם		כלי מיתרים	אסף וגות זוגות למני הסבל		נאה, ילקוט		התהווים לטסודות החיטה (5,3)		נוצר זווב	עיקרי	קיצור לטלפון		ומרת ישראלית
אוצר בקרבו הכול					מוטור								אב וראשון לשנט
							איכות חיים שלך (4,3)		עול				חרי
			מסי שנות עבודה מצטבר	סימן לניצחון	שר						יצג נריא ויוניגרה		כלי נשיפה (3,3)
							אחד מהחלומ־דים						
	מקווה מים גדול		יחידה משפחתית מיוחדת (ריק)					שמרני		ירוחו ני קוצני	ואציר		אי בים התיכון
קריאה למישהו ששמו איני יודע				חחפך מנכנס	עבר ממקום למקום			חגף העליונה	נישא				
				מעוק ללימודים									בינוי לשכונה מסוגרת
						נוכל			וזול הזורס בנוני				נייר

בין הפותרים נכונה יוגרלו 2 פרסים בסך ‎-.100 ש"ח כ"א.

פירמידה

אבי דן

1. □□
2. □□□
3. □□□□
4. □□□□□
5. □□□□□□
6. □□□□□
7. □□□□
8. □□□
9. □□

ההגדרות: 1. דורון 2. מין צבע 3. יחידת זמן 4. עסק בחתייאה 5. יין משובח 6. פחדנים (עגה) 7. בגלגל 8. שנה 9. מילת יחס

יש לשבץ בתבנית מלים לפי ההגדרות. בכל מדרגה יש לשמוט או להוסיף אות אחת, ולשנות את הסדר לפי הצורך

בין הפותרים נכונה יוגרלו 2 פרסי ספרים

שחמט

אורי צחור

כירה הדור

מיכאל בוטביניק – מענקי השחמט בכל הזמנים, אלוף העולם בשנים 48־'63, [illegible] רשימות קצרות בנות שנה כל אחת – כח בריסיה בגיל 84. בוטביניק שם דגש על הידע ועל הדרכת הצעירים וייסד בית־ספר לשחמט. במידה רבה הן קספארוב והן קארפוב הם תלמידיו. חלומו הגדול של בובי פישר היה לנצח את בוטביניק. המפגש היחיד ביניהם נערך באולימפיאדת וארנה 1962. התוצאה – תיקו. בקרוב נקדיש מדור לזכרו.

והרייטינג: הממוצע של משתתפי תחרות 'רוס הרמאנוס' בספיליה, ספרד, יצא 2630, והיינו יותר מזה של משתתפי תחרויות ליגארס ורינג'ה האחרונות. התחרות, בקטגוריה 18, הסתיימה בניצחונם המשותף של אנאטולי קארפוב, מייקל אדאמס וגאטה קאמסקי 6.5 נ"א שהקדימו את יהודית פולגאר ובוריס גלפנד 5 נ"א. מיגואל אילסקאס ויג'ואל לאוטיה 4.5 נ"א, ירואן פיקט ואלרי סלוב 3.5 נ"א, אלכסיי שירוב 2 בלבד.

להלן קרב נאה מהתחרות [illegible] שנערכה באפריל [illegible]. [illegible]

לבן: גלאדימיר קראמניק שחור: יאן אלבסט

[illegible]

אלופי ישראל: [illegible] – קם 5 רבי־אמנים כהם איליה סמירין ויהודה גרינפלד – [illegible] לראשונה באליפות ישראל [illegible] באר־שבע.

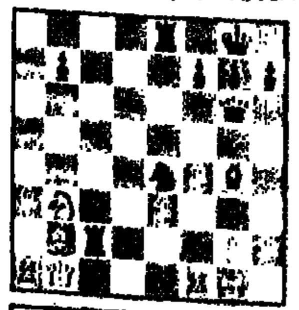

המצב המוצג מימין לקוח ממשחקו של [illegible] נגד אלכסנדר קוטוב ב־1951. [illegible]

בעיה 114

מט בשלושה מסעים. [illegible]

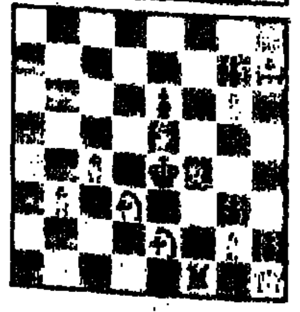

פתרון המשחק: [illegible]

מטבעות ומדליות

חיים לנגלבן

הלוח הסיני

מועצת נגידי המטבע של סינגפור מבשרת על הנפקות חדשות: מטבע שנת הלוח הסיני – חזיר הבר – בזהב, כסף וקופרו־ניקל, וסט מטבעות לא למחזור, אף הוא עם שנת הטבעה 1995. מטבעות שנת החזיר מוצעים בשלוש גרסאות: מטבע זהב בגרסה קשוטה בעריך של 250 דולר, במשקל אונקיה אחת זהב בטהר אבסולוטי 999.9, בכמות הטבעה של 7,500 יחי־

דות בלבד; מטבע כסף קשוט בעובי כפול ('פיפור') בעריך של 10 דולר. מטבע זה, שעוביו כפול מזה של מטבע רגיל, מכיל 2 אונקיות כסף טהור 999 בכמות מוגבלת של 35,000 יחידות; ואילו הגרסה השלישית היא קופרו־ניקל בן 10 דולר, מוטבע בתגמיר דמוי קשוט וכמות הטבעה על פי הביקוש.

★

מטבע הפלטינה – החילך החוקי הראשון בגיברלטר

ממשלת גיברלטר הוציאה את מטבע הפלטינה – החילך החוקי הראשון בעריך של 40 אקו, במשקל עשירית אונקיה. כמות ההטבעה הכלל־עולמית מוגבלת ל־1,500 יחידות בלבד. על צירו הקדמי מופיע

דיוקנה של מלכת בריטניה אליזבט השנייה. על צירו האחורי – אירופה וזרעת חיטה. סימן המטבע מעניין – קסדתו של המלך קארל הגדול – הזות שקיסרותו של קארל כללה חלק נרחב משטח האיחוד האירופי כיום.

ברידג'

רחל שמיר

חוסר יחוס

"את המשחק הזה שיחקנו שותפתי הגברת גורמן ואני נגד מר גורמן (בעלה של הגברת גורמן ושותפתו, בתחרות זוגות מעורבים", כותב מר סילבר:

צפון
♠ 9 8 7 6
♡ K 5 4
♢ K 2
♣ Q 5 4 3

מערב
♠ A K Q J 10 4
♡ 3
♢ Q 8 7 6 5
♣ 2

מזרח
♠ 5 3
♡ Q J 10 2
♢ 9 4 3
♣ K 10 7 6

דרום
♠ 2
♡ A 9 8 7 6
♢ A J 10
♣ A J 9 8

חילק דרום. מזרח־מערב פגיעים

ההכרזות:

דרום	מערב	צפון	מזרח
1 הארט	3 קלאב *	פאס	3 דיאמונד
X(כפל)	פאס	3 הארט	פאס
4 הארט	פאס	פאס	X(כפל)
פאס	פאס	פאס	

* גסטם (שתי הסדרות הגבוהות מתוך השלוש).

סיפור המעשה הוא שהגברת גורמן המכה לכרוז בדרום, והמכפיל ממזרח היה לא אחר מאשר בעלה, מר גורמן.

מערב הובילה באלוף ספייד, זכתה בו והמשיכה בספייד שנותך על ידי הכרוז ביד. לאחר משיכת המלך והאלוף הארט, גילתה הכרוז את החלוקה הגרועה וקבעה שאסור לה להפסיד יותר משתי לקיחות אלה בשליט. הכרזתה של מערב הבטיחה לפחות חמישה ספיידים וחמישה דיאמונדים, לכן היא בנתה את אפשרויותיה על הקלאבים.

לאור מסקנה זו, זו הדרך בה שיחקה הגברת גורמן לקראת הביצוע: היא משכה את האלוף דיאמונד ונכנסה לדומם עם המלך דיאמונד. עכשיו עקפה עם המלכה קלאב, אשר כוסתה במלך וזכתה ביד עם האלוף קלאב. בהיותה ביד שיחקה את הדיאמונד האחרון, אשר נותך בדומם ועקפה בהצלחה בקלאב אל התשיעית. עתה מסרה את היד למזרח (יריבה למישחק זה ושותפה לחיים) עם שליט. מזרח זכה אמנם בשני השליטים שהחזיק בידו, אולם היה תקוע ביד במישחק סופי ונאלץ למסור ליריבתו (זוגתו) את שני הקלאבים האחרונים לביצוע המוצלח של החוזה המוכפל.

"כך מתייחסים אל בעל?" שאל מר גורמן את אשתו וליטף את ידה.

פתרונות ושמות הזוכים בעמוד 95

לגשר התלוי על נחל הבשור

שמורת הטבע בנחל הבשור שבנגב המערבי משתרעת על שטח גדול של 13 אלף דונם, ובתוכה דרך נופית חדשה המתחילה מפארק אשכול עד לבאר צאלים. אורכה כ־18 ק"מ, והיא עבירה לכל רכב. הטיול בשמורה ללא תשלום. הדרך הוכשרה למטיילים בידי הקרן הקיימת לישראל והמנהלה לפיתוח התיירות בנגב. מפת חדשה של טיולים וסימון שבילים 'הנגב המערבי' תסייע למטיילים.

רצוי לטייל בשני כלי־רכב, להשאיר אחד בפארק אשכול, ליהנות מהדרך הנופית בנסיעה, עד תל־שרוחאן ולטייל ברגל עד פארק אשכול. השעה הטובה לטיול בשעות הבוקר המוקדמות או לפנות ערב.

בפארק אשכול מעיינות ואגם מלאכותי, תצפיות נוף, בריכת שחייה, מדשאות, חורשת דקלים ופינות פיקניק – הכניסה לפארק אשכול בתשלום. חוברת הסבר מפורטת לטיול בנחל הבשור נמצאת בכניסה לדרך בקופסת ברזל. רצוי להיעזר בה.

לסיום הטיול, משפחות עם ילדים ייהנו מביקור בפינת החי המגוונת והעשירה שלצד האגמים הקטנים בקיבוץ מגן, טלפון למידע נוסף: 07־983080/066.

המסלול: מפארק הבשור ועד תל שרוחאן (מכביש מס' 241), מערבית לחוות היענים ולגשר על הנחל, דרומה אל דרך עפר. כ־200 מטר אחרי תחילת המסלול, מצד שמאל של הדרך, יש סוכה (התרחבות של הדרך לעצירת הרכב). בקטע זה מתעקלת הדרך ימינה, מתרחקת מהאפיק ועולה על הסוללה. כאן חוצה הדרך שני תוואים צמודים של מסילת ברזל (סוללה וחפיר). את מסילת הברזל הקימו הבריטים במלחמת העולם הראשונה.

מצד שמאל, באפיק הנחל, אפשר להבחין בבסיסי בטון של גשר המסילה הישן. הדרך נמשכת בשולי המישור, על גדת האפיק ולאורכה נראים בתרונות חריפים ומצוקי לס. בתרונות הם שטח מבותר מאוד, שבו מסתעפת רשת של ערוצים.

בגדות הנחל רבים שרידי המחצבות, שבהן נחצבו סוגי סלע שונים (כורכר, אבן־חול, סלע חוּוָר). אנו עוברים בתחום אתר כלכוליתי מהאלף הרביעי לפנה"ס. אפשר להחנות את הרכב בסוכה שמימין, לרדת מהשלוחה אל האתר ואל המחצבות, ולפי הכוונת החצים לעלות מדרך הערוץ בחזרה מהלך כ־20 דקות. משמאלנו נצפה אל פארק אשכול; קילומטר אחד מרחוק לפארק משתנה הנוף בגדה המערבית. לחלוטין – כבת־אחת מסתיים איזור הבתרונות ומתחילות שלחות חול וכורכר.

מולנו מתנוסס תל שרוחאן (תל אל־פארעה הדרומי, לפי המינוח הארכיאולוגי). ניגש למרפסת התצפית ונשקיף אל הר קרן ברדום, באר־שבע במזרח, דרום תבל לכיש בצפון־מזרח ועד לנתיבות ואשקלון בצפון. נגלה שער חומת־לבנים בעובי 5־7 מטר, חפיר עמוק וסוללה. ממגדל שרוחאן ניתן להמשיך בנסיעה דרומה בדרך נופית לבאר צאלים, מהלך של כעשרה ק"מ. בדרך נחלוף על־פני מצוקים ונחל, שמעליו הגשר התלוי היחיד בארץ (81 מטר), וניתן לטייל מתל שרוחאן לארכו. נחזור ברגל בשביל המסומן בצבע שחור בשטח ובמפת סימון השבילים. הטיול מתחיל בירידה ממרפסת התצפית המזרחית שעל תל שרוחאן. [illegible] לאפיק נחל הבשור, [illegible] צונחים, [illegible] בשביל המסתיים בפארק אשכול [illegible] של תחילת הטיול מהלך של כשעתיים בנופי הנגב המרשים.

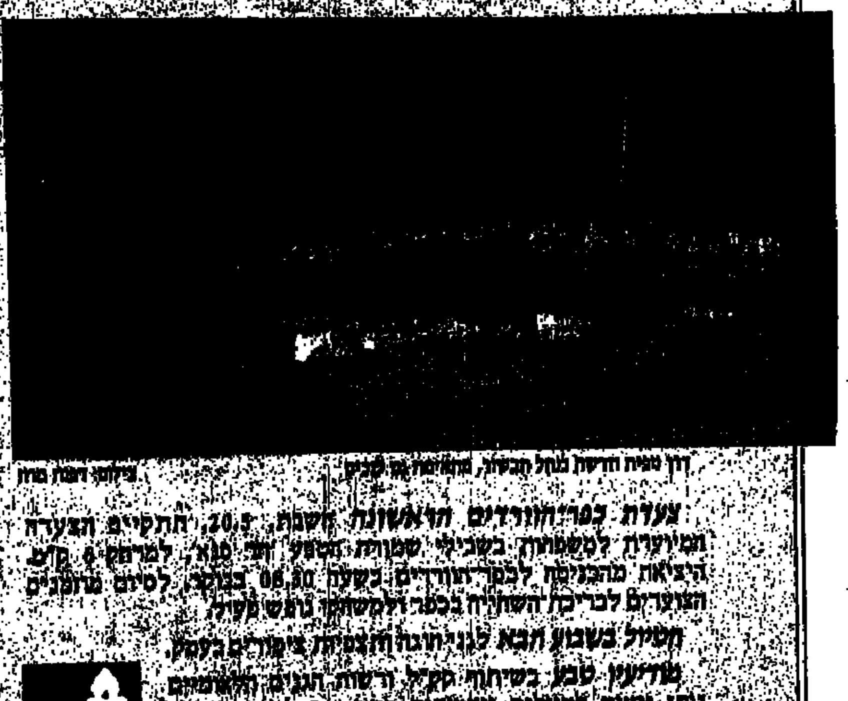

דרך נופית חדשה בנחל הבשור, המובילה אל [illegible] · צילום: דפנה מרוז

צעדת כפר חורדים הראשונה תשבת, 20.5, תתקיים הצעדה המיועדת למשפחות בשבילי שמורת הטבע הר מגא, למרחק 6 ק"מ. היציאה מהכניסה לכפר חורדים בשעה 08.30 בבוקר. לסיום מוזמנים הצועדים לבריכת השחייה בכפר ולמשחקי ראש [illegible].

הטיול בשבוע הבא לגני תורה ותצפית ציפורים [illegible].

מודיעין טבע בשיתוף קק"ל, רשות הגנים והאתרים נותן מידע לטיולים עצמאיים בדרך השפלה 3, בחניון החברה להגנת הטבע, טל' 03־375222, [illegible] בשלום.

בהלת הזהב של יוקון

מדור מיוחד לטיולים בחו"ל קצת אחרת ■ מסע בעקבות מחפשי הזהב באלסקה בסוף המאה הקודמת

כשעות הבוקר המוקדמות של ה־8 ביולי 1897 נכנסה לאיטה אנייה קטנה, שראתה ימים יפים יותר, לנמל סיאטל, שמה היה 'אקסלסיור', והיא הגיעה מאלסקה. איש לא שיער שבואה יהפוך את צפון־מערב אמריקה לבית־משוגעים גדול. על סיפונה היו טונה וחצי של זהב. יומיים אחר־כך הגיעה לנמל סיאטל אנייה נוספת 'פורטלנד', ועליה שתי טונות וחצי זהב. קדחת הזהב הגדולה החלה.

הכותרות הראשיות של עיתוני היבשת סיפרו של עירכות זהב לאורך נהר היוקון שבאלסקה, והאנשים יצאו מדעתם. ארה"ב היתה שרויה אז בשפל כלכלי גדול, האבטלה גאתה, ומאות אלפי אנשים רעבים הסתובבו ברחובות. זו היתה קרקע מתאימה לחלומות על התעשרות מהירה. 100 אלף איש יצאו לדרך, בלי שיהיה להם מושג מה מצפה להם.

הדרך הקצרה ביותר מסיאטל היתה דרך הים, בין האיים של דרום־מזרח אלסקה עד מפרץ קטן בשם סקאגווי. המקום שכוח־האל הפך תוך מספר שבועות לעיר אוהלים ענקית, שהיוותה בסיס למסע היבשתי הקשה לשדות הזהב. סקאגווי הוכרזה פארק לאומי, ונראית היום כאילו נותרה מאותה תקופה.

בסקאגווי החל המסע הרגלי בן 70 הק"מ, שהיה צוואר־הבקבוק בדרך אל הזהב, והקיז מן האנשים את מיטב זמנם, כספם, מרצם ודמם. באלסקה החורף מתחיל מוקדם, ושלגים ראשונים מכסים את הדרך כבר בספטמבר. עוד בסוף הקיץ צפו השלטונות הקנדיים, שבתחומם היה הזהב, שהאיזור הדל באמצעים לא יוכל לספק מזון למולם, והתנו את הכניסה בכך, שכל אחד יביא עימו אספקה לשנה – טון ציוד. כיוון שרוב האנשים היו מעוטי־אמצעים ולא יכלו לשכור שירותי סבלות של השבטים האינדיאנים המקומיים, הם נאלצו

נחש אדם במעלה מעבר הצ'ילקוט. מי שיצא מהשורה לנוח, חיכה שעות להשתלב מחדש

ללכת את המרחק 40 פעם, כשהם סוחבים 25 ק"ג סיבוב.

יותר מכל מכשול אחר בדרך סימל מעבר הצ'ילקוט את הסיוט. המעבר התנשא לגובה 1,200 מטר מעל פני הים, וחלקו האחרון היה תלול ביותר. עשרות אלפי האנשים טיפסו בטור אינסופי, ואלה שיצאו ממנו לנוח נאלצו לחכות שעות כדי להשתלב שוב בתנועה. איש לא היה נדיב בדרך לזהב. יותר מ־3,000 סוסים ובעלי־חיים אחרים מתו לאורך שני המעברים.

כל החיפזון הזה התגלה כמיותר, כשהגיעו האנשים לאגם בנט, שמציין את תחילת נהר היוקון, שלאורכו תכננו כולם להפליג. האגם היה קפוא לחלוטין, ועיר אוהלים ענקית נבנתה בן־לילה על גדותיו. כולם עסקו במשך החורף בבניית סירות, שונות ומשונות וחיכו בקוצר־רוח לשבירת הקרח באביב.

בסוף מאי 1898 נשבר הקרח, וביום אחד יצאה לדרך ארמדה של 7,000 סירות. היציאה מן האגם הפכה לפסקת־נועזת אויר. לרוב האנשים לא היה מושג בבניית סירות, וחלקן החלו לטבוע. עד לדאוסון־סיטי בלב שדות הזהב היו עוד כ־800 ק"מ של מים ומספר מעברים צרים ומסוכנים, שגבו מס כבד ברכוש וגם מחיי אנשים לא מעטים.

אולם לאנשים שעברו שבעת מדורי גיהנום והגיעו לשדות הזהב בשארית כוחם וכספם, עדיין ציפתה האכזבה הגדולה מכול. כל השטח העשיר בזהב כבר היה בזיכיונות כרייה של מקומיים, שהספיקו להגיע לאיזור עוד בקיץ 1897, ולחדשים לא נשאר כלום. קרוב ל־50 מיליארד דולר בזהב הוצאו מן האיזור תוך שלוש שנים, וסכום עתק זה התחלק בין מספר לא גדול של אנשים.

דאוסון־סיטי, בירת האיזור, הפכה לעיר הגדולה בצפון אמריקה מצפון לוויניפג, ובמשך שלוש שנים התגוררו בה עשרות אלפי אנשים, וקמו בה [illegible], תיאטראות, בתי־זונות ואינספור ברים.

בקיץ של 1990 הגיעה לאיזור שמועה, שמישהו מצא זהב בנום שבצפון מערב אלסקה ותוך ימים ספורים ננטשו האיזור [illegible].

[illegible] לעבור ולטייל לאורך המסלול הנ"ל באמצעים שונים.

● כביש טוב מוביל מסקאגווי להוויטהורס, שיושבת על גדות נהר היוקון. מכאן אפשר להמשיך [illegible] עד לדאוסון־סיטי.

● מסלול העלייה הרגלי מסקאגווי לאגם בנט [illegible]

[illegible] על נהר היוקון, [illegible] והאפשרויות הן אינסופיות ■

דורון אריאל

המכללה הגדולה והמשוכללת בישראל
לימודי אופטיקה
בפיקוח משרד העבודה
בתל אביב בירושלים ובחיפה
אופטומטריה
למד/י מקצוע עם תעודה מוכרת
תל אביב: דרך פתח תקוה 50 (ליד התחנה המרכזית) טל. (03)5372183
ירושלים: חבצלת 9 טל. (02) 255299, (02)253966
חיפה: בלפור 5 טל. (04)622473, (04)622471
השנה השתלבו 120 בוגרי המכללה בחנויות וברשתות האופטיקה

קריירה מקצועית בינלאומית ותואר אקדמי
בשיתוף 3 אוניברסיטאות מוכרות בארץ ובעולם
סטאג' ב־3 בתי חולים מהגדולים בארץ
מסלול ארבע שנתי
רפואה סינית
לתואר אקדמי מוכר *ACCREDITED
ותעודה מקצועית בינלאומית
מוסמך ברפואה סינית · מסטר .M.T.O.M
MASTER TRADITIONAL ORIENTAL MEDICINE
*הוגשה בקשה למועצה להשכלה גבוהה
מסלול ארבע שנתי
נטורופתיה
רפואה טבעית ◆ ריפוי בתזונה
כולל תואר מקצועי בינלאומי מוכר
מסלולים מקצועיים חד־שנתיים
שיאצו · צמחי מרפא
רפלקסולוגיה · אורח חיים בריא
מוכר לגמול ע"י משרד החינוך
12 מחזורי בוגרים נקלטו במקצוע!
מקום עבודה לבוגרים ברשת הקליניקות של המכללה ברחבי הארץ!!
להבטחת מקום: טל. 2181 537 (03)
המכללה לרפואה משלימה
בשיתוף Pacific College of Oriental Medicine
מודיעה
שילוב של לימודי האוניברסיטה הפתוחה
לתואר B.A.
בוגר אוניברסיטה
עם הלימודים המקצועיים בכל מסלולי הלימוד ברפואה המשלימה
פרטים בטלפונים
תל אביב טל. (03)5372181 | ירושלים טל. (02) 255299 | חיפה טל. (04)622473 | באר שבע טל. (07)271811

הרשם עכשיו – תרוויח שנה!!
מינהל עסקים
תעודה מקצועית מוכרת
אפשרות לתואר אקדמי .B.A
Bachelor Business Administration
מגמה דו־שנתית,
שתי פגישות לשבוע בוקר או ערב
מיועד לבוגרי 12 שנות לימוד
אין צורך בבחינות פסיכומטריות
אחריות לתעודת גמר
הלימודים ללא תוספת תשלום עד קבלת התואר
הקולג' למינהל עסקים
משרד ראשי: ת"א, דרך פ"ת 50 טל. 5372183
ירושלים: טל. 255299, 02-253966 חיפה: טל. 04-622473, 622471
באר שבע: 07-271811

עכשיו בישראל ובעברית
הדרך הקצרה והיעילה לתואר שני ושלישי במינהל עסקים
מינהל עסקים
M.B.A. / D.B.A.
אפשרי בביתך - בזמנך הפנוי
עם הנחיה אישית
מתאים לעורכי דין,
מהנדסים, רואי חשבון
ובעלי תואר ראשון או שני מתחומים אחרים
לתאום ראיון אישי נא להתקשר לטלפון: 2183 537 (03)

משרד החינוך התרבות והספורט
מטה "מחר 98"
קורס להכשרת מורים מומחים למתמטיקה לבית־ספר היסודי
במסגרת הפעולות ליישום דו"ח הררי לקידום הוראת המתמטיקה והמדעים, מטה "מחר 98" מודיע על פתיחת קורס ייחודי נוסף להכשרת מורים מומחים למתמטיקה לכיתות ג'־ו'.
הקורס ייפתח בחלק מהמכללות:
*אורנים, בית־ברל, *דוד ילין, *לוינסקי, סמינר הקיבוצים, *קיי, תלפיות
היקף הקורס יהיה 16 שעות שבועיות במשך שנתיים (8 שעות בשבוע).
הנרשמים לקורס יתבקשו לעבור מבחן מיון, שיתקיים ביום ו', 2.6.95 בשעה 9.00 במכללות המסומנות בכוכבית.
חוברת מידע בעניין הקורס הופצה לבתי הספר.
מועמדים שאינם מורים יכולים לפנות לכתובת: רח' נחלת יצחק 38 ת"א מיקוד 67448
המעוניינים/ות להרשם לקורס יפנו בכתב עד יום ב' כ"ב באייר, 22.5.95, לגב' אילנית אלעד, מס' פקס' 03-6962488.
בפנייה יש לציין את הפרטים הבאים:
שם, מספר ת"ז, כתובת מגורים, כתובת וטלפון ביה"ס, השכלה, השתלמויות קודמות (נא לצרף אישורים), ותק בהוראה, ותק בהוראת המתמטיקה, המכללה בה הינך מבקש/ת להיבחן, המכללה בה הינך מבקש/ת ללמוד.
לפ"מ

פתרונות וזוכים

פתרון התשבץ השבוע
מספר 1835

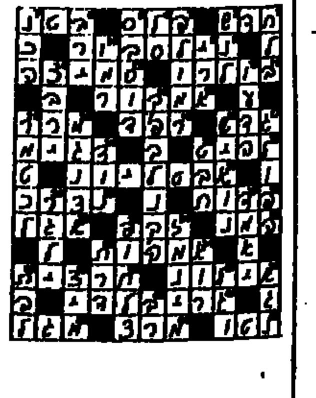

גלגן 1630
(28.4.95)

"פרחי משמש": ב־200 ש"ח זכה: גנן פישר, קב שמיר. ד.נ.ג.ע.

"השושן": ב־100 ש"ח זכה: שרה יונלום, ק. מגרת. ד.נ.ג.ע. (12165); עדנה לוטס, רח' נורדאו 51, קרית אתא. (28000)

"חיות הגן": ב־50 ש"ח זכה: מירה רכס, ת.ד. 9593, ירושלים. (91094); דנה מגידור, רח' באר־אורה 6א, רמת־גן. (52273)

"פירמידה": רחל עזר, רח' גדעון בן־יואש 45/6 שכ'

ברנע, אשקלון (78618); ענבל גבריאל, רח' רמת בית־הכרם 74/2, ירושלים. (96343)

שמות הזוכים בתשבץ 1834: נגה משה, בת־ים; ראובן לייבמן, ראשל"צ; שפרן שמשון, חולון; שלמה תשי, חדרה; חנוכה יעקב, ר"ג.

שמות הזוכים ב"אותיות ומספרים" 1558: קונופקין יעקב, רמת־יצחק; רונית אזוב, ת"א; טרזי חנוך, יהוד; רבי מנור, ראשל"צ; איתן לוי, ר"ג.

פתרון התשבץ ההולי משמש
מספר 595

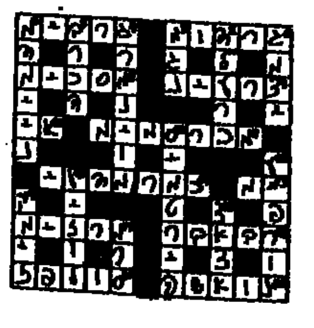

פירמידה: פז, יפה, פיוח, תופים, תפוזים, זיפות, זיוף, פאז, אזוב.

פתרון חידת אותיות ומספרים
מספר 1558

הספרה 4 איננה משתתפת

60520 | 712
5696 | 85
3560
3560

פתרונות גל. 1631
(5.5.95)

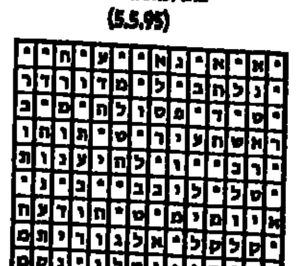

פלא־קוד